

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1977–78

UNDERVISNINGÅRET 1. AUGUST–31. JULI

M. Hønsby

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1977–78

UNDERVISNINGÅRET 1. AUGUST–31. JULI

KØBENHAVN 1979

B. Stougaard Jensen

Un 08,3-131

Handelshøjskolen i København

Fabrikvej 7, 2000 København F.

Julius Thomsens Plads 10, 1925 København V.

Howitzvej 60, 2000 København F.

Rosenørns Allé 9, 1970 København V.

Nansensgade 19, 1366 København K.

Handelshøjskolen i København blev oprettet i 1917 af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse med det formål:

At bidrage til udforskningen af de økonomiske love og vekselvirkningsforhold, der er af afgørende betydning for erhvervslivets vilkår, og at give alle dem, der gennem en teoretisk uddannelse forud for eller sideløbende med deres praktiske uddannelse søger at dygtiggøre sig til ledende stillinger inden for erhvervslivet, et omfattende indblik i den viden og erkendelse, som den økonomiske forskning er nået til, og en grundig opøvelse i metode og selvstændig tænkning, således at de får de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i løsningen af de opgaver, det praktiske liv stiller dem overfor.

I medfør af lov af 26. maj 1965 blev Handelshøjskolen i København pr. 1. august 1965 omdannet til en selvejende institution, hvis driftsudgifter fuldtud dækkes af statskassen.

Ifølge højskolens statut af 22. november 1974 er det Handelshøjskolens opgave at drive forskning og give videregående uddannelser indtil det højeste videnskabelige niveau inden for erhvervsøkonomisk og dermed beslægtede samt erhvervsproglige fagområder. Handelshøjskolen skal endvidere bidrage til udbredelse af kendskab til videnskabens arbejds-metoder og resultater.

Indhold

I. Beretningsåret i hovedtræk	7
II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed	11
III. De kollegiale ledelsesorganer	13
IV. Lærerstab og administration	44
V. Censorer	75
VI. Studerende og eksaminer	81
VII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad	103
VIII. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium	104
IX. Tietgenprisopgaver	105
X. Handelshøjskolens bibliotek	107
XI. Institutter og centre ved det erhvervsøkonomiske fakultet	111
XII. Institutter og centre ved det erhvervsproglige fakultet	169
XIII. Højskolens økonomi	189
XIV. Højskolens lokaler	191
XV. Stipendier og studielån	193
XVI. De Studerendes Råd	194
XVII. Organisationer med tilknytning til højskolen	200

I. Beretningsåret i hovedtræk

Ved undervisningsårets begyndelse var der tilmeldt ca. 3000 nye studerende. Dermed nåede den samlede bestand af studerende op på ca. 8000, fordelt på Handelshøjskolens forskellige uddannelser, nemlig med 65 % ved økonomistudierne og 35 % ved de erhvervsproglige studier.

Det er karakteristisk for Handelshøjskolens uddannelsesstruktur, at en meget stor del af de studerende er deltidsstuderende, der passer studierne ved siden af normalt erhvervsarbejde. For økonomistudiernes vedkommende er således henved 60% indskrevet til diplomstudierne, hvor undervisningen foregår i morgen- og aftentimerne. Også for sprogstudierne vedkommende er der for 45 %'s vedkommende tale om deltidsstudier, særligt for grundstudierne i sprog- og korrespondentuddannelserne.

Handelshøjskolens uddannelser er også i høj grad baseret på bistand fra et meget stort antal deltidslærere, som i kraft af deres hovedbeskæftigelse i erhvervslivet eller i den offentlige sektor forener teoretisk indsigt med erfaring fra forskellige fagområder. Gennem deres tilknytning til Handelshøjskolen som undervisningsassistenter og eksterne lektorer er de med til at sikre, at praktiske relevante problemstillinger bliver taget op i undervisningen.

Hertil kommer, at den stærke vækst i studenterbestanden har øget behovet for undervisningsassistance på deltidsbasis, idet bevillingerne til faste lærerstillinger langt fra er fulgt med udviklingen i studentertallet og uddannelseskravene.

På denne baggrund har det givet anledning til store betænkeligheder hos Handelshøjskolen og de handelshøjskoleafdelinger, som er etableret rundt i landet, at finansministeriet har truffet aftale med Akademikernes Centralorganisation om at reservere mulighederne for en sådan beskæftigelse ved deltidsundervisning til kandidater uden hovedbeskæftigelse andet sted. Aftalen er etableret som en foreløbig ordning gældende for perioden 1. august 1978—31. juli 1980 med visse mindre undtagelser, således for arbejde, der omfatter mindre end 50 arbejdstimer pr. semester samt for etablerede ansættelsesforhold, der er aftalt forlænget ud over den 1. august 1978.

Selv om Handelshøjskolen har forståelse for tankerne bag aftalen, at imødegå beskæftigelsesproblemerne for ikke mindst de unge akademikere ved en bedre fordeling af arbejdsmulighederne, er en ordning som den skitserede uforenelig med Handelshøjskolens uddannelsesstruktur og sammensætningen af lærerkorpset.

Det belyses også af nedenstående opgørelse efter hovedbeskæftigelse af antallet af undervisningsassistenter og eksterne lektorer, som var tilknyttet de erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser i 1976/77.

Antal undervisningsassistenter (I) og eksterne lektorer (II) samt faste lærere ved Handelshøjskolen i København

	Økonomi			Sprog			Total
	I	II	I alt	I	II	I alt	
Ansatte i stat og kommune	69	3	72	4	2	6	78
Erhvervslivet	87	4	91	5	1	6	97
Liberale erhverv	39	2	41	5	4	9	100
Undervisning	88	1	89	33	9	42	81
Ingen hovedbeskæftigelse	37	0	37	80	5	85	122
	320	10	330	127	21	148	478
Faste lærere			114			71	185

Som oversigten viser, har henvend 90% af de ved det erhvervsøkonomiske fakultet beskæftigede 320 undervisningsassistenter anden hovedbeskæftigelse, idet ca. 55% er beskæftiget i erhvervslivet og godt 20% i offentlig virksomhed uden for undervisningssektoren. Forholdet er noget anderledes ved det erhvervsproglige fakultet, hvor 63% af de 127 undervisningsassistenter ikke har nogen hovedbeskæftigelse, medens godt 26% har hovedbeskæftigelse inden for undervisningssektoren.

I aftalen mellem finansministeriet og Akademikernes Centralorganisation er der bestemmelser om adgang til dispensation efter aftale mellem undervisningsinstitutionen og organisationerne, hvor hensynet til undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse m.v. gør det påkrævet. Jurist- og økonomiforbundet har givet generel dispensation fra forbudet inden for den del af forbundets område, hvor såkaldte rotationsstillinger ventes indført, og indtil dette sker, hvilket tidligst forventes i 1979. Denne dispensation har indtil videre løst problemerne for det meget store antal deltidslærere inden for de økonomiske fag, medens Handelshøjskolen har aftalt en særlig dispensationsprocedure med Dansk Magisterforening, der skulle forenkle de administrative problemer i forbindelse med bestemmelserne ved ansættelse af deltidslærere til de erhvervsproglige studier.

Et af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd nedsat udvalg til reform af H.A.-uddannelsen har efter flere års arbejde fremsat forslag om iværksættelse af en eksperimentundervisning for et mindre antal H.A.-studerende.

Eksperimentet skulle omfatte nye pædagogiske studieformer gennem udvidet gruppearbejde og selvstudier om tværfaglige projekter med generelle kurser og støttekurser i tilknytning til de studerendes projektvalg. Selv om der ikke var enighed mellem alle interesserede parter om forskellige problemer såsom fagområdernes vægt i kurserne, evalueringsmetoder m.v., besluttede de kollegiale organer dog i maj 1978 at fremsende ansøgning til undervisningsministeriet om dispensation fra gældende eksamensbekendtgørelse for et forsøgshold på 90 H.A.-studerende med studiestart den 1. september 1978. Ministeriet betragtede det imidlertid som urealistisk, at der kunne tages stilling til en forsøgsordning med start i september 1978, eftersom forslagene medførte så principielle spørgsmål som forlængelse af den normerede studietid og forholdet til andre H.A.-uddannelser m.v., der forudsatte dyberegående behandling, høringer m.v. H.A.-udvalget har herefter arbejdet videre med udformningen af forslagene, afholdelse af erhvervskon-

ference om H.A.-uddannelsen m.v. med henblik på iværksættelse af en forsøgsundervisning i 1979.

Også andre studieudvalg har fremsat forslag om studiereformer og -udbygninger, således bl.a. et forslag om tidligere H.D.-kandidaters adgang til erhvervelse af tillægsmøduler i form af specialer fra andre H.D.-studier. Dette forslag er dog endnu ikke godkendt af undervisningsministeriet.

Der er for enkelte fag inden for cand. merc.-undervisningen etableret såkaldte enkeltkurser for interesserede uden for højskolen, og efterspørgslen efter disse muligheder har langt oversteg det meget begrænsede antal pladser, Handelshøjskolen kan tilbyde i de pågældende fag.

Reformer af H.D.-undervisningen anses også for påkrævet, særligt for 1. dels vedkommende. Det økonomiske fakultetsråd har nedsat et arbejdsudvalg, der skal fremkomme med forslag til sådanne reformer.

Konsistoriums kontakt- og informationsudvalg har fremsat forslag om udgivelse af et for hele Handelshøjskolen fælles tidsskrift, der foreløbigt tænkes at udkomme i 8 årlige numre med henblik på information indadtil og udadtil om højskolens aktiviteter på forskellige områder. Forslaget er vedtaget af konsistorium, og det første nummer af skriftet udkommer i begyndelsen af det nye undervisningsår 1978/79. Udvalget har endvidere med tilsagn om støtte fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse planlagt udsendelse af en brochure til erhvervsvirksomheder og institutioner om Handelshøjskolens erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser og deres anvendelsesmuligheder i praksis.

Handelshøjskolens lokaleproblemer har som sædvanlig haft en fremskudt plads på dagsordenen for de kollegiale organers møder. Det var at forudse, at de i løbet af efterårssemesteret 1976 gennemførte udvidelser af højskolens kontor- og undervisningslokaler i Nansensgade 19 kun ville være en foreløbig dækning af kapacitetsbehovet, og at nye udvidelser var nødvendige til efteråret 1978. Med støtte fra undervisningsministeriet fik højskolen bevilling fra finansministeriet til leje af lokaler i en nyopført bygning i Turénsengade, der slutter direkte til lokalerne i Nansensgade. Det var imidlertid ikke muligt at få indretningen af disse lokaler færdiggjort så betids, at de kunne tages i brug til september 1978. Det har derfor været nødvendigt at iværksætte en nødplan for at klare lokalebehovet til undervisningen i efteråret 1978. Nødplanen har medført en række uhenigtsmæssige timeplaceringer og transportproblemer for lærere og studerende og endnu en gang understreget nødvendigheden af en samlet løsning af lokaleproblemerne så snart som muligt.

Med støtte fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse til den nødvendige arkitektmæssige bistand har Handelshøjskolen da også tilvejebragt prognoser for de kommende års behov med skitser og forslag til en samling af højskolen på en egnet grund i Ryvangs-området. Mulighederne for en hel eller etapevis samling af Handelshøjskolens aktiviteter er blevet drøftet med undervisningsministeriets direktorater, der har erklæret sig villige til at undersøge alternative løsninger og støtte bestræbelserne for at få samlet Handelshøjskolen under den ene eller den anden form.

I november 1977 blev der afholdt nyvalg for alle valggrupper til de kollegiale organer, efter at den første treårige valgperiode under styrelsesloven var udløbet for de pågældende valggruppers repræsentanter. I de fleste tilfælde forløb valget som fredsvalg.

Rektor Carl E. Sørensens valgperiode udløb pr. 1. august 1978, og i henhold til de af konsistorium vedtagne valgregler afholdtes valg pr. 1. marts 1978, hvor afdelingsleder Lauge Stetting blev valgt til rektor for en treårig periode fra 1. august 1978.

Overbibliotekar Per Boesen har efter 40 års tjeneste ved Handelshøjskolen ønsket at forlade sin stilling pr. 1. august 1978.

I beretningsåret er ledige professorater i regnskabsvæsen og organisation blevet besat med henholdsvis professor Zakken Worre og lektor Flemming Agersnap. Dr. merc.-graden er blevet tildelt Harald G. Enderud for en afhandling om »Four Faces of Leadership in an Academic Organization«. I anledning af 25 års jubilæum for Institut for Organisation og Arbejdssociologi blev Dr. James G. March, Stanford University, USA, udnævnt til æresdoktor ved Handelshøjskolens årsfest den 1. april 1978.

II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed

Nedenfor gengives de love og de bekendtgørelser, der er blevet udfærdiget henholdsvis trådt i kraft, i løbet af beretningsperioden.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 275 af 25. maj 1978.

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om optagelse ved den almene erhvervsøkonomiske uddannelse og ved det erhvervsproglige grundstudium, 2 sprog ved handelshøjskolerne

I bekendtgørelse nr. 292 af 13. juni 1977 om optagelse ved den almene erhvervsøkonomiske uddannelse og ved det erhvervsproglige grundstudium, 2 sprog ved handelshøjskolerne foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, udgår: »Handelshøjskoleafdelingen i Odense, Tietgenskolen: 1. Det erhvervsproglige grundstudium, 2 sprog.«
2. § 14, stk. 3, 2. pkt., affattes således:
»Undervisningsministeriet fastsætter særlige regler herom, herunder om det højeste antal optagelsesområder m.v., der kan søges af den enkelte ansøger, og om optagelse på optagelsespladser, der endnu måtte være ledige efter optagelsesprocedurens slutning.«
3. § 16, stk. 1, affattes således:
»Ansøgerne skal have erhvervsarbejde godkendt, inden ansøgning om optagelse sendes til handelshøjskolerne (afdelingerne). Ansøgning om godkendelse skal indsendes til København, Århus eller Odense universitet eller til Ålborg Universitetscenter. Ansøgning om forhåndsgodkendelse må, for at den kan kræves behandlet inden fristen for ansøgning om optagelse, være institutionen i hænde senest den 1. juni. Godkendelse gives ved en godkendelsesattest. Institutionen afgiver svar senest den 22. juni.«
4. § 16, stk. 2, ophæves.
5. I § 16, stk. 3, der bliver stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:
»Dokumentationen for erhvervsarbejde skal være i original.«
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.
6. § 17, stk. 2, affattes således:
»Stk. 2. Med ansøgningskemaet indsendes dels dokumentation for adgangsgrundlaget

(særlig tilladelse efter § 15, stk. 1, litra a, eksamensbeviser m.v.), dels et eksemplar af godkendelsesattesten efter § 16, stk. 1.«

7. § 17, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Dokumentationen for adgangsgrundlaget indsendes i bekræftet kopi. Hvis optagelse søges flere steder, skal dokumentationen sendes til alle institutionerne. Original dokumentation kan kræves forevist af de optagne efter optagelsen.«

8. § 18 affattes således:

»§ 18. Senest den 28. juli giver handelshøjskolerne (afdelingerne) meddelelse til de ansøgere, der optages ved institutionen.

Stk. 2. Til de ansøgere, der ikke kan optages ved nogen af de søgte institutioner, sender sekretariatet for den koordinerede tilmelding (Tilmeldingssekretariatet) meddelelse om afvisningen.«

Undervisningsministeriet, den 25. maj 1978.

P.M.V.

E.B.

Ida Dybdal

III. De kollegiale ledelsesorganer

Grundlaget for ledelsen af Handelshøjskolen i København er lov af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner samt statut for Handelshøjskolen i København af 22. november 1974.

I henhold til statuttens § 2 ledes Handelshøjskolen af rektor i forbindelse med de i statuten omhandlede organer, nemlig styrelsesrådet, konsistorium, fakultetsråd, institutråd og studienævn.

I det følgende skal der gives en oversigt over disse organers opgaver og sammensætning. Endvidere skal der gives en oversigt over andre udvalg, som i beretningsperioden har fungeret nedsat af de kollegiale ledelsesorganer.

A. STYRELSESRÅDET

Styrelsesrådet består af 11 medlemmer, af hvilke Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse vælger 6 medlemmer som en alsidig repræsentation for erhvervslivet. De studerende ved Handelshøjskolen vælger for et år ad gangen 2 medlemmer og de teknisk/administrative medarbejdere vælger for 3 år ad gangen 1 medlem. Rektor og prorektor er fødte medlemmer af styrelsesrådet. I denne beretningsperiode havde styrelsesrådet følgende sammensætning:

Direktør Johannes Andersen, direktør Erik Haunstrup Clemmensen, direktør Kund Green-Andersen, bankdirektør H. Mægaard Nielsen (formand), grosserer Klavs Olsen, direktør Jørgen Søltøft, overassistent Marly Arnoldus, stud. merc. Henrik Løhr, stud. merc. Jørgen Madsen.

Som fødte medlemmer deltog rektor, professor Carl E. Sørensen og prorektor, afdelingsleder Gert Engel. Højskolens administrator er sekretær for styrelsesrådet.

Styrelsesrådet har i beretningsperioden afholdt 4 møder.

B. KONSISTORIUM

Ifølge statuttens § 16 er konsistorium højskolens øverste kollegiale organ. Det afgør sager, der vedrører højskolen som helhed, herunder fordeling af højskolens bevillinger efter indstilling fra konsistoriums budget- og forretningsudvalg, oprettelse og ledelse af institutter samt ændringer af disses fagområder efter indstilling fra et fakultetsråd, fastsættelse af institutrådernes sammensætning efter indstilling fra fakultetsrådet, fastsættelse af fakultetsstudienævnets medlemstal og sammensætning, planlægning af højskolens udbygning, herunder optagelse af nye aktiviteter, oprettelse og nedlæggelse af professorater efter indstilling fra Det erhvervsøkonomiske- og/eller Det erhvervsproglige fakultetsråd samt sager i øvrigt, som i henhold til gældende retsregler kræver konsistoriums udtalelse eller beslutning.

I perioden 1. august til medio december 1977 havde *konsistorium* følgende sammensætning:

Professor Torben Agersnap
Afdelingsleder Gert Engel (prorektor)
Lektor Ejvind Damsgård Hansen
Translatør Svend Hansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lic. merc. Erik Bøje Larsen
Lektor Orla Nielsen
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Professor Jens Rasmussen (dekan)
Lektor Sven Sorgenfrey
Afdelingsleder Lauge Stetting (dekan)
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Assistent Lise Abildgaard
Assistent Lis Langen
Assistent Inge Gotthardt Petersen
Stud. merc. Helge Billington
Stud. merc. Sven Kolstrup
Revisions-studerende Jørgen Madsen
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
H.D.-studerende Chr. F. Philipsen
Stud. ling. merc. Karen Slej

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *konsistorium* følgende sammensætning:

Professor Torben Agersnap
Afdelingsleder Gert Engel (prorektor)
Cand. interpret. Henrik Hopstock
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lektor Orla Nielsen
Lektor Poul Olsen
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Vagn Sandberg
Lektor Sven Sorgenfrey
Afdelingsleder Lauge Stetting (dekan)
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Skolebetjent Tage Jørgensen
Assistent Winnie Kindler
Assistent Birgitte Lauritsen
Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen
Stud. merc. Mikael Hansen
Stud. merc. Erik Hove
H.D.-studerende Lars Kjøller
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
H.D.-studerende Chr. F. Philipsen

Stud. ling. merc. Karen Slej
H.D.-studerende Jesper Smith

Fødte medlemmer af konsistorium er rektor, der tillige er formand, samt prorektor og dekanerne for de to fakulteter. Administrator og overbibliotekaren deltager i konsistoriums møder uden stemmeret.

Som sekretær for konsistorium var beskikket administrator Poul Flindhardt.

Konsistoriums budget- og forretningsudvalg bestod indtil 30. november 1977 af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel, lektor Orla Nielsen, rektor, professor Carl E. Sørensen (formand), afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard, stud. merc. Helge Billington, stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen og assistent Lise Abildgaard. Som sekretær fungerede fuldmægtig Jørgen Andersen indtil 1. januar 1978. Fuldmægtig Birger Brodin Larsen fik efter sin ansættelse i januar 1978 hvervet som sekretær for udvalget.

Efter nyvalg pr. 1. december 1977 bestod konsistoriums budget- og forretningsudvalg af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Poul Olsen
Assistent Birgitte Lauritsen
Stud. merc. Erik Hove
Stud. ling. merc. Karen Slej

Rektor er født medlem af udvalget. Administrator, dekanen for det erhvervsøkonomiske fakultet og dekanen for det erhvervsproglige fakultet deltager i udvalgets møder uden stemmeret.

Budget- og forretningsudvalget udarbejder, blandt andet på grundlag af forslag fra hovedområderne, højskolens samlede budgetforslag. Udvalget træffer endvidere afgørelse af sager, som efter konsistoriums bemyndigelse er henlagt til udvalget.

Udvalg nedsat under konsistorium

Anlægsudvalg

Udvalget er nedsat i konsistoriums møde den 27. januar 1977 som et rådgivende udvalg vedrørende anskaffelse og vedligeholdelse af inventar og udstyr.

Udvalget har til opgave fra institutter, afdelinger og studienævn samt relevante udvalg at indhente forslag til anskaffelse og vedligeholdelse af kontor-, og AV-udstyr samt inventar til kontorer, undervisningslokaler og mødelokaler og under iagttagelse af konsistoriums generelle retningslinier at udarbejde bidrag til højskolens budgetforslag samt senere at udarbejde forslag til den opnåede bevillings anvendelse.

Desuden skal udvalget i samarbejde med teknisk forvaltning være rådgivende vedrørende anvendelsen af midlerne til vedligeholdelse af udstyr.

Udvalget består af følgende medlemmer:
Lektor, cand. ling. merc., translator Inge Gorm Hansen
Stud. merc. Jesper Bærnholdt
Lektor, cand. oecon. Niels Chr. Nielsen
Assistent Brita Sloth

Biblioteksudvalget

Udvalget nedsættes på konsistoriums foranledning.

Udvalget har til opgave at beskæftige sig med bibliotekets budgetforslag, bibliotekets indkøbspolitik og bibliotekets forbrugerservice.

Udvalget har følgende medlemmer:

Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams
Stud. ling. merc. Marianne Bach
Overbibliotekar Per Boesen (formand)
Translator Svend Hansen
Bibliotekar Bente Høst-Madsen
Lektor Lars Lund
Stud. merc. Ottar Nakken
Forskningsbibliotekar Helge Pedersen
Direktør Børge Rasmussen
Lektor Poul Rosbach
Bibliotekar Lone Foght Wessing
Ib Neumann Severinsen (tiltrådt dec. 1977)

Konsistoriums EDB-udvalg

Udvalget er nedsat af konsistorium den 31. maj 1977.

Udvalget har til opgave at rådgive konsistorium med hensyn til køb eller leje samt vedligeholdelse af EDB-udstyr, afgifter i tilknytning hertil samt køb af software, maskintid m.v.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Assistent Mogens Andersen (fra 19.1.1978)
Overbibliotekar Per Boesen
Afdelingsleder Gert Engel (næstformand)
Professor Erik Johnsen
Bibliotekar Birgitte Lauritsen
Fuldmægtig Mogens Nørager Nielsen
Lektor Flemming Rasmussen (formand)
Assistent Birthe Schlägelberger (udtrådt 3.11.77)
Sekretær: Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen (indtrådt 3.11.77)

Kantineudvalget

Udvalget er gennedsat den 22. januar 1976.

Udvalget har til opgave at følge driften af højskolens kantiner.

Udvalget bestod i beretningsperioden af følgende medlemmer:

Assistent Lise Abildgaard

Stud. ling. merc. Marianne Bach

Administrator Poul Flindhardt

Afdelingsleder Jørgen Jensen

Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

Udvalget vedrørende kapacitetsrammer og adgangsregulering

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 22. april 1976.

Udvalget har til opgave at vurdere direktoratets planer om kapacitetsrammer og adgangsregulering samt tage stilling til arbejdsmarkedsforanstaltninger.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Stud. merc. Karl Johan Rude Andersen

Lektor Ejvind Damsgård Hansen

Stud. merc. Birgit Nielsen

Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

Assistent Svend Ratved

Fagleder, lektor Sven Sorgenfrey

Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

Udvalget blev nedlagt på et konsistoriummøde den 19. januar 1978.

Kontakt- og informationsudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 24. maj 1976.

Udvalget har til opgave at stille forslag til konsistorium om de fremgangsmåder, højskolen bør følge for at

- 1) informere offentligheden om højskolens forsknings- og uddannelsesvirksomhed, f.eks. gennem en »højskoleavis« eller andre »media«.
- 2) informere højskolens lærere, studerende og TAP'ere om a) forsknings- og uddannelsesvirksomheden på højskolen, eventuelt gennem samme »avis« eller »media« til overvindelse af højskolens interne kommunikationsproblemer og b) aktiviteter uden for højskolen af umiddelbar betydning for det daglige arbejde.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap

Assistent Greta Andersen (fra 1.4.78)

Overassistent Marly Arnoldus (indtil 19.1.78)

Lektor Hans Engstrøm

Fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.

Administrator Poul Flindhardt
Skolebetjent John Kirchhoff Jørgensen (fra 19.1.78)
Bibliotekar Ulla Heltberg Kvist
Assistent Lis Langen (formand)
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Lektor Karen Stetting
Lektor Ole Wiberg

Lokaleressourceudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 18. september 1975.

Udvalget har til opgave at stille forslag om: en langsigtet løsning, der søger at samle hele højskolen, løsning af de akutte ressourceproblemer, forbedring af Julius Thomsens Plads 10.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel
Administrator Poul Flindhardt (tilforordnet)
Stud. merc. Erik Hove
Stud. merc. Jesper Bærnholdt
Overassistent Grethe Rønn
Afdelingsleder Lauge Stetting
Sekretær: Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

Reproudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 26. februar 1976.

Udvalget har til opgave at rådgive konsistorium vedrørende anskaffelse eller leje samt vedligeholdelse af reproudstyr.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Seniorstipendiat Finn Borum (formand)
Fuldmægtig Herbert Christy (indtil 19.1.1978)
Reproduktionsleder Holger Nielsen (indtil 19.1.1978)
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Assistent Aase Thiim
Stud. merc. Niels Aggergaard (indtil 19.1.1978)
Stud. merc. Torben Snowmann (fra 19.1.1978)
Sekretær: Assistent Aase Thiim

Udvalget til forberedelse af rektorvalg

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 30. november 1977.

Udvalgets medlemmer bestod af:
Professor Torben Agersnap

Afdelingsleder Jørgen Jensen
Bibliotekar Bente Høst-Madsen
Lektor Niels Chr. Nielsen
Stud. merc. Leif Scharling
Afdelingsleder Sven Sorgenfrey
Stud. ling. merc. Lisbeth K. A. Sørensen

Opløstes efter rektorvalgets afslutning den 1.3.1978.

Stipendieudvalget

Udvalget er nedsat af konsistorium.

Udvalget har til opgave at træffe afgørelse om fordelingen af de legat- og lånemidler, der stilles til rådighed for højskolens studerende, herunder også administrationen af Statens Uddannelsesstøtte.

Udvalget består pr. 31.7.1978 af følgende medlemmer:

Lektor Jørgen Alsø
Stud. merc. Tim Fog
Assistent Lis Langen
Stud. merc. Flemming Petersen
Stud. merc. Hans O. V. Petersen
Afdelingsleder Lauge Stetting
Rektor, professor Carl E. Sørensen
Stud. merc. Tove Sørensen
Lektor Ole Wiberg
Sekretær: fuldmægtig Per Bøje Jensen, H.D.

Valgudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 23. juni 1977.

Udvalget har til opgave at forestå valg til de styrende organer på Handelshøjskolen.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Stud. merc. Niels Aggergaard
Fuldmægtig Lone Burmeister
Stud. merc. Niels Dabelstein (formand)
Lektor Keld Hemmingsen
Stud. merc. Stefan Hvalkof
Lektor Vagn Sandberg
Stud. ling. merc. Hanne von Wowern

Udvalget vedr. retningslinier for udnævnelse af æresdoktorer

Udvalget er nedsat af konsistorium den 24. februar 1978.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap
Assistent Greta Andersen
Stud. merc. Michael Hansen
Stud. merc. Erik Hove
Professor Hans-Peder Kromann
Professor Frode Slipsager (formand)
Lektor Sven Sorgenfrey

C. FAKULTETS RÅDENE

Ifølge statuttens § 24 afgør fakultetsrådet alle sager, som vedrører hovedområdet som helhed, samt sager der vedrører kompetencefordelingen mellem institutråd indbyrdes og mellem institutråd og studienævn. I forlængelse heraf træffer fakultetsrådet afgørelse vedrørende fordeling af de tildelte ressourcer mellem de enkelte fag, institutter og studienævn; stillingsopslag, stillingsbesættelse og afskedigelse for så vidt angår heltidsbeskæftigede lærere samt videnskabelige medarbejdere, eksterne lektorer samt ansættelse af gæstprofessorer; tildeling af kandidat- og seniorstipendiater m.v.; tjenestefritagelse udover en måneds varighed for heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere samt eksterne lektorer; antagelse og konferering af doktordisputater; tildeling af licentiatgrader; forslag til og bedømmelse af prisopgaver. Fakultetsrådet indstiller til konsistorium vedrørende ændring af højskolens statut; ændring af hovedrådets sammensætning; oprettelse og nedlæggelse af institutter samt ændring af disses fagområde; vedrørende institutrådernes sammensætning; oprettelse og nedlæggelse af professorater samt tildeling af æresdoktorgrader. Vedrørende fakultetsrådets øvrige opgaver henvises til statuttens bestemmelser.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd* følgende sammensætning:

Professor Ejler Alkjær
Professor Egil Fivelsdal
Professor Erik Johnsen
Lektor Lars Lund
Lektor Niels Chr. Nielsen
Lektor Jørgen Kai Olsen
Professor Otto Ottesen
Lektor Hjalte Rasmussen
Lektor Flemming Rasmussen
Undervisningsassistent Aksel Rossen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Stud. merc. Erik Hove

Stud. merc. Klaus Juhlin
H.D.-studerende Peter Mehlbye
H.D.-studerende Per Rønne
Stud. merc. Leif Scharling
H.D.-studerende Erik Strand
Assistent Grethe Bundgård Povlsen
Sekretær: fuldmægtig Kjeld K. Lykke

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Budget- og forretningsudvalget* følgende sammensætning:
Assistent Greta Andersen
Stud. merc. Birgit Nielsen
Lektor Niels Chr. Nielsen
Professor Otto Ottesen
Lektor Flemming Rasmussen
Stud. merc. Leif Scharling
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Sekretær: fuldmægtig Kjeld K. Lykke

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *det erhvervsøkonomiske fakultetsråd* følgende sammensætning:
Lektor Hans Engstrøm
Afdelingsleder Knud Hansen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Professor Erik Johnsen
Lektor Niels Chr. Nielsen
Lektor Jørgen Kai Olsen
Lektor Orla G. Petersen
Lektor Jens Aaris Thisted
Undervisningsassistent Jens Allin Hansen
Undervisningsassistent Aksel Rossen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Seniorstipendiat Finn Borum
Stud. merc. Erhardt Andersen
Stud. merc. Dorte Østergaard Andersen
Stud. merc. Frank Ebsen
Stud. merc. Lars Jacobsen
Stud. merc. Lars Jepsen
Stud. merc. Leif Scharling
Assistent Liza Klöcker-Larsen
Assistent Jytte Beckert
Assistent Birte Mikkelsen
Assistent Grethe Bundgård Povlsen
Sekretær: Assistent Inge Klint

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *Budget- og forretningsudvalget* følgende sammensætning:

Stud. merc. Frank Ebsen

Lektor Hans Engstrøm

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Lektor Niels Chr. Nielsen

Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)

Assistent Liza Klöcker-Larsen

Stud. merc. Leif Scharling

Sekretær: Assistent Inge Klint

Udvalg nedsat under Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd

Samarbejdsudvalget vedrørende Center for Udviklingsforskning

Udvalget henhører under Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har til opgave at fremme samarbejdet mellem Centret for Udviklingsforskning og Handelshøjskolen i København.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap

Stud. merc. Helge Billington

Afdelingsleder Lauge Stetting.

Det erhvervsøkonomiske fakultets EDB-udvalg

Udvalget er nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor Niels Bjørn-Andersen

H.D.-studerende Palle Conrad

Lektor Søren Heede

Professor Erik Johnsen (formand)

Afdelingsleder Peter Kierkegaard-Hansen

Lektor John Kjær

Lektor Jørgen Kai Olsen

H.D.-studerende Christian F. Philipsen

Lektor Flemming Rasmussen

Udvalget vedrørende forbrugerøkonomi

Udvalget er nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor Hans Engstrøm

Gæsteforsker Gudrun Sveistrup Jacobsen

Assistent Winnie Kindler
Professor Poul Mílhøj
Stud. merc. Hans Munck,
Afdelingsleder Lauge Stetting

Udvalget vedrørende kommunikationsforskning

Udvalget er nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har følgende medlemmer:

Stud. merc. Helge Billington
Professor Egil Fivelsdal (næstformand)
Lektor Kjeld Arnth Jørgensen
Lektor Ulf Kjær-Hansen
Adjunkt Lita Lundqvist (det erhvervsproglige fakultet)
Stud. ling. merc. Karen Larsen
Professor Otto Ottesen (formand)
Sekretær: Forskningsstipendiat Jens E. Parsby

Udvalget vedrørende Institut for Ledelsesforskning

Udvalget blev nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd i foråret 1976.

Udvalget har til opgave at overveje mulighederne for og føre tilsyn med efteruddannelsesaktiviteterne etableret ved Institut for Ledelsesforskning.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Stud. merc. Helge Billington
Assistent Lisa Borges
Professor Egil Fivelsdal
Professor Flemming Hansen
Professor Erik Johnsen
Stud. merc. Hans Munck
Professor Otto Ottesen
Lektor Flemming Rasmussen

Revisionsudvalget

Udvalget blev nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd i foråret 1976.

Udvalget har til opgave at drøfte og fremsætte forslag til fakultetsrådet vedrørende Handelshøjskolens revisionsuddannelser og den dertil hørende forsknings institut- og bemandingsmæssige forhold.

Udvalget består af følgende medlemmer:

H.D.-studerende Erhardt Andersen
Revisor Ole Broberg, H.D.

Lektor Dennis Clausen
Revisionsstuderende Jørgen Madsen, H.D.
Lektor Poul Olsen
Lektor Robert Sloth Pedersen
Lektor Flemming Rasmussen
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

Det erhvervsproglige fakultetsråd

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Det erhvervsproglige fakultetsråd* følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø
Lektor Søren Kaas Andersen
Lektor Inge Gorm Hansen
Lektor Héléne Holm
Undervisningsassistent Lise Neersø Jaspersen
Lektor Finn Messell
Assistent Vibeke Maaløe
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Rikke Nielsen
Assistent Elna Oberleitner
Stud. ling. merc. Kirsten Olsen
Lektor Erik Otto
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen (formand) (dekan)
Lektor Poul Rosbach
Stud. ling. merc. Karen Slej
Stud. ling. merc. Annemette Lyng Svensson
Lektor Halvor Søbørg
Sekretær: fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Budget- og forretningsudvalget* følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand)
Lektor Søren Kaas Andersen
Fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen (dekan)
Stud. ling. merc. Karen Slej
Sekretær: fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *Det erhvervsproglige fakultetsråd* følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø
Lektor Søren Kaas Andersen

Stud. ling. merc. Marianne Bach
Fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.
Lektor Inge Gorm Hansen
Lektor H el ene Holm
Undervisningsassistent Lise Neersø Jaspersen
Lektor Hans Peter Jørgensen
Assistent Dorte Kierulff Lops
Stud. ling. merc. Lena Madsen
Assistent Elna Oberleitner
Stud. ling. merc. Kirsten Olesen
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen
Stud. ling. merc. Lisbet Rønne
Cand. ling. merc. Lise Saxov
Afdelingsleder Sven Sorgenfrey (dekan)
Undervisningsassistent Annemette Lyng Svensson
Lektor Halvor Søeborg
Stud. ling. merc. Lisbeth Sørensen
Stud. ling. merc. Hanne von Wovern
Sekretær: fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.

I perioden december 1977 til 31. juli 1978 havde *Budget- og forretningsudvalget* følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Als 
Lektor Søren Kaas Andersen
Fuldmægtig Hanne Feveile H.D. (formand)
Stud. ling. merc. Lena Madsen
Lektor Meta Pedersen
Afdelingsleder Sven Sorgenfrey (dekan)
Stud. ling. merc. Lisbeth Sørensen
Sekretær: Assistent Benedicte Thune

Udvalget for Fagsprogligt Center

Udvalget er nedsat af Det erhvervsproglige fakultetsråd.

Fagsprogligt Center varetager følgende opgaver:

- indsamling af information vedrørende fagsproglig og beslægtet forskning i ind- og udland
- formidling af denne information til bl.a. HHKs forskere, lærere og specialeskrivere
- samarbejde og udveksling af forelæsere med andre institutioner
- forberedelse og tilrettelægning af CEBAL-særnummer om fagsprog
- planlægning af fagsproglige konferencer
- administration og udbygning af UNESCO ALSIED LSP NETWORK (LSP = Language for Special Purposes)
- redaktion og udsendelse af UNESCO ALSIED LSP NEWSLETTER, hvortil network-institutionerne samt Det erhvervsproglige fakultets medarbejdere bidrager med forskningsresultater, artikler m.v.

Udvalget består af følgende medlemmer:
Professor, fil. dr. Max Gorosch (formand)
Stud. ling. merc. Jørgen Høedt
Professor Bengt Jürgensen
Lektor Meta Pedersen
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

Finansieringen af Fagsprogligt Center sker gennem fondsmidler fra UNESCO, Undervisningsministeriet og Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse.

Udvalget til afholdelse af erhvervsproglige konferencer

Udvalget er nedsat af Det erhvervsproglige fakultetsråd.

Udvalget har til opgave at planlægge og forestå afholdelse af erhvervsproglige konferencer, hvortil indbydes repræsentanter fra udvalgte sektorer inden for såvel det offentlige som erhvervslivet med henblik på en drøftelse af behovet for og anvendelsen af Handelshøjskolens sproglige dimittender.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Assistent Dorte Kierulff
Lektor Knud Løwert
Lektor Meta Pedersen
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Professor Jens Rasmussen
Lektor Halvor Søeborg

Bestyrelsen for terminologiafdelingen

Bestyrelsen er nedsat af Det erhvervsproglige fakultetsråd.

Bestyrelsen har til opgave at være ansvarlig for afdelingens økonomi og generelle aktiviteter. Den behandler budgetter og projektplaner for afdelingens forskning og undervisning og drager omsorg for, at planlagte opgaver i forbindelse med information-, dokumentations- og konsulentvirksomhed gennemføres.

Bestyrelsen består af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel
Professor Max Gorosch
Lektor Inge Gorm Hansen
Stud. ling. merc. Torben Jessen
Assistent Elna Oberleitner
Stud. ling. merc. Flemming Vogdrup
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard (næstformand)

Adjunkt Bente Kristensen – daglig leder

FAKULTETSSTUDIENÆVNENE

Ifølge §§ 49–54 i statuttten har fakultetsstudienævnet følgende opgaver og beføjelser:

Fastlæggelse af kompetence mellem fakultetsstudienævnet og de øvrige studienævn indbyrdes; alle spørgsmål om generelle regler for eksamen, karaktergivning, undervisning og studieordninger inden for rammerne af gældende bekendtgørelser efter høring af de(t) berørte fagstudienævn; forslag til bekendtgørelse om adgangsbetingelser, eksamen m.v. efter indstilling fra de(t) berørte fagstudienævn; afgørelse af ankesager i forbindelse med dispensationer for studie- og eksamensordninger; afgørelse i forbindelse med ankesager ved besættelse af stillinger som undervisningsassistenter; udarbejdelse af opgørelser over behovet for bevillinger i forbindelse med Handelshøjskolens undervisningsmæssige aktiviteter.

D1

Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Erhardt Andersen (formand)

H.D.-studerende Jørgen Christensen

Lektor Hans Engstrøm

Stud. merc. Michael Hansen

Lektor Kjeld Hemmingsen

Adjunkt Jørgen Henriksen

Stud. merc. Jytte Jacobsen

Stud. merc. Torben Jensen

Lektor John Kjær

H.D.-studerende Svend Elkjær Larsen

Lektor Hanne Hartvig Larsen

Lektor Svend Marker-Larsen

Adjunkt Preben Melander

Stud. merc. Gert Nielsen

H.D.-studerende Christian Philipsen

Stud. merc. Leif Scharling

Lektor Poul Schultz

Adjunkt Kaj Svarrer

H.D.-studerende Frank Thomsen

Lektor Oluf Aagaard

Sekretær: fuldmægtig Lone Burmeister

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn* følgende sammensætning:

Stud. merc. Christian Andersen

H.D.-studerende Erhardt Andersen

H.D.-studerende Jan Ingemann Andersen

Lektor Britt-Mari Blegvad

H.D.-studerende Jørgen Christensen

Lektor Jens Oluf Elling
Lektor Palle Geleff
Professor Flemming Hansen
Stud. merc. Søren Hansen
Lektor Ove Hedegaard
Lektor Kjeld Hemmingsen
Stud. merc. Jan Høegh
Stud. merc. Jytte Jacobsen
Lektor John Kjær (formand)
Lektor Hanne Hartvig Larsen
H.D.-studerende Hans P. Hjorth Mortensen
Lektor Peter Neergaard
H.D.-studerende Per Rønne
Stud. merc. Leif Scharling
Lektor Poul Schultz
Sekretær: fuldmægtig Lone Burmeister

Udvalg nedsat under Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn

Didaktikudvalget for den erhvervsøkonomiske afdeling

Udvalget blev oprindeligt nedsat af Det erhvervsøkonomiske fagråd, men henhører i dag under Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at fremme og koordinere den pædagogiske udvikling ved den erhvervsøkonomiske afdeling, med baggrund i den almene udvikling inden for det pædagogiske område, samt at tilrettelægge og gennemføre almene pædagogiske og fagdidaktiske kurser, introduktionskurser og kurser i studieteknik; at iværksætte en pædagogisk forskning, som tager sigte på Højskolens undervisningsaktiviteter; at vurdere nye undervisningsmodeller og i givet fald at fremme deres indføring i undervisningen; at behandle sager vedrørende ansættelse af faglig pædagogiske konsulenter og tekniske assistenter; og at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver nødvendige budgetforslag.

Udvalget består af følgende medlemmer:

H.D.-studerende Mads Bjerre
Lektor V. Thorsgaard Jacobsen
Adjunkt Aage Nedergaard
Stud. merc. Leif Scharling
Stud. merc. Michael Træsborg
Lektor Oluf Aagaard (formand)
Sekretær: Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

Eksamensudvalget

Udvalget blev nedsat af Det erhvervsøkonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave i videste forstand at behandle spørgsmål angående eksamensordninger ved Handelshøjskolens studier.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Lektor Flemming Agersnap
Lektor V. Thorsgaard Jacobsen
Stud. merc. Carsten Kaspersen
Stud. merc. Birgit Nielsen
H.D.-studerende Gert Poder
Lektor Harald Vestergaard
Sekretær: Fuldmægtig Per Boje Jensen, H.D.

H.A.-udvalget

Udvalget blev nedsat af Det erhvervsøkonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at stille forslag om et nyt H.A.-studium.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen (formand)
Stud. merc. Inger Lassen
Stud. merc. Ottar Nakken
Lektor Orla Nielsen
Stud. merc. Ebbe Rasmussen
Professor Frode Slipsager
Sekretær: Fuldmægtig Lone Burmeister

Sønderborg-udvalget

Udvalget blev nedsat af det erhvervsøkonomiske fagråd den 10. september 1973, og henhører i dag under Det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at behandle sager vedrørende stillingsbesættelse ved H.A.-studiet i Sønderborg, herunder nedsættelse af bedømmelsesudvalg, samt på grundlag heraf at afgive indstilling til fakultetsrådet til videre foranstaltning; at være rådgivende for H.A.-studiet i Sønderborg i studieforhold herunder ændringer i H.A.-studiets struktur; at formidle et fagligt samarbejde inden for forskning og undervisning mellem Handelshøjskolen i København og Handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Seniorstipendiat Jørgen Frode Bakka
Lektor Cai. F. Christensen
Professor Bjarke Fog
Stud. merc. Jytte Jacobsen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Direktør O. Loff (direktør, cand. merc. Niels Borup indtrådt 13. februar 1978)
Stud. merc. Ebbe Rasmussen

Studieleder Axel Schultz-Nielsen
Professor Frode Slipsager (formand)
2 studerende fra Sønderborg
Sekretær: fuldmægtig Lone Burmeister

D2

Det erhvervsproglige fakultetsstudienævn

I perioden fra 1. august 1977 til medio december 1977 havde *Det erhvervsproglige fakultetsstudienævn* følgende sammensætning:

Lektor Pauli Gunderskov
Stud. ling. merc. Ole Vibe Jespersen
Stud. ling. merc. Anne-Marie Mehl Knudsen
Stud. ling. merc. Niels Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Jette Madsen
Lektor Niels Henning Pedersen (formand)
Lektor Jacques J. Qvistgaard
Lektor Sven Sorgenfrey
Sekretær: Fuldmægtig Kjeld K. Lykke

I perioden fra medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *Det erhvervsproglige fakultetsstudienævn* følgende sammensætning:

Lektor Frede Boje
Lektor Anne Dueholm
Stud. ling. merc. Jette Dyg
Stud. ling. merc. Hanne Glasius
Lektor Inge Gorm Hansen
Lektor Niels Henning Pedersen (formand)
Stud. ling. merc. Kirsten Petersen
Stud. ling. merc. Hanne von Wowern
Sekretær: Fuldmægtig Kjeld K. Lykke

Udvalg nedsat af det erhvervsproglige fakultetsstudienævn

Tolkeudvalget

Tolkeudvalget er nedsat af det erhvervsproglige fakultetsstudienævn.

Udvalgets kommissorium er følgende: at formidle tværfaglige kontakter og udveksling af undervisningsmateriale; at tilrettelægge og gennemføre arrangementer, der kan støtte undervisningen i disciplinen; at tilrettelægge og gennemføre kurser i notattekniik og simultantolkning.

Udvalget bestod pr. 29.3.1978 af følgende medlemmer:

Lektor Inge Baaring
Lektor Edna Seear Christensen
Cand. phil. Hanne Martinet

Translatør Vibeke Pentz-Møller
Stud. ling. merc. Hanne Glasius
Stud. ling. merc. Flemming Vogdrup

Udvalget vedr. de valgfri fag

Udvalget, som er nedsat den 30.11.1977 af Det erhvervsproglige fakultetsstudienævn, har til opgave at tilrettelægge og administrere gennemførelsen af de valgfri fag.

Udbuddet af valgfri fag fremgår af den af udvalget udgivne brochure.

P.t. er udbuddet på 14 fag.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Lektor H. Picht (formand)
Lektor Birgitte Friis
Stud. ling. merc. Carsten Høj
Stud. ling. merc. Aase Dam-Larsen
Sekretær: Assistent Kirsten Davidsen

FAGSTUDIENÆVNENE

Ifølge statuttens §§ 56–60 har fagstudienævnene fået tillagt følgende opgaver og beføjelser:

Tilrettelæggelse af undervisningen og afholdelse af eksaminer; udarbejdelse og ajourføring af studieordninger og studievejledninger; ansættelse af undervisningsassistenter; udtalelser i forbindelse med oprettelse og nedlæggelse af lærerstillinger; udarbejdelse af bevillingsbehov i forbindelse med aktiviteterne henhørende under fagstudienævnene; disponering over personale og pengebevillinger som er stillet til rådighed for studienævnet.

E1

De erhvervsøkonomiske fagstudienævn

H.A.-studienævnet

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *H.A.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Jens Oluf Elling
Stud. merc. Jytte Jacobsen
Stud. merc. Sven Kolstrup
Lektor Svend Marker-Larsen
Stud. merc. Ottar Nakken
Stud. merc. Gert Nielsen
Lektor Jens Ry Nielsen
Adjunkt Jens Overø
Lektor Flemming Poulfelt (formand)
Stud. merc. Ebbe Rasmussen
Sekretær: fuldmægtig Lone Burmeister

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *H.A.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor, cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen

Lektor Jens Oluf Elling

Stud. merc. Kurt Jørgensen

Stud. merc. Sven Kolstrup

Stud. merc. Ottar Nakken

Adjunkt Jens Overø

Lektor Flemming Poulfelt (formand)

Stud. merc. Ebbe Rasmussen

Stud. merc. Michael Træsborg

Lektor Oluf Aagaard

Sekretær: Fuldmægtig Lone Burmeister

Cand. merc.-studienævnet

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *cand. merc.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Søren Christensen (formand)

Stud. merc. Bjarne Eriksen

Stud. merc. Michael Hansen

Lektor Kjeld Arnth Jørgensen

Adjunkt Hanne Hartvig Larsen

Adjunkt Preben Melander

Stud. merc. Hans Olaf Vestergaard Petersen

Stud. merc. Henrik Torsten Løhr Schambye

Professor Frode Slipsager

Stud. merc. Magne Svendsen

Sekretær: Fuldmægtig Kjeld K. Lykke

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *cand. merc.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Søren Christensen (formand)

Stud. merc. Michael Hansen

Stud. merc. Jan Hellen

Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen

Lektor Kjeld Arnth Jørgensen

Lektor Hanne Hartvig Larsen

Stud. merc. Jan Møinicke

Stud. merc. Ezim Julia Oji

Adjunkt Henrik Schaumburg-Müller

Stud. merc. Magne Svendsen

Sekretær: Assistent Lis Langen

Studienævnet for H.D. 1. del

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *H.D. 1. dels studienævnet* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Mads Bjerre
Adjunkt Ove Hedegaard
Adjunkt Jørgen Henriksen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Lektor Steffen Jørgensen
Afdelingsleder Henning Kjølby
H.D.-studerende Knud Adler Nissen
H.D.-studerende Christian Philipsen (formand)
H.D.-studerende Leif Slingerup
H.D.-studerende René Spogard
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *H.D. 1. dels studienævnet* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Dorte Andersson
H.D.-studerende Hans Esmann Eriksen
Adjunkt Ove Hedegaard
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Lektor Steffen Jørgensen (formand)
Afdelingsleder Henning Kjølby
H.D.-studerende Niels Molzen
H.D.-studerende H. P. Hjorth Mortensen
H.D.-studerende Esben T. Nielsen
H.D.-studerende Peter Wiboltt
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H.D. 2. del – Afsætningsøkonomi

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – afsætningsøkonomi* følgende sammensætning:

Lektor Cai F. Christensen
Lektor Hans Engstrøm
H.D.-studerende Søren Hansen
Lektor Søren Heede
Adjunkt Stig Ingebrigtsen (formand)
H.D.-studerende Svend Elkjær Larsen
H.D.-studerende Jo Lyager
Professor Arne Rasmussen
H.D.-studerende Frank Thomsen
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – afsætningsøkonomi* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Frank Elong
Professor Flemming Hansen
Lektor Søren Heede
Adjunkt Stig Ingebrigtsen (formand)
H.D.-studerende Hanne Krebs
H.D.-studerende Svend Elkjær Larsen
Professor Otto Ottesen
H.D.-studerende Gert Poder
Professor Arne Rasmussen
H.D.-studerende Frank Thomsen
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H.D. 2. del – Finansiering

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – finansiering* følgende sammensætning:

Adjunkt Cato Baldvinsson
Adjunkt Henning Holten (formand)
H.D.-studerende Jens Peter Larsen
Adjunkt Johannes Mouritsen
H.D.-studerende Hans Erik O. Svendsen
Sekretær: Assistent Aase Thiim

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – finansiering* følgende sammensætning:

Adjunkt Henning Holten (formand)
H.D.-studerende Jens Peter Larsen
Adjunkt Johannes Mouritsen
H.D.-studerende Lars Raahauge
H.D.-studerende Hans Erik O. Svendsen
Undervisningsassistent Ole Zacchi
Sekretær: Assistent Aase Thiim

Studienævnet for H.D. 2. del – Forsikring

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – forsikring* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Flemming Carlsen
Undervisningsassistent Erik Damm
Afdelingsleder Knud Hansen (formand)
H.D.-studerende Leon Kauffmann
Lektor John Kjær
H.D.-studerende Svend J. Sønberg
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – forsikring* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Flemming Carlsen
H.D.-studerende John Christiansen
Undervisningsassistent Erik Damm
H.D.-studerende Henning Howe Hansen
Afdelingsleder Knud Hansen (formand)
Lektor John Kjær
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H.D. 2. del – Organisation

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – organisation* følgende sammensætning:

Lektor Flemming Agersnap
H.D.-studerende Ulrik Bartholdy
Lektor Niels Bjørn-Andersen
H.D.-studerende Jørgen Christensen
Lektor Harald Enderud (formand)
H.D.-studerende Jan Clausen Hansen
H.D.-studerende Svend Aage Kloppenborg
Fuldmægtig Henning Holt Larsen
H.D.-studerende Jens G. Markussen
Mag. scient. soc. Ann Westenholz
Sekretær: Assistent Lis Langen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – organisation* følgende sammensætning:

Lektor Flemming Agersnap
Lektor Niels Bjørn-Andersen
H.D.-studerende Jørgen Christensen
Lektor Harald Enderud (formand)
H.D.-studerende Jan Clausen Hansen
H.D.-studerende Anders Skov Hansen
Fuldmægtig Henning Holt Larsen
H.D.-studerende Ejvind B. Ludvigsen
H.D.-studerende Erik Paaske
Mag. scient. soc. Ann Westenholz
Sekretær: Assistent Lis Langen

Studienævnet for H.D. 2. del – Regnskabsvæsen

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – regnskabsvæsen* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Erhardt Andersen
H.D.-studerende Finn Asved

Lektor Dennis Clausen
H.D.-studerende Knut Gotfredsen
Lektor Erik Hansen (formand)
Lektor Henning Kirkegaard
Adjunkt Preben Melander
Forskningsstipendiat Ulrik Gorm Møller
Forskningsstipendiat Peter Neergaard
H.D.-studerende Jens Vindeby
Sekretær: Assistent Aase Thiim

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – regnskabsvæsen* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Karl Johan Rude Andersen
H.D.-studerende Helge Billington
Lektor Dennis Clausen (formand)
Lektor Erik Hansen
H.D.-studerende Jan Jannsen
H.D.-studerende Carsten Kaspersen
Lektor Henning Kirkegaard
Adjunkt Preben Melander
Adjunkt Jørgen Meyer
H.D.-studerende Per Rønne
Sekretær: Assistent Aase Thiim

Studienævnet for H.D. 2. del – Udenrigshandel

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for H.D. 2. del – udenrigshandel* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Jan Ingemann Andersen
H.D.-studerende Søren Jensen
H.D.-studerende Svend Aage Jespersen
H.D.-studerende Per Kold
Lektor Poul Schultz
Professor Frode Slipsager
Afdelingsleder Lauge Stetting
H.D.-studerende Kirsten Tougaard
Lektor Harald Vestergaard (formand)
Lektor Ole Wiberg
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for H.D. 2. del – udenrigshandel* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Jan Ingemann Andersen
H.D.-studerende Jens Ulrik Hagemann
H.D.-studerende Preben Kay
Lektor Poul Schultz

Professor Frode Slipsager
H.D.-studerende Kirsten Tougaard
Lektor Harald Vestergaard (formand)
Lektor Ole Wiberg
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for Revision og Skatteret

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *studienævnet for revision og skatteret* følgende sammensætning:

H.D.-studerende Ole Broberg
H.D.-studerende Ole Jacobsen
Adjunkt Claus Jensen
Lektor Poul Olsen
H.D.-studerende Ejvind Bisted Olsen
Lektor Robert Sloth Pedersen (formand)
Lektor Orla G. Petersen
H.D.-studerende Bjørn Poulsen
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *studienævnet for revision og skatteret* følgende sammensætning:

Revisionsstuderende Erhardt Andersen
Revisionsstuderende Otto Bonke
Adjunkt Claus Jensen
Lektor Poul Olsen
Revisionsstuderende Bjørn Paulsen
Lektor Robert Sloth Pedersen (formand)
Lektor Orla G. Petersen
Revisionsstuderende Preben Falk Sørensen
Sekretær: Fuldmægtig T. Kristoffersen

E2

De erhvervsproglige fagstudienævn

E.G.-studienævnet

I perioden 1. august til medio december 1977 havde *E.G.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø
Stud. ling. merc. Marianne Bach
Stud. ling. merc. Jette Dyg Christensen
Lektor Anne Dueholm (formand)
Lektor Pauli Gunderskov
Stud. ling. merc. Ole Vibe Jespersen
Undervisningsassistent Else Marker-Larsen

Stud. ling. merc. Hans Chr. Niemann
Adjunkt Erna Sølling
Stud. ling. merc. Lisbeth K. A. Sørensen
Sekretær: Fuldmægtig Lone Burmeister

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *E.G.-studienævnet* følgende sammensætning:

Stud. ling. merc. Jette Dyg Christensen
Lektor Anne Dueholm (formand)
Adjunkt Lena Flugler
Undervisningsassistent Gitte Baunebjerg Hansen
Handelsfaglærer Anne Harries
Stud. ling. merc. Carsten Høj
Stud. ling. merc. Tove Sanger
Stud. ling. merc. Erling Swahn
Adjunkt Erna Sølling
Stud. ling. merc. Tove Sørensen
Sekretær: Fuldmægtig Lone Burmeister

E.A./E.D.-studienævnet

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *E.A./E.D.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Frede Boje
Stud. ling. merc. Hanne Glasius
Stud. ling. merc. Finn Juul Hansen
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Kirsten Petersen
Lektor Sven Sorgenfrey (formand)
lektor Halvor Søbørg
Lektor Dorte Westrup
Sekretær: Assistent Aase Thiim

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *E.A./E.D.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Frede Boje (formand)
Stud. ling. merc. Karen L. Hansen
Stud. ling. merc. Robert Ibsen
Stud. ling. merc. Kirsten Petersen
Lektor Karen Stetting
Lektor Halvor Søbørg
Lektor Dorte Westrup
Stud. ling. merc. Hanne von Wowern
Sekretær: Assistent Aase Thiim

E.K.-studienævnet

I perioden 1. august 1977 til medio december 1977 havde *E.K.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Liselotte Brøndlund
Stud. ling. merc. Jytte Elmbo
Stud. ling. merc. Anders Hermansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen (formand)
Stud. ling. merc. Anne Marie Mehl Knudsen
Stud. ling. merc. Jette Pøhlsgaard
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Karen Stetting
Sekretær: Fuldmægtig Kjeld K. Lykke

I perioden medio december 1977 til 31. juli 1978 havde *E.K.-studienævnet* følgende sammensætning:

Lektor Inge Baaring
Stud. ling. merc. Hanne Glasius
Lektor Inge Gorm Hansen
Stud. ling. merc. Anders Hermansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen (formand)
Stud. ling. merc. Jette Schramm Nielsen
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Stud. ling. merc. Gregers Scheel
Sekretær: Fuldmægtig Kjeld K. Lykke

F. ANDRE UDVALG

Handelshøjskolens samarbejdsudvalg

Udvalget som er oprettet i medfør af økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner, havde til 31.3.1978 følgende sammensætning:

Assistent Lise Abildgaard
Assistent Mogens Andersen (næstformand)
Overbibliotekar Per Boesen
Assistent Johanne Djurhuus
Afdelingsleder Gert Engel
Administrator Poul Flindhardt
Assistent Jane Hjorth-Andersen
Bibliotekar Bente Høst-Madsen
Assistent Bjarne Jepsen
Lektor Hans Peter Jørgensen
Skolebetjent John Kirchhoff-Jørgensen
Sekretær Liza Klöcker-Larsen
Fuldmægtig Kjeld K. Lykke
Lektor Jørgen Kai Olsen

Lektor Hjalte Rasmussen
Lektor Vagn K. Sandberg
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Cand. mag. Lillian Werdelin
Lektor Oluf Aagaard
Sekretærer: Fuldmægtig Lone Burmeister/assistent Aase Thiim

Fra 1.4.1978 havde samarbejdsudvalget følgende sammensætning:

Assistent Lise Abildgaard (næstformand)
Assistent Greta Andersen
Overbibliotekar Per Boesen
Prorektor Gert Engel
Fuldmægtig Hanne Feveile, H.D.
Administrator Poul Flindhardt
Bibliotekar Bente Høst-Madsen
Lektor Hans Peter Jørgensen
Skolebetjent John Kirchhoff-Jørgensen
Assistent Lis Langen
Fuldmægtig Kjeld K. Lykke
Lektor Jørgen Kai Olsen
Lektor Vagn K. Sandberg
Lektor Elisabeth Thuesen
Assistent Anna Aagaard
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Sekretær: Assistent Aase Thiim

Lokalsamarbejdsudvalget

I medfør af Økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner er der den 17. januar 1978 oprettet et lokalsamarbejdsudvalg for centraladministrationen under hovedsamarbejdsudvalget på Handelshøjskolen i København.

Udvalget har følgende sammensætning:
Assistent Lise Abildgaard (næstformand)
Fuldmægtig Jørgen Andersen
Assistent Mogens Andersen
Fuldmægtig Herbert Christy
Assistent Inger Colding-Jørgensen
Assistent Kirsten Davidsen
Administrator Poul Flindhardt (formand)
Afdelingsleder Tove Hovgaard
Fuldmægtig Per Boje Jensen, H.D.
Assistent Kaj Jensen
Afdelingsleder Finn Kempf
Skolebetjent J. Kirchhoff-Jørgensen

Fuldmægtig Birger Brodin Larsen
Fuldmægtig Kjeld K. Lykke
Assistent John Nielsen
Assistent Hans Ryberg
Sekretær: Assistent Aase Thiim

Handelshøjskolens studiefond

Udvalget er nedsat af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse.

Udvalget har til opgave at råde over midler stillet til rådighed af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse til anvendelse ved ydelse af lån til studerende, der ikke ad anden vej har kunnet få fornøden støtte til studierne gennemførelse

Udvalget består af følgende medlemmer:

Stud. merc. Thorkild Enevoldsen (indtil 24.2.1978)
Direktør Knud Green-Andersen (formand)
Lektor J. C. Ry Nielsen (indtil 24.2.1978)
Rektor, professor Carl E. Sørensen
Lektor Poul Olsen (fra 24.2.1978)

Udvalget vedrørende undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H.D.-studiet

Udvalget følger løbende undervisningen og forbehandler under studienævnet henhørende sager af mere generel karakter vedrørende faget.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Adjunkt Jens Bjerregaard Christensen
Stud. merc. Uffe Gravenhorst
Afdelingsleder Henning Kjølby
Stud. merc. Peter Steen Larsen
Fuldmægtig Palle Mikkelsen
Lektor H. Duelund Nielsen
Stud. merc. Michael Træsborg

Det økonomiske bogudvalg

Udvalget er nedsat under biblioteksudvalget.

Udvalget har til opgave at rådgive biblioteksudvalget med hensyn til gennemførelse af den mest hensigtsmæssige anskaffelsespolitik.

Udvalget har følgende medlemmer:

Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams
Lektor Peter Aderhold
Overbibliotekar Per Boesen (fratrådt sin stilling pr. 31.7.1978)
Lektor Finn Borum
Lektor Jens Bjerregaard Christensen

Lektor Jens O. Elling
Adjunkt Lars Grønholdt
Lektor Finn Hagen Jespersen
Lektor John Kjær
Stud. merc. Jørgen Mathiesen
Adjunkt Johannes Mouritsen
Lektor Mogens Eggert Møller
Stud. merc. Ottar Nakken (tiltrådt dec. 1977)
Forskningsbibliotekar Helge Pedersen
Lektor Flemming Poulfelt
Professor Arne Rasmussen
Lektor Elisabeth Thuesen
Lektor Ole Wiberg
Forskningsbibliotekar Kjeld Wiene

Det sproglige bogudvalg

Udvalget er nedsat under biblioteksudvalget.

Udvalget har til opgave at rådgive biblioteksudvalget med hensyn til gennemførelse af den mest hensigtsmæssige anskaffelsespolitik.

Udvalget består af følgende medlemmer:

Stud. ling. merc. Marianne Bach
Overbibliotekar Per Boesen
Lektor Birgitte Friis
Stud. ling. merc. Mikke Vemming Hansen
Stud. ling. merc. Annie Saabye Jensen
Professor Bengt Jürgensen
Lektor Flemming Koue
Adjunkt Niels Krogh-Hansen
Professor Hans-Peder Kromann
lektor Søren Kaas Andersen
Lektor Paul Monrad
Stud. ling. merc. Inger Fredtoft Petersen
Forskningsbibliotekar Marie-Louise Petersen
Lektor H. Picht
Stud. ling. merc. Hannah Zacharias

Opgaveudvalg

Udvalgene blev oprindeligt nedsat af det erhvervsproglige fagråd og henhører i dag under de *erhvervsproglige fagstudienævn*.

Udvalgene har til opgave at tilvejebringe eksamensopgaver.

Udvalgene består af følgende medlemmer:

Engelsk

Lektor Edna Seear Christensen

Lektor H. Svane Knudsen

Lektor Sven Sorgenfrey

Lektor Tyge Stavnstrup

Fransk

Lektor Aase Baillais

Lektor Birthe Langballe

Lektor Jacques J. Qvistgaard

Italiensk

Lektor Mirella Cristofoli

Lektor Johanne Mengel

Lektor Dorte Westrup

Spansk

Afdelingsleder Jørgen Jensen

Lektor Niels Henning Pedersen

Lektor Halvor Søeborg

tysk

Lektor P. Gunderskov

Lektor E. Bjørn Hansen

Lektor Meta Pedersen

Lektor P. Rosbach

IV. Lærerstab og administration

1. Lærerstabens sammensætning

Ved udgangen af undervisningsåret 1977/78 var der, jf. nedennævnte oversigt – ved højskolen ansat 21 professorer, 10 docenter, afdelingsledere og fagledere, hvoraf 1 som rektor, 38 lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi, 6 adjunkter uden forskningspligt i sprog, 6 fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi, 64 lektorer, 27 adjunkter, 19 forskningsstipendiater, 51 eksterne lektorer samt 496 undervisningsassistenter.

2. Administration

Rektor: Professor Carl E. Sørensen, valgt for perioden 1/8 1975–31/7 1978.

Prorektor: Cand. mag. Gert Engel, valgt for perioden 1/8 1977–31/7 1979.

Administrator: Cand. merc. Poul Flindhardt, udnævnt 1/7 1975.

Fuldmægtige:

Jørgen Andersen, ansat 1/5 1963,

cand. jur. Lone Burmeister, ansat 1/7 1976,

A. Herbert Christy, ansat 15/9 1969,

Per Boje Jensen H.D., ansat 1/9 1966,

Thorkild Kristoffersen, ansat 15/1 1966,

Birger Brodin Larsen, ansat 1/12 1977,

cand. polit. Kjeld K. Lykke, ansat 1/3 1976,

cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen, ansat 1/1 1973.

Tekniske ledere:

Ingeniør Finn Kempf, ansat 1/11 1975.

Overassistenter:

Kirsten Barslev, ansat 1/5 1972,

Gunna Lund, ansat 1/2 1961,

Lilli Thorngard, ansat 1/8 1947.

Assistenter:

Lise Abildgaard, ansat 1/6 1968,

Liss Andersen, ansat 1/3 1971,

Mogens Andersen, ansat 8/3 1976,

Connie Christensen, ansat 1/8 1971,

Inger Colding-Jørgensen, ansat 5/9 1977,
Kirsten Davidsen, ansat 1/8 1969,
Else Duelund, ansat 1/1 1972,
Anelise Frederiksen, ansat 1/6 1973,
Jens Færge, ansat 1/6 1978,
Grete Hammerich, ansat 1/3 1978,
Inger Overgaard Hansen, ansat 1/8 1967,
Bente Hardenfelt, ansat 15/12 1973,
Bent Toft Haugaard, ansat 1/10 1975,
Hanne Hendriksen, ansat 1/2 1974, (fratrådt 31/3 1978),
Jane Hjorth-Andersen, ansat 1/2 1975,
Tove Hovgaard, ansat 12/8 1974,
Bente Hviid, ansat 1/2 1978,
Else Bjørno Jensen, ansat 1/4 1970,
Grethe Toft Jensen, ansat 1/11 1971,
Kaj Jensen, ansat 1/11 1974,
Lisbeth Jensen, ansat 1/9 1976,
Tove Jensen, ansat 15/12 1977,
Birthe Johnsson, ansat 1/2 1972,
Lilli Jørgensen, ansat 1/9 1972,
Lis Langen, ansat 1/9 1968,
Britta Larsen, ansat 1/8 1972,
Gudrun Nedersee Larsen, ansat 1/8 1976,
Ida Larsen, ansat 8/3 1965,
Tove Larsen, ansat 16/8 1962, (fratrådt 31/5 1978),
Lise Laurents, ansat 1/3 1978,
Kate Kjær Lauritsen, ansat 1/9 1969,
Tove Lorentzen, ansat 1/11 1977,
Else Lund, ansat 1/1 1978,
Tove Lund, ansat 1/10 1975,
Lise Malmsjø, ansat 1/7 1973,
John Nielsen, ansat 10/11 1975,
Harriet Nilsson, ansat 15/9 1975,
Anne Lise Olsen, ansat 1/1 1973,
Ketty Petersen, ansat 1/10 1973,
Inge Randa, ansat 1/3 1973,
Svend Ratved, ansat 1/8 1971,
Hans Ryberg, ansat 15/8 1977,
Brita Sloth, ansat 1/3 1973,
Grete Bay Sørensen, ansat 1/11 1977,
Aase Thiim, ansat 1/4 1973,
Grete Thomsen, ansat 1/8 1974,
Rita Voss, ansat 1/7 1964,

Skolebetjente:

Kaj Aistrup, ansat 1/4 1972,

Poul-Erik Andersen, ansat 1/8 1974,
 Knud A. Brade, ansat 15/8 1971, (fratrådt 31/5 1978),
 Preben Gamholdt, ansat 1/3 1961,
 Leif Grenaae, ansat 12/6 1978,
 Klaus Boye Hansen, ansat 1/4 1975,
 Ejgil Jensen, ansat 15/12 1964,
 Tage Jørgensen, ansat 1/8 1968,
 John Kirchhoff-Jørgensen, ansat 1/6 1970,
 Albert Nielsen, ansat 4/1 1971,
 Holger Eigil Nielsen, ansat 1/1 1967,
 Frode Paulsen, ansat 1/11 1966,
 Poul Georg Svendsen, ansat 15/5 1971.

Antal ansatte ved højskolen pr. ultimo juli 1978:

1. Professorer	21
2. Docenter, afdelingsledere og fagledere	10
3. Adjunkter/lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi	38
4. Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi	6
5. Amanuensisgruppen	93
6. Forskningsstipendiater	19
7. Eksterne lektorer	51
8. Undervisningsassistenter	496
9. Administrative medarbejdere i administration	73
10. Administrative medarbejdere ved biblioteket	29
11. Administrative medarbejdere ved EDB-Centeret	9
12. Administrative medarbejdere ved institutterne	55

I alt 900

Administrative medarbejdere ved biblioteket, EDB-Centeret og institutterne, se under biblioteket, EDB-Centeret og de enkelte institutter.

Antal af lærere ved højskolen pr. ult. juli 1978

	1925	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1978
Professorer i økonomi m.v. ...	0	2	2	3	4	7	11	11	12	15
Professorer i jura	0	0	0	1	1	1	2	2	2	2
Professorer i sprog	0	0	0	0	1	1	1	3	3	4
Professorer i kulturhistorie...	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Docenter, afdelingsledere og fagledere:										
i økonomi m.v.	3	2	5	4	4	3	1	7	6	6
i sprog	0	0	1	1	0	1	0	3	4	4

Adjunkter og lektorer uden forskningspligt: i erhvervslære og samfundsøkonomi	0	0	0	0	1	1	1	2	2	2
i sprog	0	3	6	9	9	12	22	33	30	36
Fastansatte lærere: i maskinskrivning og stenografi	0	0	0	0	0	0	1	3	4	6
Eksterne lektorer: i økonomi	0	13	13	15	10	7	8	8	3	21
i sprog	0	2	1	2	2	0	0	3	4	30
Amanuensisgruppen: i økonomi m.v.	0	4	3	4	6	11	26	53	70	75
i sprog	0	0	0	0	1	1	1	9	11	18
Stipendiater	0	0	0	0	0	0	4	14	20	19
Undervisningsassistenter: erhvervsøkonomiske studier..	18	36	48	51	44	59	123	237	261	324
erhvervsproglige studier	10	21	36	38	44	43	28	36	89	172
Antal lærere m.v. i alt ¹⁾	31	86	115	128	127	147	230	425	523	734
(heraf heltidsansatte)	3	11	19	24	29	39	74	154	169	187

¹⁾ En sammentælling af antal lærere inden for de enkelte kategorier svarer ikke nødvendigvis til totaltallet, idet nogle lærere kan være medregnet under begge grupper. Samlet oversigt over højskolens ansatte, pp. 44-66.

3. Fortegnelse over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1977/78

Professorer:

Flemming Agersnap, organisationsteori, udnævnt 1/2 1978,
 Torben Agersnap, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/3 1969,
 Ejler Alkjær, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/12 1957,
 Egil Fivelsdal, organisationssociologi, udnævnt 1/10 1973,
 dr. polit. Bjarke Fog, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/10 1958,
 fil. dr. Max Gorosch, spansk, udnævnt 1/1 1969,
 Palle Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1953,
 dr. polit. Ernst Lykke Jensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/6 1963,
 ekon. dr. Erik Johnsen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1969,
 Bengt Jürgensen, engelsk, udnævnt 1/4 1973,
 Jan Kobbarnagel, erhvervsret, udnævnt 1/4 1949,
 Hans-Peder Kromann, tysk, udnævnt 1/11 1976,

dr. jur. Ole Lando, erhvervsret, udnævnt 1/2 1963,
Knud Lüttichau, nationaløkonomi, udnævnt 1/4 1974,
Poul Milhøj, nationaløkonomi, udnævnt 1/1 1963,
dr. merc. Otto Ottesen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/5 1974,
ekon. dr. Arne Rasmussen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/6 1961,
dr. phil. Jens Rasmussen, fransk, udnævnt 1/2 1965,
dr. merc. Frode Slipsager, international virksomhedsøkonomi, udnævnt 1/4 1976,
Carl E. Sørensen (konstitueret), finansiering, udnævnt 1/9 1963,
Zakken Worre, regnskabsvæsen, udnævnt 1/2 1978.

Docenter, afdelingsledere og fagledere:

Afdelingsleder, cand. mag. Gert Engel, tysk, udnævnt 1/3 1969,
afdelingsleder, cand. polit. Knud Hansen, forsikring, udnævnt 1/4 1968,
afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen, spansk, udnævnt 1/8 1969,
afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 1/1 1969,
lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen, EDB, udnævnt 15/11 1970,
afdelingsleder, cand. oecon. Henning Kjølby, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt
1/8 1970,
afdelingsleder, cand. mag. Jacques J. Qvistgaard, fransk, udnævnt 1/1 1969,
fagleder, cand. mag. Sven Sorgenfrey, engelsk, udnævnt 1/8 1970,
afdelingsleder, cand. polit. Lauge Stetting, udenrigshandel, udnævnt 1/4 1968,
docent, dr. phil. Aage Aagesen, erhvervsgeografi, udnævnt 1/8 1948,

Adjunker/lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi:

Lektorer

Translatør Jørgen Alsø, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Aase Baillais, fransk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Paul Bay, engelsk, udnævnt 1/8 1946,
cand. mag. Frede Boje, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Liselotte Brøndlund, tysk, udnævnt 1/8 1974,
translatør Edna Seear Christensen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Anne Dueholm, fransk og russisk, udnævnt 1/8 1974,
lektor, cand. art. Birgitte Friis, fransk, udnævnt 1/9 1975,
translatør Pauli Gunderskov, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Erling Bjørn Hansen, tysk, udnævnt 1/8 1961,
translatør Hèlène Holm, fransk, udnævnt 1/8 1974,
Finn Hagen Jespersen H.A., regnskabslære, erhvervslære og samfundsøkonomi,
udnævnt 1/4 1967,
lektor, cand. art. Hans Peter Jørgensen, tysk, udnævnt 1/9 1975,
translatør Harald Svane Knudsen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translatør Flemming Koue, tysk, udnævnt 1/8 1974,
translatør Birthe Langballe, fransk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Børge Larsen, engelsk, udnævnt 1/3 1969,
translatør Aase Lenstrup, fransk, udnævnt 1/1 1973,
cand. mag. Inge Livbjerg, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translatør, cand. jur. et mag. Erik Juul Lund, fransk, udnævnt 1/4 1968,

translatør Knud Løwert, engelsk, udnævnt 1/8 1956,
cand. mag. Finn Messell, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translatør Paul Monrad, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
Erik Otto H.A., regnskabslære, erhvervslære og samfundsøkonomi, udnævnt 1/8 1955,
translatør Niels Henning Pedersen H.D., spansk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Poul Rosbach, tysk, udnævnt 1/8 1959,
translatør Vagn K. Sandberg, engelsk, udnævnt 1/8 1971,
cand. mag. Tyge Stavstrup, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translatør Ellen Sundbo, spansk, udnævnt 1/8 1972,
translatør Halvor Søeborg, spansk, udnævnt 1/9 1959,
translatør Walter Thornfield, tysk, udnævnt 1/8 1959,
cand. art. Dorte Westrup, fransk og italiensk, udnævnt 1/8 1974.

Adjunkter

Cand. interpret. Helen Fogh, engelsk, udnævnt 1/9 1975,
translatør, cand. ling. merc. Helle Pals Frandsen, engelsk, udnævnt 1/9 1973,
translatør Kirsten Jessen, spansk, udnævnt 1/9 1976,
cand. jur. Niels Krogh-Hansen, fransk, udnævnt 1/9 1975,
translatør Theis Riiber, tysk, udnævnt 1/9 1975,
translatør Erna Sølling, spansk, udnævnt 1/9 1976.

Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi:

Handelsfaglærer Anne Harries E.A., udnævnt 1/1 1978,
korrespondent Jette Krog E.D., udnævnt 1/1 1978,
handelsfaglærer Erna Larsen, udnævnt 1/1 1963,
handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen E.D., udnævnt 1/8 1967,
cand. ling. merc., translatør Lise Saxov, udnævnt 1/8 1970,
handelsfaglærer Inger Vikelsøe, udnævnt 1/10 1966.

Amanuensisgruppen:

Lektorer

Mag. scient. soc. Heine Andersen, udenrigshandel, udnævnt 1/10 1977,
cand. mag. Søren Kaas Andersen, spansk, udnævnt 1/8 1974,
civilingeniør Gert Bechlund, EDB-Centeret, udnævnt 1/8 1977,
lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973,
lic. jur. Britt-Mari Persson Blegvad, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973,
translatør, cand. ling. merc. Inge Baaring, tysk, udnævnt 15/9 1974,
lic. merc. Finn Borum, organisation, udnævnt 1/10 1977,
cand. polit. Cai F. Christensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Søren Christensen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Dennis Clausen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
lic. merc. Jens Oluf Elling, regnskabsvæsen, udnævnt 1/12 1976,
dr. merc. Harald Gjessing Enderud, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/7 1974,
cand. polit. Hans Engstrøm H.A., afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
translatør, cand. jur. Ebbe Falck, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. jur. Jens Fejø, europæisk markedsret, udnævnt 1/11 1974,

cand. polit. Palle Geleff, finansiering, udnævnt 1/7 1978,
cand. polit. E. Damsgård Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Erik Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
translatør, cand. ling. merc. Inge Gorm Hansen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
ekon. dr. Flemming Hansen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/9 1977,
civilingeniør Ove Hedegaard, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/3 1978,
lic. merc. Søren Heede, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. jur. Kjeld Hemmingsen, erhvervsret, udnævnt 1/8 1973,
cand. psych. Bjarne K. Herskin, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/7 1977,
cand. polit. Henning Holten, finansiering, udnævnt 1/3 1977,
cand. merc. Stig Ingebrigtsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/5 1976,
cand. polit. V. Thorsgaard Jacobsen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
Finn Junge-Jensen M.B.A., organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/6 1978,
cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1975,
cand. merc. Steffen Jørgensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Henning Kirkegaard, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
lic. merc. John Hejn Kjær, forsikring, udnævnt 1/8 1973,
mag. art. Ulf Kjær-Hansen, presseforskning, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Leif Kristensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Hanne Hartvig Larsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 15/3 1976,
cand. polit. Lars Lund, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Svend Marker-Larsen, nationaløkonomi, udnævnt 1/2 1975,
Preben Melander H.A. og H.D., regnskabsvæsen, udnævnt 1/3 1978,
cand. jur. Mogens Eggert Møller, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
lic. merc. Peter Neergaard, regnskabsvæsen, udnævnt 1/12 1977,
cand. oecon. Helmer Duelund Nielsen, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Jens Carl Ry Nielsen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973,
dr. polit. Niels Chr. Nielsen, finansiering, udnævnt 1/2 1975,
lic. merc. Orla Nielsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Jørgen Kai Olsen, teoretisk statistik, udnævnt 1/8 1973,
cand. jur. Poul Olsen, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Jens Overø, teoretisk statistik, udnævnt 1/4 1976,
cand. oecon. Jørgen Lindgaard Pedersen, ledelsesforskning, udnævnt 1/3 1978,
translatør Meta Pedersen, tysk, udnævnt 1/8 1974,
statsaut. revisor, cand. merc. Robert Sloth Pedersen, erhvervsret, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Orla G. Petersen, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
cand. ling. merc. Heribert Picht, spansk, udnævnt 1/1 1978,
lic. merc. Flemming Poulfelt, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/3 1978,
civilingeniør Flemming Rasmussen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
lic. jur. Hjalte Rasmussen, europæisk markedsret, udnævnt 1/4 1975,
lic. techn. Leif Bloch Rasmussen, datamatik, udnævnt 1/3 1977,
lic. merc. Stig Evan Ree, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/1 1976,
cand. merc. Poul Schultz, udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
cand. mag. Helge Lykke Schwarz, engelsk, udnævnt 1/8 1974, (orlov),
Norman M. Shine B.A., engelsk, udnævnt 1/8 1974,
lic. merc. Tage Skjøtt-Larsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, udnævnt 1/8 1973,

cand. mag. Karen Stetting, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
cand. jur. Elisabeth Thuesen, europæisk markedsret, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Harald Vestergaard H.D., udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Ole Wiberg M.S., udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
cand. psych. Oluf Aagaard, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973.

Adjunkter

Dr. rer. pol. Peter Aderhold, trafikforskning, udnævnt 1/3 1975,
mag. scient. soc. Ib Andersen, organisation, udnævnt 1/5 1978,
cand. merc. Gunnar Messmann Birk, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/2 1977,
cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt
15/8 1974,
cand. ling. merc. Gunhild Dyrberg, fransk, udnævnt 1/8 1974,
cand. ling. merc. Lena Flugger, engelsk, udnævnt 1/9 1975,
cand. merc. Lars Peter Grønholdt, teoretisk statistik, udnævnt 1/7 1974,
cand. jur. Jørgen Henriksen, erhvervsret, udnævnt 15/5 1974,
civilingeniør Tage Henriksen H.D., EDB-centeret, udnævnt 1/7 1971,
cand. pæd. Grethe Hjorth, tysk, udnævnt 1/9 1975,
cand. phil. Lise-Lotte Hjulmand, engelsk, udnævnt 1/9 1976,
dr. Helga Hoffmann, udenrigshandel, udnævnt 1/2 1978,
statsaut. revisor Claus Jensen, erhvervsret/revision, udnævnt 1/7 1974,
fil. lic. Ulla Junker, finansiering, udnævnt 1/9 1976,
translatør Bente Kristensen, tysk, udnævnt 1/9 1973,
cand. phil. Lita Lundquist E.D., fransk, udnævnt 1/9 1975,
cand. phil. Hanne Martinet, fransk, udnævnt 1/9 1975,
akademiingeniør Jørgen Rudolf Meyer, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1976,
cand. merc. Johannes Mouritsen, finansiering, udnævnt 1/11 1975,
cand. pæd. Aage Nedergaard, ledelsesforskning, udnævnt 15/11 1975,
cand. merc. Ole Stenvinkel Nilsson, teoretisk statistik, udnævnt 1/9 1973,
cand. polit. Hans Kornø Rasmussen, udenrigshandel, udnævnt 15/9 1975,
cand. polit. Henrik Schaumburg-Müller, udenrigshandel, udnævnt 1/1 1976,
cand. mag. Lilian Stage, fransk, udnævnt 1/9 1976,
cand. merc. Kaj Clausen Svarrer, finansiering og kreditvæsen, udnævnt 1/10 1973, (orlov),
cand. merc. Jens Aaris Thisted, ledelsesforskning, udnævnt 1/9 1973,
cand. ling. merc. Karen Thrysoe, engelsk, udnævnt 1/9 1975.

Forskningsstipendiater:

Cand. ling. merc. Lene Andersen, tysk, udnævnt 14/11 1977,
cand. merc. Jørgen Frode Bakka, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/10 1975,
(seniorstipendiat),
cand. polit. Kirsten Bregm, udenrigshandel, udnævnt 1/2 1978,
cand. scient. Hasse Rehding Clausen, forsikring, udnævnt 1/10 1977,
socialrådgiver Peter Duus Hansen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/10 1973,
(seniorstipendiat),
cand. ling. merc. Bente Horneman, tysk, udnævnt 1/9 1975, (fratrådt 28/2 1978),

cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 15/10 1973, (seniorstipendiat),
 cand. merc. Poul-Erik Daugaard Jensen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/12 1974, (seniorstipendiat),
 statsaut. revisor, cand. merc. Svend Høgsberg Kristensen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/10 1976,
 cand. ling. merc. Rita Lenstrup, engelsk, udnævnt 1/10 1976,
 cand. scient. Peter Maskell, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, udnævnt 1/8 1977,
 cand. merc. Ulrik Gorm Møller, regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1975, (seniorstipendiat),
 akademiingeniør, cand. merc. Claus Germann Petersen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/11 1977,
 cand. merc. Michael Pettersson, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/7 1975, (seniorstipendiat),
 Pierre Pica, diplôme d'études approfondies, fransk, udnævnt 1/11 1977,
 cand. oecon. Johannes Raaballe, finansiering, udnævnt 1/7 1978,
 akademiingeniør Jens Schou-Christensen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1975,
 mag. scient. soc. Helge Tetzschner, organisation, udnævnt 1/5 1978,
 cand. polit. Jens Erik Torp, udenrigshandel, udnævnt 15/2 1975, (seniorstipendiat),
 mag. scient. soc. Ann Westenholz, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/11 1974, (seniorstipendiat).

Eksterne lektorer:

Fuldmægtig, cand. merc. Cato Baldvinsson, investeringsplanlægning og finansiel planlægning, udnævnt 1/3 1977,
 overbibliotekar, cand. polit. Per Boesen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/11 1949,
 universitetslektor, dr. phil. Klaus Bohnen, tysk, udnævnt 1/1 1975,
 mag. art. Vera Böiken, amerikanske realia, udnævnt 1/3 1976,
 fil. dr. Margaret Chesnutt, engelsk, litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekstlæsning, udnævnt 1/9 1976,
 cand. phil. Mirella Cristofoli E.D., italiensk fonetik og tekstlæsning, udnævnt 1/9 1976,
 cand. mag. Jennifer Draskau B.A., engelsk mundtlig sprogfærdighed og tolkning, udnævnt 1/1 1977,
 universitetslektor, lic. phil. Mogens Dyhr, tysk grammatik, udnævnt 1/9 1976,
 borgmester, cand. polit. H. O. Thustrup Hansen, økonomisk politik, udnævnt 1/5 1977,
 Marlene R. Hansen B.A., engelsk litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekstlæsning, udnævnt 1/9 1976,
 translator Andreas Harboesgaard, fransk teknisk sprog, udnævnt 1/9 1976,
 lektor Marcel Henaff, agrère de philosophie, fransk, udnævnt 1/9 1977,
 cand. ling. merc. Susanne Hertz, fransk merkantilt sprog, udnævnt 1/9 1976,
 lektor, cand. jur. Jan Hinze, skatteret, udnævnt 1/9 1977,
 cand. interpret. Henrik Hopstock, tysk tolkning, udnævnt 1/9 1977,
 universitetslektor, cand. mag. Lisbeth Falster Jakobsen, tysk oversættelse og stilistik, udnævnt 1/9 1975,
 lic. techn. Per Langaa Jensen, arbejdsmiljø, udnævnt 1/2 1978,
 fuldmægtig, cand. merc. Torben Beck Jørgensen, organisation og samfund, udnævnt 1/1 1978,

universitetslektor, cand. mag. Oleg Koefoed, fransk, tolkning og notattekning, udnævnt
 1/8 1966,
 professor Søren Kjeldsen-Kragh, international økonomi, udnævnt 1/9 1976,
 fuldmægtig, cand. polit. Henrik Holt Larsen, personaleadministration, udnævnt
 1/12 1977,
 lektor, mag. scient. Mogens Esrom Larsen, anvendt matematik, udnævnt 1/8 1977,
 advokat, cand. jur. Søren Larsen, skatteret, udnævnt 1/9 1977,
 lektor, underdirektør, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen, M.B.A., markedsførings-
 organisationer, udnævnt 1/1 1977,
 cand. mag. Tove Lonning, engelsk litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekst-
 læsning, udnævnt 1/9 1977,
 Jean Lundskær-Nielsen, B.A., engelsk samfundslære, udnævnt 1/11 1977,
 adjunkt, cand. phil. John Kuhlmann Madsen, spansk grammatik, udnævnt 1/1 1978,
 lektor, lic. techn. Oli B. G. Madsen, anvendt matematik, udnævnt 1/8 1977,
 translator Johanne Mengel, italiensk merkantil sprog, udnævnt 1/9 1977,
 cand. phil. Ghani Merad-Boudia, fransk oversættelsesfærdighed, udnævnt 1/9 1975,
 kontorchef, cand. scient. pol. Jørgen Nue Møller, organisation og arbejds sociologi,
 forvaltningslære, udnævnt 1/8 1973,
 cand. merc. Kurt Anker Nielsen, økonomisk styring og budgettering, udnævnt 1/1 1977,
 redaktør Peter Olufsen H.D., reklamens teknik, udnævnt 1/8 1957,
 lektor, dr. phil. Berta Pallares, spanske hovedværker og spansk litteraturhistorie, udnævnt
 1/9 1976,
 revisor, cand. merc. Anders Fredslund Pedersen, økonomisk styring og budgettering,
 udnævnt 1/1 1977,
 universitetslektor, cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen, engelsk oversættelsesfærdighed,
 udnævnt 1/9 1976,
 translator Vibeke Pentz-Møller, spansk tolkning, udnævnt 1/1 1975,
 cand. mag. Hanne Helveg Petersen, fransk tolkning, udnævnt 1/9 1977,
 afdelingschef, translator Kjeld Præstegaard, engelsk teknisk sprog, udnævnt 1/9 1977,
 direktør, cand. jur. Jan Ranners, skatteret, udnævnt 1/1 1977,
 Jaqueline Raoul-Duval, Licence d'Histoire, fransk samfundslære, udnævnt 1/9 1976,
 marketingdirektør, cand. merc. Hugo Rønsdal, international markedsanalyse, udnævnt
 1/9 1976,
 cand. mag. Ole E. Strömgreen, amerikansk samfundslære, udnævnt 1/9 1977,
 prokurist Finn Carl Sørensen H.D., finansiering, udnævnt 1/12 1977,
 universitetslektor, dr. jur. Ditlev Tamm, italiensk juridisk sprog, udnævnt 1/9 1975,
 fuldmægtig, cand. polit. Jens Thomsen, international økonomi, udnævnt 1/11 1976,
 Linda Thøgersen B.A. Honours, engelsk samfundslære, udnævnt 1/9 1976,
 Robin Eric Alan Turner B.A., engelsk mundtlig sprogfærdighed og tolkning, udnævnt
 1/9 1977,
 adjunkt, cand. mag. Bent Weidberg, tysk litteratur/tekstlæsning, udnævnt 1/9 1975,
 direktør, translator Svend Vesterli, engelsk teknisk sprog, udnævnt 1/1 1975,
 fuldmægtig, cand. polit. Ole Zacchi, finansieringsformer i ind- og udland, udnævnt
 1/3 1977.

Undervisningsassistenter:

Erhvervsøkonomiske studier

Systemprogrammør, civilingeniør Niels Adler-Nissen, datamatik, ansat 1/9 1977,
lektor, mag. scient. soc. Erik Albrechtsen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9
1972,
vicedirektør, cand. jur. Viggo K. Albrechtsen, erhvervsret, ansat 1/9 1965,
cand. merc. Poul Almlund, teoretisk statistik, ansat 1/9 1975,
cand. merc. Bent Regner Andersen, almen økonomi, ansat 1/9 1976,
akademiingeniør Flemming Andersen H.A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
sekretær, cand. merc. Johnny Andersen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,
konsulent, cand. merc. Jørn Wendel Andersen, finansiering, ansat 1/9 1977,
Karl Johan Rude Andersen H.A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
lektor, cand. polit. Otto Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Paul Bryde Schüder Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1977,
inspektør, cand. merc. Peer Andersen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
fuldmægtig, cand. oecon. Sten Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1977,
cand. polit. Claus Andreasen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
advokat Johan A. Asmussen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
statsautoriseret revisor Steen Bache, revision, ansat efteråret 1971,
fuldmægtig, cand. polit. Lise Bartholdy, nationaløkonomi, ansat 1/9 1973,
fuldmægtig, cand. polit. Mogens Schrøder Bech, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
ansat 1/9 1977,
cand. merc. Nils Bechsgaard, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,
cand. jur. Christian Beck, skatteret, ansat 1/9 1977,
adjunkt, cand. merc. Niels Beck, erhvervsøkonomi, organisation, ansat 1/9 1977,
juridisk konsulent, cand. jur. Peer Bentzen-Møller, erhvervsret, ansat 1/2 1970,
fuldmægtig, cand. jur. Anne Bertore, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
ingeniør Henning Bille H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
civilingeniør, lic. techn. Thomas Bastholm Bille, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
ansat 1/9 1977,
Helge Billington H.A., almen økonomi, ansat 1/9 1975, (hjælpelærer),
chefkonsulent, cand. merc. Gunnar Messmann Birk, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1978,
fuldmægtig, cand. polit. Hans Henrik Bjerling, finansiering og kreditvæsen, national-
økonomi, ansat 1/9 1970,
advokat Niels Bjerre M.C.J., erhvervsret, ansat 1/9 1972,
konorchef, cand. merc. Torkil Bo, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
cand. jur. Jørgen Boe, erhvervsret, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Jens Jørgen Borges, finansiering, ansat 1/9 1977,
direktør, cand. jur. Per Borum, skatteret, ansat 1/9 1975,
cand. polit. Peter Brixtofte, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/9 1975,
lektor, cand. polit. Henning Kristiansen Brogaard, nationaløkonomi, almen økonomi,
ansat 1/9 1965,
programmedarbejder, cand. polit. Ole Bruus, nationaløkonomi, ansat 1/9 1974,
fuldmægtig, cand. polit. Lars Byberg, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Bendt Bülow, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. merc. Bertil Byskov M.B.A., erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,

afdelingsleder, cand. merc. Flemming F. E. Christensen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1970.

konsulent, cand. merc. Per Christensen, organisation og arbejds sociologi, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1967,

kontorchef, cand. merc. Sverre Riis Christensen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,

adjunkt, cand. merc. Finn Birger Christiansen, afsætningsøkonomi, datamatik, ansat 1/9 1974,

kontorchef, cand. polit. H. H. Egeblad Christoffersen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1969,

fuldmægtig, cand. merc. Arly Christophersen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1977,

direktør Finn Clement H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat 15/9 1974,

adjunkt, cand. polit. Jørgen Dalhoff H.D., nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,

fuldmægtig, cand. polit. Tim Dalskov H.D., udenrigshandel, ansat 1/9 1976,

underdirektør, cand. jur. Erik Damm H.D., forsikring, erhvervsret, ansat 1/9 1972,

ingeniør Henrik Davidsen H.D., erhvervs- og samfundsbeskrivelse, organisation og arbejds sociologi, erhvervsøkonomi, almen økonomi, ansat 1/9 1974,

redaktør, cand. polit. Poul Dines, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,

referent, cand. polit. Bjørn Einersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1969,

fuldmægtig, cand. scient. pol. Anders Eldrup, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1977,

sekretær, cand. polit. Tom Elkær-Hansen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,

advokat Jørgen Elmer, erhvervsret, ansat 1/9 1972,

konsulent, ingeniør Erik Rask Eriksen, organisation og arbejds sociologi, ansat 15/5 1974,

direktør Jørn Lyderstand Eriksen M.B.A., trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, ansat 1/9 1976,

systemkonsulent, civilingeniør Nina Esmark H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/10 1974,

sekretær, cand. polit. Erling Faurbye, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1971,

administrator, cand. merc. Poul Flindhardt, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,

adjunktvikar, cand. merc. Finn Skriver Frandsen, almen økonomi, ansat 1/9 1977,

produktchef Ulf Frausing H.A., afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,

EDB-chef, cand. polyt. Bent Frederiksen, forsikring (databehandling), ansat 1/9 1969,

direktør, cand. polit. Kjeld Ahrenkiel Frederiksen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/9 1975,

fuldmægtig, cand. merc. Henrik Friis, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,

direktør Peter Friis H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/8 1972,

statsaut. revisor Stig Frohn, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,

finanschef Preben Galt M.B.A., finansiering, ansat 1/9 1977,

civilingeniør Sven Gillesberg, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,

statsaut. revisor Erik Gilsaa, revision, ansat 1/3 1976,

økonomichef, cand. oecon. Jens Goul, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1970,

cand. polit. Karen Gredal, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1954,

organisationschef, cand. merc. Georg Greibe, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,

adjunkt, cand. merc. Mogens Gruelund, regnskabsvæsen, bogføring, ansat 1/9 1976,

direktør Steffen Gulmann H.D., afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1971,

fuldmægtig, cand. polit. Troels Chr. Gunnergaard, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,

lektor, cand. polit. Jens Gunst, nationaløkonomi, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Jeppe Gustafsson, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Niels Hjorth Hald, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Bjarne Hallander, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/10 1974,
økonomichef Steffen Hallgren H.D. og H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
revisor, cand. merc. Albert Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig, cand. polit. Asger Hansen, nationaløkonomi, finansiering, ansat 1/9 1976,
civilingeniør Børge Wessel Hansen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1976,
forretningsfører, ingeniør Carsten Poul Hansen, datamatik, ansat 1/9 1976,
direktør, cand. merc. H. P. Hansen, regnskabsvæsen, datamatik, ansat 1/8 1975,
advokat Hans Peter Drisdal Hansen, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
adjunkt, cand. merc. Jens Allin Hansen, organisation og arbejds sociologi, regnskabs-
væsen, ansat 1/1 1973,
fuldmægtig, cand. polit. Leif Chr. Hansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Lars Teit Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
sekretariatschef, advokat Mogens Vilstrup Hansen, erhvervsret, ansat 1/12 1971,
statsaut. revisor Peter Faurholdt Hansen, revision, ansat 1/9 1976,
cand. merc. Peter Morell Hansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/2 1975,
cand. merc. Preben West Hansen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/1 1978,
cand. polit. Uffe Foss Hansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1976,
inspektør, cand. jur. Johs. B. Harder, erhvervsret (Slagelse), ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Henrik Hassenkam, organisation og arbejds sociologi, ansat
1/12 1973,
sekretær, cand. oecon. Jens Chr. Hauge, datamatik, ansat 1/9 1976,
advokat Hans Henrik Haume, erhvervsret, ansat 1/9 1970,
konsulent, civilingeniør Jørgen Hedrich H.D., erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
kontorchef, cand. merc. Lars C. Helweg-Larsen, regnskabsvæsen, erhvervsøkonomi,
ansat 1/9 1966,
adjunkt, cand. merc. Bent Friberg Henningsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1973,
cand. merc. Peter Stærmosse Henningsen, datamatik, regnskabsvæsen, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/8 1969,
civilingeniør Tage Henriksen H.D., edb, ansat 1/9 1976,
ekspeditionssekretær, cand. jur. Jan Hinze, skatteret,
cand. merc. Joest Hingel, almen økonomi, ansat 1/9 1977,
cand. polit. Jens-Erik Hinnerkov, datamatik, ansat 1/9 1977,
konsulent, cand. merc. Harro Hinz, almen økonomi, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
sekretær, cand. polit. Birgit Vontillius Hoffmeyer, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Niels Hoffmeyer, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1974,
konsulent, cand. merc. Erik Hollesen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1965,
inspektør, cand. merc. Flemming R. Holm, erhvervsøkonomi (Slagelse), ansat 1/9 1971,
landsretssagfører Henrik Holm, erhvervsret, ansat 1/9 1957,
direktionssekretær, cand. merc. Søren Holm, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,
kontorchef, cand. polit. Torben Vesterthjele Holm, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
ansat 1/9 1977,

adm.chef Knud-Erik Holmgaard H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
konsulent, cand. merc. Erik Holm-Petersen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
ansat 1/3 1977,
cand. merc. Gulla Holten, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
cand. merc. Søren Hougaard, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1976,
afdelingschef, cand. merc. Oskar Houmann, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1959,
cand. merc. Steen Hvid, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
systemkonsulent, lic. techn. Johan Hviid, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1977,
Jørgen Høedt E.D., engelsk, ansat 1/9 1977,
fuldmægtig, cand. polit. Søren Høgenhaven, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1976,
statsaut. revisor Kjeld Højfeldt, revision/skatte ret, ansat 1972,
cand. stat. lic. merc. Agnar Höskuldsson, teoretisk statistik, ansat 1/4 1973,
cand. scient. pol. Marius Trane Ibsen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1974,
cand. polit. Gudrun Sveistrup Jacobsen, nationaløkonomi, erhvervs- og samfunds-
beskrivelse, ansat 1/9 1960,
konsulent, cand. merc. Henning Jacobsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
udviklingschef, civilingeniør Poul Jacobsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
lektor, lic. techn. Søren Kruse Jacobsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
økonomisk konsulent, cand. polit. Uffe Jacobsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforsk-
ning, ansat 1/9 1976,
direktionssekretær, cand. polit. Hans Jakobsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1977,
cand. merc. Jan Jannsen, almen økonomi, ansat 1/10 1977,
cand. merc. Jes Thorup Jelsmark, erhvervsøkonomi, almen økonomi, ansat 15/9 1975,
kontorchef Bjarne Jensen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
cand. oecon. Chr. Færch Jensen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
fuldmægtig, cand. polit. Flemming Jensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1976,
cand. merc. Geert Neugebauer Jensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 27/9 1971,
cand. merc. Henning Lindhardt Jensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1972,
konsulent, cand. merc. Jens Rom Jensen, almen økonomi, ansat 1/9 1977,
fuldmægtig, cand. merc. Jørgen Dan Jensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1970,
adjunkt, cand. oecon. Karsten Tarp Jensen, nationaløkonomi, erhvervs- og samfunds-
beskrivelse (Slagelse), ansat 1/9 1976,
direktør Tage Dalsgaard Jensen H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1971,
fuldmægtig, cand. polit. Torben Jerlach, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1974,
økonomidirektør Hans Johansen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
cand. merc. Niels Kjærsgaard Johansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/10 1975,
forskningssekretær, cand. merc. Uffe B. Johansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/3 1972,
ingeniør Tage Juhl H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1976,
statsaut. revisor Torben Juncker, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
civilingeniør Erik Jørgensen, matematik, ansat 1/9 1962,

prokurist, cand. oecon. Jørn Jørgensen, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/9 1971,
fuldmægtig, cand. oecon. Knud Jørgensen, organisation og arbejds sociologi, trafik-,
turist- og beliggenhedsforskning, ansat 1/2 1974,
adjunkt, cand. merc. Kurt Jørgensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1966,
sekretær, cand. polit. Poul Jørrning, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, ansat
1/9 1977,
direktør, cand. merc. Carsten Winther Kaspersen, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
cand. polit. Kjeld Elsig Kjeldsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/9 1975,
fuldmægtig, cand. merc. Jens Kjærsgaard, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig, cand. polit. Finn Knudsen, nationaløkonomi, ansat 1/1 1966,
afdelingschef, cand. merc. Frantz Buch Knudsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
ansat 1/1 1976,
direktør Hans Knudsen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1971,
cand. jur. Hanne Koktvedgaard, afsætningsøkonomi, organisation og arbejds sociologi,
ansat 1/9 1967,
direktør, cand. merc. Knud Kongstad, erhvervsøkonomi, finansiering, ansat 1/9 1965,
konsulent, cand. merc. Jesper Biehne Kreiner, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
cand. merc. Kristian Kreiner, organisation og arbejds sociologi, ansat 15/11 1974,
sekretær, cand. polit. John Kristensen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
direktør, cand. polit. Bent Kristiansen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1967,
planlægningschef, cand. oecon. Thorkild Kristiansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
ansat 1/9 1974,
statsaut. revisor, cand. merc. Torben Krog, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,
statsaut. revisor K. J. Krogsgaard, skatteret, ansat 1/2 1975,
konsulent, civilingeniør Peter Andreas Krogsgaard, datamatik, ansat 1/9 1976,
civilingeniør Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/4 1974,
advokat Jørgen Langhoff, erhvervsret, ansat 1/9 1977,
cand. merc. Bent Larsen, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig, cand. scient. pol. Birger Brodin Larsen, organisation og arbejds sociologi,
ansat 1/9 1977,
cand. merc. Elisabeth Nøhr Larsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,
lic. merc. Erik Bøje Larsen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1969,
økonomichef Finn Larsen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/1 1978,
cand. merc. Flemming Larsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
direktionssekretær, cand. polit. Jens Erik Larsen, organisation og arbejds sociologi,
ansat 1/9 1977,
cand. oecon. Jesper Larsen, erhvervsøkonomi, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
konsulent, cand. oecon. Jørgen Basso Larsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
kontorchef, cand. polit. Lars-Bjørn Larsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1972,
lektor, cand. polit. Niels Lauritzen, nationaløkonomi, ansat 15/9 1975,
cand. phil. Susanne Leleur, engelsk, ansat 1/9 1977,
advokat Jesper Lett, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
advokat Ulrik Lett, erhvervsret, ansat 1/12 1969,
marketingchef, cand. polit. Ebbe Merrild Loiborg, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
adjunkt, cand. mag. Erik Lonning, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1976,

underdirektør, cand. merc. Jens Christian Lorenzen, finansiering, ansat 1/3 1976,
adm. direktør, cand. merc. Kjeld Lucas, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1973,
kontorchef, cand. merc. Erik Lund, teoretisk statistik, ansat 1/9 1973,
cand. merc. Kai Lund, nationaløkonomi, ansat 1/9 1974,
direktør Kaj Ulrik Lund H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/4 1969, (fratrådt 31/1 1978),
advokat Knud Lundblad, erhvervsret, ansat 20/1 1967,
adjunkt, cand. polit. Svend Erik Lundgren, erhvervsøkonomi, ansat 1/11 1973,
planlægger, cand. oecon. Birger Lund-Rasmussen, erhvervsøkonomi, ansat 15/9 1975,
cand. polit. Søren Lyngsø, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,
lektor, cand. mag. Mogens Løj, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/2 1978
(hjælpelærer),
budgetchef, cand. merc. Carsten Lønfeldt, teoretisk statistik, ansat 1/9 1972,
revisor Jørgen Madsen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1974,
underdirektør, cand. oecon. Lars Skov Madsen, erhvervsøkonomi, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/9 1959
fuldmægtig, cand. polit. Jørgen Magner, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1977,
cand. jur. Gunver Maltesen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
kontorchef, cand. merc. Peter Mehbye, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/1 1974,
stud. polit. John Meldgaard H.A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Niels Mengel, nationaløkonomi, erhvervs- og samfunds-
beskrivelse, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Jussi Merklin, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
edb-chef, maskiningeniør Torben Milvang H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,
uddannelseskonsulent, cand. scient. Ole Monrad, datamatik, ansat 1/1 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Finn Høirup Mortensen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1977,
kontorchef, cand. oecon. Finn Junker Mortensen, finansiering og kreditvæsen, ansat
1/3 1976,
cand. jur. Preben Mullit H.D., erhvervsret, ansat 1/9 1977,
seminarieadjunkt, cand. scient. Finn Hesselholt Munck, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
Hans Munck H.A., almen økonomi, ansat 1/9 1975, (hjælpelærer),
cand. polit. Steffen Møller, almen økonomi, ansat 1/11 1977,
advokat Jesper Ove Møller-Andersen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
adjunkt, cand. oecon. Flemming Mørk, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
kontorchef, cand. merc. Hans Neergaard, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1966,
fuldmægtig, cand. polit. Henrik Nepper-Christensen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
statsaut. revisor Andreas Nicolaisen, revision, ansat 1/9 1977,
salgskonsulent, cand. polit. Bent Nielsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
revisor, cand. merc. Erik Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
landsretssagfører Feodor Nielsen L.L.M., erhvervsret, ansat 1/9 1958,
statsaut. revisor, cand. merc. Gordon Nielsen, skatteret/revision, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. oecon. Hans Munk Nielsen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/10 1973,
sektorchef, cand. merc. Hans Richter Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
lic. merc. Jan Aarsø Nielsen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
direktør, cand. merc. Jens Carsten Nielsen, organisation og arbejds sociologi, afsætnings-
økonomi, ansat 1/11 1974,

adjunkt, cand. merc. Jørgen Bagenkop Nielsen, bogføring, ansat 1/9 1977,
konsulent, lic. techn. Knud Strange Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
analysekonsulent, cand. merc. Lars Benzon Nielsen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1977,
underdirektør, Leif Nielsen H.D. og H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat
1/9 1969,
adjunkt, cand. merc. Merete Grønlund Nielsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1970,
marketingchef, cand. merc. Morten Nielsen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
chefkonsulent, cand. merc. Niels Strange Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1968,
konsulent, cand. merc. Preben Krogh Nielsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1965,
direktør, cand. merc. Torben Nybo, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, erhvervsøkonomi,
ansat 1/9 1968,
advokat Jacob Nørager-Nielsen, erhvervsret, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig, cand. merc. M. Nørager-Nielsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
adm. direktør Penny Odgaard H.A., erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1978, (hjælpelærer),
markedsanalysekonsulent, cand. merc. Leif Anders Olsen, teoretisk statistik, ansat
1/9 1976,
cand. jur. Flemming Paludan, skatteret, ansat 1/9 1976,
systemplanlægger Jens E. Parsby H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat
1/12 1973,
cand. merc. Walther Paulsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1976,
inspektør, cand. mag. Chr. Pedersen, tysk, ansat 1/9 1949,
afdelingschef, cand. oecon. Jens Hauge Pedersen, finansiering, ansat 1/3 1976,
fuldmægtig, mag. scient. soc. Jesper Bruus Pedersen, organisation og arbejds sociologi,
ansat 1/1 1975,
kontorchef, cand. oecon. Leif Pank Pedersen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1963,
kontorchef, cand. polit. Poul Erik Pedersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
civilingeniør Poul Henning Pedersen H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat
1/1 1975,
statsaut. revisor Steen Holberg Pedersen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,
produktgruppechef, cand. merc. Arne Petersen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
sekretær, cand. polit. Gert Thorslund Petersen, nationaløkonomi (Slagelse), ansat
1/9 1973, (fratrådt 28/2 1978),
advokat Mogens Philip, erhvervsret, ansat 1/9 1968,
statsaut. revisor, cand. merc. Torben Ploug, revision/skatteret, ansat 1/9 1974,
systemanalytiker, cand. merc. Birgit Primdahl, datamatik, ansat 1/9 1976,
direktør, cand. merc. Cai Qvesehl, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
siviløkonom, cand. merc. Bjørn Ragle, organisation og arbejds sociologi, regnskabsvæsen,
ansat 1/9 1971,
cand. merc. Lars Wendel Ranfelt, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
Erik Rasmussen H.A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1976,
konsulent, cand. merc. Erik Rasmussen, datamatik, ansat 1/9 1977,
lektor, cand. polit. Frode Rasmussen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1960,
underdirektør, cand. merc. Knud Rasmussen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1964,
økonomichef, cand. merc. Leif Thun Rasmussen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,

Torben Rasmussen H.A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1976,
 chefkonsulent, cand. merc. Christian Ravn, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1977,
 advokat Kjeld Regnarsen, erhvervsret, ansat 1/9 1971,
 advokat Lennart Ricard, erhvervsret, ansat 12/5 1975,
 mag. scient. soc. Olaf Rieper, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/1 1975,
 civilingeniør Ole Sejer Riis, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1972,
 direktør, lic. techn. Sven Riskær, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,
 lektor, cand. oecon. Jens Roed, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
 ekspeditionssekretær, cand. polit. Aksel Rossen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
 ansat 1/9 1969,
 statsaut. revisor Jens Røder, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1977,
 socialinspektør Ole Salting H.D., organisation og arbejds sociologi, ansat 15/5 1974,
 direktør, cand. jur. Peder Schlegel, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/1 1961,
 translator Ebba R. Schlüter, engelsk, ansat 1/8 1963,
 fuldmægtig, cand. polit. Jørgen Peter Schou, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
 cand. merc. Henning Schwerdtfeger, organisation og arbejds sociologi, almen økonomi,
 ansat 1/9 1976,
 cand. merc. Finn Schaadt, teoretisk statistik, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 cand. polit. Jørgen D. Siemonsen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
 fuldmægtig, cand. polit. Bo Simonsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1975,
 fuldmægtig, cand. polit. Peter Skak-Iversen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1977,
 fuldmægtig, cand. polit. Axel Sløk, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1977,
 fuldmægtig, cand. scient. pol. Bo Smith, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1974,
 advokat, universitetslektor Merethe Stagetorn, erhvervsret, ansat 1/9 1977,
 cand. merc. Katrine Steen, afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi, udenrigshandel,
 ansat 1/2 1973,
 fuldmægtig, cand. jur. Niels Chr. Steen, skatteret, ansat 1/9 1975,
 edb-chef, cand. polyt. Keld Stilling, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1977,
 forskningsassistent, cand. polit. Bent Ryd Svensson, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
 fuldmægtig, cand. polit. Jens Lund Sørensen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
 ansat 1/1 1976,
 fuldmægtig, cand. oecon. Jens Peter Sørensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
 ansat 1/9 1974,
 fuldmægtig, cand. merc. Knud Erik Sørensen, teoretisk statistik, afsætningsøkonomi,
 ansat 1/8 1975,
 konsulent, cand. stat. Ole Tamborg, teoretisk statistik, ansat 1/9 1972,
 direktør, civilingeniør Flemming Tamstorf H.D., finansiering og kreditvæsen, ansat
 1/1 1972,
 fuldmægtig, cand. merc. Peter Theill, datamatik, ansat 1/9 1976,
 cand. oecon. Torben Harne Theilmann, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1976,
 sekretær, cand. merc. Palle Themsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/10 1973,
 sekretær, cand. polit. Therkild Therkildsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
 civilingeniør Walther Thygesen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
 statsaut. revisor, cand. merc. Bent Tjørnemark, teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
 fuldmægtig, lic. techn. Tom Togsverd, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977,

civiløkonom Hans Trap-Nielsen M.B.A., finansiering, ansat 1/9 1977,
civilingeniør Francis Trnka H.A., matematik, ansat 1/9 1962,
sekretær, cand. polit. Svend Trollegaard, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
markedsanalysekonsulent, cand. merc. Anders Ussing, afsætningsøkonomi,
ansat 1/9 1975,
cand. polit. Jens Wamsler, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
adjunkt, cand. merc. Svend Jørgen Vedde, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
cand. oecon. Uffe Wentzer, nationaløkonomi, erhvervs- og samfundsbeskrivelse (Slagelse),
ansat 1/9 1976,
advokat Peter Wiboltt, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
sekretær, cand. polit. Andreas Wildt, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
afdelingsleder, cand. merc. Erik Winther, organisation og arbejdssociologi, ansat
1/9 1976,
cand. merc. Jan Kofod Winther, almen økonomi, ansat 1/9 1976,
sekretær, cand. oecon. Ole Vistisen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1977,
konsulent, cand. merc. Vagn Aage Voigt, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1971,
fuldmægtig, cand. polit. Poul Wolffsen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1976,
akademiingeniør Jørgen Vorsholt, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
cand. merc. John Worup, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1976,
fuldmægtig, cand. polit. Ejgil Waagstein, nationaløkonomi, ansat 1/9 1977,
annoncechef, cand. polit. Peter Hjortkjær Østergaard, nationaløkonomi, ansat 1/9 1977,
kommunaldirektør, cand. polit. Svend Erik Aaen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1962,
fuldmægtig, cand. polit. Peter Aarby, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1977.

Undervisningsassistenter:

Erhvervsproglige studier

Cand. mag. Anna Højgaard Allin, fransk, ansat 1/9 1977,
fagleder, cand. mag. Axel Andersen, informationssøgning/valgfri fag, ansat 1/9 1976,
licenciée, cand. phil. Françoise Andersen, fransk, ansat 1/9 1974,
adjunkt, cand. merc. Jørgen Smedegaard Andersen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
ansat 1/1 1974,
Karl Johan Rude Andersen H.A., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1976,
adjunkt, cand. mag. Sejer Andersen, fransk teatergruppe/valgfri fag, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Else Marie Arevad, fransk, ansat 1/9 1975,
advokat Johan A. Asmussen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
cand. phil. Anne Lis Bang-Pedersen, fransk, ansat 1/9 1975,
cand. mag. Christian Becker-Christensen, almen grammatik/valgfri fag, ansat 1/9 1977,
cand. ling. merc. Bodil Lindhardt Benson, engelsk, ansat 1/9 1977,
cand. ling. merc. Eva Bertram, fransk, ansat 1/1 1975,
cand. mag. Britta Bjørn, almen grammatik/valgfri fag, ansat 1/9 1977,
adjunkt, cand. mag. Gudrun Bjørnø, tysk, ansat 1/9 1973,
translatør Anders Bock, engelsk, ansat 1/11 1977,
docteurs ès lettres Guy Ovila Brabant, fransk, ansat 1/9 1977,
translatør, cand. ling. merc. Agnete Brink, spansk, ansat 1/9 1975,
lektor, cand. mag. Ole Bus, engelsk, ansat 1/1 1954,

cand. phil. Charles Cespedes, spansk, ansat 1/1 1977,
 civilingeniør Leonardo de Chiffre, italiensk, ansat 1/9 1974,
 sekretær, korrespondent Lisbeth Christensen, maskinskrivning, ansat 1/9 1977,
 translætør Edith Christiansen, tysk, ansat 1/9 1974,
 translætør Annette Clark-Christensen, engelsk, ansat 1/9 1974,
 underdirektør, cand. jur. Erik Damm H.D., erhvervsret, ansat 1/9 1974,
 cand. ling. merc. Louise Denver, spansk, ansat 1/9 1974,
 licenciada Maria Diaz-Varela, spansk, ansat 1/1 1977,
 cand. ling. merc. Jytte Diekmann, engelsk, ansat 1/9 1973,
 handelsfaglærer, translætør John Ellefsen, engelsk, ansat 1/8 1967,
 Jytte Elmbo E.D., engelsk, ansat 1/1 1978,
 cand. ling. merc. Lise Grønberg Eskesen, engelsk, ansat 1/4 1975,
 Jean-Jacques Etienne, Licence es lettres, fransk, ansat 1/1 1977,
 cand. ling. merc. Dorrit Faber, engelsk, ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Jean-Paul Faucher, fransk, ansat 1/9 1977,
 adjunkt, cand. merc. Hans Friis, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1975,
 Nicole Gram, licenciée es lettres, fransk, ansat 1/9 1974,
 adjunkt, cand. merc. Mogens Gruelund, erhvervslære- og samfundsøkonomi, ansat
 1/9 1975,
 seminarieadjunkt, cand. pæd. Ellen Gudmand-Høyer, tysk, ansat 1/9 1976,
 cand. jur. Arne Gyes, erhvervsret, ansat 1/9 1976,
 cand. phil. Inge Hammerich, spansk, ansat 20/1 1978,
 handelslærer, translætør Aksel Hansen, tysk, ansat 1/9 1977,
 cand. phil. Birgit Hansen, engelsk, ansat 1/9 1977,
 Doris Hansen E.D., tysk, ansat 1/9 1976,
 underdirektør, cand. merc. Flemming Hansen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
 ansat 1/8 1967,
 cand. phil. Gitte Baunebjerg Hansen, tysk, ansat 1/9 1975,
 adjunkt, cand. mag. Margrethe Stig Hansen, tysk, ansat 1/9 1977,
 Maria Fabricius Hansen, spansk, ansat 1/9 1973,
 cand. mag. Morten Gudmund Hansen, tysk, ansat 20/1 1978,
 cand. mag. Steffen Leo Hansen, tysk, ansat 1/9 1976,
 cand. interpret. Dorte Vasegaard Hauch, engelsk, ansat 1/9 1976,
 advokat Hans Henrik Haume, erhvervsret, ansat 1/9 1970,
 cand. phil. Lisbeth Heap, engelsk, ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Jan Heinemann, engelsk, ansat 20/1 1978,
 adjunkt, cand. mag. Merete Hellmers, tysk, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Wiwi Henningsen, tysk, ansat 1/9 1976,
 vicekontorchef, translætør John W. Henriksen, engelsk, ansat 1/9 1975,
 cand. interpret. Helle Graun Hermann, fransk, ansat 1/9 1977,
 lektor, cand. mag. Eyolf Hessellund, tysk, ansat 1/8 1971,
 translætør Henriette Holm, tysk, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Marianne Holmen, engelsk, ansat 1/9 1977,
 cand. ling. merc., translætør Doris Sørensen Hornemann, spansk, ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Pierre Vrasse Hyllested, fransk, ansat 1/1 1973,
 cand. phil. Helle Faurschou Hviid, engelsk, ansat 1/9 1977,

cand. mag. Lars Haarløv, fransk, ansat 1/2 1973,
 korrespondent Marianne Ingebrigtsen, maskinskrivning, ansat 1/9 1974,
 korrespondent Lis Jacobsen, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1975,
 cand. mag. Lise Neersø Jaspersen, tysk, ansat 1/9 1973,
 cand. mag. Anette Ragn Jensen, fransk, ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Annamaria Jensen, italiensk, ansat 1/9 1977,
 adjunkt, cand. mag. Hans Vinther Jensen, engelsk, ansat 1/9 1974,
 lektor, mag. art. Jens Juhl Jensen, almen grammatik/valgfri fag, ansat 1/9 1976,
 cand. phil. Lars Pihl Jensen, italiensk, ansat 1/9 1975,
 fuldmægtig Per Boje Jensen H.D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1966,
 prokurist, civiløkonom Flemming Koch Jeppesen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
 ansat 1/9 1975,
 adjunkt, cand. mag. Lise Pilgaard Jeremiassen, fransk, ansat 1/9 1974,
 cand. mag. Carsten Bo Juhl, italiensk, ansat 1/9 1975,
 adjunkt, cand. mag. Jeanne Juul, engelsk, ansat 20/1 1978,
 cand. interpret. Bente Brøndum Jæger, engelsk, ansat 1/9 1977,
 cand. mag. Vibeke Kamp Jørgensen, spansk, ansat 1/9 1976,
 translatør, cand. interpret. Kirsten Kirkegård, engelsk, ansat 1/9 1977,
 korrespondent Merete Kock E.D., italiensk, ansat 1/11 1977,
 cand. phil. Birgitte Krag, fransk, ansat 1/2 1973,
 advokat Jørgen Langhoff, erhvervsret, ansat 1/9 1973,
 lektor, cand. polit. Sigurd Larsen, samfundsøkonomi II/valgfri fag, ansat 1/1 1975,
 cand. mag. Elsie Laursen, spansk, ansat 1/1 1977,
 cand. interpret. Vivian Leander, engelsk, ansat 1/9 1976,
 korrespondent Mona Levin, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1977,
 cand. phil. Irene Lindahl, fransk, ansat 1/9 1976,
 handelsfaglærer Else Lindinger, maskinskrivning, ansat 1/9 1973,
 cand. interpret. Birgit Lindow, maskinskrivning, ansat 1/9 1977,
 advokat Knud Lundblad, erhvervsret, ansat 1/9 1977,
 adjunkt, cand. phil. Vibeke Lundh, engelsk, ansat 1/9 1977,
 fuldmægtig, cand. polit. Kjeld K. Lykke, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat
 1/9 1976,
 cand. interpret. Lilli Lytzen, fransk, ansat 1/9 1977,
 cand. mag. Marianne Madelung, engelsk, ansat 1/9 1976,
 cand. phil. Anne Marie Madsen, engelsk, ansat 1/9 1976,
 cand. ling. merc. Bodil Nistrup Madsen, tysk, ansat 1/9 1976,
 korrespondent Christa Madsen, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1977,
 adjunkt, cand. ling. merc. Jytte Mansfeld, engelsk, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Else Marker-Larsen, fransk, ansat 1/9 1974,
 cand. mag. Barbara Melchior, fransk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc., translatør Ditte Obel Mikkelsen E.A., spansk, ansat 1/2 1975,
 cand. interpret. Mechthilde Mortensen, tysk, ansat 1/9 1977,
 cand. jur. Preben Mullit H.D., erhvervsret, ansat 1/9 1977,
 adjunkt, cand. mag. Jørgen Mølgaard, tysk, ansat 1/9 1974,
 advokat Jesper Ove Møller-Andersen, erhvervsret, ansat 1/9 1977,

ex. stenografi- og maskinskrivningslærer Bente Møller-Nielsen, maskinskrivning, ansat 1/9 1976,
universitetslektor, cand. mag. Ole Mørdrup, almen grammatik/valgfri fag, ansat 1/8 1977,
cand. phil. Malene Mørk, engelsk, ansat 1/9 1975,
landsrettsagfører Feodor Nielsen L.L.M., erhvervsret, ansat 1/9 1975,
korrespondent Hanne Nielsen, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1974,
adjunkt Inge Almer Nielsen M.B.A., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1976,
adjunkt, cand. merc. Jørgen Bagenkop Nielsen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
ansat 1/9 1973,
translatør Ulla I. Olsen, tysk, ansat 1/9 1975,
cand. mag. Jeanette Ostenfeld, engelsk, ansat 20/1 1978,
cand. phil. Birte Pass, russisk, ansat 1/8 1969,
translatør Benny Pedersen, engelsk, ansat 1/9 1975,
cand. interpret. Aase Peerless, engelsk, ansat 1/9 1976,
handelsfaglærer Else Pelleson, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/8 1957,
cand. ling. merc. Marie-Louise Møller Petersen, tysk, ansat 1/9 1977,
amanuensis, cand. mag. Pia Riber Petersen, almen grammatik/valgfri fag, ansat 1/9 1976,
Rosa Maria Picht, spansk, ansat 1/9 1975,
adjunkt, cand. phil. Mogens Pind, engelsk, ansat 1/9 1977,
adjunkt, cand. mag. Christian Planck, engelsk, ansat 1/9 1976,
korrespondent Inge Lise Plejl, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1975,
lektor, cand. merc. Lilly Poppe-Petersen, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/1 1978,
cand. mag. Birgit Poulsen, engelsk, ansat 1/9 1977,
cand. ling. merc. Carsten Poulsen, engelsk, ansat 1/9 1976,
translatør Eva Poulsen, italiensk, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Lis Damkjær Paaske, engelsk, ansat 20/1 1978,
translatør Chr. Quist, engelsk, ansat 1/1 1975,
cand. mag. Kirsten Raffa, engelsk, ansat 20/1 1978,
advokat Lennart Ricard, erhvervsret, ansat 12/5 1975,
lektor, cand. mag. Elsa Rienecker, tysk, ansat 20/1 1978,
cand. ling. merc. Ejvind Rosenberg, engelsk, ansat 1/9 1976,
cand. phil. Tom Rundquist, tysk, ansat 31/1 1974,
cand. ling. merc., translatør Lise Saxov, spansk, ansat 1/1 1975,
adjunkt, cand. merc. Peter Bjerre Schmidt, erhvervslære, ansat 1/9 1977,
cand. interpret. Jytte Schou, engelsk, ansat 1/9 1976,
cand. interpret. Ann Selschau, tysk, ansat 1/9 1977,
cand. jur. Merethe Stagetorn, erhvervsret, ansat 1/9 1976,
studievejleder Flemming Steen H.D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1974,
David Stoner M.A., engelsk, ansat 1/1 1976,
korrespondent Jane Storm, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Tove Marianne Stølen, engelsk, ansat 1/9 1975,
cand. ling. merc. Annemette Lyng Svensson, engelsk, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Birgit Søndergaard, engelsk, ansat 1/9 1976,
cand. interpret. Kirsten Vesterager Sørensen, engelsk, ansat 1/9 1977,
cand. merc. Søren Henrik Sørensen, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1977,

Ingeborg Thejls H.D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Lisbet Theilgaard, fransk, ansat 20/1 1978,
 assistent, exam. blindskriftslærer Aase Thiim, maskinskrivning, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Jesper Thing-Simonsen, engelsk, ansat 1/9 1976,
 jur. dr. Jytte Thorbek, erhvervsret, ansat 1/9 1977,
 translatør Waltraud Eva Thygesen, tysk, ansat 1/9 1975,
 korrespondent Inge Lis Tinson E.A., engelsk, ansat 25/10 1976,
 adjunkt, cand. merc. Niels Tranum, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1976,
 produktchef Claus Trolle H.D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Ole Tuxen, international politik og dansk samfundshistorie/valgfri fag,
 ansat 1/9 1977,
 cand. phil. Lise Velschow, italiensk, ansat 1/9 1975,
 cand. merc. Gerard Vergnaud, fransk, ansat 1/9 1976,
 cand. mag. Lisbet Gjerløv Vergnaud, fransk, ansat 1/9 1974,
 cand. ling. merc. Birthe Vesterli, tysk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc. Anette Villemoes, spansk, ansat 1/2 1975,
 cand. mag. Lillian Werdelin, engelsk, ansat 15/9 1970,
 universitetslektor, cand. mag. Monika Wesemann, tysk, ansat 1/9 1974,
 studielektor, cand. mag. C. West, studie- og læseteknik/valgfri fag, ansat 1/9 1976,
 handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard, maskinskrivning og stenografi, ansat
 1/8 1960,
 cand. ling. merc. Lis Witsø, engelsk, ansat 1/9 1975,
 edb-chef, cand. polyt. Kurt Zimmermann, engelsk, ansat 1/9 1977,
 cand. interpret. Stefan Zytphen-Adeler, engelsk, ansat 1/9 1977,
 kontorchef John Monrad Aagaard, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 cand. phil. Ole Peter Aarre, engelsk, ansat 1/9 1977.

4. Gæsteforelæsninger m.m.

I beretningsåret har der været afholdt følgende gæsteforelæsninger:

Institut for afsætningsøkonomi

Journalist Per Thygesen Poulsen, Dagbladet Børsen, over emnet: »Anvendelsen af organisationen som handlingsparameter« for H.D. 5. semester.

Direktør Laurits Hedå, Dansk Institut for Personalerådgivning, over emnet: »Samfund, organisation, lederen og de menneskelige ressourcer« for H.D. 6. semester.

Direktør Nils Røhme, Observa, over emnet: »Forbrugeranalyser« for H.D. 6. semester.

Direktør Sten Buhl, Markeds-Data A/S, over emnet: »Forhandleranalyser« for H.D. 6. semester.

Direktør Jørgen Møller H.D., F. L. Smidth & Co. A/S, over emnet: »Indkøbsarbejdet i en større industrivirksomhed« for H.D. 6. semester.

Underdirektør Lars Skov-Madsen, Monopoltilsynet, over emnet »Monopollovgivningens administrative praksis. Forholdet mellem myndighederne og erhvervslivet« for H.D. 7. semester.

Fuldmægtig Jørgen Schou, Miljøministeriet, over emnet: »Miljølovgivning« for H.D. 8. semester.

Gæstelærere på cand. merc. i 77/78 i afsætningsøkonomi

A 2 Adfærdsteorier

Direktør Henrik Hansen den 3/10 1977

Forelæsning om: Livsstilsundersøgelsen.

A 2 Producenters købsadfærd

Direktør Jørgen Møller den 2/2 1978

Forelæsning om: Interpersonelle og individuelle faktorer indflydelse på købsprocessen.

A 3 Virksomheden og Samfundet

Underdirektør Lars Skov Madsen den 7/2 1978

Forelæsning om: Monopoltilsynets administrative praksis, forholdet mellem monopolmyndighederne og erhvervslivet.

A 6 Markedsanalyse og prognose

Professor Gerhard Scherhorn den 1/3 1978

Forelæsning om: »Consumer's resistance to price increases«.

A 3 Virksomheden og Samfundet

Konsulent Lars Ive den 14/3 1978

Diskussion af stor-opgave.

A 3 Virksomheden og Samfundet

Fuldmægtig Jørgen Schou den 16/3 1978

Forelæsning om: Økologi. Externt miljø, miljølovgivning og miljømyndigheder.

A 5 Markedsføringsplanlægning

Cand. merc. Keld Sengeløv den 27/4 1978

Forelæsning om: Problemløsningsmetode, illustration af metoden anvendt i praksis.

A 5 Markedsføringsplanlægning

Cand. merc. Bjarne Eriksen den 28/4 1978

Forelæsning om: Problemløsningsmetode, diskussion af metoden anvendt i praksis.

A 6 Markedsanalyse og prognose

Civilingeniør Tage Henriksen den 31/5 1978

Brug af NEUCC med henblik på brug af SPSS.

Institut for finansiering

14/2 1978, direktør Erik Toft H.D. Emne: »Leasing« (H.D.-studiet, 8. semester).

21/2 1978, direktør, cand. polit. Kåre Dullum. Emne: »Investeringsplanlægning, herunder specielt investeringer i udlandet« (H.D.-studiet, 8. semester).

19/5 1978, professor Howard Sossin, USA. Emne: »Pricing of Options« (cand. merc., 2. semester. Finansiering).

5/6 1978, professor Gary Sundem, USA. Emne: »The relationship between the information evaluator and the decision maker in an accounting framework« (forelæsningen afholdt for alle interesserede).

Informationsforskningsafdelingen

Jørn Gersløv, EF-Kommissionen, Bruxelles besøgte IFA den 1. februar 1978 og diskuterede udformningen af et kontrol- og styringssystem vedrørende tekstilimport fra 3 lande til EF med IFA's medarbejdere.

Universitetslektor Erling S. Andersen, Oslo Universitet, har den 11. maj 1978 besøgt

IFA. Erling S. Andersen forelæste på cand. merc.-studiet om: »Systemering og SVB-teknik«.

Den 15. maj 1978 havde IFA besøg af professor Neil Duffy, School of Business Leadership, Pretoria, Sydafrika.

Den 17. juni 1978 besøgte professor Dick Welke, McMaster University, Ontario, Canada, IFA og talte om: »Metoder til afklaring af informationsbehov i organisationer«.

Institut for nationaløkonomi

Underdirektør Jørgen Hansen, Industrirådet over emnet »Erhvervslivets brug af korttids-prognoser« for H.A. 6. semester.

Institut for organisation og arbejdssociologi

Dr. Lena Kolarska besøgte instituttet den 2. december 1977 og holdt et seminar over emnet »The functioning of »voice« in the Polish economy«.

En gruppe forskere fra Sociologiska Institutionen ved Göteborgs Universitet afholdt den 16. marts 1978 følgende seminarer:

»Arbetet, facket, medbestemmandet« (Horst Hart, Mariann Sterner).

»Fack i företagskris« (Kjell Eriksson, Bo Lennartsson, Sten Gartvall, Jan Holmer).

»Effekterne av lagen om anställningsskydd« (Inga Hellberg, Mats Urethem).

»Arbetarskyddsorganisationen« (Eva Bäcklund, Sven Paulsson).

17. marts afholdtes seminar om »udviklingen af samarbejdsformer i de skandinaviske lande« på basis af oplæg fra Thomas Sandberg, Uppsala, Niels Mortensen og Peter Gundelach fra Aarhus.

Professor James March besøgte instituttet i anledning af instituttets 25 års jubilæum og holdt den 31. marts 1978 en forelæsning om »Some Coming Developments in Organization Theory«.

»Forvaltningsgruppen« har afholdt 4 møder over emnerne: kommunalt nærdemokrati, kommunalpolitikere og deres arbejdsvilkår, kommunikationsprocessen mellem kommune og borger samt service i tyndt befolkede områder. Forvaltningsgruppen er sammensat af forskere fra forskellige højere læreanstalter samt af ansatte i ministerier, kommuner og andre offentlige institutioner.

Endelig har instituttet den 17. januar og den 17. maj 1978 afholdt heldagsmøder om arbejdsløshedsforskning med deltagelse fra de fleste igangværende forskergrupper i Danmark samt præsentation af aktiviteter og problemer inden for de forskellige projekter.

Magister Dino Raymond Hansen, over emnet »planlægning og organisation i Kina« for studerende på H.D. organisation, 5. semester.

Cand. merc. Lone Jappe, over emnet »konsekvenser af et terminalbaseret edb-systems indførelse i to sparekasser for medarbejdernes trivsel« for H.D.-studerende på datamatiklinien.

Cand. jur. Niels Chr. Daugaard, over emnet »arbejdsmarkedets forhold« for H.D.-studerende på 6. semester i faget »arbejdsmarkedets forhold«.

Direktør Per W. Nielsen, over emnet »Alternative organisationsformer i en konkret virksomhed« for H.D.-studerende på 5. semester.

Lektor Ole Togeby, forelæsning i generel psykologi om sproganalyser for cand. merc.-studerende.

Konsulent Roman Sumczynski, over emnet »kommunal planlægning og virksomheder« for H.D.-studerende på 6. semester.

Instituttet for udenrigshandel

Som følge af de ændrede læseplaner på H.D.-studiet i udenrigshandel gennemføres årets gæsteforelæsninger over aktuelle emner inden for international virksomhedsøkonomi i år mod efterårssemestrets afslutning. Gæsteforelæserne er et supplement til en øvelses- og caserække for afgangsholdet under H.D.-studiet, hvor indlæggene fra de indbudte forelæsere tjener som diskussionsoplæg for de studerende. På grund af instituttets planlagte studierejse til USA i januar-februar 1978 er forelæserne samtidig et led i de studerendes studierejseforberedelser.

Emnerne forekom dog instituttet så tilpas almene, at instituttet i lighed med tidligere år håbede på tilslutning fra udenrigshandelsstudiernes dimittender. Udover det udbytte, der kan være forbundet med at følge forelæserne, lægger instituttet vægt på at konfrontere »nye« og »gamle« studerende i diskussionsrunderne.

Gæsteforelæserne afholdes i »Peblingeterrassen«, Nansensgade 19, 8. sal, på følgende dage:

Onsdag den 23. november 1977 kl. 17.00:

Konsulent, civilingeniør Søren C. Arfelt, Industrirådet: »Dansk industri og det internationale off-shore marked«.

Onsdag den 30. november 1977 kl. 17.00:

Direktør Ole Andersen, H.D., Niro Atomizer A/S: »En dansk virksomheds strategiske overvejelser bag afsætning af maskiner og anlæg på det amerikanske marked«.

Onsdag den 7. december 1977 kl. 17.00:

Underdirektør, cand. merc. Jens Josefsen, Dansk Bisquit Compagni A/S: »Afsætning af danske levnedsmidler i USA«.

Det kan tilføjes, at instituttet den 6. december 1977, ligeledes kl. 17.00 og ligeledes i Peblingeterrassen, for cand. merc.-studerende og 5. semester under H.D.-studiet i udenrigshandel gennemførte en »Præsentation af Udenrigsministeriets handelsafdeling og Erhvervenes Eksportfremme Sekretariat« ved henholdsvis kontorchef, handelsråd K. W. Rasmussen, handelsafdelingens 1. kontor, og direktør, cand. jur. Nils Teisen, EES.

Indbudte gæsteforelæsere i forårssemestret

I løbet af forårssemestret har instituttet gennemført en række gæsteforelæsninger inden for de forskellige studieretninger. For cand. merc.-studerende i faget Udviklingslandenes økonomi og internationale økonomiske relationer (U2) har lektor, cand. polit. Poul Buch-Hansen, Økonomisk Institut ved Københavns Universitet den 16. marts forelæst om »Samfundsøkonomisk evaluering af et sanitetsprojekt i Nigeria«. Under cand. merc.-faget De socialistiske landes økonomi og udenrigshandel (U 4) har lederen af den sovjetiske handelsdelegation i Danmark, S. Malov, den 11. januar forelæst om »Foreign Trade and Its Role in the Soviet Economy«, den 21. februar orienterede fuldmægtig Erling Bentsen, udenrigsministeriet, om handelsafdelingens opgaver i forbindelse med strategisk eksportkontrol samt om Udvalget for økonomisk og industrielt samarbejde, den 21. marts deltog regionschef, cand. merc. Per Bondesen, A/S Eksportfinans i Oslo, og underdirektør Robert Wunsch, Sparekassen SDS, i en paneldiskussion vedrørende »Finansiering af øst-vest

samhandel og samarbejde«, mens ekon. mag. Christopher von Schirach-Szmiegel, Handelshøjskolen i Stockholm, den 2. maj ledede en case-diskussion omkring Volvo AB i Ungarn. Endelig har afdelingsingeniør Karsten Bogh, Teknologisk Institut, den 6. februar for H.D.-studerende på 6. semester i delfaget Virksomhedens internationale konkurrencepolitik holdt en gæsteforelæsning om »International produktpolitik«.

Center for tværfaglige studier/Institut for ledelsesforskning

Forelæsninger almen økonomi, cand. merc.-studiet

Temaforelæsninger:

7.9.1977: Emne: Introduktion til Almen økonomi.

9.9.1977: Emne: Klassiske teoridannelsesmetoder i økonomi, nogle videnskabsteoretiske overvejelser.

Forelæser: Professor Johs. Witt-Hansen, Filosofisk Institut, Københavns Universitet.

14.9.1977: Emne: Den offentlige sektors udbud af varer og tjenesteydelser.

Forelæser: Forskningsleder, lic. polit. Uffe Bundgaard Jørgensen, Amtskommunernes og kommunernes forskningsprojekt.

10.9.1977: Emne: Små virksomheders forhold i Danmark.

Forelæser: Lektor Michael Bruun, Institut for virksomhedsledelse, Århus Universitet.

21.9.1977: Emne: Teknologi og samfund.

Forelæser: Professor Verner Goldschmidt, Institut for Kultursociologi, Københavns Universitet.

23.9.1977: Emne: Arbejdsmarkedsforhold.

Forelæser: Økonom Steffen Møller, Dansk Metalarbejderforbund.

Støtteforelæsninger:

23.11.1977: Emne: Små virksomheders betydning i dansk erhvervsliv i dag og i de kommende år. (Forelæsningen foregår ud fra bogen »Håndværket og den økonomiske udvikling« af Bj. Hastrup, kr. 15,- kr., Håndværksrådets forlag.)

Forelæser: Underdirektør Bjarne Hastrup, Håndværksrådet.

23.11.1977: Emne: Udviklingen indenfor avisproduktionen i Danmark set fra ledelsens side.

Forelæser: Vicedirektør Steffen Gulmann, Politiken.

23.11.1977: Emne: Nogle udviklingstendenser i dansk erhvervsstruktur siden 1960.

Forelæser: Adjunkt Jørgen Lindgaard Pedersen, CTS/ILF.

Institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning

Instituttet har afholdt følgende gæsteforelæsninger, hvortil der har været adgang såvel for H.A.- som cand. merc.-studerende:

Turistchef A. Azarov: Den sovjetiske turismes dimensioner og struktur. Direktør, cand. merc. Poul Balleby: Reklamebureauindsatsen på rejsemarkedet. Professor, dr. polit. Hans Brems: Moderne kollektivtrafik i storbyer. Adm. direktør Knud Hagrup: Aktuelle problemer i verdensluftfarten. Turistchef Knud Jensen: Sveriges Turistråds organisation og arbejdsprogram. Adm. direktør Bent Jørgensen: Rejsebureauers organisation og aktiviteter. Turistchef Ernst Kuttner: De vesttyske turistorganisationer. Dr. F. Ponces-Contreras: Turisme i et udviklingsland (Peru).

Institut for engelsk

Professor Alvar Ellegård, Göteborg universitet, holdt den 30. marts 1978 en gæsteforelæsning over emnet »Grammatical Statistics in four kinds of American English«. Væsentligst beregnet for E.K.-studerende.

Institut for tysk

Professor, dr. Gerhard Wahrig over emnet »Synonymie, Homonymie und Polysemie als Probleme bei der Herstellung eines einsprachigen Wörterbuchs«.

Reg.dir. H. J. Schuck, Bundessprachenamt i Hürth over emnet »Was ist ein Thesaurus?«

Dr. Helmut Schumacher, Mannheim over emnet »Valenzgrammatik und ihre Bedeutung für den Deutschunterricht«.

Dr. Helene Malige-Klappenbach, Berlin over emnet »Lexikographie, Stilistik und Fachsprache« for E.A./E.D.- og E.K.-studerende.

Professor, dr. Harald H. Zimmermann over emnet »Textverarbeitung im Büro 1: Automatisierung der Standardkorrespondenz« og »Textverarbeitung im Büro 2: Automatisiertes Büro-Informationssystem (ABIS)«.

Docent, mag. art. Cathrine Fabricius Hansen, Oslo over emnet »Dansk-tysk kontrastiv grammatik. Metodiske overvejelser og verbal morfologi«.

Universitetslektor, cand. mag. Elisabeth Møller over emnerne »Leksikografisk og leksikologisk grundlag for den store Dansk-Tysk Ordbog« for E.A./E.D.- og E.K.-studerende og »Ordbøger som hjælpemiddel ved oversættelse fra da-ty og ty-da« for E.G.-studerende.

Institut for fransk

Dr. jur. René Chiroux, Université de Clermont, afholdt i dagene 16. og 17. februar følgende forelæsninger for E.A./E.D.- og E.K.-studerende: »Les récentes mutations du droit de la famille en France: tentative de bilan«, »La situation politique française à la veille des élections de mars 1978« samt »Les structures politiques de la France contemporaine«.

Francis Vanoie, assistant-agrégé de lettres ved Paris X- Nanterre, holdt den 28. februar 1978 følgende forelæsning for E.A./E.D.- og E.K.-studerende: »Approche des quotidiens français«. Endvidere holdt han i dagene 27. februar og 1. marts 1978 en »conférence-débat« for lærerne i Institut for fransk over følgende tema: »Réflexions sur l'enseignement de l'oral«.

Dr. psych. Elvio Fachinelli, Milano, holdt den 10. marts 1978 for alle italienskstuderende og lærere følgende forelæsning: »Il quadro del compromesso storico – dal punto di vista di un visitatore«.

Professor André Martinet, Sorbonne, Paris, holdt i dagene 8.–19. maj 1978 et seminar over emnet »A Functional Approach to Language«, for studerende og lærere.

Institut for Spansk

Padre Jorge Manzano, S.J. har den 5. april 1978 afholdt en dobbeltforelæsning om: »Fællestræk og forskelligheder mellem katolicismen og protestantismen«.

5. Bedømmelsesudvalg

Handelshøjskolen i København opslug den 1. juni 1976 et professorat i regnskabsvæsen. Opslaget havde følgende ordlyd:

Ved det erhvervsøkonomiske fakultet ved Handelshøjskolen i København, under undervisningsministeriets ansættelsesområde, opslås hermed et professorat i regnskabsvæsen til besættelse.

Ansøgere må have gennemført forskning og publikationsvirksomhed samt have undervisningserfaring inden for fagområdet: Modeller for økonomiinformation i forskellige typer af virksomheder, derunder forskning inden for ét eller flere af områderne langtidstyring, budgettering, registreringsmetodik og eksternt regnskabsvæsen.

Professoratet er en tjenestemandslignende stilling i lønramme 37 med særligt tillæg på 2400 kr. i årligt grundbeløb.

Bedømmelsesudvalgets indstilling vil i sin helhed blive tilsendt samtlige ansøgere.

Nærmere oplysninger på Institut for regnskabsvæsen, tlf. (01) 19 19 19.

Ansøgning indeholdende oplysninger om ansøgerens faglige og pædagogiske kvalifikationer stiles til rektor for Handelshøjskolen i København og indsendes inden den 16. august 1976 til dekanen for det økonomiske fakultet, Handelshøjskolen i København, Julius Thomsens Plads 10, 1925 København V.

Publikationer og andet materiale, der ønskes lagt til grund for bedømmelsen af ansøgerens kvalifikationer, indsendes så vidt muligt i 5 eksemplarer inden den 31. august 1976. Antallet af indsendte eksemplarer bedes anført på en særskilt fortegnelse over materialet.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd nedsatte følgende bedømmelsesudvalg:

Professor, ekon. dr. Erik Johnsen, Handelshøjskolen i København

Professor, ekon. dr. Sven-Erik Johansson, Handelshøjskolen i Stockholm

Professor Börje Langefors, gæsteproffesor ved Handelshøjskolen i København/professor ved Stockholms Universitet, udvalgets formand

Professor, dr. økon. Vagn Madsen, Aarhus Universitet

Professor Bent Provstgaard, Handelshøjskolen i Århus.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefalede Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd Zakken Worre til ansættelse i det opslåede professorat.

Handelshøjskolen i København opslug den 1. januar 1977 et professorat i organisations-teori. Opslaget havde følgende ordlyd:

Ved institut for Organisation og Arbejdssociologi opslås herved et professorat i organisationsteori. Med stillingen vil være forbundet forskning og undervisning på Handelshøjskolens videregående studier. Stillingen ønskes besat med en person, som har betydelig erfaring i vejledning af yngre forskere, og som kan bidrage til at styrke instituttets forskningsvirksomhed inden for organisationsteori og arbejdssociologi. Den pågældende må kunne dokumentere betydelig erfaring i studieplanlægning og studieadministration.

Den der ansættes i stillingen må i sin produktion dokumentere bred indsigt i organisationsteori på sociologisk/socialpsykologisk grundlag. Der kræves specielt, at den pågældende kan dokumentere omfattende forskningserfaring vedrørende magt- og indflydelsesrelationer i og mellem organisationer. Det er videre ønskeligt, at den, der ansættes i stil-

lingen, har indsigt i erhvervsforhold og praksis fra erhvervsliv eller offentlig administration.

Ansættelse sker på tjenestemandslignende vilkår. Afønning i lønramme 37 med et særligt tillæg på 2.400 kr. i årligt grundbeløb.

Bedømmelsesudvalgets indstilling vil i sin helhed blive tilsendt samtlige ansøgere til den pågældende stilling.

Ansøgning indeholdende oplysninger om videnskabelige og undervisningsmæssige kvalifikationer samt fortegnelse over skriftlige arbejder, der ønskes fremlagt til bedømmelse, stiles til rektor for Handelshøjskolen i København og indsendes inden den 31. januar 1977 til dekanen for det økonomiske fakultet, Handelshøjskolen i København, Julius Thomsens Plads 10, 1925 København V.

Publikationer og andet materiale, der ønskes lagt til grund ved bedømmelsen af ansøgerens kvalifikationer, indsendes i tre eksemplarer senest den 28. februar 1977. Ansøgerne vil af bedømmelsesudvalget få meddelt en seneste frist for indsendelse af arbejder, der ikke er afsluttet pr. 28. februar 1977.

I sit møde den 14. februar 1977 nedsatte Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd følgende bedømmelsesudvalg:

Professor Egil Fivelsdal (formand), Handelshøjskolen i København
Professor, dr. philos. Knut Dahl Jacobsen, Universitetet i Bergen
Professor, dr. Dick Ramström, Uppsala Universitet.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefalede Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd Flemming Agersnap til ansættelse i det opslåede professorat.

6. Handelshøjskolens AV-afdeling

AV-afdelingen blev oprettet efter vedtagelse i de to fagråd i november 1972. På sit møde den 13. februar 1976 har konsistorium vedtaget følgende ændrede organisationsplan for afdelingen:

AV-afdelingen sorterer som serviceorgan under højskolens administration og har til opgave i samarbejde med studienævn og institutterne at varetage følgende opgaver:

- arkivering, kopiering og udlån af lyd- og videobånd
- fremstilling af grafisk materiale til undervisningsformål
- fremskaffelse, installation og vedligeholdelse af tekniske hjælpemidler
- instruktion af brugerne
- assistance ved anvendelse af særligt krævende apparatur i undervisningen
- betjening af ITV og lydudstyr

Afdelingen består således at tre sektioner:

Båndbibliotek
Grafisk Værksted
Teknisk Værksted

Afdelingens arbejde gennemdrøftes på regelmæssige medarbejdermøder og koordineres af afdelingens daglige leder.

Planlægningen af afdelingens arbejde på længere sigt og fordelingen af afdelingens

ressourcer sker i samråd med medlemmerne af Den Rådgivende Gruppe for AV-afdelingen, en gruppe nedsat af det erhvervsproglige- og erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn i september 1977.

Afdelingen har følgende medarbejdere:

Daglig leder: Ingeniør Finn Kempf
Båndbibliotek: Assistent Anelise Frederiksen, Bente K. Christensen
Grafisk Værksted: Grafiker Inger Colding-Jørgensen
Teknisk Værksted: Leder: Ingeniør Finn Kempf
Skolebetjent Kaj Aistrup
Skolebetjent Tage Jørgensen

Af afdelingens virksomhed kan nævnes, at sproglaboratorierne har været benyttet i henholdsvis 600 og 310 timer, og at der er fremstillet ca. 3.300 båndkopier til classesæt til brug i sproglaboratorierne, ca. 2.200 enkeltkopier til individuelt arbejde og holdundervisning samt udlånt ca. 300 videobånd.

Der er fremstillet ca. 15.000 transparenter til overheadprojektorer, dels af Grafisk Værksted, dels af skolens lærere, i miniværkstedet og reproduktionsafdelingen på Howitzvej og Jul. Thomsens Plads samt i Nansensgade. Ud over tegnearbejde m.m. er der i Grafisk Værksted udført ca. 3.500 op- og nedfotograferinger.

I afdelingens lyd- og TV-studier er der optaget en række bånd med undervisningsprogrammer. Der er fremstillet og anvendt bånd til videokassette-udstyr til brug i undervisningen svarende til ca. 800 timer.

AV-udvalget

Udvalget er nedsat af konsistorium den 26. maj 1977 til støtte for AV-afdelingens arbejde.

Udvalget udpeges af de to fakultetsstudienævne og har i beretningsperioden haft følgende sammensætning:

Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lektor Finn Messell
Lektor Frede Boje
Lektor Orla G. Petersen
Lektor V. Thorsgaard Jacobsen (formand)
H.A.-studerende Jytte Jacobsen
Sekretær: Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen.

V. Censorer

Ved de i undervisningsåret 1977/78 afholdte prøver og eksaminer har følgende medvirket som censorer:

Erhvervsøkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; kontorchef, cand. merc. Erik Hjortkær Andersen; direktør, cand. polit. Ole Andresen; direktør, cand. merc. Holger Brinch-Pedersen; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; udenrigsminister, cand. polit. Henning Christophersen MF; direktør, cand. merc. Verner Damm; direktør Werner Drenck H.D.; kontorchef, cand. oecon. Mogens Ebling; bankdirektør, cand. merc. Sv. Aage Frederiksen; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; studieleder, cand. merc. Bent Gram; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; direktør Ole Heise H.A.; kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; ekspeditionssekretær, cand. oecon. Ove Høeg; konsulent, cand. merc. Ole Kerndal-Hansen; direktør Jørgen Kjær; direktør, cand. merc. Peter H. Krag; civilingeniør Jakob Krarup; sekretariatschef, cand. merc. Helge Krausing; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; direktør, lic. merc. Børge O. Madsen H.D.; direktør, cand. polit. Anne Marie Nielsen; civiløkonom Vilhelm Nørring H.D.; inspektør, adjunkt, cand. merc. J. Olfert; direktør, cand. merc. Ejvind Oxø; direktør, cand. polit. Jan Rasmussen; forstander, cand. merc. Per Rendtorff; direktør, cand. merc. P. Rohde; direktør, cand. polit. Jens W. Trock H.A.; direktør, cand. oecon. H. Øhrstrøm.

Nationaløkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Professor, dr. oecon. P. Nyboe Andersen; direktør, cand. polit. Ole Andresen; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup-Birk H.D.; underdirektør, cand. polit. Morten Boding; kontorchef, cand. polit. William Boserup; direktør, cand. polit. Preben Bov; ekspeditionssekretær, cand. polit. V. E. Carstensen; lektor, cand. polit. J. P. Christensen; underdirektør, cand. polit. Ib Christiansen; underdirektør Anders H. Dahl; konsulent, cand. polit. Henning Gottlieb; studieleder, cand. merc. Bent Gram; sekretariatschef, cand. polit. Folmer Hammerum; kontorchef, cand. polit. Jørgen Hansen; lektor, cand. polit. Jørgen Drud Hansen; professor, dr. polit. Svend Aage Hansen; kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; afdelingschef, cand. polit. N. P. Jacobsen; direktionssekretær, cand. polit. Niels M. Larsen; bankdirektør, cand. polit. Poul Tage Madsen; kontorchef, cand. polit. Leo Meyer; lektor, cand. polit. Gunnar Viby Mogensen; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; kontorchef, cand. polit. Erik Nielsen; fuldmægtig, cand. polit. Ole Olesen; sekretariatschef, cand. polit. Laurids Pedersen; lektor, cand. polit. Peder Jørgen Pedersen; ekspeditionssekretær, dr. polit. Knud Rasmussen; direktør, cand. polit. Erik Stockmann; statistikchef, cand. polit. Jørgen Wedebye.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; direktør, cand. polit. Ole Andresen; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup-Birk H.D.; ekspeditionssekretær, cand. polit. V. E. Carstensen; underdirektør, cand. polit. Ib Christiansen; studieleder, cand. merc. Bent Gram; professor, dr. polit. Svend Aage Hansen; kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; lektor, fuldmægtig, cand. polit. Kristian Hjulsager; kontorchef Vagn Isaksen; arbejdsformidlingschef, cand. polit. Lauge Kallestrup; fhv. statsminister, lektor, cand. polit. Jens Otto Krag; underdirektør, cand. polit. Paul Kaaris; kontorchef, cand. polit. Leo Meyer; lektor, cand. polit. Gunnar Viby Mogensen; direktør, civilingeniør, civiløkonom Leif Mønie; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; kontorchef, cand. polit. Erik Nielsen; fuldmægtig, cand. polit. Ole Olesen; informationschef, cand. polit. E. Heimann Olsen; sekretariatschef, cand. polit. Laurids Pedersen; direktør Oiva Rydeng; direktør, cand. merc. K. V. Slot; direktør, cand. polit. Erik Stockmann; kontorchef, cand. oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand. polit. Jørgen Wedebye; konsulent, cand. polit. Kaj Westergaard; økonomichef, cand. oecon. Allan Winther.

Statistik på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Lektor, cand. polit. Bodil Nyboe Andersen; professor, dr. polit. Ellen Andersen; professor Erling B. Andersen; afdelingsforstander, cand. act. M. Weis Bentzon; cand. merc. Niels J. Blunch; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, cand. act. H. Colding-Jørgensen; amanuensis, cand. merc. Jens Jørn Dahlggaard; professor Erik Harsaae; lektor, cand. polit. Viggo Høst; direktør, cand. oecon. Knud Kappel Jensen; lektor, cand. polit. Niels Erik Jensen; lektor, cand. stat. Søren Johansen; afdelingsleder, cand. polit. Finn Madsen; professor, dr. polit. P. C. Matthiessen; lektor, civilingeniør Karsten Schmidt; lektor Jon Stene; professor Karl Vind.

Erhvervsret på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør Knud Agbo; professor, dr. jur. Ernst Andersen; professor, dr. jur. Bent Christensen; kontorchef, cand. jur. Frede Christensen; amanuensis, cand. jur. Niels Elmelund; advokat Jan Erlund; advokat Torben Ertbøll; advokat Andreas Fischer; landsretssagfører Philip Ingerslev; kontorchef Ole Jacobsen; afdelingschef Hans Kjems; dommer Aksel T. Koefoed; direktør Erik Langsted; landsretssagfører Eyvind Lenstrup; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand. jur. Hans Metzon; undervisningsdirektør, cand. jur. O. I. Mikkelsen; kontorchef, cand. jur. Eigil Mølgaard; højesteretssagfører Bent Nebelong; landsretssagfører Rasmus Reeh; højesteretssagfører Frits Rosenquist; professor, dr. jur. Torben Svønné Schmidt; afdelingschef, cand. jur. J. Selmer; bibliotekar, cand. jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand. jur. P. Thorell; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

Databehandling:

Underdirektør, cand. polyt. P. V. Andersen H.D.; direktør Peter Plejl H.D.; cand. polit. Poul Sveistrup.

Bogføring på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; fabrikant, civiløkonom B. Steen-Johnsen H.D.

Matematik på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Ingeniørdocent, mag. scient. J. Ditlev Monrad.

Afsætningsøkonomi på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Gårdejer, cand. polit. Helge Andersen; direktør, civilingeniør Henry Brennum H.D.; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard H.D.; direktør, cand. polit. E. Haunstrup Clemmensen; direktør, konsul Paul Fabricius; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; direktør, cand. merc. Peter H. Krag; direktør, lic. merc. Jan Aarsø Nielsen; direktør, cand. pharm. Knud Overø; direktør Jørgen Thygesen H.D.

Finansiering og kreditvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen; bankdirektør, cand. merc. Sv. Aage Frederiksen; cand. polit. Nils Groes; sekretariatschef, cand. polit. Hans Ejvind Hansen; underdirektør, cand. oecon. Jørgen Harne; underdirektør, cand. oecon. Axel Johannesen; direktør, cand. jur. Troels Jungersen; sekretariatschef Tyge Korsgaard; vicedirektør, cand. polit. Rich. Mikkelsen; direktør, statsaut. revisor Erik Møllerup; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; direktør, cand. polit. Anne Marie Nielsen; vicedirektør, cand. polit. Henning Axel Nielsen; direktør, cand. polit. Hans Paaschburg; direktør, cand. polyt. Jan Rasmussen; direktør, cand. jur. Arne Skjoldager; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Forsikring på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør Preben Christensen; direktør, cand. jur. Henning Palludan; direktør, cand. jur. H. Tranow; direktør Børge Warsberg H.D.

Organisation på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; oberstløjtnant, civilingeniør H. A. S. Arnoldus; professor, dr. phil. Mogens Blegvad; forlagsboghandler, cand. merc. Ole Busck; direktør Otto Cordsen; direktør Erik Damborg H.D.; konsulent Magnus Demsitz; redaktør, lektor B. V. Elberling; civilingeniør Ole Engberg; sekretariatschef Jørgen Friis-Christensen; professor, lic. merc. Hans Gullestrup; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; kontorchef Peter Gorm Hansen; direktør Ole Heise H.A.; Gerda Helms; direktør, cand. act. Finn Hertz; direktør, cand. merc. Svend Aage Birch Jakobsen; kommunaldirektør, cand. oecon. Aage Jensen; underdirektør, civilingeniør Svend Kahr; direktør Ejler Koch; forskningsleder, cand. psych. P. H. Kühl; kontorchef Torben Larsen; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; direktør Kaj Ulrik Lund H.D.; direktør, cand. polit. Aage Melbye; direktør, civilingeniør, civiløkonom Leif Monies; universitetslektor, cand. scient. pol. Hans Jørgen Nielsen; fabrikationschef, cand. polyt. Per W. Nielsen H.D.; underdirektør, cand. polit. Erik Ohrt; direktør, cand. merc. Ejvind Oxe; personalechef Jan Petersen; direktør Peter Plejl H.D.; fagleder, cand. polyt. Bent Hesse Rasmussen H.D.; forskningsleder, cand. oecon. K. W. Redder; civilingeniør, lic. techn. Thomas Finsen Skovsen; cand. polit. Poul Sveistrup; oberstløjtnant, cand. psych. J. Termøhlen; konsulent Henning Tjørnehøj;

konsulent, cand. psych. Poul Vidriksen; civilingeniør Aage Vølund; sekretær, cand. scient. pol. H. H. Østergaard.

Regnskabsvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; adm. direktør Egon Johannes Andersen H.D.; direktør, cand. polyt. Niels Schreiner Andersen; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard H.D.; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; direktør, cand. polit. Kåre B. Dullum; statsaut. revisor F. Dühring; statsaut. revisor N. B. Fabricius; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; direktør Ole Heise H.A.; direktør, cand. merc. Jørgen A. Houmann; direktør, cand. merc. Mogens Bøgvad Høst; statsaut. revisor K. G. Jensen; vicedirektør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; direktør Bent Larsen H.D.; finansdirektør, cand. polit. Bent Lilholt; underdirektør, cand. oecon. Eigil Lund; sekretariatschef Eivind Næsborg H.A.; direktør, cand. merc. Ditlev Saugmann; statsaut. revisor Jacob Schiøler; økonomidirektør, cand. merc. Jens Stampe; statsaut. revisor E. Steiner; cand. polit. Poul Sveistrup; statsaut. revisor Per Værndal; direktør, cand. merc. Ole Wennemoes; statsaut. revisor Ib Yde; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Udenrigshandel på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Afdelingschef, cand. polit. Hans O. Christiansen; direktør Jørgen Hooge H.D.; direktør, civilingeniør H. J. Koktvedgaard H.D.; skibsreder, generalkonsul Asger Juul Lindinger H.D.; direktør, cand. polit. Ove Munch; departementschef, cand. polit. Otto Müller; direktør Allan Petersen H.D.; direktør, cand. polyt., cand. polit. Sven Riskær; professor, dr. jur. Torben Sønné Schmidt.

Revision:

Statsaut. revisor Erik Teis Hansen; statsaut. revisor K. G. Jensen; statsaut. revisor Willy Madsen.

Skatteret:

Statsaut. revisor K. G. Jensen; advokat Robert Koch-Nielsen; ekspeditionssekretær, cand. jur. Vagn Laustsen; statsaut. revisor Arne From Petersen; kontorchef, cand. jur. Jens Rosman; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium:

Direktør Knud Agbo; oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; lektor Bruno Amoroso; professor Erling B. Andersen; underdirektør, cand. polyt. P. V. Andersen H.D.; kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen; professor, dr. techn. Paul Bendtsen; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør Arne Christiansen MF; afdelingschef, cand. polit. Hans O. Christiansen; udenrigsminister, cand. polit. Henning Christophersen MF; direktør, cand. polit. Kåre B. Dullum; statsaut. revisor Ejnar Fryd; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; professor, lic. merc. Hans Gullestrup; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; underdirektør, cand. oecon. Jørgen Harne; direktør Ole Heise H.A.; direktør, cand. oecon. Oluf Ingvartsen; statsaut. revisor K. G. Jensen; vicedirektør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; direktør Jørgen Kjær; kontorchef Torben Larsen; lektor Bengt-Åke Lundvall; vicedirektør, cand. polit. Rich. Mikkelsen; lektor, cand. polit. Gunnar Viby Mogensen; direktør, lic. merc. Jan Aarsø Nielsen; advokat

Robert Koch-Nielsen; sekretariatschef Tyge Korsgaard; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; civiløkonom Mogens Lindhard; direktør, lic. merc. Børge O. Madsen H.D.; direktør, civilingeniør, civiløkonom Leif Monies; departementchef, cand. polit. Otto Müller; universitetslektor, cand. scient. pol. Hans Jørgen Nielsen; lektor J. A. Noordhoek; direktør, cand. merc. Ejvind Oxø; direktør, cand. jur. Henning Palludan; statsaut. revisor Arne From Petersen; professor, dr. phil. Eggert Petersen; underdirektør, cand. merc. Poul Erik Petersen; professor, dr. jur. Allan Philip; direktør, cand. polit. Hans Paaschburg; direktør, cand. polit. Jan Rasmussen; direktør, cand. polyt., cand. polit. Sven Ris-kær; kontorchef, cand. jur. Jens Rosman; statsaut. revisor Stig-Erik Schaumburg-Müller; adm. direktør J.-O. Schmidt; professor, dr. jur. Torben Svénné Schmidt; forskningsleder, lic. merc. Preben Sepstrup; cand. polit. Poul Sveistrup; professor Knud Erik Svendsen; direktør, cand. merc. Ole Wennemoes; cand. merc. C. A. Øberg; direktør, cand. oecon. H. Øhrstrøm; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

De erhvervsproglige eksaminer og sprogdisciplinerne på det almene erhvervsøkonomiske studium

Engelsk:

Translatør Birthe Marie Andersen; translatør Aksel A. Anslev; seminarielktor, cand. mag. Jens Axelsen; studiektor, cand. mag. Ulf Böiken; vicedirektør, translatør Mogens Dyhr H.D.; lektor, cand. pæd. Gerd Gabrielsen; lektor, cand. mag. Knud Gram-Andersen; lektor, cand. mag. Niels Chr. Bugge Hansen; translatør Svend Hansen; translatør, prokurist Marie-Louise Hasle; kontorchef, translatør Axel Henrichsen; kontorchef, translatør Leo Jerstoft; afdelingsleder, dr. phil. Arne Juul; cand. ling. merc. Annette Kjærulff; kontorchef Henning Kristiansen; translatør Jette Lachmann; lektor, cand. art. Hanne Lauridsen; civilingeniør F. I. Brink Laursen; translatør Børge Maretti; forstander Torkild Mortensen; lektor, cand. mag. F. T. Mouridsen; landsretssagfører Erik Münter; universitetsadjunkt, mag. art. Hans Frede Nielsen; lektor, cand. mag. et art. Niels Davidsen Nielsen; professor Poul Steller; professor, dr. phil. Knud Sørensen; forstander, translatør Egil Toke; professor, dr. phil. Torben Vestergaard; translatør Hanne Vøhtz.

Fransk:

Lektor, cand. mag. Magnus Berg; ekspeditionssekretær Johannes Buhl; advokat Frantz Dahl; kontorchef, cand. jur. William Friis-Møller; civilingeniør Michel Christian Laignou; lektor, cand. mag. Knud Aage Larsen; førstebibliotekar, mag. art. A. Nicolet; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; professor, dr. phil. Birger Munk Olsen; lektor, cand. mag. Vagn Outzen; ambassadør, dr. phil. Asger Rosenstand-Hansen; direktør Kay Sonne-Hansen; cand. interpret. Erik Sørensen; professor, dr. phil. Hans Sørensen; lektor, cand. mag. Aage Frank Sørensen; advokat Henrik Worning.

Grønlandsk:

Skoledirektør Christian Berthelsen; professor Robert Petersen; translatør Jens Poulsen.

Italiensk:

Translatør Gudrun Bagge; professor, dr. phil. Jørn Moestrup; lektor, cand. mag. Lene Waage Petersen; lektor, mag. art. Gunver Skytte Schmidt.

Polsk:

Professor, dr. phil. Kristine Heltberg; inspektør, dr. phil. et cand. jur. W. Thorndahl; mag. art. Jess Ørnsbo.

Russisk:

Lektor, translator Jørgen Harrit; translator Axel Mortensen; lektor, cand. mag. Helge Poulsen; professor, dr. phil. Hans Chr. Sørensen.

Spansk:

Oversætter Erik Sloth Andersen; professor Svend Atke; studielektor, cand. mag. Ulf Böiken; direktør, translator Vagn Ganderup; translator Inger Hall; civilingeniør Kai Jørgensen; kontorchef, translator Poul Madsen; prokurist, cand. jur. Jørgen F. Nissen; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; lektor, mag. art., translator Kirsten Schottländer; translator K. P. Vorsmark.

Tysk:

Advokat Johan Asmussen; lektor, cand. mag. H. Bergstrøm-Nielsen; translator, cand. jur. Helmut Christensen; translator Inger Jelstrup Christophersen; professor Ove K. Clausen; translator Esther Hedegaard; professor, fil. dr. Karl Hyldgaard-Jensen; adjunkt, cand. mag. Gerhard Jaspersen; translator Lene Bøgeholm Jensen; afdelingsleder, cand. mag. Elli Jørgensen; afdelingsleder, cand. mag. Mogens Wied Jørgensen; lektor Per El Jørgensen; lektor, cand. mag. Fritz Kamp; translator Helmuth Norsker; administrator, dr. jur. Georg Rona; universitetslektor, cand. mag. Vibeke Winge; underdirektør, translator Robert Wünsch.

Erhvervslære og samfundsøkonomi:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; civiløkonom Asbjørn Baggesen H.D.; direktør Allan Hansen H.A.; direktør, cand. merc. Ole Heggland.

Samfundsøkonomi, niveau II:

Studielektor, cand. polit. Knud H. Christensen.

Erhvervsret:

Professor, dr. jur. Ernst Andersen; kontorchef, cand. jur. Frede Christensen; advokat Andreas Fischer; kontorchef Ole Jacobsen; afdelingschef Hans Kjems; direktør Erik Langsted; landsretssagfører Eyvind Lenstrup; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand. jur. Hans Metzon; kontorchef, cand. jur. Eigil Mølgaard; bibliotekar, cand. jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand. jur. P. Thorell.

Maskinskrivning og stenografi:

Mariane Bjerre E.D.; korrespondent Birte Dam-Hendriksen; Jonna Sehested Grove E.D.; Gerda Helms H.A.; korrespondent Dorrit Faber Iversen; korrespondent Kate Helleshøj Jensen.

VI. Studerende og eksaminer

1. I undervisningsårene 1976/77 og 1977/78 var der på højskolen indmeldt følgende antal studerende og deltagere, der fordeler sig således:

	1976-77	1977-78
Det almene erhvervsøkonomiske studium (H.A.)	1322	1333
Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium (cand. merc.)	719	657
Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium (lic. merc.)	42	34
De erhvervsøkonomiske specialstudier (H.D.)		
1. del	1634	1603
2. del:		
afsætningsøkonomi	229	246
finansiering og kreditvæsen	155	150
forsikring	7	10
organisation	305	306
regnskabsvæsen	757	706
udenrigshandel	114	111
Revision/Skattebet	324	242
Det erhvervsproglige grundstudium, dag (E.G.)	1372	1212
Det erhvervsproglige grundstudium, aften (E.G.)	879	735
Den erhvervsproglige afgangseksamen (E.A.)	99	126
Den erhvervsproglige diplomprøve (E.D.)	400	413
Den erhvervsproglige kandidateksamen (E.K.)	151	187
Prøven i italiensk	19	35
Prøven i russisk	18	26
Prøven i spansk	43	67
	8589	8199

2. Tilgang og afgang

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

I efterårssemestret 1977 blev der optaget 600 (564 danske og 36 udenlandske) nye studerende.

Til 1. årsprøve af den almene erhvervsøkonomiske eksamen i april/juni 1978 indstillede sig 450 studerende, hvoraf 346 bestod eksamen.

Til den almene erhvervsøkonomiske eksamen (H.A.) i april/juni 1978 indstillede sig 319 studerende, hvoraf 265 bestod eksamen.

DET ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDATSTUDIUM

I 1977/78 var der en tilgang af 220 studerende og til den afsluttende eksamen i december 1977/januar 1978 bestod 34 eksamen, og i april/juni 1978 bestod 24 eksamen.

DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del var der i 1977/78 en tilgang af 1115 nye studerende.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del, som er fælles for alle studerende, indstillede sig i april/juni 1978 588 studerende, hvoraf 435 bestod eksamen.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 2. del, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig i april/juni 1978 506 studerende, hvoraf 348 bestod eksamen.

	1978	
	indstillet	bestået
Afsætningsøkonomi	65	43
Finansiering og kreditvæsen	56	35
Forsikring	1	1
Organisation:		
Almen linie	60	52
Offentlig forvaltning	8	8
Videregående personaleadministration	1	0
Datamatik	33	24
Tillægsprøve i offentlig forvaltning		
(aflagt af personer, der tidligere har bestået diplomprøven) ..	2	2
Tillægsprøve i datamatik	3	3
Tillægsprøve i videregående personaleadministration	5	4
Regnskabsvæsen	235	148
Udenrigshandel	37	28

BEGYNDERPRØVERNE

Prøven i italiensk

I 1977/78 blev der optaget 4 nye studerende.

Til prøven i italiensk i april/juni 1978 indstillede sig 4 studerende, som bestod prøven.

Prøven i russisk

I 1977/78 blev der optaget 8 nye studerende.

Til prøven i russisk april/juni 1978 indstillede sig 8 studerende, 7 bestod prøven.

Prøven i spansk

I 1977/78 blev der optaget 14 nye studerende.

Til prøven i spansk april/juni 1978 indstillede sig 14 studerende, som bestod prøven.

DET ERHVERVSSPROGLIGE GRUNDSTUDIUM

I efterårssemestret 1977 blev der optaget 1114 nye studerende.

På det erhvervsproglige grundstudium indstillede i april/juni 1978 533 studerende sig til eksamen, hvoraf 223 bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen, 143 i to sprog og 80 i et sprog og 313 bestod den erhvervsproglige prøve, heraf 99 i to sprog og 214 i et sprog.

Fordelingen på de forskellige discipliner var:

	1978	
	indstillet	bestået
Engelsk	350	327
Fransk	164	144
Italiensk	8	7
Spansk	61	56
Tysk	162	146
Obligatoriske bifag	482	426
Korrespondentfag	231	207

DEN ERHVERVSSPROGLIGE AFGANGSEKSAMEN

I 1977/78 blev der optaget 89 nye studerende.

Til den erhvervsproglige afgangseksamen (E.A.) i 1978 indstillede sig 37 studerende, hvoraf 33 bestod eksamen.

DEN ERHVERVSSPROGLIGE DIPLOMPRØVE

I 1977/78 blev der optaget 244 nye studerende.

Til den erhvervsproglige diplomprøve (E.D.) i 1978 indstillede sig 179 studerende, hvoraf 148 bestod eksamen.

Fordelingen var:

	1978	
	indstillet	bestået
Engelsk	77	63
Fransk	36	29
Italiensk	8	6
Spansk	19	15
Tysk	39	35

9 dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E.A.

23 handelsfaglærere har ved aflæggelse af prøven i fagene juridisk sprog og teknisk

sprog samt ved aflevering af specialeopgaver erhvervet den erhvervsproglige diplomprøve.
Fordelingen på sprog var 5 i engelsk, 17 i tysk og 1 i fransk.

DE ERHVERVSSPROGLIGE KANDIDATSTUDIER

I 1977/78 blev der optaget 91 nye studerende.

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i december 1977/januar 1978 indstillede sig 8 studerende, hvoraf 6 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1977/78	
	indstillet	bestået
Engelsk	3	1
Fransk	3	3
Spansk	2	2

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i april/juni 1978 indstillede sig 8 studerende, hvoraf 6 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1978	
	indstillet	bestået
Engelsk	3	1
Fransk	3	3
Spansk	2	2
Tysk	0	0

Til den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen i april/juni 1978 indstillede sig 31 studerende, hvoraf 12 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1978	
	indstillet	bestået
Engelsk	20	9
Fransk	5	2
Spansk	2	1
Tysk	4	0

Translatøreksamen blev ved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 14. maj 1973 hénlagt til handelshøjskolerne. Eksamen blev første gang afholdt i maj/juni 1973.

Til eksamen i 1977/78 indstillede sig 17 studerende, hvoraf 7 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1978	
	indstillet	bestået
Engelsk	9	4
Finsk	0	0
Fransk	5	2

Italiensk	0	0
Polsk	0	0
Spansk	0	0
Tysk	3	1
Ungarsk	0	0

DIMITTENDER 1978

De erhvervsøkonomiske eksaminer

Følgende bestod **den almene erhvervsøkonomiske eksamen:**

Aagaard, Peter	Christensen, Finn Gilling	Groll, John Flemming
Aase, Geir Trygg Bugge	Christensen, Ole Leif	Grøn, Merete
Agerskov, Peter	Christiani, Christian	Grønbek, Lars Anker
Andersen, Else	Rudolph Alexander	Grønfeldt, Jannet
Andersen, Jens	Christiansen, Jens Stordal	Gunderrud, Peter
Andersen, Jørgen Brandt	Christiansen, Lars	Haack, John Erik
Andersen, Jørgen Christen	Clausen, Claus	Haakonsen, Lene
Andersen, Kim Breyen	Clausen, Jan Baumgarten	Haals, Claus
Andersen, Kim Flotin	Clausen, Torben	Hansen, Edib Ludvig
Andersen, Lars Ejnar	Clement, Ole Helsted	Medjedovic
Andersen, Michael Holck	Dahl, Carsten Henning	Hansen, Eva-Lotta
Andersen, Poul Peter	Dahl, Tina Olavi	Hansen, Frank Tarp
Andersen, Susanne	Dalgas-Madsen, Søren	Hansen, Ib Vagn
Andreassen, Merete	Dehn, Michael	Hansen, Jens Otto
Arffmann, Rasmus	Dehlendorff, Niels Peter	Hansen, Johnny Roslind
Bartroff, Mikael	Dorn-Jensen, Eva	Hansen, Jørgen Lønberg
Bay, Henrik	Drachmann, Niels	Hansen, Kim Frank
Beier, Svend Erik	Dragtved, Jette Merete	Hansen, Kim Heining
Bentsen, Freddie	Drejer, Bodil Sten Brygger	Hansen, Martin Henry
Berthelsen, Ole	Ebsen, Frank Cloyd	Hansen, Peter
Bildt, Peter Bøgh	Eckert, Karsten	Hansen, Poul Dirch
Bjelka, Søren	Engel, Peter Goth	Hansen, Regitze Birgitte
Bjelland, Sten	Enghoff, Truls	Harboe, Mogens
Block, Lars Hammer	Eriksen, Claus	Hartlev, Ole
Borgstrup, Poul	Eriksen, Jens Jørgen	Hedegaard, Kent
Bornebusch, Hein Gunnar	Fausing, Niels	Hermansen, Claus
Hartmann	Fog, Tim	Hilmand, Allan
Bramsen, Thomas Boe	Fogh, Jan Frydenriech	Hoffmeyer, Stig
Brandt, Henrik	Fornæs, Allan	Holdt, Per
Bresling, Erik	Fuglsang, Per Richard	Holmbom, Søren
Buch, Erik	Funch, Henrik	Hyttel, Michael Sophus
Bårris, Henning	Gaardbo, Allan Peter.	Ibsen, Peter Michael Ib
Carlsen, Christian	Gabrielsen, Tor Christian	Jacobsen, Carsten Lindskov
Carlsen, Morten	Garler, Niels Arn	Jacobsen, Jytte
Carøe, Peter Vilhelm	Gjern, Niels Finn	Jakobsen, Anne Marie Bast

Jakobsen, Torben Ulrik
 Jansen, Annie
 Jensen, Gudrun
 Jensen, Hanna Dalsgaard
 Jensen, Jesper Rye
 Jensen, Ove Broch
 Jensen, Preben Fini
 Jensen, Richard Lund
 Jensen, Vibeke Toft
 Jensen-Dahm, Birgitte
     Frank
 Jensen-Dahm, Ole
 Jepsen, Jørn
 Joensen, Flemming
 Johannsson, Kristjan
 Juhlin, Claus Zaff
 Jørgensen, Ivor Palmer
 Jørgensen, Steen Carsten
 Kapler, Henrik Christian
 Kaufmann, Johannes
     Henrik Christian von
 Kielland, Henrik
 Kilam, Ashwni
 Kjer, Jesper
 Knock, Johan Prior
 Knudsen, Anne Gerda
     Louise
 Knudsen, Gunnar
 Konski, Adam
 Kragh, Jens
 Kristensen, Tore
 Kristiansen, Marianne
     Snekloth
 Laier, Johan Jesper
 Lange, Lars
 Langkilde, Torben Oluf
 Langvad, Stefan
 Larsen, Erik Ahlmann
 Larsen, Jeanette Holm
 Larsen, Jens Nicolai
 Larsen, Kaj Christopher
 Larsen, Sten Holm
 Laursen, Steen Bjerre
 Leinum, Bo Sigurd
 Ligaard, Lone Gudrun
 Lindarstein, Joannes
 Linneboe, Anne-Marie
 Luiting, Jan Flemming
 Lundbye, Peter
 Lustrup, Bo
 Lønborg, Ann Marion
 Løvgren, Michael
 Madsen, Peter
 Marcher, Henrik Christian
 Marrild, Bent Gustav
 Matthiesen, Hans Peter
 Mørgensen, Henrik
 Monefeldt, Henrik
 Mosbæk, Hans
 Mossing, Robert
 Munch-Hansen, Jens
 Myrhøj, Steen
 Møller, Jens Raunkilde
 Møller, Jesper Eigen
 Mørch, Frede
 Mørch, Jan Erik Albert
 Nakken, Ottar
 Nicolaisen, Lene Jagd
 Nielsen, Axel Ib
 Nielsen, Alex Kurt
 Nielsen, Arne
 Nielsen, Erik Schou
 Nielsen, Freddi Rønne
 Nielsen, Jan Damgaard
 Nielsen, Jens-Peder
 Nielsen, John Barre
 Nielsen, Jørgen Sylvest
 Nielsen, Knud
 Nielsen, Lars Per
 Nielsen, Michael Møller
 Nielsen, Mikael
 Nielsen, Nicolaj
 Nielsen, Odd Inge
 Nilsson, Leif Erik
 Norup, Henrik Jørgen
 Nyvold, Ole
 Olesen, Christian Mogens
 Olsen, Finn Friedjohn
 Olsen, Søren
 Pallesen, Henrik Bang
 Pallesen, Jens Kristian
 Paulin, Ellen-Margrethe
     Lomholt
 Pedersen, Dan
 Pedersen, Flemming Munk
 Pedersen, Jan Elmen
 Pedersen, Klaus Riskær
 Pedersen, Lars Christian
 Pedersen, Mogens
 Pedersen, Søren
 Pedersen, Vagn Dickow
     Rohde
 Petersen, Bent Pottlelek
 Petersen, Carsten Bach
 Petersen, Erik Wagn
 Petersen, Kenn
 Petersen, Kirsten
 Petersen, Klaus Staal
 Plesner, Karen
 Pliniusen, Steen
 Poulsen, Christian Kolind
 Poulsen, Hans
 Poulsen, Henrik
 Rasmussen, Claus
     Gundelach
 Rasmussen, Finn
 Rasmussen, Jens Viggo
 Rasmussen, Niels Raben
 Rasmussen, Poul Lønberg
 Rasmussen, Torben
 Rasmussen, Vagn
 Rem, Steen
 Reymann, Michael
 Rindom, Peter
 Rosenberg, Esben Krabbe
 Runager, Jan Michael
 Saxild, Jacob Christian
 Schat-Holm, Svend
 Schlegel, Henrik
 Schmidt, Jesper Holstener
 Schougaard, Mogens
     Gammeltoft
 Schousboe, Charlotte
 Schultz-Pedersen, Jesper
     Rostgård
 Seedorff, Michael Paludan
 Sevel-Sørensen, Mikael

Simonsen, Vibeke
 Skjelsager, Bjørn Erik
 Skoropa, Pirre Dan
 Skov, Torben
 Skriver, Jens
 Stang, Marianne
 Steinbach, Jan
 Steinstrup, Claus Resen
 Stensrud, Johan Kristoffer
 Cappelsen
 Stern-Peltz, Johan Erik
 Svendsen, Birgit Susanne
 Sølling, Michael

Søndergaard, Henrik
 Søndergaard, Henrik
 Gramstrup
 Sørensen, Aase
 Sørensen, Henrik Sven
 Sørensen, Holger
 Sørensen, Karsten Tuft
 Sørensen, Mikael Heibrock
 Thestrup, Allan
 Thomsen, Ken Thomas
 Thomsen, Stig
 Toft, Henrik Robert
 Tønning

Tuxen, Henrik
 Ullerichs, Knud Frank
 Vali, Joannes å
 Van, Hemming
 Warberg, Finn
 Wessmann, Henrik
 Wilson, Tom Kenneth
 With, Tage Johannes
 Øelund, Finn
 Ølgaard, Kirsten
 Østergaard, Claus
 Østergaard, Hanne Kristine

Følgende bestod den erhvervsøkonomiske kandidateksamen:

Vintereksamen 1977/78

Buttrup, Karsten
 Christoffersen, Anne-Marie
 Dam, Steffen
 Davidsen, Lars
 Drewsen, Steen
 Eriksen, Bjarne Ole Frausing
 Hansen, Ole Bjørn
 Hansen, Ole Buch
 Haargaard, Søren
 Rasmussen
 Krogh, Erik
 Larsen, Flemming
 Lund, Carsten
 Malmose, Lars
 Mikkelsen, Gerd
 Møller, Jørgen
 Nielsen, Henrik
 Olsen, Leif A.
 Pedersen, Jan
 Pedersen, Jan

Pedersen, Jørgen Frank
 Pedersen, Jørn Holger
 Pedersen, Klaus Hans
 Pedersen, Mogens
 Petersen, Carl-Helge Juul
 Rasmussen, Erik
 Rasmussen, Flemming E.
 Sejr, Jørgen Erik
 Sengeløv, Keld
 Sundin, Lars Erik
 Sørensen, Niels Vilhelm
 Villumsen, Ole
 Vistesen, Ole
 Vaarby, Carsten
 Østenfeld, Lars

Sommereksamen 1978

Andersen, Mogens
 Bistrup, Christian
 Christensen, Lise Lotte
 Eriksen, Axel

Falsing, Klaus
 Fehrn-Christensen, Jens
 Fehrn-Christensen, Peter
 Henrichsen, Jan Boss
 Hornbeck, Steffen Vagn
 Høyer, Knud Erik
 Jappe, Lone
 Jensen, Jon Erik
 Krogh, Carl Johan
 Kølbæk, Jan
 Larsen, Arvi Jännes
 Larsen, Stig Galberg
 Lorenzen, Klaus Aage
 Lønberg, Lars
 Nielsen, Ulf Høyen
 Palmvang, Steffen
 Steffensen, Finn
 Sørensen, Søren Harding
 Tabouillot, Rudi von
 Wejrup, Anders

Følgende bestod:

**Diplomprøven i
 afsætningsøkonomi (H.D.)**

Anderberg, John
 Berggren, Klaus-Gustaf
 Blichfeld, Erik
 Bostrup-Sørensen, Søren

Brandstrup, Lars
 Drustrup, Svend Erik
 Enevoldsen, Torkild Preben
 Fischer, Jørgen Thorvald
 Gatting, Knud
 Greisen, Flemming

Hansen, Finn Nannestad
 Hansen, Jette Lis
 Hansen, Merete Lorenz
 Hanson, Torben
 Henriksen, Frank
 Hvitved, Hans Bentzon

- Jacobsen, Jesper Thøfner
 Jensen, Erik Nygaard
 Jensen, Per Henning
 Johnsen, Jørgen
 Karaas, John Lemberg
 Kofoed, Flemming Michael
 Krag, Bjarne
 Kristensen, Einer Bolt
 Larsen, Mogens Michael
 Larsen, Svend Elkjær
 Lundby, Andreas
 Mikkelsen, Steen Dahl
 Muldgaard, Niels
 Møller, Jan Stoltze
 Nielsen, Jan Kjeld
 Nielsen, Torben Sten
 Plambech, Hans Kurt
 Poder, Gert
 Rosenborg, Carl Johan
 Greve af
 Rømsing, Lars Bo
 Seierø, Torben
 Søndergaard, Finn
 Sørensen, Hans Theodor
 Thomsen, Else Marie Juhl
 Toldbo, Lars Christensen
 Tørngren, Finn Peder
 Aastrup, Peter
- Diplomprøven i finansiering (H.D.)**
 Andersen, Thorkild
 Arildsen, Hanne
 Bjarholm, Peder
 Bornhøft, Jørgen
 Bresemann, Eva Gotlieb
 Candela, Torkil
 Christensen, Henning
 Dønbo, Dennis
 Hansen, John Austin
 Hansen, Kurt Finn
 Hansen, Ole Lyng
 Hansen, Steen Torp
 Hartlev, Birgit Bjerg
 Ipsen, Leslie
 Jensen, Knud Jens Carl
- Jensen, Kurt
 Jensen, Lars
 Kousholt, Kristian Kurt
 Lysemose, Hans
 Mogensen, Preben
 Saaugaard
 Møller, Erland
 Møller-Christensen, Hans
 Nielsen, Jan Simon Ortmann
 Nielsen, Kaj Flemming
 Nielsen, Michael
 Nielsen, Peter Bechtoft
 Nielsen, Steen
 Nielsen, Steen Erik
 Pedersen, Ole Verner
 Pedersen, Svend Vestergaard
 Petersen, Kjeld Dræborg
 Rasmussen, Steen Højlund
 Scavenius, Peter
 Solbjerg, Preben
 Sørensen, Tom Nygaard
- Diplomprøven i forsikring (H.D.)**
 Carlsen, Flemming
 Mühlbrand, Leo Dittmann
- Diplomprøven i organisation – datamatik (H.D.)**
 Andersen, Flemming Børge
 Andersen, Peter Kryger
 Antonsen, Steen
 Bachmann-Nielsen, Steen
 Bertelsen, Jan Thiim
 Bøgh, Ole
 Dyrelund, Anders
 Grage, Flemming
 Gydesen, Vagn Emanuel
 Hansen, John Kjeld
 Hertz, Johan
 Janum, Viggo Kamstrup
 Jensen, Preben
 Larsen, Jørgen
 Ljungstrøm, Birger Michael
 Malmvig, Karen Elisabeth
 Bloch
- Møllegaard, Stig
 Nybroe, Jan
 Nørregaard, Arne
 Olsen, Kurt Rude
 Pedersen, Inger Rose
 Pedersen, Jens Ejler
 Pedersen, Jørgen
 Sørensen, Birgitte
 Tersbøl, Bent Vriborg
 Østergaard, Anton Schmidt
- Diplomprøven i organisation – offentlig forvaltning (H.D.)**
 Christiansen, Mogens Schou
 Dahl, Mogens Sigtrigund
 Feveile, Hanne Karen
 Hansen, Jan Clausen
 Mortensen, Svend Anker
 Munk, Jens Kristian
 Nielsen, Tue Kell
 With, John
- Diplomprøven i organisation – strategi og planlægning (H.D.)**
 Andersen, Alf Jørgen
 Arp-Hansen, Niels
 Beierholm, Vibeke
 Bundgaard, Niels
 Christensen, Finn Gamel
 Christoffersen, Svend Erik
 Ingemann
 Dam-Sørensen, Ove
 Ettrup, Flemming
 Fink-Jensen, Hans
 Frigaard, Hans Peder
 Gräslund, Ted
 Hald, Søren
 Hansen, Steen Gade
 Høeberg-Hansen, John
 Jebjerg, Sten
 Jelager, Torben
 Jensen, Henning Møller
 Jensen, John
 Jensen, Mikael

Juhler, Erik Dyrmann
Karlsmark, Preben
Kastaniegaard, Jens Erik
Thorikild
Kristoffersen, Erik Bagge
Larsen, Jørgen Steen
Larsen, Niels Holte
Lassen, Hans Johan
Lassen, Jette Lisa
Mathiesen, Niels Reinhardt
Mørup, Carsten
Neergaard, Jørgen
Nielsen, Jon
Nielsen, Benny Elo
Nielsen, Bent
Nielsen, Hans Hasle
Nielsen, Jens Peder
Nielsen, Lars Stanley
Niemann, Kell Moll
Nøglebæk, Lars
Olsen, Henning Erik
Padkjær, Jan
Pedersen, Niels Kildegaard
Petersen, Birger Steen
Petersen, Dan Hilfling
Petersen, Sven-Erik
Reynheim
Poulsen, Christian Møller
Poulsen, Klaus
Rode, Christian Bent Obelitz
Schneider, Steen
Schrøder, Peter
Søgaard, Bo
Trasborg, Eva
Vinther-Knudsen, Svend
Webler, Jørn
Windahl, Svend-Erik

Tillægsprøve i organisation

– **datamatik**

Christensen, Jørgen
Christian
Hallgreen, Inge-Guldborg
Monrad, Ole

Tillægsprøve i organisation

– **personaleadministration**

Larsen, Carsten Skovbro
Lytje, Henning Evald
Skadhauge, Vagn Laurits
Walløe-Meyer, Niels

Tillægsprøve i organisation

– **offentlig forvaltning**

Johansen, Torben Gamst
Sørensen, Susanne Rømer

Diplomprøven i

regnskabsvæsen (H.D.)

Andersen, Erik Flemming
Andersen, Flemming Worm
Andersen, Ingelise Bartels
Andersen, Kim
Andersen, Peter Vilhelm
Andersen, Poul
Asved, Finn
Bachmann, Steen Strate
Baltersen, Ané-Susanne
Benborg, Palle
Bengtsson, Dam
Berg, Erik
Beyer, Aage
Bjerregaard, Erik
Borgbo, Niels Erik
Brix, Susanne
Byrnæs, Karin Irene
Børresen, Jørgen Flemming
Carlsen, Bent Erik
Carlsen, Bjarne-Aage Viggo
Carøe, Hans Frederik
Christiansen, Henning
Esmar
Christiansen, Leif
Clausen, Grethe Melgård
Cordsen, Michael
Dahl, Lars Jessen
Dideriksen, Kjeld
Dragheim, Steen
Duelund, Henning
Eichen, Jesper
Fløistrup, Christian-Albert
Frederiksen, Christian
Friis, Peter Christensen
Frikov, Erik
Fuchs, Carl Erik Jensen
Fugmann, Peter
Glasel, Jørgen Daugård
Gotfredsen, Willy Ejvang
Gotfredsen, Knut
Gratwohl, Peter
Grevelund, Jan
Gustafsen, Steen Marx
Hagbo, Anne Dorte
Hansen, Bente Winnie
Hansen, Eigil Birger
Hansen, Hans-Henrik
Hansen, Jan-Georg
Hansen, Ole Fog
Hansen, Ove Peter
Hansen, Svend Erik
Hansen, Uffe Christian Foss
Hansen, Vibebe Godvin
Hassing, Jan Erik
Hededal, Inger
Helweg-Ovesen, Birgitte
Hemdorff, Lisbeth
Holt-Pedersen, Henrik
Homann, Helge
Høst, Jens Erik
Iversen, Britta Fladeland
Jacobsen, Gerner
Jakobsen, René Flemming
Mina
Jarlbæk, Jesper
Jensen, Erik
Jensen, Erik Juul
Jensen, Hans Wermer
Jensen, Jan Jørgen
Jensen, Jørgen Egeskov
Jensen, Torben Finnerup
Jensen-Dahm, Erik
Jeppesen, Jens Kim
Jørgensen, Erik
Jørgensen, Finn Gylling
Jørgensen, Torben
Kamstrup, Keld
Kamstrup, Leif

Klabel, Anni Askvad	Nielsen, Svend Erik	Tidex, Rother Andre
Kragh, Johnny Kai	Nielsen, Svend Møller	Vegge, Jan Erik
Larsen, Elsebeth Bach	Olesen, Tom	Weidlich, Palle Munk
Larsen, Hans Christian Bayer	Olsen, Bent Jørgen Dyrstad	Vonstad, Sverre
Larsen, Hasse Kjærsgaard	Olsen, Aage Tolberg	Prøven i udenrigshandel (H.D.)
Larsen, Henrik	Pedersen, Alex Preben	Andersen, Jan Ingemann
Larsen, Ivan	Pedersen, Bent Ove	Belmaati, Mohammed
Lauritsen, John	Pedersen, Carsten Øhauge	Lahsini
Leiholt, Ole	Pedersen, Per Torben Hornung	Böttiger, Steen
Lind, Anders Henrik	Pedersen, Poul Spliid	Fjeldstad, Arne
Lindemose, Knud Bjarne	Petersen, Allan Bengaard	Foster, John Idoff
List, Arne	Petersen, Benny Tipsmark	Jacobsen, Claus
Lohse, Erling Stæhr	Petersen, Niels Henrik Black	Jensen, Henning Bjarne
Lolk, Hans Christian	Petersen, Steen	Jensen, Jens Flemming
Lorentzen, Kjell Houlberg	Philipsen, Hans Jørgen	Jensen, Niels Søren
Lund, Ernst Bue	Philipsen, Jerry-Aarstad	Jespersen, Svend-Aage
Løve, Henrik	Pii, Lars	Johannsen, Manfred
Marvig, Poul Erik	Poulsen, Ole Peder	Johansson, Lars Peter
Mathiasen, Peter Henrik	Qvist, Frederik	Jørgensen, Klaus Kastbjerg
Matthiesen, Peter Sander	Rants, Finn Krogh	Jørgensen, Ole Sidelmann
Melander, Lis	Rasmussen, Jens Preben	Knudsen, Carsten Brandt
Merrild, Christian	Rasmussen, Niels Otto Rønsholt	Konggård-Andersen, Erik
Meyer, Preben Iversen	Reher, Karsten	Lützen, Claude Erik
Mikkelsen, Jens-Peder	Rehr, Klaus Muhle	Møller, Henning
Miller, Kenneth	Rhodin, Michael Alexander	Mørck, Ole Phaff
Müller, Peter Mehl	Ringgaard, Ole	Nørregaard, Ole
Møller, Carsten	Rosengård, Boye	Pedersen Bent Ole
Møller, Helene Reifstrup	Rolle, Jytte	Petersen, Henrik Bytoft
Nielsen, Flemming Johanne	Schmidt, Erling Bendixen	Petersen, Nis
Nielsen, Jørgen	Steenfeldt, Peter Andreas	Piper, Vibeke
Nielsen, Jørgen Palmhøj	Sønberg, Bent	Ravn, Henrik
Nielsen, Kirsten	Sønderup, Jørn	Skouby, Palle Knud
Nielsen, Kurt	Sørensen, Jeppe Bundgaard	Tougaard, Kirsten Melander
Nielsen, Niels Victor	Themsen, Nick Ingolf	Valbirk, Ole
Nielsen, Peter		
Nielsen, Susan Birk		

De erhvervsproglige eksaminer

Følgende bestod den erhvervsproglige prøve i et sprog:

Engelsk	Andersen, Brita Barbara	Andersen, Laila Bansholm
Aabo, Torben Erik	Andersen, Elisabeth	Bang, Anne
Adams, Milton Pearson	Lykkegaard	Bjørkman, Lis
Andersen, Bente Kofoed	Andersen, Hermance	

Budde-Lund, Anne
     Christina
 Bøgh, Joan Karin
 Børsch, Inge Nellemose
 Bannesen, Charlotte
     Christiane
 Christensen, Anne
     Margrethe
 Christensen, Bente
 Christensen, Jytte
     Rosenkilde
 Christiansen, Berit Saltoft
 Dahlgren, Ruth Inger
 De Alwis, Jeannie
 Dideriksen, Jette Susan
 Diekmann, Gerd
 Dix, Tove Oksbjerg
 Dresler, Ulla Tove
 Dyg, Jette
 Ellehus-Sørensen, Dorte
 Engell, Eva Henriette
 Engsted, Margit Ingelise
 Eriksen, Birgitte Brix
 Esmail, Lis Anna
 Falkentorp, Ulla Merete
 Frederiksen, Birthe Addy
 Fromont, Ulla Puggård
 Giacomello, Lis Friis
 Gustafson, Pia Birgitte
 Hagen, Christina Høeg
 Hansen, Bodil Theill
 Hansen, Hanne Holm
 Hansen, Lisbeth Werner
 Hansen, Tina
 Harboe, Anders Frederik
 Hauerslev, Kirsten
 Hedlund, Steffen
 Henriksen, Hedy Anna
 Hesselkjær, Susanne
 Hoffmann, Inger
 Horsing, Anne-Lise
     Raahauge
 Inch, Iben
 Iversen, Lisbeth Aggerbeck
 Jacobsen, Inge-Lise
 Jetting, Jette Vibeke
 Johansen, Ellis Wagner
 Johansson, Inge-Lise
 Johannsen, Eva
 Jørgensen, Hanne Polly
 Jørgensen, Joan
 Khan, Lone Vibeke
 Kichinovsky, Gilda Leslie
 Kiersgaard, Mette Suell
 Koch, Lis
 Korsholm, Lene
 Kristensen, Hannah
     Corydon
 Larsen, Henning Vernom
 Lauesen, Iben Toft
 Laursen, Henrik Bo
 Leerhøj, Connie Elisabeth
 Lintner, Inge Margrethe
 Lyng, Anni Heiner
 Lykkegaard, Birgitte
 McKenzie, Karen Lisbeth
 Madsen, Annette Marianne
     Goldbæk
 Madsen, Bente Irene
     Højbjerg
 Madsen, Laila Lehmann
 Madsen, Lone Lise Petersen
 Marthinsen, Vibeke
 Mattheus, Else Herskind
     Grotrion
 Mikkelsen, Lis
 Mortensen, Else Østergaard
 Nielsen, Hilma Ottilie
 Nielsen, Inge
 Nielsen, Inge-Dorthe
 Nielsen, Ruth
 Olsen, Kirsten
 Olsen, Lise
 Olsen, Vibeke Hylleborg
 Ottesen, Aase Vibeke
 Pedersen, Moran
 Peronard, Bitten
 Philipsen, Mette Weien
 Ranch, Brian Kidmose
 Rasmussen, Else
 Rasmussen, Maj-Britt Berg
 Rasmussen, Jytte
 Riddersborg, Hanne Lisbeth
 Roager, Birgitte Marianne
 Sahlberg, Jytte
 Scherney, Lisbeth
 Sejersen, Bente
 Sidelmann, Annemarie
 Simonsen, Stina Birgitte
 Smidt, Birthe
 Stæhr, Lis
 Sølling, Cathrine
 Sørensen, Berit Brede Lund
 Sørensen, Lillian Filtenborg
 Sørensen, Lis Bymark
 Thomsen, Linda Jeanette
 Toft, Ilse
 Troelsø, Lene
 Vinding, Marianne
 Winsløw, Bente
 Wolder, Sonja
 Vulff, Lis Karin
 Østergaard, Hanne

Fransk
 Albertsen, Oluva Katrina
     Øster
 Berg, Birde
 Bonde, Birgit
 Brodersen, Britta
 Buhl, Francine Planes
 Christensen, Anne-Marie
 Christensen, Lillian
     Elisabeth
 Christensen, Susanne
 Christiansen, Per Ehlers
 Engbirk, Lise
 Hansen, Hanne Holm
 Hansen, Jens Henrik
 Hede, Vibeke
 Hildestad, Anne-Marie
 Iversen, Lillian Alice
 Jacobsen, Kirsten Lørup
 Jacobsen, Kirsten Peder
     Graa
 Jensen, Bodil
 Jensen, Lise Volmer
 Jensen, Vibeke

Kastrup, Lene
 Kofod, Lene
 Lange, Michael
 Larsen, Helle Ravn
 Larsson, Dorthe Birgitta
 Maimann, Susanne
 Müller, Sanne Sybille
 Buxbom
 Møllmann, Anne Grethe
 Nielsen, Marianne Munch
 Nielsen, Preben Oluf Foli
 Nielsen, Susanne Wærum
 Pedersen, Birgit
 Pedersen, Ebba Eugenie
 Gundestrup
 Pedersen, Edith Alice
 Pedersen, Lis Frøstrup
 Pedersen, Merle
 Roed, Ruth
 Schultz, Birgitte
 Simonsen, Inge Elisabeth
 Taarnhøj, Ulla
 Thomasen, Vita Maj

Italiensk

Andersen, Lis Bernt
 Johansen, Grete Lind
 Næsborg-Nielsen, Marianne
 Vibeke
 Olsen, Connie Elsebeth
 Kristine

Russisk

Birn, Else Marie

Nielsen, Anne Grethe
 Petersen, Lise Lynge
 Pyndt, Holger Erik

Spansk

Andersen, Karen Bundgaard
 Christensen, Marianne
 Worm
 Darvidowicz, Birgitte
 Duckert, Eva
 Erichsen, Margrethe
 Elisabeth
 Fakstorp, Irene Louise
 Hansen, Kirsten Vibeke
 Jensen, Birthe
 Jørgensen, Susanne Menko
 Lauritzen, Asta Bodil
 Lumbye, Marianne
 Sandahl, Helge Flemming
 Schrader, Bettina

Tysk

A Porta, Kirsten
 Andersen, Ann-Mari Lillian
 Andersen, Rita Heilmann
 Andersen, Helle
 Beamsen, Else Marie
 Bitsch-Christensen,
 Elisabeth
 Bæk, Elin
 Christensen, Benthe Elinor
 Thrane
 Christensen, Kirsten
 Bejlegaard

Christiansen, Anne Rigmor
 Fiskbæk, Birgit Grundal
 Haxthausen, Rosmarie Vera
 Jagd, Lone
 Jakobsen, Hanne Bay
 Jensen, Gerda Susanne
 Mandrup
 Jensen, Lone Birthe
 Johansen, Lis
 Johansen, Ulla Hartvig
 Jørgensen, Inge
 Jørgensen, Ulla
 Kejser, Hanna Rosenvinge
 Koch, Angela Vera
 Kristensen, Kirsten
 Hedegaard
 Linhoff, Sigrid Lucie
 Lyngbye, Helen Bøggild
 Mørck, Tina Hanne
 Nielsen, Jenny Topgaard
 Nielsen, Lisa Fogt
 Nielsen, Ulla Margrethe
 Olsen, Ellen Kirsten
 Olsen, Merete Frostholt
 Pedersen, Anita Broch
 Pedersen, Hanne von
 Støcken Wolf
 Pedersen, Linda Susanne
 Pedersen, Lotus
 Rasmussen, Annette
 Sørensen, Birthe Jytte
 Thomassen, Grethe
 Villadsen, Ursula Ruth

Følgende bestod den erhvervsproglige prøve i to sprog:

Engelsk/fransk

Barfoed, Niels Christian
 Beierholm, Helle
 Christensen, Jette Bøje
 Christfort, Susanne
 Christiansen, Bodil Mørkov
 Christiansen, Eva Schach
 Copple, Lisa Ann

Dreyer, Helene Rebien
 Bonde
 Gommesen, Karin
 Guitton, Irene Seiten
 Gøtzsche-Larsen, Hans
 Hansen, Gitte Bjergskov
 Harder, Carsten
 Høj, Elisa Charlotte

Høj, Carsten
 Jakobsen, Hanne Birgitte
 Jensen, Henrik Holden
 Johnsen, Mads Bue
 Jørgensen, Annemarie
 Gjedde
 Kristensen, Wivian Finne
 Larsen, Charlotte Gyll

Larsen, Majbritt Møller
 Madsen, Ole
 Mazloum, Bente Sargent
 Levi
 Møller, Karen Irmelin Eggert
 Ottesen, Anne
 Pedersen, Anette Holck
 Rand, Tone Ingri
 Ripperger, Karen Charlotte
 Salskov-Iversen, Dorte
 Wenckens-Madsen, Julie
 Charlotte
 Winther-Jensen, Lisbeth
 Zeeman, Peter

Engelsk/italiensk
 Nielsen, Lilly Pommergaard

Engelsk/spansk
 Bjørkov, Magaret Ann
 Christiansen, Alice Kjær
 Clausen, Pernille
 Jensen, Kirsten Birgitte
 Korsager, Annette
 Mahneke, Karin
 Nedergaard, Anne
 Nielsen, Susanne Sjølander
 Pedersen, Jens Helmer
 Poulsen, Lisbeth Bahl
 Rasmussen, Jytte
 Thomsen, Hans-Jørgen
 Vodder, Pia Line

Engelsk/tysk
 Andersen, Anne-Marie
 Damgård
 Andersson, Helle Pernille
 Bach, Marianne
 Bjerre, Lisbeth Elaine
 Brems, Benedicte
 Dam, Ann-Mari
 Flindt, Jannik
 Frost, Lis
 Hansen, Pia
 Hasberg, Susanne
 Holmgren, Lykke Margrethe
 Vivian
 Jakobsen, Hanne Bay
 Jakobsen, Inger-Merete
 Jensen, Anita
 Jensen, Anni Skodborg
 Jensen, Gitte Irene Kofod
 Jørgensen, Anne Regitze
 Laumann
 Krylbo, Birgitte
 Kaasgaard, Kirsten
 Margreta
 Larsen, Anne Margrethe
 Madsen, Kirsten Ejlebæk
 Nielsen, Bodil Elisabeth
 Olsen, Hanne Rønsholt
 Pedersen, Annette
 Schjørring
 Pedersen, Lilly Hvidbjerg
 Pedersen, Lone
 Pedersen, Marianne Lund
 Poulsen, Henning

Poulsen, Rita Susanne
 Rasmussen, Birgit Marianne
 Scheelhardt, Birgitte
 Skram-Jensen, Birgit
 Svendsen, Suzanne
 Søndergaard, Steffen
 Sørensen, Jette Wulff
 Østerberg, Lis Malan

Fransk/spansk
 Andersen, Poul
 Bakland, Anja Birgitte
 Friederiksen, Alette
 Jørgensen, Maryanne
 Mandrup
 Schlüter, Susanne Pank
 Sylvest, Sanne
 Wulf-Andersen, Lone

Fransk/tysk
 Hansen, Ellen Elisabeth
 Hansen, Lene
 Henriksen, Solveig Anette
 Højelse, Lene
 Kirkeby, Ellen Råhede
 Nielsen, Vibeke Rønlov
 Petersen, Helle Chiang

Italiensk/tysk
 Utzon, Sibylle Margaret

Spansk/tysk
 Smidt-Nielsen, Lise

De erhvervsproglige eksaminer

Følgende bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen i et sprog:

Engelsk	Brasch, Helle	Hansen, Janne Leth
Aaskilde, Sven Kristian	Brøndum, Alice	Hvas, Bodil
Adamsen, Sussie	Christensen, Karen Birgit	Ibsen, Charlotte Kaas
Bailey, Susan Gay	Emborg, Hanne	Jensen, Birgitte Kusk
Bentzen, Mona Elisabeth	Gøtzsche, Henriette Benedikte	Jensen, Kirsten
Birn, Else Marie	Hansen, Else-Marie	Jensen, Nina
Bjervig, Helle	Hansen, Inge Bach	Jensen, Ulla Rokkjær

Jørgensen, Anne Mette
 Katz, Ann-Charlotte Pia
 Kjølbye, Lisa Charlotte
 Kudahl, Lene
 Larsen, Susan
 Martens, Ea Huusom
 Mason, Matricia Ellen
 Mielow, Maine
 Møller, Annette
 Nielsen, Connie Pia
 Nielsen, Susanne
 Nielsen, Vini Hauris
 Nygaard, Bodil Hansigne
 Herup
 Olsen, Anne Grete
 Pedersen, Birthe Kirstine
 Pedersen, Elisabeth Friis
 Petersen, Annette Færch
 Kylesbech
 Rasmussen, Kirsten
 Westphal
 Roijer, Gunilla Kerstin
 Schleisner-Petersen, Hanne
 Schoop, Susan Linda

Sprogøe, Anne-Mette
 Swahn, Erling
 Sørensen, Pia Karen Møller
 Tellefsen, Annette Westphall
 Thomsen, Jens Henrik
 Thomsen, Marianne
 Thygesen, Hanne Vibeke
 Todd-Moir, Carol
 Venndt, Ulla
 Wiggers, Marianne
 Vilhelmsen, Annemette
 Kirstine
 Von Rosen, Berit
 Øster, Elin

Fransk

Brejner, Birgit Margrete
 Drewniak, Bjarne Stefan
 Lage, Susanne
 Lillejord, Bente
 Lyngbye, Kirsten Bøggild
 Nielsen, Birgit
 Slej, Karen
 Wiboltt, Susanne

Spansk

Løvgreen, Kirsten Lillian
 Nielsen, Inge Marie

Tysk

Andersen, Keth Kruse
 Anderson, Sonja
 Bagger-Rasmussen, Lene
 Bak, Lise
 Blichfeld, Grete
 Hejgaard, Mariann
 Johansen, Annegitte
 Jørgensen, Helga Kappe
 Nielsen, Ingerlise
 Pedersen, Birgitte Lauge
 Rasmussen, Bodil Marie
 Kristine
 Rasmussen, Jette
 Seemholt, Inge
 Vestergaard, Gerd
 Wikke, Hanne
 Winther, Kirsten Marie

Følgende bestod den erhvervssproglige korrespondenteksamen i to sprog:

Engelsk/fransk

Aagaard, Lisbeth
 Andersen, Tove Schou
 Andreassen, Vinni Pia
 Andresen, Berit Glasser
 Baagøe-Nielsen, Lone
 Bertelsen, Bent Ole
 Bohn, Karen
 Christensen, Anne Dorte
 Christensen, Marianne
 Christiansen, Susanne
 Facius, Jette
 Fink-Jensen, Ulla
 Frandsen, Inge Mostrøm
 Friis, Susanne
 Grandorf, Bodil
 Groth-Pedersen, Bodil
 Holstein-Ledreborg, Monica
 Holtmann, Lone Ulla

Højbye, Hanne
 Idorn, Birgit Liselotte
 Jacobsen, Vibeke Kis
 Jensen, Anne Birgitte
 Jensen, Liselotte Møller
 Jensen, Pia
 Juhl, Dorinda
 Jørgensen, Anna Marie
 Krarup
 Jørgensen, Jette Borg
 Kalm, Else
 Kaltoft, Elsebeth
 Kandrup, Britta Due
 Larsen, Susanne
 Laursen, Margrete Stage
 Madsen, Lili
 Mathiesen, Linda
 Middelboe, Vivien
 Mynchow, Charlotte Hvid

Nielsen, Bodil Bjørnskov
 Nielsen, Hanne Rønnebak
 Nielsen, Inger Lise
 Pedersen, Anne Westergaard
 Pedersen, Helle
 Petersen, Ingelise Alsø
 Petersen, Lene Eggers
 Reppien, Dorrit
 Roepstorff, Elisabeth Dagny
 Schultz, Cathrine
 Seidenschnur, Anne-Marie
 Severinsen, Jane
 Jægersminde
 Sillasen, Anne
 Skydsgaard, Susan
 Stürup, Erik
 Sundahl, Lisbeth Mia
 Sørensen, Birgit Vammen
 Sørensen, Lena Anne-Marie

Welander, Annette Lisbeth
Willumsen, Else
Wæver, Susanne

Engelsk/italiensk

Jensen, Lea Gøtzsche

Engelsk/spansk

Anderson, Sonja
Birk, Pia
Dalgaard, Lone Ellung
Djursing, Pia
Drachmann, Bente
Hansen, Annett Raymond
Hansen, Birgit Susanne
Jacobsen, Pernille
    Rosendahl
Jensen, Anne
Jensen, Jane Kirstine Hjort
Jensen, Susanne Hegelund
Jørgensen, Helle
Knøchel, Anette
Leth-Espensen, Pernille
Thomsen, Vibeke Ann
    Støttrup
Truelsen, Susan Hauge

Engelsk/tysk

Albrecht, Susanne Lange
Alm, Agner
Andersen, Ester Dalby
Andersen, Verner Engell
Borg, Jens-Jørgen
Buk, Lene Friis
Greve, Ulla
Hansen, Helle Beesche
Hansen, Jytte
Hansen, Marianne Gebauer
Hasling, Ulla Bente
Holmqvist, Anette
Højrup, Lene Birgitte
Jacobsen, Kirsten Marie
    Flodgaard
Jacobsen, Lone
Jahnsen, Berit
Jensen, Gitte Maribo

Jensen, Hanne
Jensen, Lisbet Rosing
Jeppesen, Lis Søndergaard
Johansen, Anna Birgitte
Leidecker, Dorthe
Lilliebjerg, Marianne
Ludvigsen, Vivi
Lund, Christina Mary
Mail, Anette
Marcker, Lone
Mervild, Sally Ann
Mikkelsen, Helle
Møller, Inge-Lise
Møller, Vivi Anja
Nielsen, Hanne
Nielsen, Helle Nørmark
Nielsen, Irene Halskov
Olsen, Gunvor Aaberg
    Ehlers
Olsen, Nancy
Pedersen, Elisabet Hanne
Pedersen, Ingelise Svenning
Pedersen, Karen Brink
Petersen, Gitte Thru
Petersen, Lisbeth Isbrandt
Petersen, Marit Ihambour
Pichard, Suzanne
Poulsen, Jette Myhre
Rasmussen, Per Boje
Riis, Mette Korsgaard
Rydal, Dorrit Irene
Schulin, Carola Johanne
    Anita Erica
Severinsen, Anne
Stjernberg, Birgitte
Sæderup, Bente
Winther, Eva Antonina
Witzke, Janne
Wright, Pia

Fransk/spansk

Lelievre, Michelle Renee

Fransk/tysk

Dalby, Lene Lyngh
Enevoldsen, Kit Heide

Hansen, Birgitte
Hansen, Susanne Agnes
Larsen, Anne Birgitte
Nissen, Pernille Pind
Oddershede, Anette
Oien, Lisbeth
Rasmussen, Connie Anette
Sørensen, Rikke Funding
Weikop, Marianne

Spansk/tysk

Bille, Hanne Bech
Nielsen, Inge-Merete
Rasmussen, Ulla Steen

Følgende bestod:

Prøven i italiensk:

Christensen, Eva Louise
    Helweg
Hasdorf, Milena
Jacobsen, Lisbeth
Rindung, Lise

Prøven i russisk:

Becker, Bodil Andrea
Buchholst, Ursula
Goroszko, Anna
Hasdorf, Katja
Kortbaek, Inger Kirstine
    Vangsgaard
Mathiasen, Ingrid
Sønder, Gerda

Prøven i spansk:

Christensen, Jannie Timm
Clemmesen, Birgit
Hasdorf, Katja
Hornbo, Niels Preben
Kiehl, Elsebeth
Larsen, Lillian Bille
Nielsen, Anne-Marie
    Sjølander
Nielsen, Grethe Bonde
Pedersen, Grethe Helbo
Rener, Eva Lotte

Severinsen, Jane
Jægersminde

Skovdal, Ingrid
Storgaard, Margerita

Holmen, Peter

Følgende bestod den erhvervssproglige diplomprøve:

Engelsk
(december 1977/
januar 1978)
Breyn, Vibeke

Engelsk
(april/juni 1978)
Bentzen, Annelise
Berthelsen, Annemarie
Ahlmann
Blegvad, Anette
Borland, Hanne
Boysen, Lis Brunvig
Christensen, Jane
Christensen, Ove Freddy
Christensen, Torben Møller
Christiansen, Birte
Christoffersen, Birgit
Dunø, Birgit
Duursma, Birgit Vivi Wildor
Grønholdt, Marianne
Hansen, Hanne Bitsch
Harbak, Maria Giselle
Helmersen, Ole Nørgaard
Heering, Annette Louise
Herbst-Jensen, Charlotte
Christine
Hindkjær, Annette Vejen
Jensen, Elisabeth Nejstgaard
Jensen, Lise
Jensen, Lucette Meincke
Jensen, Rita Lene
Jørgensen, Annette Gerner
Keijzer, Tove Wouterina
Konner, Mette Jacqueline
Kragerup, Ulla
Krarup, Gertrud Elisabeth
Kristensen, Jytte
Larsen, Annette
Mikkelsen, Benthe
Hübschmann

Mølbjerg, Lone
Nielsen, Elisabeth Kolster
Olesen, Inger
Pedersen, Bent Norup
Pratt, Elizabeth
Puggaard, Hanne
Raad, Helene Kristine
Tandberg
Rasmussen, Ann
Rasmussen, Edel Højgaard
Rasmussen, Hanne Grethe
Riis-Vestergaard, Tine
Schloss, Inez Hilde
Schydt, Ida Susanne
Severin, Eva Maria
Simonsen, Birgitte
Søgaard, Ellen Westergaard
Thomsen, Gregers Holm
Waterhouse, Ulla Weide
Vinsand, Berit Trap
Aakerberg, Helle

Fransk
(april/juni 1978)
Abrahamson, Ulf
Blegvad, Fanny
Christensen, Søren
Stokholm
Egmose, Ida
Høj, Bodil Birgitte Holmsø
Jantzen, Linda Paula
Jensen, Linda Kokborg
Jørgensen, Maj Kirschbaum
Karnov, Helen Thielsen
Krogdahl-Nielsen, Bente
Larsen, Karin Ruth
Nielsen, Bente Rolighed
Nielsen, Ruth Weber
Sachs, Karen Wendelboe
Strandvad, Inga
Sørensen, Hanne Kyvsgaard

Tscherning, Christine Ingrid
Vinther, Annette
Wolf-Frederiksen, Karen

Italiensk
(april/juni 1978)
Brandt, Ingelise
Bürg, Bengt
Cristofoli, Mirella
Anne-Maria
Herbst-Jensen, Susanne
Madsen, Jette
Mølvig, Birgitte
Simone, Sisse Cernitori

Spansk
(april/juni 1978)
Aaby, Jørgen
Berg-Andersen, Bente
Annegrete Ingrid
Christensen, Bente
Ek, Merete
Henriksen, Susanne Kirsten
Kjeldberg, Agnete Thora
Mortensen, Birgitte
Mortensen, Birgitte
Mortensen, Kirsten
Mørup, Jette
Nielsen, Inge
Nielsen, Jørgen-Christian
Rasmussen, Anne-Mette
Keogh

Tysk
(april/juni 1978)
Arnberg, Ellen
Christiansen, Helle
Clausen, Karin
Hernø, Gurli Ohm
Jensen, Anders Ulrich Birger
Karshøj, Dorte

Kjær, Britta	Petersen, Kirten Merete	Wiboe, Maja
Larsen, Jens-Christian Alleslev	Rasmussen, Birte	Poulsen, Benedikte Stechnik
Lauritzen, Pia	Rasmussen, Helle	Risager, Else Meinertz
Nielsen, John Klærke	Rasmussen, Lisbeth	Sjøgaard, Maj-Brit Margrethe
Nielsen, Randi	Steensen, Jette Kudsk	Sjørsløv-Pedersen, Renate
Olsen, Birgit	Stelling, Lisbeth	Terp, Alice Elisabeth
	Vogdrup, Flemming	

Følgende handelsfaglærere har ved aflæggelse af prøver i fagene juridisk sprog og teknisk sprog samt ved aflevering af specialeopgave erhvervet **den erhvervsproglige diplomprøve:**

Engelsk (december 1977/ januar 1978)	Houe, Grethe	Tysk (april/juni 1978)
Balslev, Elsebeth	Hougaard, Gurli Aase	Cortnum-Fly, Lene
Boesgaard, Anne	Ibsen, Anne Merete	Echwald, Anne Margrethe
Christensen, Eyvind	Jensen, Kirsten-Lise Verner	Nordentoft, Kaja
Funck, Kaj	Jonsen, Kirsten Rolander	Støving, Ingrid
Dam-Jensen, Birgit	Kofod, Paul-Erik	
Garbøl, Inge	Nyrop, Jesper Louis Frederik	
Hansen, Aksel	Pedersen, Hanse Erik Aagaard	
	Will, Kirsten	

Følgende bestod **den erhvervsproglige afgangseksamen:**

(april/juni 1978)	Hjortkjær, Karen	Larsen, Gertrud Ellen
Boesen, Charlotte Irene <i>engelsk/fransk</i>	<i>fransk/spansk</i>	<i>engelsk/fransk</i>
Bruun, Karin Anne-Marie <i>engelsk/tysk</i>	Ibsen, Robert <i>engelsk/tysk</i>	Mangaard, Jeanette <i>engelsk/tysk</i>
Hansen, Anne Birgitte Vemming <i>engelsk/tysk</i>	Jensen, Karen Lisbeth <i>engelsk/tysk</i>	Mortensen, Joan Haff <i>engelsk/fransk</i>
Hansen, Karen Lundgaard <i>engelsk/tysk</i>	Jessen, Torben Benny <i>engelsk/tysk</i>	Nielsen, Hanne Parmo <i>engelsk/spansk</i>
Heyn, Annelise <i>engelsk/tysk</i>	Jørgensen, Susanne <i>engelsk/tysk</i>	Vinderskov, Lisbeth Lund <i>engelsk/fransk</i>

Følgende dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E.A.

Abrahamson, Ulf <i>fransk/tysk</i>	Berthelsen, Annemarie Ahlmann <i>engelsk/fransk</i>	Blegvad, Annette <i>engelsk/spansk</i>
---------------------------------------	---	---

Christiansen, Helle <i>engelsk /tysk</i>	Konner, Mette Jacqueline <i>engelsk /fransk</i>	Raad, Helene Kristine Tandberg <i>engelsk /fransk</i>
Cortnum-Fly, Lene <i>spansk /tysk</i>	Mølbjerg, Lone <i>engelsk /fransk</i>	Rasmussen, Edel Højgaard <i>engelsk /tysk</i>
Duursma, Birgit Vivi Wildor <i>engelsk /fransk</i>	Mørup, Jette <i>engelsk /spansk</i>	Sørensen, Hanne Kyvsgaard <i>engelsk /fransk</i>
Egmose, Ida <i>fransk /tysk</i>	Nielsen, John Klærke <i>engelsk /tysk</i>	Steensen, Jette Kudsk <i>engelsk /tysk</i>
Jensen, Linda Kokborg <i>engelsk /fransk</i>	Nielsen, Randi <i>fransk /tysk</i>	
Kjær, Britta <i>engelsk /tysk</i>	Puggaard, Hanne <i>engelsk /spansk</i>	

Følgende bestod den erhvervssproglige kandidateksamen:

Engelsk (december 1977/ januar 1978) Regli, Ulla Wegmann, Anne-Merete	Fransk (april/juni 1978) Al-Sayed, Lisbeth Knudsen Fehrn-Christensen, Ellen Margrethe Langkilde, Anne Charlotte	Spansk (april/juni 1978) Gautier, Ann Hermansen, Anders
--	---	---

Følgende bestod den erhvervssproglige oversætter- og tolkeeksamen:

Engelsk (december 1977/ januar 1978) Hüffeldt, Ingrid McNair Olsen, Sven	Fransk (december 1977/ januar 1978) Nielsen, Anne-Birte Damgaard Petersen, Dorte Kjærgaard Weigand, Birgitte	Fransk (april/juni 1978) Mansur, Annie Birgit Ryde, Inge Esther
Engelsk (april/juni 1978) Benson, Bodil Lindhardt Fabritius, Jeanny Birgit Valentin Høedt, Jørgen Nerving, Marianne Kirsten	Fransk (december 1977/ januar 1978) Bjerregaard, Helen Brinch, Lisbeth Drewsen, Kirsten Pøhlsgaard, Jette	Spansk (april/juni 1978) Elmøe, Hans Peter Tysk (april/juni 1978) Lindow, Birgit

Følgende bestod **translatørexamen**:

Grønlandsk (december 1977/ januar 1978) Nielsen, Peter Simon Isak	Serbokroatisk (december 1977/ januar 1978) Bajramovic, Osman	Fransk (april/juni 1978) Müller, Alain Vergnaud, Gerard
Russisk (december 1977/ januar 1978) Pakrovskaja, Olga Sergejevna	Engelsk (april/juni 1978) Bock, Anders Hansen, Henrik Julius Pedersen, Finn Jackie Paaskesen, Nina Merete Dige	Tysk (april/juni 1978) Hausmann, Jytte

ANKEKOMMISSIONER 1977/78

Som fastsat i Styrelsesloven nedsættes der ankekommissioner til behandling af klager over eksamenskarakterer. Kommissionerne virker efter reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 13. december 1973 om visse forhold i forbindelse med censorers medvirken ved bedømmelsen af eksaminer på de højere uddannelsesinstitutioner.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse bestemmer, at censorformanden eller censornæstformanden er formand for ankekommissionen, der desuden består af 4 medlemmer, udpeget af fagets studienævn. Mindst 2 af disse skal være censorer, og den faktiske sammensætning af ankekommissionerne har været 2 censorer, 1 lærer og 1 studerende. Censorformand under Det erhvervsøkonomiske fakultet er direktør, cand. polit. Kristian Møller, medens direktør, cand. polit. Sten Buhl er valgt som censornæstformand. Censorformand på Det erhvervsproglige fakultet er translatør Aksel A. Anslev, medens professor, dr. phil. Knud Sørensen er censornæstformand.

For at lette ankeproceduren mest muligt er der på højskolen etableret en procedure, hvorefter enhver eksaminand, der står uforstående over for en given karakter, ved en samtale med den bedømmende lærer kan få oplyst baggrunden for evalueringen. Højskolen kan dog alene henstille til lærerne, at proceduren følges, idet der intet sted er hjemmel for at kræve en sådan redegørelse fra en bedømmer. Det er dog opfattelsen, at denne procedure i praksis efterleves af så godt som samtlige bedømmere. Der foreligger ifølge sagens natur ingen opgørelse over, hvor mange eksaminander der benytter sig af denne mulighed, men det skønnes umiddelbart, at det drejer sig om et antal i størrelsesordenen 2–300. De efterfølgende tal gælder således alene for de klager, der er indleveret i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen. Det må i øvrigt tages i betragtning, at der alene ved sommerekksamen gives ca. 25.000 karakterer på Det erhvervsøkonomiske fakultet og et antal karakterer i størrelsesordenen 15.000 på Det erhvervsproglige fakultet.

På Det erhvervsøkonomiske fakultet indgik der i alt 67 klager. I 9 tilfælde ændrede bedømmerne den givne karakter, i 8 tilfælde med et karakterspring. I det ene tilfælde rettedes karakteren fra 03 til 6. I de øvrige tilfælde afviste de oprindelige bedømmere klagen, og i 37 tilfælde stillede den klagende eksaminand sig tilfreds med det svar, der fremkom fra bedømmerne. I 21 tilfælde benyttede man sig af adgangen til at kræve sa-

gen indbragt for en ankekommission. Der har i beretningsåret været nedsat ankekommissioner, som følger:

Cand. merc.-studiet – vintereksamen 1976/77:

Ankekommissionen bestod af censorformanden, censorrepræsentanterne, direktør, cand. polit. Sten Buhl og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, af lærerrepræsentanten lektor, cand. merc. Søren Christensen og af studenterrepræsentanten Henrik Løhr.

En studerende havde indbragt to klager med påstand om, at den givne karakter (6) nedsattes, således at der i praksis blev adgang til en omeksamen. Kommissionen afviste klagen.

H.D.-studiet i afsætningsøkonomi – sommeren 1975:

En eksaminand fra Aalborg Universitetscenter indbragte i 1975 klager over tre evalueringer. Klagerne blev afvist. Den studerende klagede senere til Undervisningsministeriet og til slut til ombudsmanden, der resolverede, at der burde tilbydes klagerne en fornyet behandling i ankekommissionen, idet der var begået formfejl ved den oprindelige ekspedition. På denne baggrund nedsattes der endnu en ankekommission bestående af censorformanden, censorrepræsentanterne direktør, cand. merc. Peter H. Krag og direktør, lic. merc. Jan Aarsø Nielsen, lærerrepræsentanten lektor, cand. merc. Søren Heede og studenterrepræsentanten Svend Elkjær Larsen. Resultatet af den fornyede kommissionsbehandling blev, at alle tre klager atter blev afvist.

Sommereksamen 1978:

Formand for samtlige ankekommissioner var censorformanden direktør, cand. polit. Kristian Møller.

H.A.-studiet:

Censormedlemmerne var underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, lærerrepræsentanten var lektor, lic. merc. Jens Oluf Elling, og studenterrepræsentanten var Ebbe Rasmussen. I to af sagerne deltog direktør, cand. polit. Sten Buhl som substitut for direktør Søren Aggebo, der i de to sager var inhabil.

1. For kommissionen forelå to klager over evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i erhvervsøkonomi stillet af Institut for afsætningsøkonomi. Begge klager afvistes.
2. Klager over evalueringen af øvelsesrækken i faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse. Der var i år uklarhed omkring karaktergivningen for denne øvelsesrække, idet det på et sent tidspunkt var blevet besluttet at behandle karaktererne efter de regler, der gjorde det muligt at indbringe afgørelserne for en ankekommission. På denne baggrund fandt kommissionen det rigtigst at ændre karakteren 7 til karakteren 8, da der forelå et grænsetilfælde. Uklarheden om karaktergivningen er nu afhjulpet.

Cand. merc.-studiet:

Censorrepræsentanterne var direktør, cand. polit. Sten Buhl og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, lærerrepræsentanten var lektor, cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, og studenterrepræsentanten var Jan Hellen.

For kommissionen forelå en klage over mundtlig eksamen i almen økonomi indgivet af holdets 7 studerende. Klagen afvistes.

H.D.-studiet 1. del:

Censorrepræsentanterne var direktør, cand. polit. Sten Buhl og afdelingschef, cand. jur. Jens Selmer, lærerrepræsentanten var afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, og studenterrepræsentanten var Mads Bjerre.

Der forelå 7 klager, som følger:

- a) *Klage over evalueringen af mundtlig prøve i teoretisk statistik.*
Den oprindelige karakter var 00. Klageren fik adgang til omprøve. Udfaldet af denne blev karakteren 5.
- b) *Tre klager over mundtlig eksamen i erhvervsøkonomi.*
De to klager afvistes, medens ankekommissionen i det tredje tilfælde gav tilladelse til en omprøve. Udfaldet af omprøven blev, at den oprindelige karakter 03 blev hævet til karakteren 6.
- c) *Tre klager over evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i erhvervsøkonomi*
Den ene klage afvistes, medens to klager begge over karakteren 03 henvistes til ombedømmelse. Udfaldet af ombedømmelserne blev, at begge karakterer fastholdtes.

H.D.-studiet i regnskabsvæsen:

Censormedlemmerne var statsautoriseret revisor E. Steiner og direktør, lic. merc. Børge G. Christensen, lærerrepræsentanten var lektor, cand. merc. Henning Kirkegaard, og studenterrepræsentanten var Jørgen Halberg.

Til behandling i kommissionen forelå 6 klager, som følger:

- a) *Klage over biopgave I.*
Klagen afvistes.
- b) *To klager over evalueringen af hovedopgave.*
Den ene klage afvistes, medens kommissionen i den anden klage fandt grundlag for at nedsætte karakteren fra 5 til 03. Det skal i denne forbindelse udtrykkeligt bemærkes, at tre af kommissionens medlemmer var rutinerede bedømmere af hovedopgaver.
- c) *To klager over biopgave II.*
Begge klager afvistes.
- d) *Klage over mundtlig eksamen.*
Klagen afvistes.

Særprøverne i revision og skatteret:

Censormedlemmerne var direktør, statsautoriseret revisor A. P. Nicolaisen og statsautoriseret revisor J. O. Burch-Pedersen, lærerrepræsentanten var adjunkt, cand. jur. Jørgen Henriksen, og studenterrepræsentanten var Erhardt Andersen.

Der forelå 4 klager til behandling.

De tre klager angik skriftlig opgave i revision. Alle klager afvistes.

Der forelå en klage over evalueringen af skriftlig opgave i skatteret. Kommissionen

besluttede at sende opgaven til ombedømmelse. Udfaldet af ombedømmelsen blev, at karakteren 03 fastholdtes.

Formand for ankekommissionerne på Det erhvervsproglige fakultet er censorformanden, translør Aksel A. Anslev, I en enkelt sag måtte han på grund af inhabilitet erstattes af censornæstformanden, professor, dr. phil. Knud Sørensen.

På Det erhvervsproglige fakultet indkom i alt 23 klager over enkeltkarakterer.

Ved Det erhvervsproglige fakultet blev 1 af klagesagerne afgjort ved, at bedømmerne ændrede den oprindeligt givne karakter fra karakteren 10 til karakteren 11, og eksaminanden erklærede sig tilfreds med denne ændring. 18 klager affandt sig med bedømmernes afvisning.

For ankekommissionen blev indbragt 4 klager.

3 klager behandledes i en ankekommission med følgende medlemmer:

Formand, translør Aksel A. Anslev, censorrepræsentanter, professor Ove K. Clausen og professor Hans Sørensen, lærerrepræsentant, lektor Erling Bjørn Hansen og studenterrepræsentant Birgitte Mortensen. Denne kommission behandlede følgende sager:

1. Klage over evaluering af mundtlig eksamen i engelsk på E.G.-studiet.
Klagen afvistes.
2. Klage over karakteren 03 for skriftlig oversættelse i almindeligt sprog engelsk ved E.D.-eksamen.
Klagen afvistes.
3. Klage over evalueringen af skriftlig opgave i almindeligt sprog på grundstudiet i tysk.
Det besluttedes at sende opgaven til ombedømmelse. Udfaldet blev, at der også ved ombedømmelsen blev givet karakteren 5.

En ankekommission med professor, dr. phil. Knud Sørensen som formand og med censorrepræsentanterne, professor Ove K. Clausen og professor Hans Sørensen, med lærerrepræsentanten, afdelingsleder Jørgen Jensen og studenterrepræsentanten Birgitte Mortensen behandlede klage over karakteren 03 givet for prøven i tolkning på det erhvervsproglige kandidatstudium i engelsk. Klagen afvistes.

VII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad

Der har i beretningsperioden ikke været indleveret doktorafhandlinger til bedømmelse.

VIII. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium

Studiet er tilrettelagt i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse af 28. august 1969 om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad og ledes af lic. udvalget.

Studiet har til formål at opøve de studerendes evne til selvstændigt videnskabeligt arbejde inden for erhvervsøkonomien, og tildelingen af den erhvervsøkonomiske licentiatgrad, er udtryk for højskolens anerkendelse af, at licentiaten har vist egnethed for sådant arbejde.

I beretningsperioden bestod licentiatudvalget af:

Professor Torben Agersnap (formand), professor Bjarke Fog, professor Arne Rasmussen, adjunkt Lars Grønholdt (fra 1.2.1978), lektor Steffen Jørgensen (indtil 31.1.1978), forskningsstipendiat Jens Schou-Christensen og forskningsstipendiat Jens Erik Torp. Assistent Grethe Toft har været udvalgets sekretær.

IX. Tietgenprisopgaver

Tietgen-Prisopgaven 1978

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse udsætter hvert år på C. F. Tietgens fødselsdag den 19. marts en prisopgave ved Handelshøjskolen i København. Der kan i år vælges mellem følgende opgaver:

Sprog

1. Principper for ordbogsfremstilling belyst ved en kritisk vurdering af nyere leksikografisk litteratur samt eksempler fra tosprogede ordbogsværker.
2. En systematisk undersøgelse af neologi i fagsprog og/eller almindeligt sprog med udgangspunkt i et leksikalsk eller syntaktisk materiale fra et eller flere fremmedsprog eventuelt suppleret med en sammenligning af de modsvarende strukturer i dansk.
3. En systematisk undersøgelse af passiv i et eller flere fremmedsprog og dansk.
4. Fejlkilder og fejltyper ved tolkning fra fremmedsprog til modersmål og/eller fra modersmål til fremmedsprog.

Økonomi

1. En analyse af såvel den offentlige regulering som den tekniske udviklings betydning for kapitalstrukturen i den danske byggesektor.
2. En undersøgelse af fortolkning og anvendelse af kausalitetsbegrebet i økonomisk og statistisk teori, især med henblik på dets brug i økonomiske modeller.
3. Der ønskes en vurdering af kvantitative metoders anvendelse i den strategiske styring. Metoderne ønskes belyst ud fra en referenceramme for strategisk styring, der omfatter såvel økonomiske som adfærdsmæssige aspekter. Metodevurdering samt formulering af referenceramme ønskes foretaget på baggrund af nyere litteratur samt eget empirisk materiale.
4. En strukturanalyse af den danske industri med særlig henblik på de sektorer, der forventes at blive udsat for en stigende konkurrence ved en forøget import af forarbejdede varer fra udviklingslandene.

Besvarelser skal være indleveret til Handelshøjskolens Rektor inden udgangen af august 1979.

Adgang til at besvare prisopgaverne har dimittender fra og studerende ved handelshøjskolerne og handelshøjskoleafdelingerne samt andre danske højere uddannelsesinstitutioner, idet de dog ved afleveringen *enten* skal være under 35 år *eller* have bestået afgang-

eksamen inden for de sidste 10 år. Personer, der ikke opfylder de nævnte krav, kan søge dispensation.

Prisen består i en guldmedalje samt 10.000 kr. En besvarelse, der ikke skønnes at opfylde kravene for tildeling af guldmedalje, men som viser, at der er gjort et påskønnelsesværdigt arbejde, kan belønnes med indtil 5.000 kr.

Besvarelse og bedømmelse af Tietgen-Prisopgaver 1976

Til prisopgaven:

En beskrivelse og en teoretisk undersøgelse af former for gengivelse af en grammatisk konstruktion, som frembyder problemer ved oversættelse fra et af sprogene engelsk, fransk, spansk, tysk til dansk eller omvendt. Undersøgelsen ønskes illustreret ved eksempler fra et udvalgt tekstmateriale.

Indkom en afhandling mærket »cerf-volant« og med titlen »Une analyse fonctionnelle contrastive des adjectifs épithètes en *-ende* et en *-ant* en danois et en français modernes«. Afhandlingen, som er skrevet på fransk, omfatter 100 maskinskrevne kvartsider (heraf en litteraturliste på 6 sider og en indholdsfortegnelse på 3 sider).

Bedømmelsesudvalget (bestående af H.-P. Kromann, Jens Rasmussen og Jørgen Schmitt Jensen) så sig dog ikke i stand til at indstille afhandlingen til nogen belønning.

X. Handelshøjskolens bibliotek

Oprettelse

Biblioteket er oprettet 1922.

1. Personale

Overbibliotekar: Lektor, cand. polit. Per Boesen (fratrådt 31.7.1978).

Forskningsbibliotekarer: Cand. jur. Hanne Abrahams, cand. merc. Erik Larsen, cand. jur. Helge Pedersen, cand. polit. Kjeld Wiene, cand. phil. Annette Winkel (fratrådt 31.7.1978).

Forskningsbibliotekar-vikar: Cand. ling. merc. Marie-Louise Møller Petersen (fratrådt 31.7.1978).

Bibliotekarer: Verner Asholt, Hanne Borup (tiltrådt 1.3.1978 – fratrådt 31.5.1978), Bjarne Christensen, Bente Høst-Madsen, Ulla Heltberg Kvist, Birgitte Lauritsen, Preben Rasmussen, Birgit Nellemann Støvring, Lone Foght Wessing.

Assisterer: Henning Bøge-Rasmussen, Lone Falther, Jozef Jurkowski, Elsebeth Kjærstrup, Ellen Mogensen, Kirsten Birch Møller, Hanne Olsen (fratrådt 31.12.1977), Inge Halling Pedersen, Inge Gotthardt Petersen, Kitti Overgaard Petersen, Tine Timm, Kim Ryder Tønnesen, Andreas Aamand, Anna Baasch Aagaard.

Biblioteksbetjente: Hans John Hedegaard (tiltrådt 1.4.1978), Bjarne Jepsen (fratrådt 31.3.1978), John Mølbæk.

2. Organisation

Bibliotekets øverste organ er biblioteksudvalget, der har overbibliotekaren som formand. Overbibliotekaren er tillige formand for Bibliotekets Interne Styringsgruppe (BIS), der koordinerer arbejdet i de selvstyrende grupper, som biblioteket er organiseret i. De øvrige medlemmer af BIS vælges for et år ad gangen af de selvstyrende grupper. De er:

For Intern Afdeling: Lone Falther, Ulla Kvist

For Extern Afdeling: Anna Aagaard, Birgitte Lauritsen

For Filialerne

(sprog): Elsebeth Kjærstrup

(økonomi): Erik Larsen

For Fagreferenter: Hanne Abrahams, Helge Pedersen
For Sekretær: Henning Bøge

3. Handelshøjskolens biblioteks fagområder

HB er hovedfagbibliotek for handelens og salgets driftsøkonomi (herunder reklame), bankvæsen, forsikring, beskrivende økonomi, udenrigsøkonomi og sammen med Danmarks Tekniske Bibliotek almen driftsøkonomi.

Desuden findes litteratur omhandlende jura, specielt erhvervsret, nationaløkonomi, teoretisk statistik, psykologi og sociologi.

Gennem præsenssamlingen på Fabrikvej dækkes de områder inden for moderne sprogvidenskab og -undervisning, der er nødvendige for sprogafdelingens arbejde. På hovedafdelingen findes endvidere merkantilt sproglig litteratur til udlån.

HB har i alt 141.000 bøger og 3.111 løbende tidsskrifter.

Hovedbiblioteket

(økonomisk og sprogligt udlånsbibliotek),
Julius Thomsens Plads 10, 5. sal,
1925 København V. Tlf.: (01) 35 13 36.

mandag–torsdag kl. 9–20

fredag kl. 9–17

I juni, juli og august dog:

mandag og torsdag kl. 9–20,

tirsdag, onsdag og fredag kl. 9–17.

Filialen på Fabrikvej 7, 6. sal

Tlf.: (01) 19 19 19, lokal 335
(sprogligt præsensbibliotek)

mandag–torsdag kl. 9–20

fredag kl. 9–16

Uden for undervisningsperioden:

mandag–fredag kl. 9–16.

4. Løbende publikationer

Accessionslister

HB udarbejder lister over nyindkøbt litteratur. Listerne tilsendes gratis ved henvendelse til udlånspersonalet.

»Aktuel Litteratur«

HB udgiver løbende »Aktuel Litteratur«, aktuelle emner behandlet i bibliotekets løbende tidsskrifter, »Aktuel Litteratur« tilsendes gratis ved henvendelse til udlånspersonalet. Alle er velkomne til at foreslå emner.

5. Arbejder fra biblioteket

Afsluttede

I bibliotekets småskriftserie er udkommet:

Asholt, Verner: Bibliografi for Sprogstudierne (nr. 3), Kbh. 1977, 103 s., kr. 39,10.

Wiene, Kjeld: Danmarks Statistik nogle lærebøger på Handelshøjskolens bibliotek (nr. 4), Kbh. 1977, 19 s.

Alfabetisk fortegnelse over Handelshøjskolens bestand af løbende tidsskrifter til hjemlån, udarbejdet af Ulla Kvist (udsolgt).

Igangværende

Alfabetisk fortegnelse over Handelshøjskolens bestand af løbende tidsskrifter til hjemlån, (Ulla Kvist) (under revision).

Abrahams, Hanne: Et institut og dets forskning, 25 år i skrift. Bibliografi med introduktion af Torben Agersnap.

6. Anden virksomhed

Medlemmer af de af biblioteksudvalget nedsatte undervisningsudvalg har i samarbejde med udlån, fagreferenter og nogle af skolens institutter forberedt kompendier og gennemført forsøgsundervisning til brug for udvalgenes videre arbejde.

Endvidere er der fremstillet følgende foldere:

dansk vejledning
dansk systematik
engelsk systematik
geografiske signaturer
katalogvejledning
andre bibliotekar – med supplerende litteratur.

7. Handelshøjskolens Bibliotek

	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
A. Tilvækst				
<i>Julius Thomsens Plads 10</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	5.590	5.753	8.208	9.001
Nettotilvækst, i m.	92	80	133	156
Bogbestand, antal bd.	103.882	109.635	117.843	124.307
Bogbestand, i m.	2.095	2.175	2.308	2.401
Antal løbende periodica.	2.600	2.405	2.355	2.537
 <i>Fabrikvej 7 (sprogbiibl.)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	853	649	930	1.827
Nettotilvækst, i m.	18	14	21	40
<i>(fortsættes)</i>				

Handelshøjskolens Bibliotek	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78
<i>(fortsat)</i>				
Bogbestand, antal bd.	8.957	9.606	11.366	13.199
Bogbestand, i m.	234	248	285	325
Antal løbende periodica	240	245	255	236
<i>Fabrikvej 7 (økon. bøger)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	230	297	310	129
Nettotilvækst, antal m.	4	7	10	3
Bogbestand, antal bd.	1.267	1.564	1.874	2.003
Bogbestand, i m.	35	42	52	55
Antal løbende periodica	231	240	240	240
<i>Howitzvej 60 (økon. bøger)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	158	125	100	113
Nettotilvækst, i m.	3	3	3	3
Bogbestand, antal bd.	1.087	1.212	1.312	1.425
Bogbestand, i m.	47	50	53	56
Antal løbende periodica	100	110	110	110
<i>Totalt</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	6.831	6.824	9.548	11.070
Nettotilvækst, i m.	117	104	167	202
Bogbestand, antal bd.	115.193	122.019	132.395	140.934
Bogbestand, i m.	2.411	2.515	2.698	2.837
Antal løbende periodica	3.171	3.000	2.960	3.123
B. Udlån				
Antal hjemlån, i alt	39.807	48.653	52.812	53.341
heraf studerende.	22.240	24.103	25.767	25.106
lærere og institutter.	9.230	13.765	16.349	18.171
udenforstående.	8.337	10.785	10.696	10.064
heraf danske biblioteker.	1.924	2.933	3.661	2.923
Antal XEROX-kopier, der erstatter hjemlån.	1.584	1.648	1.949	1.431
Udlån, inkl. XEROX.	41.391	50.301	54.761	54.772
Læsesalslån.	1.321	1.295	1.648	1.076

XI. Institutter og centre ved det erhvervsøkonomiske fakultet

Handelshøjskolens forskningsvirksomhed drives normalt indenfor institutter, som har til formål at drive forskning og meddele undervisning indenfor det pågældende fagområde. Et institut ledes af et institutråd, en institutbestyrer og en eventuel institutbestyrelse, nærmere opgaver og beføjelser er beskrevet i højskolens statut §§ 30–41.

INSTITUTTER

A. INSTITUT FOR AFSÆTNINGSØKONOMI

Institutbestyrer: Lektor, lic. merc. Orla Nielsen.

Professorer: Dr. merc. Otto Ottesen og ekon. dr. Arne Rasmussen.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. polit. Cai F. Christensen, lektor, cand. polit. Hans Engstrøm, professor, ekon. dr. Flemming Hansen, lektor, lic. merc. Søren Heede, lektor, cand. merc. Stig Ingebrigtsen, cand. phil. Flemming Cumberland (adjunktvikar) og lektor, cand. merc. Hanne Hartvig Larsen.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Michael Pøttersson.

Sekretærer: Birte Andersen, Ruth Bjørstorp, Birthe Jenkins og Lise Nielsen.

Institutrådet består af ovennævnte fastansatte medarbejdere samt af følgende:

Deltidsbeskæftigede lærere: Ekstern lektor, underdirektør, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen, analysechef, cand. merc. Katrine Steen.

Valgt af de studerende: H.A.-studerende Tim Fog, H.D.-studerende Søren Hansen og cand. merc.-studerende Lene Bornemann Petersen.

1. Oprettelse

Samtidig med oprettelsen af Diplomstudiet i Salgsorganisation og Reklame i 1930 opstod der behov for et institut, på hvilket undervisningen kunne tilrettelægges og en forskning gennemføres. Det oprettedes i 1931 og blev officielt indviet den 16. februar 1932 under navnet Reklameinstituttet. Det etableredes og blev de første 7 år drevet ved hjælp af donationer fra det reklameinteresserede erhvervsliv. I 1939 blev navnet ændret til Institut for Salgsorganisation og Reklame, i 1967 igen til Institut for Afsætningsøkonomi.

Navneændringerne afspejler den udvikling, der har fundet sted med hensyn til instituttets forskning og undervisning: Fra specielt reklame til generelt afsætningsøkonomi/markedsføring.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

a. Cai F. Christensen arbejder med virksomhedens problemer, placering og handlemuligheder i relation til det omgivende samfund, dets økonomi, dets interessegrupper, dets organisatoriske struktur og dets normer og vedtægter nu og i fremtiden.

Cai F. Christensen beskæftiger sig endvidere med forskellige problemer omkring den officielle statistiks opbygning set ud fra et driftsøkonomisk synspunkt.

Cai F. Christensen arbejder i øjeblikket med de former, hvorunder instituttets fremtidige analyser over dansk erhvervslivs reklameforbrug/kommunikationsindsats kan tænkes gennemført og eventuelt udbygget. Der har været ført forhandlinger med Danmarks Statistik om etablering af et samarbejde, og et notat er udarbejdet som grundlag for en drøftelse med de berørte erhvervs-, brancheforeninger- og arbejdsmarkedsorganisationer.

Cai F. Christensen beskæftiger sig for tiden med forbrugervejledning i forbindelse med oprettelse og drift af private andelsboligforeninger. Dette arbejde må betragtes som en indfaldsvinkel til at tage forskellige aspekter ved andelsbevægelsen op i en driftsøkonomisk belysning.

Cai F. Christensen har deltaget i det af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd arrangerede seminar om »Reklamens samfundsmæssige betydning« i Køge i dagene 17.–18. februar 1978.

Cai F. Christensen har holdt gæsteforelæsning på Tietgenskolen i Odense i december 1977 samt har varetaget et kursus på Folkeuniversitetet i Odense, i begge tilfælde over temaet: Virksomheden i Samfundet.

b. Hans Engstrøm har den 10. januar 1978 deltaget i »Tema 78«. Konferencen afholdtes af Fællesrådet for Markedsføring. Hans Engstrøm holdt foredrag om: »Forbrugernes budgettilpasning under realindkomstnedgang«.

Hans Engstrøm har deltaget i SAS virksomhedsseminar 13.–14. april 1978. Hans Engstrøm holdt foredrag om markedsføring og budgetføring og ledede gruppearbejder m.v.

c. Flemming Hansen er convenor for ESOMAR Special Group vedrørende Marketing Management Information Systems med henblik på konference i Bristol, september 1978.

Flemming Hansen er faglig rådgiver for forskningsprojekt vedrørende forbrugeres tilfredshed, gennemført ved AUC under ansvarlig ledelse af lektor, cand. merc. Preben Sander Christensen.

Flemming Hansen er medlem af styringsgruppe vedrørende Implementering af Management Informationssystemer i SDS (sammen med Søren Heede).

Flemming Hansen var den 19. september 1977 opponert ved doktorafhandling ved Linköping Universitet: Åke Flothammer: »Segmentering på producentvaremarkeder«.

Flemming Hansen har deltaget i ESOMAR Annual konference, Oslo, 28. august–2. september 1977, hvor han var medlem af programkomiteen og chairman for session om »Research Validation« og session om »Development of New Technics«.

Flemming Hansen var 16. oktober 1977 medlem af panel i diskussion af Comparativ Advertising, afholdt af International Advertising Association i København.

Flemming Hansen deltog 30. november–4. december 1977 i Seminar om »Social Research«, afholdt af ESOMAR og World Association of Public Opinion Research i London. Indlæg om: »Research on Policy Making in the Consumer Unions Sphere«.

Flemming Hansen har været reviewer for Journal of Business Research.

Flemming Hansen har den 18. januar 1978 deltaget sammen med Helge Andersen i udsendelse i Danmarks Radio vedrørende EF's opinionsundersøgelser.

Flemming Hansen har den 18. februar 1978 deltaget i forskningsseminar på Juridisk Institut ved Københavns Universitet vedrørende forbrugerforskningsproblemer.

Flemming Hansen har i april måned deltaget i en konference på Bergens Handelshøyskole med et paper betitlet: »The Acquisition of Information Handling Abilities in Children and Teenagers – and Derived Hypotheses«.

Flemming Hansen er indtrådt i programkomiteen for ESOMAR's XXXII. årlige konference, der afholdes i Bruxelles 2.–6. september 1979. Han har i den forbindelse deltaget i et programkomité-møde i Amsterdam i dagene 25.–26. maj.

Flemming Hansen har deltaget i et af Markedsføringsforbundet nedsat bedømmelsesudvalg vedr. Markedsføringspris 1978.

Flemming Hansen har deltaget som Special Adviser for Generaldirektoratet for »Research Science and Aducation« under EEC i dagene 9.–11. marts vedr. »Development of Survey Research for the Needs of European Community« på Chateau Lombech i Belgien.

d. Søren Heede har været udstationeret i 3 måneder for UNIDO som international ekspert ved India Institute of Petroleum, New Delhi.

Søren Heede er i øjeblikket beskæftiget med en samfundsanalyse af markedsføringen under arbejdstitlen: Marx and Marketing.

e. Stig Ingebrigtsen arbejder med problemløsning og problemidentifikation set i relation til afsætningsøkonomiske problemstillinger.

f. Hanne Hartvig Larsen havde i april 1978 et indlæg på DSK's minimarkedskonference om emnet: Minimarkedets markedsføring.

Hanne Hartvig Larsen havde i september 1977 et indlæg på Merchandising-konferencen, afholdt af Fællesrådet for Markedsføring, med titlen: Nye aspekter i forbrugernes valg af butik og produkt.

g. Orla Nielsen har fortsat arbejdet inden for sit hovedprojekt: Købsadfærd på producentmarkedet.

En større undersøgelse af købsbeslutningerne på det industrielle marked er afsluttet. Foreløbige resultater offentliggøres i januar 1979. I beretningsperioden er tillige gennemført interviewarbejde i forbindelse med en tilsvarende undersøgelse i et mindre antal offentlige fremstillingsvirksomheder. Resultater herfra såvel som færdiggørelsen af projektet som helhed forventes at foreligge i 1980–81.

h. Otto Ottesen arbejder med en undersøgelse af konsumenternes forestillinger om og indstilling til reklamen i aviser og ugeblade og af disse forestillingers og indstillingers betydning for forskellige typer af kommunikationseffekt. Modelformulering og empirisk undersøgelse er færdiggjort. En artikel herom blev publiceret i foråret (sammen med Michael Pettersson). En analyse med henblik på at teste indstillingernes/forestillingernes betydning for kommunikationseffekten vil blive gennemført i løbet af 1978–79.

Otto Ottesen har endvidere beskæftiget sig med projektet vedrørende udformning af kommunikation. Arbejdet med grundlæggende, men foreløbig model er afsluttet.

Otto Ottesen har startet et projekt vedr. langsigtede effekter af markedskommunikation, især reklame, med det formål at skabe grundlag for teoriudvikling på dette forskningsmæssigt set lidt opdyrkede område. Første trin, en teoretisk analyse af hidtidige bidrag, er påbegyndt.

Otto Ottesen opholdt sig sommeren 1978 i 7 uger som visiting scholar ved University of Illinois, Urbana/Champaign.

Otto Ottesen har været medlem af en foreløbig styringsgruppe vedr. initiativområdet »Reklamens samfundsmæssige betydning« under Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

j. Michael Pettersson arbejder på et projekt, hvis formål er at fremdrage individ- og psykologimodeller i Konsumentadfærdsteorien og relatere denne med førstnævnte modellers videnskabsteoretiske grundlag.

k. Arne Rasmussen har til et udvalg under Landbrugsministeriet udarbejdet et resposum: »Prisdannelsen for Gartneriprodukter«.

Arne Rasmussen var medlem af programkomiteen for IAA's Verdenskonference 1978, ved hvilken han holdt et foredrag om uddannelsesproblemer.

Arne Rasmussen har deltaget i en arbejdsgruppe, som havde til opgave at tilrettelægge undervisningsmateriale for afsætningsøkonomisk videreuddannelse under Reprølaug.

Arne Rasmussen har deltaget i og indledt en paneldiskussion ved »Detailhandelskonference 2« den 13. marts 1978 med: »Dansk Detailhandel i de kommende år«.

l. Hans Engstrøm har i det forløbne år sammen med Hanne Hartvig Larsen afsluttet et større arbejde om konsumentøkonomisk og forbrugerpolitisk litteratur. Resultatet offentliggøres i to bøger (en tekstdel og en bibliografidel) i september 1978.

Hans Engstrøm og Hanne Hartvig Larsen har udarbejdet en artikel om: Aggregerings-, segmenterings- og analyseproblemer i konsumentforskningen. Artiklen offentliggøres i tidsskriftet »Organisation, Marked og Samfund«, nr. 3, 1978.

m. Stig Ingebrigtsen og Martin Lauth Lauridsen har for Afsætningsøkonomisk Klub planlagt og gennemført et seminar den 9.–11. marts 1978 med titlen: »Organisationen, som handlingsparameter«. Seminaret gentages i efteråret 1978 og i revideret form i foråret 1979.

Stig Ingebrigtsen og Martin Lauth Lauridsen er ved at redigere en bog indeholdende indlæggene fra det ovenfor omtalte seminar.

n. Stig Ingebrigtsen og Michael Pettersson er i gang med et projekt vedrørende markedsføringsbegrebets indhold og videnskabsteoretiske fundament.

o. Hanne Hartvig Larsen, Hans Engstrøm, Arne Rasmussen og Tage Skjøtt-Larsen har været styringsgruppe for projektet: De drifts- og samfundsøkonomiske konsekvenser af indføringen af varekodning i Danmark.

Arbejdet udføres for Dansk Varekodekomité og finansieres af Danmarks Erhvervsfond.

Projektets slutresultat vil være en større rapport, som ventes offentliggjort ca. februar 1979.

p. Følgende medarbejdere deltog i 7'th Annual Workshop on Research in Marketing i maj 1978:

Hans Engstrøm/Hanne Hartvig Larsen: »Aggregation Problems in Consumer Research«.

Orla Nielsen: »A (new) Type of Empirical Research on Industrial Buyer Behavior«.

3. Løbende publikationsvirksomhed

Publikationen »Nyt fra Institut for Afsætningsøkonomi«, redigeret af Cai F. Christensen, udsendes med ca. 10 numre årligt til alle medlemmer af Afsætningsøkonomisk Klub samt til andre personer, der interesserer sig for instituttets virksomhed, herunder studerende, lærere ved andre institutter og læreanstalter, censorer, ansatte i erhvervsvirksomheder og interesseorganisationer m.v. Ved nytårstid udsendes til en bredere kreds et særnummer indeholdende en detaljeret oversigt over medarbejderens mangfoldige aktiviteter.

Cai F. Christensen og Erik Warn (red.): »Fra Beboerdemokrati til Andelsboligforening«, Samfundslitteratur 1978.

Cai F. Christensen: »Kortlægning af markedsforholdene«.

Flemming Hansen: »Ad hoc-analyser« i V. Thorsgaard Jacobsen (red.): »Håndbog i Markedsføring«, Institut for Lederskab og Lønsomhed, 1978.

Flemming Hansen: »A Model of Consumer Behavior« (på fransk) i (Pinson red.): »Encyclopédie du Marketing«, Editions Technique, Paris, 1977–78.

Flemming Hansen: »Managerial Problems in Cross Cultural Studies of Buyer Behavior« i A. Woodside (ed.): *Consumer and Industrial Buyer Behavior*, Elsevier Publishing Co., New York, 1977.

Flemming Hansen: »Forbrugerpolitiske holdninger i Danmark« (med Folke Ölander). »Tilfredshed som en indskudt variabel mellem Markedsfaktorer og Forbrugeradfærd« i Folke Ölander og Hans Rask Jensen (red.): »Forbrugerproblemer og Forbrugerpolitik, Det Danske Forlag, København 1977.

Flemming Hansen: »Research on Policy Making in the Consumer Unions Sphere« (med Folke Ölander), i *Social Research*, ESOMAR, Amsterdam 1977.

Flemming Hansen: »TV-SENING i 1977« i *Årbog for Danmarks Radio* 1977.

Flemming Hansen: »Consumer Information Processing Models« i *American Behavioral Scientist* 1978, nr. 2.

Flemming Hansen: »Psychological Theories of Consumer Choice« i Robert Ferber (ed.): »A Synthesis of Selected Aspects of Consumer Behavior«, Washington, D.C. National Science Foundation, 1977, U.S. Government Printing Office.

Flemming Hansen: »Anvendt Teoretisk Statistik« i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, nr. 1, 1978.

Søren Heede: »Selvstændiges levevilkår i Danmark«, Nyt Nordisk Forlag – Arnold Busck A/S, 1978.

Stig Ingebrigtsen/Otto Ottesen: Kompendium i Markedsføringsplanlægning, København 1978.

Hanne Hartvig Larsen/Arne Rasmussen: »Vertikale strukturer og systemer. Samarbejde eller magtkamp? Synspunkter på nogle af magtkampens aspekter, tilløb til teoridannelse på området«, udgivet af Samfundslitteratur, Kbh. 1977.

Michael Pettersson: »Funderinger omkring menneskemodeller i økonomisk teori«. Oplæg til forskningsmøde på instituttet, primo 1978.

Otto Ottesen: »The response function: A theory of the Short Run Effect of Repetition of a Marketing Communication Message – Exemplified by Advertising« i Mie Berg m. fl. (ed.): Current Theories in Scandinavian Mass-Communication Research«, Grenå 1977.

Otto Ottesen: »Mennesket, mediet og mediavalget. Systematisk fremstilling av hovedideene i »menneskemediat-teorien« og diskusjon av konsekvensene av teorien for valg av media«. »Budskapsvalg og budskapsutforming i reklamen«, (2 foredrag, stencil, Lillehammer 1977 og 1978).

Tidsskriftet »Organisation, Marked og Samfund«:

Stig Ingebrigtsen: »Menneske og verdiopfatninger i markedsøkonomien«, nr. 2, 1978.

Otto Ottesen/Michael Pettersson: »Forestillinger om og attitude til annonser blandt læsere af norske aviser og ugeblade«, nr. 2, 1978.

Arne Rasmussen: »Gør vi nok for de små virksomheder?«, nr. 1, 1978.

4. Instituttets øvrige virksomhed

Ud over forskningsvirksomheden udfører instituttet omfattende aktiviteter med studieadministration og vejledning af de studerende. Desuden har instituttets medarbejdere inden for fagområdet deltaget i forskelligt arbejde uden for Højskolens rammer.

B. ERHVERVSRETTLIGT INSTITUT

Institutbestyrer: Lektor Poul Olsen.

Professor: Jan Kobbernagel.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. jur. Kjeld Hemmingsen, lektor, cand. jur. Mogens Eggert Møller, lektor, cand. jur. Poul Olsen, lektor, statsaut. revisor Robert Sloth Pedersen, lektor, cand. polit. Orla G. Petersen, adjunkt, cand. jur. Jørgen Henriksen, adjunkt, statsaut. revisor Claus Jensen.

Sekretærer: Grethe Christiansen, Birthe Resenbro.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Advokat Jørgen Elmer, advokat Niels Bjerre.

Valgt af de studerende: Stud. merc. Carsten Corinth, stud. merc. Jan Møinicke, H.A.-studerende Knud-Erik Levring, revisionsstuderende Erhardt Andersen H.D., og H.A.-studerende Rolf Persson.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1952 med det formål at drive forskning inden for erhvervsrettens område.

2. Afsluttede og igangværende arbejder og anden virksomhed

Jan Kobbarnagel har fortsat sin indsamling af materiale til Handelshøjskolens historie. Han har endvidere revideret sin lærebog »Erhvervsretten i Grundtræk«, der nu foreligger i 10. udgave. Endelig har han påbegyndt forberedelsen af en ny lærebog i markedsføringsret.

Kjeld Hemmingsen har fortsat arbejdet med en analyse af det skattemæssige netto-indkomstbegreb og har skrevet to artikler om renter og om kursgevinster og kurstab.

Mogens Eggert Møller har arbejdet med nordisk og europæisk skatteret og skattepolitik og med at videreudbygge skatterettens almindelige del. Han har fungeret som næstformand for Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd. Yderligere deltager han i et af nævnte forskningsråd påbegyndt forskningsprojekt vedrørende beskatningen af de multinationale koncerners nordiske datterselskaber.

Poul Olsen har ledet undervisningen i skatteret for revisionsstuderende. En ifjor påbegyndt og i år afsluttet ajourføring af den i 1969 udgivne »Beskatning ved familieoverdragelse« har det på grund af lovændringer været nødvendigt at omarbejde. Arbejdet forventes afsluttet i begyndelsen af 1979. Uden for skolen har han deltaget som foredragsholder på en række efteruddannelseskurser for statsautoriserede og registrerede revisorer og advokater.

Robert Sloth Pedersen og Claus Jensen har ledet undervisningen i revision på henholdsvis cand. merc.-studiet og aftenstudiet for dimittender med H.D. i regnskabsvæsen. Robert Sloth Pedersen har sammen med Kurt Lykkemeier skrevet kapitlet: Regnskaber og budgetter – hvordan og hvilke? i bogen »Fra Beboerdemokrati til Andelsboligforening«, Samfundslitteratur 1978 (under redaktion af Cai F. Christensen og Erik Warn). Robert Sloth Pedersen har endvidere redigeret Faglige Artikler nr. 17, 1978, Foreningen af Yngre Revisorer, og selv skrevet artiklen: Nogle grundlæggende begreber i faget revision. På Samfundslitteraturs forlag er i 1978 udkommet Claus Jensens bog: Revisor og edb, og Claus Jensen arbejder fortsat med forskningsprojektet »Revisor og edb«. Robert Sloth Pedersen er formand for studienævnet for revision og skatteret.

Orla G. Petersen har udarbejdet og udgivet 2. udgave af bogen »Kort oversigt vedrørende arve- og gaveafgiftsregler« i ajourført og udbygget stand. Udbygningen vedrører en op-

timeringsmodel for skatte- og afgiftsplanlægning ved generationsskifte af landbrugsejendomme m.v. under hensyn til lov nr. 285 af 8/6-77 og skatteministerens bekendtgørelse nr. 590 af 7/12-77. Han har desuden påbegyndt ajourføring af bogen »Beskatning ved familieoverdragelse« med henblik på en ny udgave. I øvrigt har hans forskning hovedsagelig koncentreret sig om arve- og gaveafgiftsloven, idet han dog herudover har været vejleder for to stipendiater forskning vedrørende beskatningens virkning på den økonomiske udvikling i forskellige virksomhedstyper. Siden november 1977 har han været medlem af fakultetsrådet. Uden for højskolen har han deltaget som foredragsholder på en række efteruddannelseskurser i skatteret for statsautoriserede og registrerede revisorer og for advokater, ligesom han har virket som redaktør af publikationen »Skattekartoteket«, samt deltaget i en af Foreningen af statsautoriserede revisorer og Advokatrådet nedsat arbejdsgruppe, som har udarbejdet publikationen »Om beskatningen af opsparings- og forsikringsordninger med henblik på generationsskifte og pension«.

Jørgen Henriksen har varetaget undervisningen, eksamensarbejdet og vejledningen vedrørende hovedopgaver i fagene selskabsret og skifteret på cand. merc.-studiet med revision som speciale og har ajourført forelæsningsnoter og andet undervisningsmateriale. Arbejdet med en retssammenlignende afhandling inden for konkursretten fortsættes og afsluttes i 1979. Han har i Grosserer-Societetets tidsskrift »Handel« publiceret 17 artikler om konkursretlige og selskabsretlige emner.

C. INSTITUT FOR ERHVERVSØKONOMI

Institutbestyrer: Lektor, lic. merc. Stig Ree.

Professorer: Dr. polit. Bjarke Fog, ekon. dr. Erik Johnsen.

Lektorgruppen: Lektor, cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, lektor, cand. merc. Leif Kristensen, lektor, civilingeniør Ove Hedegaard, lektor, lic. merc. Flemming Poulfelt.

Sekretærer: Jette Kanneworff, Fritze Lundstrøm, Grethe Bundgård Povlsen.

Institutrådet består af ovennævnte personer samt følgende

Valgt af de studerende: Stud. merc. Carl Johan af Rosenborg, Stefan Hvalkof og Leif Slangstrup, og for

Timelærerne: Cand. oecon. Jens Roed.

1. Oprettelse

Institut for erhvervsøkonomi blev oprettet i 1969, da det daværende Økonomisk Forskningsinstitut blev delt i to institutter, nemlig i Institut for nationaløkonomi og Institut for erhvervsøkonomi.

Institut for erhvervsøkonomi har som formål at medvirke til bedre ledelse gennem bevidstgørelse af målsætningsdimensionen (det teleologiske aspekt) og problemløsningsdimensionen (det metodologiske aspekt) samt en bevidstgørelse af, at man må spille en aktiv konsulentrolle for at realisere et målrettet samspil med andre og dermed realisere en ledelsesproces.

Forskningsmæssigt er instituttet organiseret i to grupper. Den ene gruppe, Metode-

forskningsgruppen, ledes af professor Erik Johnsen, og den anden gruppe, gruppen for videregående driftsøkonomi, ledes af professor Bjarke Fog.

Metodeforskningsgruppen har til formål at udvikle problemløsningsmetodik i ledelses-sammenhæng med tværfaglig forskning.

Gruppen for videregående driftsøkonomi har til formål at udvikle og operationalisere driftsøkonomiens metoder ved tværfaglig forskning.

Metodeforskningsgruppen udbyder 6 moduler på cand. merc.-studiet. Modulerne vedrører grundlæggende og videregående operationsanalyse, samt ledelseslære. Ledelseslæren, der omfatter 4 moduler, består af følgende specialer: Videregående metodelære og problemløsning, management metodik, strategisk ledelse og politisk ledelse.

Gruppen for videregående driftsøkonomi udbyder en faggruppe på cand. merc.-studiet kaldet miljø- og forureningsproblemer, der behandler de driftsøkonomiske aspekter af miljøbeskyttelse. Dette fag har også en tværfaglig karakter.

2. Afsluttende og igangværende arbejder

Instituttet har i det forløbne år fortsat med at udarbejde en egentlig ledelsesteori, der kan anvendes både indenfor den offentlige og den private sektor. Dette arbejde har medført, at de enkelte medarbejdere har specialiseret sig indenfor bestemte områder af ledelsesteorien, og gennemfører projekter indenfor disse områder.

Således beskæftiger *Ove Hedegaard* sig med ledelsesteori ud fra en kommunikations- og organisationsmæssig synsvinkel. Hans interesse er i særlig grad rettet mod den kvalitative og ikke formaliserede information i organisationer og i mindre grad mod formaliseret edb-baseret informationssystemer. Hedegaard's projekter vedrører ledelses- og kommunikationsproblemerne indenfor såvel privat som offentlig virksomhed.

Bjarke Fog har afsluttet en undersøgelse over de økonomiske virkninger af medicintilskud. Resultaterne af undersøgelsen forventes offentliggjort i løbet af 1979.

Den i tidligere årsberetninger omtalte fælles-nordiske undersøgelse om de multinationale virksomheder, der for Danmarks vedkommende er gennemført af cand. merc. *Jes Jelsmark* i samarbejde med *Bjarke Fog*, er ligeledes afsluttet.

Bjarke Fog har endvidere medvirket i en undersøgelse for EF af koncentrationsgraden inden for danske dag- og ugeblade. Selve rapporten er udarbejdet af lektor *Åge Erhardt-sen*, Odense Universitet og er nu offentliggjort.

Derudover har *Bjarke Fog* gennemført en vurdering af de sandsynlige økonomiske virkninger af det af Indenrigsministeriet fremsatte udkast til lov om apoteker. Analysen er offentliggjort af Danmarks Apotekerforening.

De grafiske fag har nedsat et fælles udvalg med lige repræsentation for arbejder- og arbejdsgiverside, der på grundlag af en strukturanalyse skal udarbejde en prognose for de grafiske fag. Selve analysearbejdet er betroet direktør *Leif Monies*, Den Grafiske Højskole; cand. merc. *Finn Schaadt* som fast medarbejder og *Bjarke Fog*.

Erik Johnsen's forskning er koncentreret om den generelle ledelseslære. *Johnsen* arbejder i sin forskning aktivt med praktikere for derved at registrere de fænomener, som de

finder væsentlige i deres adfærd, og som er væsentlige for at ændre i deres adfærd, og for at ændre deres adfærd i en af dem selv ønsket retning.

Erik Johnsen forsøger i sin forskning at systematisere praktiske erfaringer på en sådan måde, at selve systematiseringsaktiviteten indgår som et led i en fortløbende personlig og kollektiv søge-læreproces. Herved udvikles den generelle ledelsesteori. Erik Johnsen har i den forløbne periode arbejdet med en engelsk udgave af »Teorien om ledelse«, København 1975.

Kjeld Arnth Jørgensen's forskningsområde er den strategiske ledelse. Formålet med hans forskning er at udvikle en praktisk anvendelig teori for strategisk ledelse. Arnth Jørgensen har derfor drevet omfattende studier af strategisk ledelse i en række mellemstore virksomheder herhjemme. Dette arbejde har bl.a. resulteret i bogen »Strategisk ledelse i mellemstore virksomheder«, Industrirådet 1977.

Leif Kristensen's forskning er centreret omkring distributionen. Aktuelt arbejder han med den strategiske planlægnings principper anvendt på detailhandelen. Endvidere er han tilknyttet en tværfaglig forskningsgruppe, der for Danmarks Erhvervsfond undersøger konsekvenserne af en almen varekodning og indførelse af scannerudstyr i detailhandelen.

Flemming Poulfelt's forskningsområde omfatter ledelsesteori og specielt ledelsesteoriens videnskabsteoretiske grundlag, strategisk ledelsesudvikling (ledelsesadfærd) samt konsulentteori.

Flemming Poulfelt's forskning foregår via et teoretisk-empirisk samspil, hvilket bl.a. omfatter et aktivt samarbejde med forskellige virksomheder. Derigennem opnås mulighed for en gensidig (teoretisk – praktisk) systematisering, afprøvning og dermed udvikling af en anvendelsesorienteret teoridannelse om strategisk ledelsesudvikling. Denne vedrører især metoder til løsning af en ledelses strategiske udviklingsproblemer.

Sideløbende med de forskellige projekter arbejder Flemming Poulfelt for tiden med en nærmere systematisering og opdatering af hidtidige erfaringer.

Stig Ree arbejder stadig forskningsmæssigt med området politisk ledelse både for offentlige og private virksomheder. Specielt har problemerne forbundet med en samtidig opnåelse af en høj politisk troværdighed og en høj administrativ effektivitet for en virksomhed/organisation været taget op til behandling.

Emnet er teoretisk blevet konkretiseret i det forløbne år dels gennem udarbejdelse af en række tidsskriftartikler og dels gennem udførelse af konkrete praktiske projekter. Endelig har Stig Ree i den forløbne periode været medforfatter til bogen »Kommunal Ledelseslære«, der udkommer på Nyt Nordisk Forlag i løbet af 1978.

D. INSTITUT FOR EUROPÆISK MARKEDSRET

Institutbestyrer: Professor, dr. jur. Ole Lando.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. jur. Jens Fejø, lektor, lic. jur. Hjalte Rasmussen, lektor, cand. jur. Elisabeth Thuesen.

Sekretærer: Agnete Kitaj, Una Koester, Lis Mødekjær.

Institutrådet består af ovennævnte videnskabelige medarbejdere samt af følgende:

TAP-repræsentanter: Una Koester og Lis Mødekjær.

Valgt af de studerende: Cand. merc.-studerende Ole Jacobsen (indtil 1.12.77) og cand. merc.-studerende Annelise Monsen (indtil 1.12.77).

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet den 1. februar 1967 med det formål at drive forskning, tilrettelægge undervisning og sprede oplysning om retsreglerne vedrørende de europæiske markeds-sammenslutninger samt om fremmed og international erhvervsret.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

I november 1977 udkom 4. supplement til EF-Karnov, hvis hovedredaktører er *Ole Lando* og afdelingschef i Justitsministeriet *Ole Due*. 2. udgave af EF-Karnov er under udarbejdelse og vil udkomme i slutningen af 1978.

I samarbejde med Det europæiske Universitets Institut i Firenze er *Ole Lando* i færd med at kortlægge eksisterende og planlagt uniform og harmoniseret handelsret, som mindst én EF-stat er deltager i. I undersøgelsen deltager den franske jurist *Catherine Postel-Vinay*.

Ole Lando og *Elisabeth Thuesen* har efter opfordring fra *Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht* arbejdet på en kritisk analyse af et EF-direktiv om europæisk agenturret.

Endvidere har *Ole Lando* i det forløbne år arbejdet på en artikel om arbejdsforhold og international privatret. Artiklen, der vil blive offentliggjort i *Tidsskrift for Rettsvitenskap*, er fremkaldt af de mange lovvalgsspørgsmål, der opstår, når arbejdstagere udfører arbejde uden for deres hjemland. Den indgår i en senere samlet fremstilling på dansk af den internationale kontraktret, der vil blive *Udenrigshandelsrettens* 2. del.

Ole Lando har redigeret de to bind om henholdsvis »Equal Treatment of Public and Private Enterprises« og *Due Process in the Administrative Procedure*, som *FIDE* har udsendt i maj 1978.

Ole Lando har publiceret følgende artikler:

The American Journal of Comparative Law, Vol. XXV, Fall 1977, No. 4: »The Contribution of Comparative Law to Law Reform by International Organizations«.

Nordisk Tidsskrift for international Ret, Vol. 46, 1977, Fasc. 2-4: »Syv afgørelser om fortolkning af EF-Konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af domme«.

Samme tidsskrift, Vol. 47, 1978, Fasc. 1-2: »The Application by Danish Courts of Foreign Rules on Non-Possessory Security Interests«.

Ole Lando har endvidere offentliggjort en afhandling om »Retsspørgsmål i forbindelse med spedition af møbler til eksport«, *Møbelfabrikantforeningen i Danmark*, juli 1978.

Jens Fejø har som bidrag til EF-Karnov 2. udgave udarbejdet afsnittet om Det europæiske økonomiske Fællesskabs kartel- og monopolregler (EØFT art. 85-89). Der er tale om en gennemgribende ny- og ombearbejdning af tidligere bidrag til EF-Karnov. *Jens Fejø* er desuden redaktionssekretær ved EF-Karnov.

Jens Fejø har til *Børsens EF-Håndbog* skrevet supplerende afsnit om Misbrug af do-

minerende virksomheders stilling og om Immaterielrettigheder samt om Joint Ventures og samarbejdsaftaler.

Jens Fejø arbejder på en samlet fremstilling af Fællesmarkedets konkurrencebegrænsningsret.

Hjalte Rasmussen har offentliggjort en artikel med titlen »A New Generation of Community Law« i *Common Market Law Review* 1978 s. 249–282.

En artikel med titlen »Danish Attitudes to Community Law« er offentliggjort i *European Law Review* 1978 (artiklen er en bearbejdelse af et foredrag holdt ved Universitetet i Edinburgh). En artikel med titlen »Les droits fondamentaux des travailleurs migrants qui résident au Danemark« er som dansk rapport blevet offentliggjort i et særnummer af »Studi Emigrazione/Etudes Migrations« s. 69–81. Endelig har Hjalte Rasmussen skrevet en anmeldelse af professor Lennart Pålssons bog »EG-Rätt« (anvendt i undervisningen på Handelshøjskolen) i *Tidsskrift for Rettsvitenskap* 1978 s. 230–238.

Den i forrige årsberetning omtalte case-book, der skal indeholde et fyldigt og repræsentativt udpluk af EF-Domstolens retspraksis vedrørende told og kvantitative restriktioner m.m. vil nu udkomme på forlaget »Europainformation«. Endelig har Hjalte Rasmussen fortsat sine studier af de amerikanske erfaringer, som er indhøstet fra USA's højesterets meget aktive indsats for at skabe et kommercielt enhedsmarked i en toldunion. Den amerikanske højesteret har her givet forbundet vidtgående beføjelser til at regulere handelen mellem delstaterne og i forhold til udlandet. Disse erfaringer har betydning for den igangværende vesteuropæiske integration i EF.

Elisabeth Thuesen har arbejdet på en håndbog om ophør af mellemmandskontrakter i nordisk ret. Fremstillingen omfatter selvstændige og ansatte mellemmand. Der redegøres blandt andet for ændringerne på kontraktrettens område og for den nyordning, som er indført inden for den arbejdsretlige lovgivning i Sverige, Norge og Finland. Desuden fortsættes udarbejdelsen af en fremstilling om de selvstændige mellemmand i de vesteuropæiske lande.

Elisabeth Thuesen er redaktør for Institutets nyoprettede blad »Nyt om markedsret« og har leveret bidrag hertil inden for sit fagområde.

Endelig arbejder Elisabeth Thuesen sammen med Ole Lando på en kritisk analyse af forslag til EF-direktiv om handelsagenter.

3. Anden virksomhed

Ole Lando har været Danmarks repræsentant i UNCTAD's ekspertgruppe, der forbereder vedtagelsen af en kodeks for overførsel af teknologi især fra industrilande til udviklingslande. Jens Fejø har ligeledes arbejdet som dansk delegeret ved konferencen og varetager især kodeksens afsnit om karteller, monopoler og garantier.

I dagene 24. – 26.8.77 deltog Ole Lando i »Symposium on Law and Economics« i Lund. Ole Lando bidrog med artiklen »The Scope of Application of Statutes on Unfair Contract Clauses«. Ved symposiet har man diskuteret, hvordan den juridiske og den økonomiske forskning kunne understøtte hinanden.

I december 1977 har EF-Kommissionen udsendt »Rapport du groupe de reflexion, Nouvelles caractéristiques du développement socio-économique, Un projet pour l'Europe«.

Ved udarbejdelsen af denne rapport, der i sine forslag til løsning af den europæiske krise har en vis lighed med Helveg Petersens, Niels Meyers og Villy Sørensens »Oprør fra midten«, har Ole Lando deltaget som dansk medlem af en europæisk gruppe af politikere og universitetslærere.

I december 1977 blev Institutet optaget som medlem af A.I.E.E. (Association des Instituts d'Etudes Européennes), en forening af forskningsinstitutter, der beskæftiger sig med europaforskning.

I oktober-november 1977 har Ole Lando sammen med professor René David, Aix-en-Provence, ledet syv seminarer om »International Commerce« ved Det europæiske Universitets Institut i Firenze. Institutet optager som studerende unge forskere fra Europa med afsluttet universitetseksamen, der agter at skrive en afhandling om et emne inden for europæisk politik, historie, økonomi eller jura. Seminarerne om International Commerce angik udenrigshandelens politiske, økonomiske og juridiske aspekter og der deltog jurister, økonomer og politologer. Den 21. oktober 1977 holdt Ole Lando gæsteforelæsning på Roms Universitet om »Unfair Contract Clauses«.

I ugen 13.–20.3.78 gennemførtes en studierejse til Paris, Strasbourg og Bruxelles med en gruppe cand. merc.-studerende og lærere. Rejsen var tilrettelagt af Elisabeth Thuesen i samarbejde med Institut for Udenrigshandel. Man besøgte EF-Parlamentet i Strasbourg, EF's Kommission og Råd i Bruxelles og OECD samt Det internationale Handelskammer i Paris. Desuden aflagdes besøg på virksomheder i disse byer.

I dagene 22.–24.6.78 afholdtes Fédération internationale pour le droit européen's (FIDE) VIII. internationale kongres for europaret på Handelshøjskolen i København om »Equal Treatment of Public and Private Enterprises« og »Due Process in the Administrative Procedure«. Kongressen blev ledet af Ole Lando som præsident og Hjalte Rasmussen som generalsekretær for FIDE. Fra Institutet deltog endvidere Jens Fejø og Elisabeth Thuesen. Ole Lando holdt åbningsforedraget med titlen »Europe: from quantity to quality«.

Hjalte Rasmussen kommenterer den stedfindende udvikling i den europæiske retspraksis i månedstidsskriftet »Europa« samt ved kronikker og kommentarer i Danmarks Radio til aktuelle juridisk interessante begivenheder. Desuden har han som formand for Dansk Selskab for Europaforskning (DSE) arrangeret bl.a. et seminar om emnet »Det nyvalgte europæiske Parlament«, hvor en række problemstillinger blev belyst navnlig ud fra politologiske og juridiske synsvinkler. Informationen fra DSE udsendes jævnligt i form af et newsletter »Nyt om Euroforskning«.

Elisabeth Thuesen har deltaget i handelsretslærerkonferencen i Bergen den 4.–5.11.77.

Endvidere har Elisabeth Thuesen i august 1977 foretaget studierejse til Stockholm for at skaffe materiale til sit forskningsprojekt.

E. INSTITUT FOR FINANSIERING

Institutbestyrer: Lektor, cand. polit. Henning Holten.

Professor: Cand. oecon. Carl E. Sørensen (rektor indtil 1.8.1978).

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, lic. polit. Palle Geleff, lektor, cand. polit. Henning Holten, adjunktvikar, fil. lic. Ulla Junker, adjunkt, cand. merc. Johannes Mouritsen, lektor, dr. polit. Niels Chr. Nielsen, adjunkt, cand. merc. Kaj Svarrer (tjenestefrihed fra 1.10.1977).

Kandidatstipendiat: Cand. oecon. Johannes Raaballe (fra 1.7.1978).

Eksterne lektorer: Cand. merc. Cato Baldvinsson, cand. jur. Søren Larsen, Finn C. Sørensen, H.D., cand. polit. Ole Zacchi.

Sekretærer: Mya Aagaard, Birte Mikkelsen, Hanne Toft (fra 1.12.1977).

Institutrådet består af ovennævnte fastansatte medarbejdere samt cand. polit. Ole Zacchi.
Valgt af de studerende: H.A.-studerende Sven Kolstrup, H.D.-studerende Lars Raahauge, cand. merc.-studerende Lars Knudsen.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1939 med benævnelsen Bankinstituttet. I forbindelse med en omlægning af bankstudiet til det nuværende H.D.-studiet i Finansiering og Kreditvæsen ændredes navnet 1.9.1967 til Institut for Finansiering.

Dets opgaver omfatter forskning inden for mikro- og makroøkonomiske finansieringsproblemer samt den faglige tilrettelæggelse af undervisningen i finansiering og kreditvæsen på H.A.-, cand. merc.- og H.D.-studierne.

2. Forskningsvirksomhed

a. Niels Chr. Nielsen arbejder med en empirisk undersøgelse af prisdannelsen på det danske aktiemarked, herunder specielt betydningen af risiko for kursdannelse.

b. Johannes Raaballe arbejder med skatters betydning for investerings- og finansieringsbeslutninger.

c. Johannes Mouritsen arbejder med en undersøgelse af kapitalgevinster på det danske kapitalmarked.

3. Publikationer

a. Palle Geleff, »Makromodeller for Integreret Fysisk Økonomisk Planlægning på Regionalt Niveau«, bind I og II, januar 1978.

Palle Geleff, »En model for bedre planlægning«, Forskningen og Samfundet, nr. 7, august 1978.

b. Henning Holten og Bodil Nyboe Andersen, »Penge- og valutapolitikens lovmæssige grundlag«, Juristen og Økonomen, nr. 1, 1978.

Henning Holten og Bodil Nyboe Andersen, »Bankernes indtjening og egenkapital«, Rasmus, Regionalbankernes Tidsskrift, nr. 6, marts 1978.

Henning Holten og Bodil Nyboe Andersen, »Udviklingen i det internationale valuta-system siden 1945«, Nationaløkonomisk Tidsskrift 1978 (særtryk nr. 1 samt i blå Memo nr. 60, Københavns Universitets Økonomiske Institut).

c. Niels Chr. Nielsen, »Dividende, aktiekurser og skatter«, Civiløkonomen, nr. 3, 1978.

Niels Chr. Nielsen, »On Taxation and the Relevance of the Financing Decision«, Working Paper 1978–2.

d. Johannes Raaballe, »Fishing. Prices contra Quantities«, Institut for Virksomhedsledelse, Århus Universitet, 1977.

e. Finn C. Sørensen, »Regnskabspraksis og långivers informationsbehov«, Revisorbladet, nr. 6 og 7, 1978.

Finn C. Sørensen, »Långivning til kriseramte virksomheder«, Fagskrift for Bankvæsen, nr. 4, 1978.

f. Ole Zacchi, »Pengeinstitutternes prispolitik«, Fagskrift for Bankvæsen, nr. 3, januar 1978.

Ole Zacchi, »Kommentar til Anders Grosen: Anlægsfinansiering: Skal finanslæneoptagelse indgå i finansieringen af en anlægsinvestering?«, Juristen og Økonomen, nr. 3, februar 1978.

Ole Zacchi, »Oversigt over statslige (offentlige) tilskuds-, låne- og garantiordninger til erhvervslivet«, Working Paper 1978-1.

Ole Zacchi og Bjarne Dyreborg-Carlsen, »Landbrugets finansiering, Sparekassen, nr. 2, februar 1978.

Ole Zacchi og Bjarne Dyreborg-Carlsen, »Forbrugerkreditens rolle for husholdningernes rådighed over ressourcer i: Konsumenten i samhället«, Stockholm 1978.

Ole Zacchi og Bjarne Dyreborg-Carlsen, »Økonomisk-statistisk oversigt over forbrugerkreditområdet. Bilag 5 i Betænkning om køb på kredit. Betænkning nr. 839, København 1978.

Henning Holten er den 16.9.1977 blevet medlem af det af statsministeriet nedsatte rådgivende udvalg vedrørende Færøerne.

F. FORSIKRINGSINSTITUTTET

Institutbestyrer: Afdelingsleder, lektor, cand. polit. Knud Hansen.

Lektorer: Lic. merc. John Kjær, lic. techn. Leif Bloch Rasmussen.

Stipendiat: Hasse Clausen.

Sekretær: Agnete Kitaj.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende:

Deltidsbeskæftiget lærer: Underdirektør, cand. jur. Erik Damm.

Valgt af destuderende: H.A.-studerende Finn Carstens, H.D.-studerende Flemming Carlsen.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1952. Dets formål er at drive økonomisk forskning inden for fagområdet risiko og forsikring samt at tilrettelægge og administrere undervisningen ved H.D.-studiet i forsikring, undervisningen i faget risiko og forsikring på H.A.-studiet samt undervisningen i forsikringsfaggrupperne på det erhvervsøkonomiske kandidatstudium.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Knud Hansen har udarbejdet nye notater til brug ved undervisningen i forsikringsøkonomi på H.D.-studiet og nye transparenter til brug ved H.A.-undervisningen i risiko og for-

sikring. Det virksomhedsspil, forsikringsspillet, som benyttes i instituttets undervisning, er påny blevet forbedret. Inspirationen hertil er bl.a. kommet fra spillet benyttelse også ved en række udenlandske uddannelsesinstitutioner. Udviklingen af det nye virksomhedsspil, risk management-spillet, er fortsat. Da der her er tale om et helt nyt undervisningsredskab, kræver det nogen eksperimenteren at finde den mest hensigtsmæssige udformning. Men det er nu sikkert, at spillet vil kunne tages i brug i H.A.-undervisningen i 1979.

Om *Hasse Clausens, John Kjærs og Leif Bloch Rasmussen's* arbejde henvises til beretningen for Informationsforskningsafdelingen, hvortil de har været udlånt i beretningsåret. John Kjær har som hidtil deltaget i forsikringsinstituttets undervisning og studieadministration.

3. Anden virksomhed

I april 1978 tilrettelagde instituttet et tre-dages besøg i københavnske forsikringsselskaber for 22 lærere og studerende ved Deutsche Versicherungs Akademie's afdeling i Hamburg. Knud Hansen holdt det indledende foredrag om dansk forsikringsvirksomhed.

I maj 1978 holdt Knud Hansen en gæsteforelæsning ved Hamburgs universitet og ledede gennemførelsen af et forsikringsspil. Knud Hansen har fortsat deltaget i arbejdet i den europæiske gruppe af »Risk and Insurance Economists«.

G. INSTITUT FOR NATIONALØKONOMI

Instituttets bestyrer: Lektor, cand. polit. E. Damsgård Hansen.

Professorer: Knud Lüttichau, Poul Milhøj.

Adjunkt/lektorgruppen: Afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, (fra 1. januar 1977 af instituttet udlånt til H.A.-Centret), lektor, cand. polit. E. Damsgård Hansen, lektor, cand. polit. Lars Lund, lektor, cand. polit. Svend Marker-Larsen, adjunkt, cand. oecon. Jørgen Lindgård Pedersen (udlånt til institut for ledelsesforskning), adjunktvikar Gudrun Sveistrup Jacobsen (indtil 1. marts 1978), senior-forskningsstipendiat Bjarne Sloth Jensen.

Sekretær: Elisabeth Kornbeck.

Institutaftdelingen for Erhvervs- og samfundsbeskrivelse, Fabrikvej 7:

Medarbejdere: Adjunkt, cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen, lektor, cand. oecon. H. Duelund Nielsen.

Sekretær: Hanne Dorf Pedersen.

Institutråd: (fra december 1977)

Repræsentanter for timelærerne: Fuldmægtig, cand. polit. Lise Bartholdy, forskningsleder, cand. polit. Palle Mikkelsen, kontorchef H. Thustrup Hansen, fuldmægtig Niels Mengel.

Valgt af De Studerendes Råd: Stud. merc. Claus Juhlin, stud. merc. Kurt Jørgensen, H.D.-studerende Hans P. H. J. Mortensen, H.D.-studerende Jesper B. Smith.

Institutrådets sekretær: Elisabeth Kornbeck.

1. Afsluttede og igangværende arbejder:

a. Poul Milhøj har fortsat sin deltagelse i redaktionen af lærebogssættet »Erhverv og Samfund«. Endvidere har han arbejdet videre på en redegørelse for 4 generationers livsindkomstforløb i årene 1900–70. I tilknytning hertil har han udsendt et paper »Retrospective Incomes by Generation Cohords« samt færdiggjort manuskriptet til en afhandling med titlen »Studier i generationsindkomster«, jævnsides med, at han har påbegyndt videregående studier omkring samspillet mellem aldersforskydninger og økonomisk udvikling.

b. Knud Lüttichau har fortsat undersøgelsen af: »Lønglidningens og den overenskomst-mæssige lønstignings determinanter for faglærte, ufaglærte og kvinder«.

c. Orla Brandt Jensen har siden januar 1977 været udlånt til H.A.-centeret med henblik på udarbejdelse af et forslag til en forsøgsvis reform af H.A.-studiet.

d. H. Duelund Nielsen har fortsat arbejdet med bygge- og boligpolitiske emner og har offentliggjort artikler herom samt en artikel om økonomisk demokrati. Betydelige dele af et manuskript til en monografi over realkreditproblemer foreligger. Endvidere har han arbejdet med pædagogiske problemer i forbindelse med seminararbejdet i erhvervs- og samfundsbeskrivelse.

e. Lars Lund har afsluttet arbejdet med terminshandel med obligationer. Han har medvirket i den arbejdsgruppe, der på instituttet har arbejdet med tilvejebringelse af et nyt lærebogsmateriale på H.A. 4.–6. semester og har her sammen med Svend Marker-Larsen udarbejdet to lærebøger i økonomisk politik. Hans bidrag vedrører pengepolitik og inflationsproblemer.

f. E. Damsgård Hansen har medvirket i den under pkt. e nævnte arbejdsgruppe. Han har skrevet artikler og holdt foredrag om økonomisk-politiske emner. Som medlem af børnekommissionens familiepolitiske udvalg har han som udvalgets repræsentant medvirket ved udarbejdelsen af betænkningen om udvidet barselsorlov.

g. B. Sloth Jensen har fortsat sit studieophold ved Wharton Business School og Department of Economics, University of Pennsylvania, Philadelphia, USA. Ved institutionen Wharton Econometric Forecasting Associates, Inc. studeredes udarbejdelsen af instituttets korttids- og langtidsprognoser for den amerikanske økonomi. Han deltog i dertil knyttede kvartalsvise forecast-seminarer med abonnentkredsen af private corporations, federale agencies, ministerier og internationale organisationer i Washington og New York. Efter hjemkomsten er færdiggjort en artikel om betydningen af exogene variable i økonomiske modeller. En undersøgelse af mulighederne for kausalitetstest på tidsserie-data er fortsat.

h. Svend Marker-Larsen har jfr. pkt. e sammen med Lars Lund færdiggjort to lærebøger om dansk økonomisk politik. Hans bidrag heri vedrører finanspolitikken samt den makroøkonomiske planlægning. Til brug for undervisningen i nationaløkonomi på H.A. 1. år har han i øvrigt færdiggjort en revideret udgave af opgavesamlingen »Flervalgsop-

gaver i nationaløkonomi« samt »Noter til mikro-teori«. En oversigt med noter til det makro-økonomiske stof er påbegyndt.

j. Jens Bjerregaard Christensen har fuldført et arbejde indenfor bolig- og byggepolitikken. Han har offentliggjort afhandlingen: »Ejerboliger-løsningen i dansk boligpolitik«. København 1978.

k. Gudrun Sveistrup Jacobsen har arbejdet med en undersøgelse af samspillet mellem konkurrenceevnen, handelsbalancens udvikling og erhvervsstrukturen siden 1966, herunder med branchemodeller for hjemmemarkedsafsætningen og eksportafsætningen.

H. ORGANISATION OG ARBEJDS-SOCIOLOGI

Instituttbestyrer: Professor Flemming Agersnap (fra 1. december 1977).

Formand for institutrådet: Lektor, cand. polit. J. C. Ry Nielsen (fra 1. september 1978).

Professorer: Flemming Agersnap, Torben Agersnap (udlånt til CTS/ILF) og Egil Fivelsdal.

Lektorer: Lic. merc. Niels Bjørn-Andersen (udlånt til informationsforskningsafdelingen), mag. scient. soc. Ib Andersen (udlånt til H.A.-centeret 1.7.1978 på halv tid), jur. lic. Britt-Mari Blegvad, lic. merc. Finn Borum (udlånt til H.A.-centeret på halv tid), cand. merc. Søren Christensen, dr. merc. Harald Enderud, cand. psych. Bjarne Herskin, Finn Junge Jensen M.B.A. (udlånt på halv tid til H.A.-centeret), cand. polit. J. C. Ry Nielsen (til 1. juli 1978 udlånt til Aalborg Universitetscenter) og cand. psych. Oluf Aagaard.

Seniorstipendiater: Cand. merc. Jørgen Frode Bakka, cand. merc. Poul-Erik Daugaard, socialrådgiver Peter Duus Hansen, mag. scient. soc. Helge Tetzschner (ansat 1. maj 1978) og mag. scient. soc. Ann Westenholz.

Sekretærer: Greta Andersen, Else Arndt, Marly Arnoldus, Gudrun Jacobsen, Inger Jensen, Tonny Jørgensen, Dorte Klöcker-Larsen, Liza Klöcker-Larsen, Alice Müller, Margrethe Plesner og Grethe Rønn.

EFG-praktikanter: Linda Dahl (1.8.1978–31.7.1980) og Britt Højbjerg Jensen (1.1.1977–31.12.1978).

Adjunktvikarer: Lic. merc. Erik Bøje Larsen (1.9.1977–31.12.1977), civilingeniør Poul Henning Pedersen (1.5.1978–31.5.1978), mag. scient. soc. Olaf Rieper (1.5.1978–30.6.1978), cand. merc. Henning Schwerdtfeger (1.1.1978–30.4.1978) og cand. merc. Preben West Hansen (1.10.1977–31.12.1977).

Eksterne lektorer: Cand. polit. Henrik Holt Larsen M.S. (1.12.1977–30.11.1980), cand. merc. Torben Beck Jørgensen (1.1.1978–31.12.1980), civilingeniør Per Langå Jensen (1.2.1978–31.1.1981) og cand. scient. pol. Jørgen Nue Møller (1.8.1976–31.7.1979).

Institutrådet består af ovennævnte lærere og sekretærer samt af følgende

Undervisningsassistenter: Torben Beck Jørgensen og Jesper Bruus Pedersen.

Valgt af de studerende: H.D.-studerende Erik Páske, H.D.-studerende Ejvind B. Ludvigsen, H.D.-studerende Jørgen Christensen, H.A.-studerende Lars Jepsen, H.A.-studerende Inger Lassen, H.A.-studerende Jytte Jacobsen, cand. merc.-studerende Jan Hellen, cand. merc.-studerende Ottar Nakken, cand. merc.-studerende Gert Nielsen og cand. merc.-studerende Leif Scharling.

Projektmedarbejdere: Bent Regner Andersen, Carl Otto Paludan Andersen, Thomas Boje, Jannick Bonde-Jacobsen, Poul Christensen, Mogens Trab Damsgaard, Jørn Daugaard Petersen, Ola Dinesen, Lisbeth Egsmose, Gert Gammelgaard, Jeppe Gustafsson, Ole Bjørn Hansen, Preben West Hansen, Jan Hjarnøe, Gulla Holten, Henrik Høgh, Tove Jensen, Vagn Jørgensen, Torben Kitaj, Henrik Kure, Kaj Larsson, Hugo von Linstow, Ilse Nielsen, Poul B. Olsen, Trine Olsen, Tommy Olsen, Leif Scharling, Henning Schwerdtfeger, Nils Sommer, Inge Rønne Steenberg, Henrik Stevnsborg, Torben Snowmann, Ole Ussing, Gert Walther, Søren Witoslavsky og Anne Grethe Wulf.

25 års jubilæum

Instituttet har i foråret 1978 fejret sit 25 års jubilæum. Januar 1953 blev Torben Agersnap ansat ved Handelshøjskolen, og fra marts samme år fik instituttet sin start som organisation, i begyndelsen dog under navnet »Kontor 101«.

Instituttet har på såvel festlig som faglig vis fejret jubilæet. Til den sidste gruppe af aktiviteter hører

- a. Jubilæumsbogen »Demokrati i organisationer (se under publikationer).
- b. Udnævnelse af James G. March, Stanford, Californien, til æresdoktor.
- c. Afholdelse af faglige konferencer:
  - 16.–17. marts om »arbejdsmarkeds- og arbejdsorganisationsforskning« med 11 gæster fra Göteborg, Stockholm, Oslo og Aarhus.
  31. marts gæsteforelæsning af James G. March.
  - 18.–23. juni om »forskning i arbejdslivsforhold« afholdt på Arresøhøj med støtte fra FUHU, DA og SSF. Der deltog 77 nordiske forskere samt som gæsteprofessorer Richard Hyman, England, Horst Kern, Tyskland og Guido Romagnoli, Italien.
- d. Udsendelse til efteråret af en bibliografi over instituttets publikationer.

Instituttets undervisning

Instituttet udbyder og administrerer undervisningen på de tre erhvervsøkonomiske studier ved Handelshøjskolen: H.D.-, H.A.- og cand. merc.-studierne.

H.D.-studiet i organisation

Undervisningen ved specialstudiet i organisation har til formål at give yngre folk med praktisk erfaring og gode forkundskaber, sådanne teoretiske kundskaber, at de bliver bedre egnede til at overtage ledende administrative stillinger i privat og offentlig virksomhed i første række inden for planlægnings-, personale- og organisationsfunktioner.

Studiet udbydes i fire studielinier: Strategi og planlægning, Datamatik, Offentlig forvaltning og Personaleadministration. Derudover tilbydes mulighed for tillægsprøver, d.v.s. at dimittender kan tilmelde sig en af de øvrige studielinier og gennemføre denne linies specielle fagkombination. Håndbog for studerende ved H.D.-studiet i Organisation, København, indeholder en detaljeret oversigt over studieliniernes sammensætning og fag.

H.A.-studiet

På H.A.-studiet forestår instituttet faget: Virksomhedens organisation, der er placeret i 3. og 4. semester. Dette fag omfatter: Almen gruppeteori, Metodekritik, Personaleadmi-

nistration, Arbejdsgrupper og virksomheders organisation, herunder struktur og processer. Hovedvægten lægges på at klarlægge samspillet mellem personer, materialer, maskiner og økonomiske forhold.

Instituttet har udarbejdet forslag til omlægning af H.A.-undervisningen og fået forslaget godkendt i H.A.-studienævnet. I det nye forslag, som starter januar 1979, erstattes mammutforelæsningsne og de individuelle seminarer af holdundervisning og projektarbejde/gruppeseminarer.

Cand. merc.-studiet

På cand. merc.-studiet deltager instituttet i undervisningen inden for det obligatoriske fag: Almen Økonomi. Instituttet udbyder følgende valgfri fag: Generel organisationsteori, Generel sociologi, Generel personaleadministration. Generel psykologi, Politisk økonomi og statsteori, Videregående organisationsteori I (participation og forandring), Videregående organisationsteori II (planlægning og konflikt), offentlig administration og politiske processer, Arbejds miljø, Videregående personaleadministration I, Videregående personaleadministration II, Samfundsvidenskabelig metodelære, Organisation og samfund og Massekommunikation.

Instituttets forskning

Instituttet er af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd blevet bedt om at udarbejde et forskningsprogram for 1979–1981. Det er en opgave, der rummer mange problemer, men instituttet har udarbejdet et program på 70 sider, som dels giver baggrunden og den hidtidige aktivitet og dels intentionerne for de kommende år. I det følgende er refereret aktiviteterne i det forløbne år inden for de 6 forskningsprogrammer, som er formuleret samt til sidst et afsnit om anden forskningsaktivitet.

1. Deltagelse

Ann Westenholtz har fortsat arbejdet med undersøgelsen »Lønmodtagerrepræsentation i aktieselskabsbestyrelser«. Der er i foråret udsendt en rapport »Magt og indflydelse i bestyrelser«, Nyt fra Samfundsvidenskaberne nr. 43. Desuden er der udarbejdet en artikel til jubilæumsbogen »Demokrati på arbejdspladsen i danske virksomheder«.

Bjarne Herskin har påbegyndt et projekt »Autentisk socialpsykologi«, som ud fra et materialistisk funderet metodologisk grundlag vil rette fokus på udviklingen af aktørernes bevidsthedsformer. I foråret 1978 er der udsendt en delrapport »Ansætter til en autentisk socialpsykologi«.

Flemming Agersnap har sammen med Poul Dreisler, Handelshøjskolen i Aarhus fortsat bearbejdelsen af datamaterialet fra undersøgelsen »Industrial Democracy in Europe«. Der er til en konference i maj af Poul Dreisler udarbejdet en oversigt over de anvendte indsamlingsprocedurer i Danmark. Som led i dette projekt har Reinhard Lund, Odense, udarbejdet en oversigt over det danske »Industrial relations systems«. Flemming Agersnap har til jubilæumsbogen udarbejdet en artikel »Samarbejdsforsøg i industrien – hvad har vi lært«.

Marly Arnoldus og *Liza Klöcker-Larsen* har fortsat bearbejdelsen af datamaterialet fra undersøgelsen af »Medarbejderrepræsentation i de styrende organer« (TAP-undersøgelsen). Der er udarbejdet en artikel til jubilæumsbogen »Medindflydelse og personlig udvikling«.

Henrik Holt Larsen har sammen med *Flemming Agersnap* og *Reinhard Lund*, Odense, gennemført en efterundersøgelse af danske erfaringer med nye samarbejdsformer på arbejdsgulvet. Undersøgelsen er gennemført efter aftale med European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions, Dublin. Der er udarbejdet en rapport omfattende en oversigt over statens og arbejdsmarkedsparternes aktivitet og politik på dette område samt en analyse af 6 virksomheders erfaringer. Rapporten udsendes i bogform i løbet af efteråret.

Søren Christensen og *Poul-Erik Daugaard* har indledt et projekt til belysning af sammenhængen mellem magt og deltagelse. Der er udarbejdet en arbejdsnote (nr. 78-5), som danner udgangspunkt for det videre teoretiske arbejde.

Britt-Mari Blegvad har til jubilæumsbogen udarbejdet en artikel »Normkonflikter omkring medbestemmelse«.

Poul H. Pedersen har viderebearbejdet en del af materialet fra Automationsundersøgelsen til en artikel til jubilæumsbogen »Ændringer i land-industriarbejderes holdninger gennem deltagelse i selvstyrende grupper«.

2. Organisationsstrukturer og organisationsændring

Poul H. Pedersen har med støtte fra *Flemming Agersnap* og *Niels Bjørn-Andersen* fortsat bearbejdningen af data fra 4 lande om store avancerede edb-systemers indflydelse på mellemledere og på organisationsstrukturen. Der er i 1978 udarbejdet et working paper »Tasks, Computer Systems and Control«.

Helge Tetzschner har sammen med *Poul B. Olsen* fortsat studierne af organisationsstrukturens udvikling i SID. Der er i efteråret 1977 publiceret to rapporter fra projektet. Poul B. Olsen lønnes dels af undervisningsministeriets projektgruppebevilling og dels af SID. Helge Tetzschner har på anmodning fra EF udarbejdet en rapport om danske erfaringer vedrørende konflikter på arbejdsmarkedet »Forebyggelse og regulering af kollektive arbejdskonflikter«, der vil blive publiceret i 1979.

I tilknytning til SID-projektet har Helge Tetzschner udarbejdet en artikel til jubilæumsbogen »Organisationsinternt demokrati – et forsøg på en begrebsafklaring«.

Finn Borum, *Harald Enderud* og *Nils Sommer* har videreført projektet »Administrative edb-systemer – en studie i systemplanlægningsprocessens forløb og resultater«. Der er indsamlet interviews og dokumentarisk materiale i to store danske koncerner. Der er udarbejdet en foreløbig rapport fra projektet på 700 sider, som vil blive publiceret i endelig form i 1979.

I tilslutning til systemplanlægningsprojektet er udarbejdet følgende to artikler til ju-

bilæumsbogen: Harald Enderud »Brugerdeltagelse i konstruktionen af edb-systemer – magtfuldhed eller magtesløshed? og Finn Borum og Niels Bjørn-Andersen »Brugerne og systemarbejdet – konsekvenser af brugerdeltagelse og en strategi til sikring af brugerindflydelse«.

J. C. Ry Nielsen har til jubilæumsbogen udarbejdet en artikel om »kollektiv ledelse«.

3. Politiske/administrative systemer og deres samspil med den private sektor

Egil Fivelsdal har i samarbejde med *Torben Beck Jørgensen* og *Poul-Erik Daugaard Jensen* gennemført en politisk-sociologisk undersøgelse af kommunikationskanalerne mellem de økonomiske interesseorganisationer og staten. Hovedrapporten »Interesseorganisationerne og centraladministrationen« er under udgivelse. Derudover er der udarbejdet en artikel af *Egil Fivelsdal* »Embedsmansperspektiver på samspillet mellem de økonomiske interesseorganisationer og centraladministrationen« til den 5. nordiske kongres i statskundskab i Bergen.

Torben Beck Jørgensen har afsluttet en gennemgang af teoribygninger for interorganisatoriske relationer. Undersøgelsen er publiceret i »Samspil og konflikt mellem organisationer«. *Torben Beck Jørgensen* har påbegyndt en undersøgelse af, hvorledes et stort politisk-administrativt system fungerer, når det stilles over for krav om besparelser på dets budgetter. Projektet støttes af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd og forventes afsluttet ultimo 1979.

Poul-Erik Daugaard Jensen har i samarbejde med *Ole Bjørn Hansen* og *Leif Scharling* videreført en undersøgelse af forskellige gruppers deltagelse i produktionen af kommunalpolitiske sager. Der er publiceret tre rapporter »Kommune, Borger, Presse«, som behandler sagsbehandlingen i henholdsvis Albertslund, Slagelse og Vissenbjerg kommune.

Jørgen Frode Bakka og *J. C. Ry Nielsen* har fortsat arbejdet med undersøgelsen af effekten af organisatoriske ændringer i kommunale forvaltninger (Farum-projektet). Der er i 1977 udarbejdet en delrapport »Organisationsændringer i Farum Kommune«. Desuden er der publiceret en delrapport af *J. W. Andersen* »Ledelse i en offentlig forvaltning«.

Britt-Mari Blegvad har påbegyndt en undersøgelse af samspillet mellem forbrugere og klageorganer (forbrugerklagenævn). Undersøgelsen vil især koncentrere sig om nævnets arbejdsformer og resultater. Undersøgelsen vil indgå i et internationalt projekt angående konfliktbehandling »Law and Dispute Treatment«. Det internationale arbejde koordineres af *Britt-Mari Blegvad* sammen med professor *K. Kulscar*, Ungarn. Som oplæg hertil er af *Britt-Mari Blegvad* sammen med *Annegrete Wulf* udarbejdet fem oplæg samt en standardplan til en komparativ systemanalyse af de konfliktbehandlingsorganer, som er udvalgt som basis for undersøgelsen.

Hans Gullestrup, Aalborg, har til jubilæumsbogen udarbejdet en artikel »Lokalindflydelse i grønlandske bygder«.

4. Offentlige serviceorganisationer og deres samspil med brugerne

Henning Schwerdtfeger og Jeppe Gustafsson, Aalborg, har i samråd med Tore Jacob Hegland, Aalborg, videreført Institutionsprojektet gennem en undersøgelse af »de alternative institutioners behandlingsresultater. Endelig rapport forventes færdig i 1979.

Britt-Mari Blegvad, Hugo von Linstow og Peter Nielsen har fortsat undersøgelsen af arbejdsdriftens udformning og effekt i kriminalforsorgen. Der er i foråret 1978 publiceret en delrapport af Hugo von Linstow og Peter Nielsen »*Prison and Work*«.

Ib Andersen, Preben West Hansen og Jørn Daugaard Petersen har fortsat arbejdet på undersøgelsen af effekten af eksperimenterende behandlingsarbejde inden for stofmisbrugerbehandling. Der er i foråret 1978 udsendt en delrapport »*Opvækstvilkår og stofintroduktion hos klienter fra et eksperimenterende behandlingssystem*«.

Ib Andersen og Jørn Daugaard Petersen har som en udløber af ovennævnte projekt indledt en undersøgelse af den historiske udvikling af det storkøbenhavnske behandlingssystem for unge stofmisbrugere i perioden 1968–76. Projektet støttes af Socialstyrelsen.

Ib Andersen og Preben West Hansen har indledt en undersøgelse af, hvordan det sociale hjælpeapparats organer og foranstaltninger fungerer i forbindelse med afhjælpning af de sociale problemer, som er forårsaget og forstærket af ungdomsarbejdsløsheden. Undersøgelsen sigter også mod at bidrage til opstillingen af en evaluering – og interventions-teori. Projektet støttes af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

5. Arbejdsmiljø – dets udvikling og regulering

Flemming Agersnap og Poul H. Petersen har i forbindelse med afslutningen af Automationsundersøgelsen på basis af materiale fra de 15 deltagende lande lavet en analyse, der er rapporteret i et udkast til et kapitel i den komparative rapport for hele projektet »*Effects on Worker Attitudes of Conflict or Harmony in their Social Environment*«.

Gert Walther og Vang Bendz Jørgensen har i samråd med Flemming Agersnap og Søren Christensen gennemført en undersøgelse i en fabrik på landet. Undersøgelsen er således indirekte en videreførelse af det ovennævnte projekt. Der er udsendt en foreløbig rapport i foråret, og som endelig rapport i september afleveret to kandidatafhandlinger med titlen »*Landindustriarbejdere og arbejderbevidsthed*«.

Olaf Rieper har i samarbejde med *Agnes Saaby Johansen* m.fl. fra Teknologisk Institut, arbejdspsykologisk afdeling indledt et projekt omfattende forsøg med bedriftssundheds-tjeneste. Projektet skal belyse, hvilken brug der er for sagkyndig (udefra kommende) bistand til virksomheders sikkerheds- og sundhedsarbejde, samt hvilke virkninger der opnås af en sådan bistand under forskellige betingelser. Emnet er belyst i en artikel af Olaf Rieper »*Arbejdsmiljømodeller og sociologi*« efteråret 1977 og i et litteraturstudie fra 1976. Olaf Rieper har til jubilæumsbogen udarbejdet en artikel »*Deltagelse i sikkerheds- og sundhedsarbejde på arbejdspladsen*«.

Olaf Rieper og Kirsten Jørgensen, DTH, har indledt et projekt for Nordisk Minister-

råd med sigte på at udvikle modeller for langtidsplanlægning af arbejdsmiljøindsatser i virksomheder.

Oluf Aagaard har fortsat indsamlingen af materiale til belysning af afviklingsprocesser for ældre ledere.

Oluf Aagaard har indledt en undersøgelse af erfa-grupper og jobrotation som lederudviklingsformer.

6. Arbejdsløshedens årsager og virkninger

Peter Duus, Helge Tetzschner og Jesper Bruus Pedersen har sammen med *Thomas Boje*, RUC, fortsat arbejdet med at udvikle en kompetence og en aktivitet på dette felt. Efter aftale med Metal, København, og Kvindeligt Arbejderforbund afd. 5 er der i efteråret 1977 gennemført en undersøgelse af langtidsarbejdsløsheden blandt afdelingernes medlemmer. Der er udsendt en rapport »Langtidsarbejdsløse kvinder« (1978) af Jannik Bonde Jacobsen og Torben Snowmann; to andre rapporter udkommer i efteråret 1978.

Den ovennævnte gruppe har ligeledes med støtte fra en række studerende fortsat undersøgelserne af konsekvenserne for lønmodtagerne af virksomhedslukning/-indskrænkning. Projektet studerer i særdeleshed konsekvenserne af indskrænkningerne på B&W-værft samt på Kastrup Glasværk. Der udkommer en rapport herom i efteråret 1978.

Gruppen har udarbejdet oplæg til dannelsen af en større projektgruppe til fortsættelse af forskningsaktiviteten på disse felter. Der er i efteråret 1978 opnået en bevilling fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til ansættelse af 5–7 forskere på feltet for en to-års periode.

7. Andre projekter

Olaf Rieper og Lisbeth Egsmose har udarbejdet en oversigt over udviklingen i dansk arbejds sociologisk forskning. Artiklen »Sociology of Work in Denmark after World War II« er publiceret sammen med tilsvarende oversigter for de andre nordiske lande i anledning af den internationale sociologkongres i Uppsala i august 1978.

Bjarne Herskin har redigeret en artikelsamling om socialarbejderens arbejdssituation, som udkommer i 1979.

Harald Enderud har skrevet en arbejdsnote om »Den moderne organisationsteori: Et forsøg på syntese – og en beskrivelse af nogle grundlæggende problemer i teoridannelsen«.

Flemming Agersnap har udarbejdet et paper om »The Organization and its Environment in an Interorganizational Perspective«.

Torben Agersnap og Hanne Abrahams, Handelshøjskolens bibliotek, har arbejdet på en oversigt over instituttets aktiviteter og publikationer i løbet af dets 25-årige liv. Oversigten vil blive publiceret i efteråret 1978.

Torben Agersnap og Egil Fivelsdal har redigeret en artikelsamling »Demokrati i organi-

sationer« (Erhvervsøkonomisk Forlag/Nyt Nordisk Forlag, 1978), som udkom til instituttets 25-års jubilæum.

Instituttets publikationer

Bøger

Torben Agersnap og Egil Fivelsdal (red.): Demokrati i organisationer. Nyt Nordisk Forlag. Arnold Busck. Pris kr. 125,-.

I 1978 er det 25 år siden Institut for Organisation og Arbejdssociologi blev oprettet ved Handelshøjskolen i København. Vi har ønsket at markere dette jubilæum bl.a. ved at udgive denne artikelsamling, hvor det gennemgående tema er medbestemmelse i arbejdslivet og på lokalplanet. Instituttet har i de forløbne 25 år været stærkt engageret i forskning omkring disse problemer, og i en anden publikation giver vi en oversigt over instituttets indsats på dette og andre områder.

Denne artikelsamling repræsenterer et udsnit af den forskning omkring medbestemmelse, som nu foregår ved instituttet. I enkelte artikler søger man at opsummere forskningsresultaterne på bestemte områder, andre artikler er midtvejsrapporter om undersøgelser, som er godt i gang, mens nogle artikler præsenterer resultater fra projekter som nylig er startet.

Vi søger med denne bog at give et indtryk af bredden i problemerne omkring »demokrati i organisationer«, og søger samtidigt at vise, hvorledes problemerne forskningsmæssigt kan angribes på forskellige måder og på forskellige niveauer i organisationer og samfund.

Vi har forsøgt at skrive artiklerne sådan, at de skulle kunne forstås uden specielle forudsætninger – om det er lykkedes, kan kun læseren afgøre.

Jubilæumsbogens indhold

Torben Agersnap: Hvorfor demokrati i organisationer?

Flemming Agersnap: Samarbejdsforsøg i industrien – hvad har vi lært?

Marly Arnoldus og Liza Klöcker-Larsen: Medindflydelse og personlig udvikling.

Britt-Mari Blegvad: Normkonflikter omkring medbestemmelse.

Finn Borum og Niels Bjørn-Andersen: Brugere og systemarbejdet – konsekvenser af brugerdeltagelse og en strategi til sikring af brugerindflydelse.

Harald Enderud: Brugerdeltagelse i konstruktionen af edb-systemer – magtfuldhed eller magtesløshed?

Hans Gullestrup: Lokalindflydelse i grønlandske bygder.

J. C. Ry Nielsen: Kollektiv ledelse.

Poul H. Pedersen: Ændringer i land-industriarbejderes holdninger gennem deltagelse i selvstyrende grupper.

Olaf Rieper: Deltagelse i sikkerheds- og sundhedsarbejde på arbejdspladsen.

Helge Tetzschner: Organisationsinternt demokrati – et forsøg på en begrebsafklaring.

Ann Westenholz: Demokrati på arbejdspladsen i danske virksomheder.

Andre bøger

Ann Westenholz: Magt og indflydelse i bestyrelser. Nyt fra Samfundsvidenskaberne nr. 43.

Lønmodtagerne har fra 1.1.1974 ifølge aktieselskabsloven haft ret til at indvælge to medlemmer i aktieselskabernes bestyrelser. Bogen søger at belyse, hvilke konsekvenser ordningen har haft indtil nu for magt- indflydelsesfordelingen. Der rejses bl.a. spørgsmål om repræsentanterne bliver: professionelle bestyrelsesmedlemmer, overflødige personer, virksomhedsegoister, konservative elementer, inkompetente medlemmer, nye magtfaktorer, gidsler, narresutter, lokalegoister, et skridt på vejen mod ØD?

Ivar Hornemann Møller: Om ulighedens årsager. Nyt fra Samfundsvidenskaberne nr. 44.

Ole Monrad: FAUST – Folkebibliotekernes automationssystem. Nyt fra Samfundsvidenskaberne nr. 45.

Håndbog for studerende ved H.D.-studiet i organisation. 12. udgave. Samfundslitteratur.

Kompendier

Finn Junge-Jensen og J. C. Ry Nielsen: Individet i organisationen. 4. udgave. Nyt fra Samfundsvidenskaberne.

Britt-Mari Blegvad, Olaf Rieper og Helge Tetzschner (red.): Arbejdsmarkedets forhold. Samfundslitteratur.

Flemming Agersnap og Britt-Mari Blegvad: Konfliktteori. 4. udgave. Samfundslitteratur.

Forskningsrapporter

Jesper Bruus Pedersen, Peter Duus og Helge Tetzschner: »Tre rapporter om arbejdsløshed«.

Peter Duus og Helge Tetzschner: »Det er ikke kun fordi ---« en artikel om arbejdsløshed.

Thomas Boje og Peter Duus: Arbejdskraftfordeling og arbejdsløshed i Danmark 1950–1977.

Børje Langefors: The Need of Improved Research on Information Systems.

Børje Langefors: Hermeneutics, Infology and Informations Systems.

Lone Jappe: Konsekvenser af et terminalbaseret edb-systems indførelse i 2 sparekasser for filial medarbejdernes trivsel.

Ole Monrad: Edb i folkebibliotekerne. Systemvurdering og systemkonstruktion belyst gennem FAUST, folkebibliotekerne automationssystem.

Ulla-Britta Duus, Kirsten Netteberg, Wanda Rasmussen og Grethe Wendt: »Kvinder i arbejdsløshed«.

Harald Enderud: Metodeovervejelser i organisationsforskningen. Noget om indsamling, og analyse og vurdering af data i teoriudviklings-fasen.

Olaf Rieper: Sikkerheds- og sundhedsarbejde i produktionen.

Ole Hansen, Poul-Erik Daugaard og Leif Scharling: Kommune, borger, presse. – Delrapport om sagsbehandlingen i Albertslund kommune.

Ole Hansen, Poul-Erik Daugaard og Leif Scharling: Kommune, borger, presse – Delrapport om sagsbehandlingen i Slagelse kommune.

Ole Hansen, Poul-Erik Daugaard og Leif Scharling: Kommune, borger, presse – Delrapport om sagsbehandlingen i Vissenbjerg kommune.

Arbejdsnoter

Harald Enderud: Den moderne organisationsteori: Et forsøg på syntese – og en beskrivelse af nogle grundlæggende problemer i teoridannelsen.

Jørgen Lindgaard Pedersen: Teknologi, værdier, penge og kredit under simpel reproduktion.

Jørgen Lindgaard Pedersen: Karl Marx's penge og kreditteori.

Hugo von Linstow og Peter Nielsen: Prison and work.

Søren Christensen og Poul-Erik Daugaard: Magt og deltagelse.

Gert Walther og Vagn Bendz Jørgensen: Landindustriarbejdere og arbejderbevidsthed.

Ali Andersen og Lars Olsen: Ud af folkeskolen – hvad så?

Ib Andersen og Preben West Hansen: Opvækstvilkår og stofintroduktion hos klienter fra et eksperimenterende behandlingssystem – en foreløbig beskrivelse og diskussion.

Bjarne K. Herskin: Ansatser til en autentisk socialpsykologi.

Helge Tetzschner: Societal Structure and Union Organization.

Jan Molin: Bevidstgørelse og organisationsforandring (det teoretiske grundlag).

Andre publikationer

Ib Andersen og Preben West Hansen: »Mere effektiv bistand til de unge arbejdsløse«. Artikel i FORSKNINGEN OG SAMFUNDET, januar 1978.

Marly Arnoldus og Liza Klöcker-Larsen: Debutants in governing boards. The personal development of some newly elected representatives during their first term of participation

in the decision making processes. Paper til den 2. internationale konference »On participation, workers' control and self-management«. Paris 2.–10. september 1977 (40 sider).

Britt-Mari Blegvad, Colin M. Cambell and C. J. Schuyt (ed.): European Yearbook in Law and Sociology 1977. The Hague 1977.

Britt-Mari Blegvad og Annegrete Wulff: »The Danish Judicial Systems«. 20 sider. Arbejdsdokument. Vienna Coordination Center WD/23, 1977.

Britt-Mari Blegvad: »Law and Dispute Treatment: A summing up an a narrowing down«. 20 sider. WD/26, 1977.

Britt-Mari Blegvad: »Procesanalyse af institutionen«. Side 125–131 i NU-serien B 1977:9. Behandling i institutioner: Typer og forskningsproblemer. Nordiska Ministerrådet.

Britt-Mari Blegvad: »Participation and Norm Conflict«, artikel til European Yearbook in Law and Sociology 1978.

Finn Borum: »An Alternative to Organization Development«. Paper præsenteret ved konferencen: Workshop: »Research on Management Problems from the Perspective of Workers and their Unions« ved Oxford Centre for Management Studies den 29.–31. marts 1978.

Finn Borum: »Systemarbejdet – idealer og realiteter« i Nord data 77. Konferencedokumentation.

Poul-Erik Daggard Jensen: »Lejernes rettigheder – beboerdemokrati« i Cai F. Christensen og Erik Warn (red.): Fra beboerdemokrati til andelsboligforening. Samfundslitteratur 1978.

Poul-Erik Daugaard Jensen: »Sagsbehandling i kommunerne er vanskelig at gennemskue«. Artikel i Forskningen og Samfundet, nr. 6, 1978.

Peter Duus: »Arbejdsløshedsforskning i Danmark«, artikel i Forskningen og samfundet.

Peter Duus: Anmeldelse i Civiløkonomen nr. 5 af bogen: »Om arbejdsløsheden« af Robert Pedersen.

Lisbeth Egsmose og Olaf Rieper: Sociology of Work in Denmark after World War II. Artikel i Hans Berglund og Ted Hanisch (ed.), »Sociology of Work in the Nordic Countries. Published by the Scandinavian Sociological Association«, Oslo 1978.

Harald Enderud, Finn Borum og Niels Aage Sommer: Indflydelse i organisationer – belyst ved studier af edb-systemkonstruktionsprocessen, foreløbig rapport fra forskningsprojektet »Administrative edb-systemer – en studie i systemplanlægningsprocessens forløb og resultater«.

Harald Enderud og Jens Carsten Nielsen: »Virksomhedens personaleblad som organisationsændrings-værktøj: Problemer og muligheder«. Artikel i *Organisasjon, marked og samfunn*. Nr. 1, 1978, side 8–29.

Harald Enderud og Carsten Høgh: »Lederstil, ledelsesproblemer og organisationsform – en operationel contingency-approach«. Artikel i *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* nr. 1, 1978, side 19–38.

Hans Gullestrup: »Community Development in Western Samoa – Survey of a Project Form and its Implementation«. Publiceret i serie fra Nationalmuseets Forlag: »Social Studies in Oceania and South East Asia«.

Bjarne Herskin: Behandlingarbejderens arbejdssituation – en socialpsykologisk analyse af behandlingssideologiers proces-funktion. Paper forelagt på Nordisk Psykologisk Årsmøde i Åbo.

J. C. Ry Nielsen, Jens Hjerrild-Jensen, Finn Kramer, Erik Laursen, Anna-Birte Ravn og Arnt Jerup Wiis: Rapport om pilotprojektperioden. AUC, 1978.

Karl-Otto Paludan Andersen, Peter Duus, Søren Witoslavsky og Thomas Boje: B&W-undersøgelsen. Hvor gik B&W-arbejderne hen da de gik ud? Pjece.

Helge Tetzschner: »Organisationsformer og samfundstruktur«. Foreløbig udgave. Stencil.

Preben West Hansen og Vibeke Elmer Knudsen: »Stofmisbrugerbehandling – nogle udviklingstræk og behandlingsmodeller«. Artikel i kriminalpolitik.

Preben West Hansen og Jørn Daugaard Pedersen: »Hvad siger narkomanerne«. Artikel i Kriminalpolitik.

Ann Westenholz: »Employee Representation on boards of directors in Danish companies«. Paper til den 2. internationale konference. »On participation, workers' control and self-management«. Paris 7.–10. september 1977.

Ann Westenholz: Lønmodtagernes rolle i A/S bestyrelserne. *Forskning og Samfund*, nr. 4, april 1978.

Oluf Aagaard: »Institut for Organisation og Arbejdssociologi ved Handelshøjskolen i København har 25 års jubilæum«. Artikel i *Civiløkonomen* nr. 9, 1977.

Oluf Aagaard: »Davs eller farvel til fremtiden – Davs' mulige rolle«. *AV-kommunikation*, nr. 1, 1978.

Oluf Aagaard: »En professions tilblivelse – og erhvervspædagogiske aspekter«. Artikel i *DAICY-Nyt*, september 1978.

Instituttet udgiver i november 1978: »Årsrapport 1.8.1977–31.7.1978. der omhandler instituttets aktiviteter lidt mere udførligt beskrevet. Interesserede kan henvende sig til instituttet.

I. INSTITUT FOR PRESSEFORSKNING

Institutbestyrer: Lektor, mag. art. Ulf Kjær-Hansen.

I årets løb er ved en række forhandlinger og møder fastlagt vilkår for det fremtidige samarbejde med Institut for Erhvervsøkonomi.

Vor deltagelse i undersøgelsen af reklameomkostningernes omfang i 1978 blev sat i gang i foråret 1978 med en vurdering af distriktspressens annonceindtægter på grundlag af samtlige udkomne numre i maj 1978.

På opfordring af Danmarks Statistik er instituttet i færd med at levere materiale til belysning af oplag og annoncepriser for dagblade, magasiner, fagblade, tidsskrifter og distriktsblade dækkende perioden for 1973 til 1978.

I løbet af beretningsperioden er blevet færdiggjort to undersøgelser af annonceringens omfang i københavnske dagblade og magasiner. Den første dækker perioden 1973–1976, og den anden beskæftiger sig med udviklingen i løbet af 1977.

Ligeledes er blevet afsluttet en analyse af oplagsudviklingen for dagblade i den første halvdel af 1970'erne.

13. april 1978 deltog Ulf Kjær-Hansen i Markedsføringsrådets seminar på Byggecentrum i Middelfart med et indlæg om »Mediernes rolle i det danske samfund« med vægten lagt på journalistens placering i kommunikationen mellem medium og læsere.

Ulf Kjær-Hansen har som i tidligere år været medlem af komiteen til uddeling af Distriktsbladernes Sammenslutnings pris for en bemærkelsesværdig kommunikationsindsats i det storkøbenhavnske område i det seneste år.

J. INSTITUT FOR REGNSKABSVÆSEN

Institutbestyrer: Fra 10.12.1976: Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen, fra 14.12.1977: Lektor Preben Melander.

Formand for institutrådet: Fra 10.12.1976: Lektor Jens Oluf Elling, fra 14.12.1977: Lektor Flemming Rasmussen.

Professorer: Palle Hansen samt fra 1.1.1978: Zakken Worre.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. merc. Dennis Clausen, lektor, lic. merc. Jens Oluf Elling, lektor, cand. polit. Erik Hansen, lektor, cand. polit. Vagn Thorsgaard Jacobsen, lektor, cand. merc. Henning Kirkegaard, lektor, cand. merc. Preben Melander, adjunkt, akademiingeniør Jørgen R. Meyer, adjunkt, cand. pæd. Aage Nedergaard, lektor, lic. merc. Peter Neergaard, lektor, cand. polyt. Flemming Rasmussen, adjunkt, cand. merc. Jens Aaris Thisted.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Svend Høgsberg Kristensen.

Seniorstipendiat: Cand. merc. Ulrik Gorm Møller, akademiingeniør Jens Schou-Christensen.

Sekretærer: Birthe Beckmann, Lisa Borges, Hanne G. Damgaard, Liff Susan Hansen, Karen Jack Pedersen, Lone Rafn.

Institutrådet består af ovennævnte samt følgende:

Valgt af undervisningsassistenterne ved instituttet: Direktør Hans Knudsen, cand. jur. Jan Ranners.

Afsluttende og igangværende forskningsprojekter

Dennis Clausen har fortsat forskningen i virksomhedernes rapportering omkring virksomheds-/samfundsrelationer samt økonomirapportering rettet mod medarbejdere og disses repræsentanter.

Derudover eksperimenteres med udvikling af forbedrede undervisningsmetoder i forbindelse med koncernregnskabsteknik.

Jens Oluf Elling har i forlængelse af et projektarbejde i Dansk Management Center udarbejdet en rapport om inflationsregnskaber. Desuden arbejder Jens Oluf Elling på en omlægning af H.A.-studiet i eksternt regnskabsvæsen og har i den forbindelse produceret nyt lærebogs- og øvelsesmateriale.

Erik Hansen har fortsat arbejdet med at udvikle pensum, casemateriale og undervisningsform for undervisningen i langtidstyring på H.D.-studiet. Arbejdet har især været orienteret mod at integrere de teknisk/økonomiske og organisatoriske synsvinkler. Disse problemstillinger vil blive beskrevet i en lærebog, der forventes færdiggjort i forårssemesteret 1979.

Erik Hansen har færdigredigeret to andre lærebøger med emnerne partiel investerings-teori og finansiel langtidstyring. Endvidere er der sket en væsentlig udbygning af casematerialet til undervisningen i langtidstyring.

Erik Hansen har forestået udviklingen af nye opgaver og cases til H.D.-uddannelsens to seminarrækker.

Erik Hansen har fortsat arbejdet med et større forskningsprojekt om virksomhedernes strategiske styringssystem.

Palle Hansen har fortsat sit arbejde med udvikling af en model for årsregnskabet. De seneste resultater er fremlagt ved bl.a. en gæsteforelæsning på Svenska Handelshögskolan, Stockholm den 1. juni 1978 og en forelæsning 31. januar 1978 på Tietgenskolen i Odense.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har afsluttet arbejdet som redaktør for Håndbog i Markedsføring, dansksproget udgave, samt påbegyndt arbejdet som redaktør af en tilsvarende håndbog tilpasset svenske forhold.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har afsluttet udarbejdelsen af en lærebog omkring prog-noseudarbejdelse.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har fortsat arbejdet med udarbejdelse af et kombineret lager-/likviditetsstyringssystem i sæsonprægede virksomheder, hvis formål er opstillingen af styremodeller over sammenhængen mellem forskellige typer af lagerstyringsmodeller og likviditetsmodeller i form af optimeringsmodeller for lagerstyring under hensyntagen til knap likviditet.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har påbegyndt et arbejde omkring opstillingen af budget-simuleringsmodeller med specielt henblik på markedsføringens økonomiske styring.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har endvidere påbegyndt udarbejdelsen af en lærebog omkring langtidsstyring.

Henning Kirkegaard arbejder fortsat med udvikling af et normsæt for brugers kravformulering til økonomiske styresystemer, herunder specielt for funktionsvise styresystemers registreringskrav, sammenhæng og koordination. Arbejdet skal bl.a. danne bidrag til en kalkulemodel for driftsformsvalg.

Svend Høgsberg Kristensen vendte ved udgangen af 1977 tilbage til Institut for Regnskabsvæsen efter godt et års udlån til CTS/ILF.

Forskningsindsatsen har foreløbig udmøntet sig i en besvarelse af et af de i marts 1977 udskrivne Tietgen-prisemner. Besvarelsen koncentrerer sig om en række regnskabsmæssige og skattemæssige problemstillinger med særlig betydning for økonomiske enheder organiseret som koncerner. Besvarelsen er endnu ubedømt.

Preben Melander arbejder med et projekt omkring udvikling og anvendelse af budgetter og regnskaber inden for servicesektoren. Første fase af projektet er dokumenteret i en arbejdsrapport »Anvendelse af budgetter og regnskaber som grundlag for en virksomheds ressourcedisponering – en analysemodel«. Projektet videreføres i 1979.

Der er gennemført en empirisk undersøgelse inden for 2 offentlige servicevirksomheder. I den ene af virksomhederne foretages i samarbejde med Peter Neergaard m.fl. en foreløbsundersøgelse af et budgetsystemprojekt, der følges fra projektstart til normal drift.

Preben Melander har fortsat sit arbejde omkring udvikling af nye undervisningsformer og undervisningsmaterialer til H.D.-studiet i regnskabsvæsen. Til brug for koblingen mellem faget budgettering og organisation er udarbejdet en problemoversigt under betegnelsen: »Budgetteringssystemets tilpasning til organisationens behov«.

Preben Melander har i samarbejde med bl.a. Jørgen Meyer etableret et nyt cand. merc.-undervisningsmodul under emneområdet »Økonomisk styring i organisatorisk og adfærdsteoretisk belysning«. Studiet behandler de organisatoriske og ledelsesmæssige problemer, som er forbundet med udvikling og drift af økonomiske informationssystemer.

Preben Melander har deltaget i en idégruppe nedsat af EDB-rådet med henblik på at iværksætte forsknings- og kursusprojekter inden for området »edb, ledelse og økonomi«. Preben Melander har her medvirket ved udgivelsen af EDB-rådets rapport nr. 17 omkring »Vurdering og valg af edb-systemer«.

Jørgen Meyer har fortsat arbejdet på forskningsprojektet omkring kvantitative metoders anvendelse i den strategiske styring. Et større empirisk arbejde er afsluttet sommeren 1978, ligesom der er formuleret en referenceramme for den strategiske styringsproces. En samlet statusrapport for projektets empiriske- og teoretiske arbejde vil blive publiceret ved årsskiftet 1978/79.

Ulrik Gorm Møller har i perioden færdigskrevet en afhandling med titlen: »Økonomisk styring og indkomstskat«. Afhandlingen kan inddeles i 3 dele. Første del består af en systematisering af skatteplanlægningens handlingsparametre. Anden del indeholder analyser af beskatningens påvirkning af virksomhedernes investeringsbeslutninger, herunder opstilles der regler for, hvorledes skattefaktoren skal inddrages i investeringsplanlægning.

gen. Tredje del beskæftiger sig med den skattemæssige resultatopgørelse for aktieselskaber og personlige firmaer. Der er udviklet beslutningsmodeller vedrørende anvendelsen af de skattemæssige afslutningsdispositioner. Modellerne kan bl.a. an vise, om der skal henlægges til investeringsfond, samt om man skal foretage forskudsafskrivning eller henlægge til investeringsfond.

Peter Neergaard har i samarbejde med Preben Melander samt en cand. merc.-studerende indledt en større empirisk undersøgelse af udvikling og anvendelse af budget- og regnskabssystemer i den offentlige sektor. Der er udviklet en analysemodel samt spørgeskemaer. Undersøgelsen i en offentlig virksomhed – en ex post undersøgelse – nærmer sig sin afslutning. I en anden offentlig virksomhed er der indledt en forløbsundersøgelse, der vil strække sig frem til 1980. Målet med denne undersøgelse er at kortlægge de »kritiske« hændelser i udviklings-processen for et edb-system med henblik på at forklare den senere anvendelse, vurdering m.v. af det udviklede system.

Peter Neergaard har qua sin tilknytning til ILF/CTS arbejdet med de lic.-studerendes problemer, bl.a. gennem et forskningsmøde over dette emne. Peter Neergaard har desuden stået for en forskningsgruppe på Institut for Regnskabsvæsen.

Peter Neergaard har endelig arbejdet videre med en revision af organisationsundervisningen på H.D.-studiet i regnskabsvæsen. Halvdelen af storholdsundervisningerne er lagt om til dialogforelæsninger, og der er desuden udviklet nyt undervisningsmateriale.

Flemming Rasmussen har på forlaget Samfundslitteratur udsendt bogen: »Langtidsbudgettering«.

Ved ØD-gruppens seminarer har Flemming Rasmussen forelagt papers om henholdsvis virksomhedens investeringsplanlægning under ØD og den professionelle leder og ØD.

Flemming Rasmussen har afsluttet arbejdet med en undervisningsversion af budgetsimuleringsystemet DØSS. Programkomplekset er stillet til rådighed for Danmarks Tekniske Højskole, Københavns Teknikum og Århus Universitet til brug for forskning og undervisning, ligesom det indgår i undervisningen på Handelshøjskolen i København.

Jens Schou-Christensen har afsluttet projekt, der belyser hvilke overordnede kriterier, der kan beskrive leverandørerne i markedet for mindre datamaskiner. Som led i undersøgelsen er der udarbejdet en total produktoversigt. Studiet er afrapporteret i rapport nr. 20 fra Edb-rådet.

I det forløbne år er der desuden arbejdet på emnerne »værdi af information« og »organisationers forandringsevne«. Disse arbejder skal indgå i et større projekt som kriterier for anvendelse af elektronisk databehandling.

Jens Aaris Thisted har udarbejdet et bidrag om regnskabsvæsen som adfærdsvidenskabelig disciplin til P. Neergaard: Organisationskompendium II samt diverse noter til undervisningsbrug. Herudover arbejdes der videre med projektet om kriseramte virksomheder.

Zakken Worre har afsluttet to manus til to bøger om budgettering med titlen »Budgettering i chefsperspektiv«, hhv. »Budgetstyring af aktiviteten i køb, produktion og salg«.

Disse bøger indgår i et video-baseret undervisningsmateriale hvis billedside er under produktion ved beretningsårets slutning. Bøger og video-bånd udkommer i efteråret 1978.

Endvidere har Zakken Worre medvirket som konsulterende redaktør af »Håndbog i Markedsføring«, som udkom i foråret 1978. Han har selv skrevet et kapitel i dette værk om »Budgetstyring af markedsføringen«. Sammen med V. Thorsgaard Jacobsen har han udarbejdet en ny form for brugervejledning i form af en håndbogs-nøgle til denne håndbog.

Zakken Worre arbejder i øjeblikket med udvikling af ressourcestyring for den lille håndværksevirsomhed. Materialet udvikles i samarbejde med Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Danmark. Også en fortsættelse af det video-baserede undervisningsmateriale om budgettering er planlagt. Kommende emner er »likviditetsstyring« og »omkostningsstyring«.

2. Anden virksomhed

Dennis Clausen har afviklet forskellige kurser over temaet: Virksomhedens udadvendte økonomirapportering.

Palle Hansen deltog i december 1977 og i januar 1978 efter indbydelse fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer i to møder for erhvervspressens medarbejdere med indlæg over årsregnskabets overskudsbegreb. For studentersammenslutningen ANSA holdt han den 22. januar 1978 et foredrag: »Nogle betragtninger over lederudvikling«.

Palle Hansen har i beretningsåret fortsat sit arbejde som redaktør af idéskriftet »Lederkab og Lønsomhed« og af managementbøgerne i »Karriere-serien«.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har medvirket ved Den Danske Bankforenings opfølgingskurser samt ledet kurset omkring markedsføringsøkonomi.

Henning Kirkegaard har afsluttet udviklingen af et standardssystem for agenturvirksomhed. Systemet er i rutine hos et servicebureau og i hovedtræk bygget op omkring handlingskædemodellerne.

Henning Kirkegaard deltager fortsat i projektgruppen for udvikling af et informations-system for spejdsvirksomheder. Dette projekt vil levere materiale til vurderingsproblematikken omkring driftsformsvalg.

Svend Høgsberg Kristensen bestod i januar 1978 Handelsministeriets prøve for statsautoriserede revisorer.

Preben Melander har som særlig budgetsagkyndig medvirket i den af undervisningsministeren nedsatte arbejdsgruppe til vurdering af Rigshospitalets økonomiske forhold.

Preben Melander har medvirket i DIEU's lederkursus »Styring af store EDB-projekter«.

Jørgen Meyer har sammen med Preben Melander startet et nyt cand. merc.-modul R 4 »Informationssystem og organisation på strategisk og taktisk niveau«. I forbindelse med kurset er blevet udviklet et sæt forelæsningsnoter, der ligeledes har fundet anvendelse på cand. merc.-modulet S 1.

Peter Neergaard har i dagene 25.–27. september 1978 deltaget i konferencen »Information and Control Systems« European Institute for Advanced Studies in Management, Bruxelles og holdt foredrag over »The userrepresentative in edp-design – an evaluation« samt diskuteret sit igangværende forskningsprojekt.

Peter Neergaard har i dagene 25.–27. oktober 1978 deltaget i konferencen »The Copenhagen Conference on Computer Impact« Marienlyst.

Flemming Rasmussen har som formand for Konsistoriums edb-udvalg medvirket ved en analyse af Handelshøjskolen i Københavns behov for edb. Analysen har resulteret i udarbejdelse af en kravspecifikation som grundlag for tilbudsindhentning. Sideløbende er udarbejdet en del informationsmateriale til de kollegiale organer på Handelshøjskolen.

Jens Schou-Christensen har for Edb-rådet udviklet kursusmateriale til et kursus i »anskaffelse af mindre datamaskiner«. *Jens Schou-Christensen* har over samme emne afholdt en række seminarer i halv-heloffentlige institutioner og foreninger, herunder holdt foredrag på NORD-Data konferencen.

Jens Schou-Christensen har gennemført en totalomlægning af undervisningen i administrativ databehandling på cand. merc.-studiet i revision.

Jens Aaris Thisted deltog i den første europæiske konference i European Accounting Association.

Zakken Worre deltog som foredragsholder den 18.1.1978 i en konference om arbejdsmiljøproblemer på Ålborg Universitets Center. Emnet for foredraget var arbejdsmiljøet i driftsøkonomisk belysning.

Endvidere har *Zakken Worre* deltaget i arbejdet i Uddannelsespolitisk Komité i Foreningen af danske Civiløkonomer samt i Nævnet for uddannelse af ledere til håndværksvirksomheder under Undervisningsministeriet.

3. Publikationer

Jens Oluf Elling: »Eksternt Regnskabsvæsen«, bind 1.

Jens Oluf Elling: »Øvelser til eksternt regnskabsvæsen«, bind 1.

Jens Oluf Elling: Nogle kommenterede hypoteser om finansieringspolitikken i 4 danske, børsnoterede selskaber. Erhvervsøkonomisk Tidsskrift nr. 4, 1977.

Jens Oluf Elling: »Lån i lommen eller hatten i hånden«. Management 3/1978.

Jens Oluf Elling: »Overskud pr. aktie og P/E-værdi«. Civiløkonomen 3/1978.

Jens Oluf Elling: »Interview-samtale med dir. Terkelsen, Handelsbanken«. Management 4/1978.

Jens Oluf Elling: »Interview-samtale med dir. Dullum, Novo«. Civiløkonomen 3/1978.

- Erik Hansen:* Partielle investeringskalkuler. Samfundslitteratur 1978.
- Erik Hansen:* Finansiell langtidstyring. Samfundslitteratur 1978.
- Palle Hansen:* »Vinst, Övervinster och Lönsomhet«. Svenska Dagbladet 16/9 1977.
- Palle Hansen:* »Nøgletal«. Vølunds Personaleinformation 6/10 1977.
- Palle Hansen:* »Årsregnskabet er hverken fugl eller fisk«, Erhvervsbladet 17/10 1977.
- Palle Hansen:* »The Accounting Theory of Profit: An Analysis Based on Material from Practice.« Kapitel i bogen: »Studies in Accounting« (red. W. T. Baxter & S. Davidson) 3. udg. 1977.
- Palle Hansen:* »Status »med fortsat drift for øje« er en fiktion«, Revision og Regnskabsvæsen nr. 4/1978.
- Palle Hansen:* »Det omstridte overskud«, Revision og Regnskabsvæsen nr. 2/1978.
- Palle Hansen:* »The Annual Statement Needs a Theory«, Kap VII i bogen »Trends in Managerial and Financial Accounting« (red. Cees van Dam) Leiden/Bosten 1978.
- Palle Hansen:* »Profit Centre«. Artikelserie i ideskiftet Lederskab og Lönsomhed nr. 3–6/1978.
- Vagn Thorsgaard Jacobsen* (red.): »Håndbog i Markedsføring«. Institut for Lederskab og Lönsomhed 1978.
- Vagn Thorsgaard Jacobsen/Zakken Worre:* Kapitel 4. »Håndbogsnøgle«. Markedsføringsplanen (s. 111–154) i Håndbog i Markedsføring.
- Vagn Thorsgaard Jacobsen:* Kapitel 11. »Prisfastsættelse og produktvalg« (s. 363–383) i Håndbog i Markedsføring.
- Vagn Thorsgaard Jacobsen:* »Prognoser og prognosevalg«. Samfundslitteratur 1978.
- Vagn Thorsgaard Jacobsen:* »Valg af strategi og beslutning under usikkerhed«. Samfundslitteratur 1977.
- Preben Melander:* »Budgetstyring inden for en større EDB-organisation«. Samfundslitteratur 1978.
- Preben Melander:* »Budgetteringssystemets tilpasning til organisationens behov«. Samfundslitteratur 1978.

Preben Melander: »Budgetopgaven i en servicevirksomhed«. 2. udgave. Samfundslitteratur 1978.

Preben Melander: »Supplerende noter og checklister til faget budgettering«, bind 1, 2 og 3. Samfundslitteratur 1978.

Peter Neergaard: »Brugerdeltagelse i forbindelse med edb-system i konstruktion – et forsøg på begrebsafklaring«. Data 2/78.

Peter Neergaard (red.): »Organisationskompendium II. Adfærdsmæssige problemstillinger i relation til økonomistyring«. København. Januar 1978.

Flemming Rasmussen: »Langtidsbudgettering«. Samfundslitteratur 1978.

Jens Schou-Christensen: »Konferenceindlæg på NORD-Data 1978«.

Jens Schou-Christensen: »Databehandlingskontrakter«, Civiløkonomen nr. 8/78.

Jens Schou-Christensen: »Anskaffelse af mindre datamaskiner«, Data nr. 5/78.

Jens Schou-Christensen: »Afgrænsning af leverandører ved anskaffelse af mindre datamaskiner«. Edb-rådet.

Zakken Worre: »Budgetstyring af markedsføringen«. Kapitel 33 i Håndbog i Markedsføring. København 1978.

Zakken Worre sammen med *Vagn Thorsgaard Jacobsen:* »Håndbogsnøgle. Markedsføringsplanen«. Kapitel 4 i Håndbog i Markedsføring. København 1978.

Zakken Worre: »Hvordan får vi budgetteringen bredt ud i virksomheden«. I Erhvervsøkonomisk Tidsskrift nr. 3, 1978.

K. INSTITUT FOR TEORETISK STATISTIK

Institutbestyrer: Lektor, cand. merc. Jørgen Kai Olsen.

Professor: Dr. polit. Ernst Lykke Jensen.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. merc. Steffen Jørgensen, lektor, cand. merc. Jens Overø, adjunkt, cand. merc. Lars Grønholdt, adjunkt, cand. merc. Ole Nilsson.

Sekretær: Edith Camradt.

Institutrådet består af ovennævnte samt

Valgt af de studerende: Jens Møller Lee, Peter A. Poulsen.

1. Oprettelse

Institut for teoretisk Statistik blev oprettet i 1966.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Lars Grønholdt har på licentiatstudiet påbegyndt et projekt, der omfatter formulering af en operationel model til optimal fordeling af et reklamebudget på forskellige reklamemedier. Der stiles mod anvendelse af modellen på et praktisk mediaplanlægningsproblem i en virksomhed. Endvidere beskæftiger Lars Grønholdt sig med anvendelse af edb til løsning af statistiske problemer inden for såvel det undervisningsmæssige som det forskningsmæssige område. Således har han til brug i undervisningen udviklet en række edb-standardprogrammer, der kan anses for et fordelagtigt hjælpemiddel ved løsning af statistiske problemer, som kræver behandling af observationsmaterialer. Standardprogrammerne er installeret på handelshøjskolens lokale datamat. Et notat herom er udgivet i september 1977 med titlen: »Statistiske edb-standardprogrammer«.

Ole Nilsson har arbejdet med et projekt, hvis foreløbige titel er: »Stokastiske afsætningsmodeller«. Formålet med arbejdet er i første række at foretage en videreudvikling af eksisterende descriptive modeller, idet de søges udbygget med relevante handlingsparametre, således at de også kan benyttes som beslutningsmodeller for udbyderen af en given vare. For øjeblikket arbejdes der med en konkurrencemodell under duopol.

Steffen Jørgensen har fortsat fungeret som fagleder for undervisningen i teoretisk statistik på H.D. 1. dels studiet og har videreført den i 1976 påbegyndte forsøgsundervisning, baseret på forelæsningsnoter, med det formål at fremskaffe et nyt undervisningsmateriale til faget teoretisk statistik på H.D. 1. del. I undervisningsåret 1977–78 er 3 hold på H.D. 1. del blevet undervist efter de nævnte forelæsningsnoter, som udgives i august 1978 på Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck under titlen: »Steffen Jørgensen: »Noter til teoretisk statistik H.D. 1. del«. Denne lærebog vil være pensum for alle hold, der starter undervisning pr. 1.9.1978. Der er planlagt en revision af bogen i 1980.

Steffen Jørgensen har på forlaget Samfundslitteratur fået udgivet »Bilag til teoretisk statistik H.D. 1. del 1978«, der er en opgavesamling/studievejledning for faget teoretisk statistik på H.D. 1. del.

Steffen Jørgensen har siden december 1977 været formand for studienævnet for H.D. 1. del.

Steffen Jørgensen har i beretningsperioden færdiggjort sin licentiaafhandling, som for nærværende er ved at blive renskrevet af instituttets sekretær. Afhandlingen har titlen: »Studier i virksomhedens pris- og reklamepolitik«.

Steffen Jørgensen har i dagene 24.–26.5.1978 deltaget i et symposium i management science »Optimization of Dynamic Problems« ved European Institute for Advanced Studies in Management, Bruxelles. Steffen Jørgensen præsenterede et papir med titlen »Necessary Conditions for an Optimal Price Policy when Competitor's Reactions are Delayed«.

Jørgen Kai Olsen har fortsat arbejdet med at opstille en stokastisk model for en virksomheds afsætning af en given vare. Han har i beretningsåret specielt koncentreret sig om modellens anvendelse som prognose- og beslutningsmodel samt om dens anvendelse som

empirisk model. I forbindelse med dette projekt har Jørgen Kai Olsen afholdt et ugentligt seminar for instituttets medarbejdere. Jørgen Kai Olsen er endvidere i færd med at skrive en artikel om estimation af parametrene i økonomiske beslutningsmodeller. Endelig har han i beretningsåret forberedt en fri forelæsningsrække i statistik, der udbydes i undervisningsåret 1978/79.

Jens Overø har i det forløbne år udarbejdet cand. merc. specialet L 2 »Tidsrækkeanalyse«.

3. Anden virksomhed

Ernst Lykke Jensen har fungeret som censor i Matematisk Statistik på Landbohøjskolen. *Lars Grønholdt* har fungeret som censor i statistik ved Handelshøjskolen i Århus. *Ole Nilsson* har fungeret som censor i statistik ved Handelshøjskolen i Århus. *Steffen Jørgensen* har fungeret som censor ved Københavns Universitets statsvidenskabelige eksamen samt i statistik ved H.A. henholdsvis H.D. 1. dels studierne ved Handelshøjskolen i Århus.

Jørgen Kai Olsen har fungeret som censor ved det statsvidenskabelige studium, ved Københavns Universitet og ved H.A.-studiet ved Handelshøjskolen i Århus. *Jens Overø* har fungeret som censor i statistik ved Handelshøjskolen i Århus.

L. INSTITUT FOR TRAFIK-, TURIST- OG BELIGGENHEDSFORSKNING

Institutbestyrer: Professor Ejler Alkjær.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor Tage Skjøtt-Larsen, adjunkt Peter Aderhold.

Forskningsstipendiat: Cand. scient. Peter Maskell.

Sekretærer: Inge Andersen, Doris Henriksen.

Institutrådet har bestået af ovenstående samt af følgende

Undervisningsassistenter: Jørgen Eriksen H.A. & M.B.A og cand. merc. E. Holm-Petersen.

Valgt af de studerende: Thomas Gorr og Søs Stadil.

Indenfor *forskningen* har professor *Ejler Alkjær* videreført igangværende forskningsprojekter inden for turist-, regional- og luftfartsøkonomi. Han deltog i arrangementet af og ledede en delegation af skandinaviske økonomi- og teknikprofessorer til den 3. skandinaviske handels- og studiekonference ved Pacific Lutheran University i Tacoma, Washington, USA, hvor han også forelagde resultaterne af skandinaviske og amerikanske byers og regioners images. Ligeledes var han gæsteforelæser over turistøkonomiske emner ved Northrop University, Inglewood, Californien, USA. Ved de to nævnte universiteter samt Freie Universität i Vest-Berlin har han som udpeget sagkyndig medvirket ved tildeling af doktorgrader, ligesom han er indtrådt i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelsen af et professorat i international økonomi ved den finske handelshøjskole i Helsingfors. Han har assisteret DANIDA ved ansættelse af turist- og trafikrådgivere til Tanzania og har foretaget en studierejse til Østafrika og Seychellerne. En foreløbig rapport over en del

af de i de senere år foretagne imageanalyser er offentliggjort på Samfundslitteraturs forlag under titlen »Images and Realities in Transportation, Tourism and Regional Economy«.

Lektor *Tage Skjøtt-Larsen* er vendt tilbage fra et 10-måneders studieophold i England, hvor han deltog i et forskningsprojekt vedrørende kundeservice. Hovedresultaterne af denne undersøgelse er blevet præsenteret på National Council of Physical Distribution Management's konference i Los Angeles og på en distributionskonference i Bruxelles. Delresultater af undersøgelsen er endvidere blevet publiceret i artiklen »Measurement and Management of Customer Service«. Skjøtt-Larsen er indtrådt i en tværinstituttlig arbejdsgruppe, som arbejder på et af Danmarks Erhvervsfond finansieret projekt vedrørende økonomiske konsekvenser af at indføre varekodning i Danmark.

Adjunkt *Peter Aderhold* har beskæftiget sig med analysering af befolkningernes rejsevaner og disses ændringer i forskellige europæiske lande. Dette arbejde mundede ud i artikler i faglige tidsskrifter om »Dimensions of Europe's tourist markets«.

Cand. scient *Peter Maskell* har siden tildelingen af sit kandidatstipendium ved instituttet 1.8.1977 gennemført litteraturstudier som indledning til forskningsprojektet: »Drivkræfterne i den regionale udviklingsproces – en teoretisk og empirisk undersøgelse af det industrielle lokaliseringsmønsters årsager med belysning af konsekvenser for den offentlige regionale politik«. Projektet tager sigte på erhvervelse af den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

Cand. merc. *E. Holm-Petersen*, som var kandidatstipendiat ved instituttet 1975–77, fik sin licentiatafhandling om masseturisme i udviklingslandene accepteret til forsvar af et bedømmelsesudvalg bestående af professorerne *Ejler Alkjær* (formand), *Bjarke Fog* og *Arne Rasmussen*. Førstnævnte var officiel opponert ved den påfølgende forsvarsafhandling, hvor arbejdet blev godkendt.

På det *undervisningsmæssige område* er instituttets hidtidige cand. merc.-faggruppe »Trafik-, turist- og regionaløkonomi« blevet erstattet af 3 nye faggrupper inden for henholdsvis turistøkonomi (T1) trafikøkonomi (T2) og regionaløkonomi (T3). M.h.t. H.A.-studiet er der forberedt et undervisningseksperiment på seminarrækken i beliggenhedslære på H.A. 4. semester. Det har til formål at intensivere det tværfaglige indhold og indhente erfaringer med en projektorienteret arbejdsform.

M. INSTITUTTET FOR UDENRIGSHANDEL

Institutbestyrer: Afdelingsleder, cand. polit. Lauge Stetting.

Professor: Dr. merc. Frode Slipsager.

Lektorer: Mag. scient. soc. Heine Andersen (fra 1.10.1977) (p.t. udlånt til H.A.-Centret), cand. merc. Poul Schultz, cand. polit. Harald Vestergaard, H.D., og cand. merc. Ole Wi-berg.

Adjunkter: Cand. polit. Hans Kornø Rasmussen og cand. polit. Henrik Schaumburg-Müller.

Forskningsstendiater: Cand. polit. Kirsten Bregn (fra 1.2.1978) (p.t. udlånt til CTS/ILF), cand. polit. Jens Erik Torp (fra 15.2.1978 seniorstipendiat).

Gæsteforsker: Dr. Helga Hoffmann (fra 1.1.1978) (ansat i et adjunkt-vikariat 1.2.–31.7.1978).

Institutsekretær: Jytte Beckert.

Sekretærer: Grete Colerick, Kate Bøje Larsen.

Institutrådet består af ovennævnte fastansatte medarbejdere.

1. Oprettelse

Instituttet for Udenrigshandel blev grundlagt i 1932 med det formål at virke til fremme af studiet af udenrigshandelens problemer.

2. Afsluttede forskningsarbejder

a. International Handel og Investering

Søren Kjeldsen-Kragh har afsluttet sin undersøgelse af de forskellige opfattelser til forklaring af handelens og investeringers branchemæssige sammensætning og omfang. Undersøgelsen er offentliggjort i serien Skrifter fra Institutet for Udenrigshandel 9 under titlen *International Handel og Investering*, København 1977.

3. Igangværende og planlagte forskningsarbejder

a. Industrialisering i Indien

Henrik Schaumburg-Müller fortsætter undersøgelsen af forskellige aspekter af industrialiseringsprocessen i Indien. I beretningsperioden er resultater af dette arbejde blandt andet formidlet gennem foredragene »Udviklingsteoretiske aspekter belyst ved industrialiseringsprocessen i Indien« og »Småindustriens betydning i Indiens nye industripolitik«, holdt for Mellemfolkeligt Samvirke. Desuden er der udarbejdet et arbejdspapir: »Kontrol med udenlandske direkte investeringer i Indien«, april 1978, som benyttes i undervisningen. Undersøgelsen fortsættes i næste beretningsperiode.

b. Samfundsøkonomiske projektanalyser

Henrik Schaumburg-Müller har fortsat arbejdet med gennemførelse af samfundsøkonomiske projektanalyser med udgangspunkt i det integrerede bistandsprojekt i Noakhali, Bangladesh. I beretningsperioden er udarbejdet: »A Case Study of Economic Project Analysis: The Agricultural Irrigation Project of Muhuri River in Bangladesh«, Januar 1978, som benyttes i undervisningen. Desuden har arbejdet dannet baggrund for udarbejdelsen af artiklen: »Et realistisk syn på landsbyerne« i *Udvikling* nr. 5, 1977. Undersøgelsen afsluttes i næste beretningsperiode.

c. Byggeeksport

Poul Schultz og Ole Wiberg har fortsat deres undersøgelse vedrørende fællesnordisk byggeeksport. Undersøgelsen, som gennemføres for Nordisk Ministerråds embedsmandskommitté for samarbejde inden for byggesektoren, har i beretningsperioden hovedsagelig væ-

ret koncentreret omkring en kortlægning af samarbejdsstrukturen inden for dansk byggeeksport. Efter planen vil undersøgelsen være tilendebragt i begyndelsen af 1980.

d. Internationale projektleverancer

Poul Schultz, Frode Slipsager, Harald Vestergaard og Ole Wiberg har i beretningsåret videreført deres undersøgelser i forbindelse med internationale projektleverancer med henblik på udgivelse i næste beretningsår.

e. Udenlandske datterselskabers interne og eksterne tilpasningsproblemer

Frode Slipsager har fortsat materialeindsamlingen til denne undersøgelse og har offentliggjort nogle delresultater under titlen: *Styring af udenlandske datterselskaber – et praktisk eksempel*, Institut for Udenrigshandel, 1977.

f. Virksomhedens personalepolitik i international afsætning

Frode Slipsagers undersøgelse af de specielle personaleproblemer i international afsætning er blevet forsinket, men forventes offentliggjort i løbet af næste beretningsår.

g. National kontrol af multinationale virksomheder

Frode Slipsager fortsætter denne undersøgelse specielt med henblik på at belyse, hvorledes industrielt og økonomisk demokrati kan indgå som et led i den nationale kontrol af de multinationale virksomheder.

h. EF's relationer til udviklingslandene

Jens Erik Torp har fortsat sit arbejde med en undersøgelse af EF's betydning for den økonomiske arbejdsdeling mellem EF-medlemslandene og udvalgte udviklingslande i Vestafrika. Af delresultater er der i beretningsåret publiceret artiklerne »The Ivory Coast – Towards Self-Centered Development?«, i Worm (ed.): »*Industrialization, Development, and the Demands for a new International Economic Order*«, København 1978, og »Fra afhængighedsanalyser til teorier om kapitalens internationalisering«, i *Økonomi og Politik*, nr. 3, 1977. Begge artikler er udarbejdet sammen med universitetslektor Henrik Secher Marcussen. Undersøgelsen forventes færdiggjort januar 1978 med en bog, der har arbejdstitlen: *The Internationalization of Capital: The EEC, France, and the Ivory Coast 1058–76*.

i. Internationale deinvesteringer

Harald Vestergaard ønsker at supplere denne undersøgelse, som har sigtet mod udviklingslandene, med en belysning af deinvesteringsspørgsmålet i sammenhæng med udenlandske etableringer i et industriland.

j. Udenlandske investeringer i Danmark

Harald Vestergaard planlægger i det kommende beretningsår at påbegynde en undersøgelse af udenlandske virksomheders etableringer i Danmark.

k. Den ny økonomiske verdensorden

Henrik Schaumburg-Müller og Hans Kornø Rasmussen arbejder med en undersøgelse, hvis formål er at analysere indholdet i Den ny økonomiske Verdensorden og de deraf af-

ledede udviklingsstrategier. Følgende emner vil blive taget op til behandling: Råvareordninger, valutasytmet, gældsproblemer, industrialiseringsstrategier, overførsel af teknologi og strukturproblemer i verdenshandelen.

I forbindelse hermed har Hans Kornø Rasmussen publiceret to artikler: »U-landene og de internationale metalmarkeder«, *Den ny Verden*, nr. 2, 1977, og »U-landenes gælds- og valutaproblemer«, *FN-orientering*, særnummer 1978. Arbejdet er planlagt at være tilendebragt i næste beretningsår og tænkes blandt andet anvendt i undervisningen på cand. merc.- og H.D.-studiet.

l. Danmarks import af forarbejdede varer fra udviklingslandene

Hans Kornø Rasmussen arbejder på et projekt under titlen: »En strukturanalyse af den danske industri med henblik på en belysning af den stigende import af forarbejdede varer fra udviklingslandene«. Arbejdet vil dels beskæftige sig med en emneorienteret teoretisk analyse, dels en empirisk belysning af Danmarks samhandel med udviklingslandene med henblik på en vurdering af u-landsimportens indflydelse på den danske økonomi. Undersøgelsen vil løbe hele næste beretningsår.

4. Løbende publikationsvirksomhed

a. Meddelelser fra Institutet for Udenrigshandel

Institutet har i beretningsperioden udsendt numrene 57–59 af Meddelelser fra Institutet for Udenrigshandel, der skal tjene som et bindeled mellem instituttet og udenrigshandelsinteresserede erhvervskredse, herunder Handelshøjskolens egne dimittender i udenrigshandel. Bladet indeholder meddelelser om instituttets kursusarrangementer, gæsteforelæsninger, mødearrangementer, case studies, studierejser til fremmede markeder, virksomhedsbesøg etc.; desuden indeholder bladet korte omtaler af nye forskningsresultater og interessante nydannelser inden for udenrigshandelen. Meddelelserne redigeres af Ole Wiberg.

b. Studierejserapporter

Under titlen *JUGOSLAVIEN – økonomi, udenrigshandel og industrielt samarbejde* har Institutet for Udenrigshandel udgivet en markedsrapport, som er resultatet af en studierejs^a for afgangsholdet under H.D.-studiet i udenrigshandel fra 30. januar til 11. februar til Beograd, Sarajevo, Ljubljana og Zagreb. Beretningen bygger på de studerendes forarbejder samt rapporter fra henved 25 besøg hos føderale og regionale økonomikamre, banker, udviklingsselskaber, importvirksomheder, eksportorienterede produktionsvirksomheder, herunder samarbejds- og Joint Venture-partnere for danske virksomheder, samt forskellige servicevirksomheder. Bearbejdelsen af det omfangsrige materiale er forestået af cand. merc. Nils Kruse. Fra instituttets side er arbejdet blevet koordineret af Ole Wiberg. Rapporten er udsendt til Jugoslavien-interesserede myndigheder, erhvervsorganisationer og -virksomheder.

c. Undervisningsmateriale

Institutet har i beretningsåret udgivet en redegørelse om markedet for *Internationale obligationer* med særlig henblik på udenrigshandels- og finansieringsstudierne, udarbejdet af cand. polit. Jens Thomsen, som er tilknyttet instituttet som ekstern lektor.

Til brug for undervisningen i eksport under handelsskolernes statskontrollerede specialkursus har Ole Wiberg udarbejdet *Studiemateriale i eksportmarkedsføring*. Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, Udgivervirksomheden).

Ole Wiberg har som led i sine studier omkring det økonomiske samarbejde mellem øst og vest udarbejdet et case-materiale omhandlende en mindre dansk virksomheds industrielle samarbejde med ungarske og polske virksomheder til brug for et fælles lærebogsmateriale, som er under udarbejdelse af de nordiske handelshøjskoler.

5. Kontakter med andre institutter og videnskabelige organisationer m.v.

Instituttet har i beretningsperioden samarbejdet med en lang række danske og udenlandske institutioner og organisationer.

6. Anden virksomhed

a. Virksomhedsbesøg

I september 1977 aflagde H.D. 5. semester i udenrigshandel besøg på Det danske Stålværk, Frederiksværk, hvor ledende medarbejdere orienterede om værkets internationale afsætningsproblemer.

I december aflagde en gruppe cand. merc.-studerende under faget International virksomhedsøkonomi besøg hos Søren T. Lyngsøe A/S i Søborg. Under besøget modtog gruppen indlæg fra underdirektør Per Fischer og direktør Ebbe Mansted om virksomhedens produktudvikling og internationale afsætning.

b. Studierejser

Fra 20. januar til 4. februar gennemførte instituttet en studierejse til USA for afgangsholdet under H.D.-studiet i udenrigshandel. Studierejsten omfattede mere end 30 besøg hos danske og amerikanske produktions- og servicevirksomheder, amerikanske lokale, statslige og føderale myndigheder, danske eksportfremmemyndigheder samt internationale organisationer (Verdensbanken, Inter-American Development Bank og UN Centre of Transnational Corporations) fordelt over byerne Dallas, Austin og Houston i Texas, Washington D.C., Columbia i Maryland samt New York. Studierejsten blev tilrettelagt af Harald Vestergaard i samarbejde med Ole Wiberg. Fra instituttet deltog endvidere Poul Schultz, Frode Slipsager og Lauge Stetting. En rapport om studierejsten er under udarbejdelse og forventes at foreligge i næste beretningsår.

Fra 12. til 19. marts har instituttet i samarbejde med Handelshøjskolens Institut for europæisk markedsret arrangeret en studierejse for cand. merc.-studerende med specialer inden for jura og udenrigshandel. Programmet omfattede foruden EF-institutionerne i Bruxelles (Kommissionen og Rådet) og Parlamentet i Strassbourg besøg hos OECD og International Chamber of Commerce (ICC) i Paris, virksomhedsbesøg i Bruxelles hos Carlsberg Bryggeriernes belgiske forhandler, Brasserie Haelterman, og hos Danfoss' daterselskab i Belgien. Endvidere besøgte studiegruppen i Paris den danske handelsafdeling ved ambassaden, hvor studiegruppen blandt andet blev orienteret om det aktuelle danske eksportfremstød i Frankrig. Fra instituttet deltog Hans Kornø Rasmussen, Poul Schultz og Ole Wiberg.

c. Konferencevirksomhed

Den 31. marts arrangerede instituttet i samarbejde med Nordisk Komité for Øststatsforskning og Slavisk Institut ved Københavns Universitet et symposium over temaet »EF og COMECON«. I symposiet, hvori deltog 75 indbudte repræsentanter for myndigheder, hovederhvervsorganisationer, banker, virksomheder og højere læreanstalter i hvert af de nordiske lande, indledte professor Thorkil Kristensen med en generel orientering om emnet, ligesom Thorkil Kristensen senere ledede den afsluttende debat og opsummering. Symposiets første del gjaldt de økonomiske relationer, hvor handelsråd Allan Maltarp, Udenrigsministeriets handelsafdeling, redegjorde for de økonomisk-handelsmæssige aspekter, og ekspeditionssekretær Flemming Bjørnekær Jensen, Udenrigsministeriets økonomisk-politiske afdeling, redegjorde for de økonomisk-politiske aspekter. Under denne del fungerede Ole Wiberg som ordstyrer. Anden del omfattede de politiske relationer, med indlæg fra redaktør Mogens Espersen, Danmarks Radio, og professor Bjarne Nørretranders, Slavisk Institut.

d. Undervisning for udenlandske studerende

I samarbejde med medarbejdere fra Handelshøjskolens institutter for Organisation og Arbejdssociologi samt Nationaløkonomi har Lauge Stetting og Ole Wiberg i løbet af efteråret og foråret deltaget i opbygningen af et Business Administration Programme, som indgår i Danmarks Internationale Studenterkomité's (DIS) universitetskurser for udenlandsstudenter i København. Sammen med cand. polit. Klaus Carsten Pedersen har Ole Wiberg i forårssemestret endvidere forestået undervisningen i faget »Business Relations between Eastern and Western Europe«.

e. Dimittendkontakt

Instituttet har i beretningsåret gennem sin repræsentant i bestyrelsen, Ole Wiberg, vedligeholdt sit samarbejde med Udenrigshandelsklubben, som er stiftet af en kreds af dimitterende i udenrigshandel. Ved klubbens generalforsamling den 26. oktober 1977 orienterede handelsråd Kaj Hansen, Kgl. danske Generalkonsulat i New York, deltagerne i generalforsamlingen og H.D.-studierejsedeltagere om *The Sunbelt – det ekspanderende markedsområde i USA*.

f. Samarbejde med Institut for afsætningsøkonomi om fællesudbud på cand. merc.-studiet

Som led i udviklingen af instituttets undervisningsudbud på cand. merc.-studiet er i beretningsperioden indledt et samarbejde med Institut for afsætningsøkonomi om oprettelse af et fælles fagudbud, byggende på en integreret gennemgang af grundlæggende afsætningsøkonomiske modeller og den internationale afsætnings særlige tilpasningsproblemer. Som en forløber for det fælles fagudbud, som planlægges iværksat september 1980, vil instituttet i overgangsperioden tegne sig for en del af undervisningen på fag A4, som udbydes af Institut for afsætningsøkonomi.

CENTRE

CENTERET FOR DATAMATIK

EDB-AFDELINGEN

Leder: Lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen.

Videnskabelige medarbejdere: Civilingeniør Tage Henriksen H.D. og lektor, civilingeniør Gert Bechlund.

Programmør: Torben Boyd.

Operatører: Ulla Larsen, Mona Madsen, William Storm.

Tasteoperatør: Ulla Berring.

Sekretær: Margrete Beck.

1.1 Maskinkonfiguration

EDB-anlægget består af følgende enheder:

- 1 General Automation 18/30 datamat
  - 1 centralenhed med 32K ord hovedlager
  - 1 kortlæser (600 kort/min.)
  - 1 lineskriver (600 linier/min.)
- 2 diskstationer (i alt 20M ord)
  - 1 konsolskrivemaskine
  - 1 Hazeltine 2000 konsoldataskærm
  - 1 UNIVAC 1710 hulkorthuller (36 kort/min.)
- 1 General Automation 18/30 mellemhastighedsterminal
- 2 Datel 4800 modemer
  - 1 Hazeltine 2000 skærmterminal med skriver
  - 1 IBM 2741 skrivemaskineterminal
- 4 MiniTEC 2402 skærmterminaler
- 2 ITEL skrivemaskineterminaler
- 4 ITT 3343 skrivemaskineterminaler
- 1 REGENT 100 skærmterminal
- 1 IBM 3275 skærmterminal
- 6 Datel 300 modemer
- 2 UNIVAC 1710 hullemaskiner
- 5 IBM 029 hullemaskiner
- 7 ITT Akustiske modemer

1.2 Programmel

FORTRAN IV compiler

Assembler

Scientific Subroutine Package

Commercial Subroutine Package

Multiple Choice program

EDB-centerets subprogrambibliotek
Datatransmissionsprogram til NEUCC
Studentermatrikel for H.D. 1. dels-, sprog- og H.A.-studerende
Standard tabelleringsprogrammer
Bogkatalogprogrammer
Emneordskatalogprogrammer
Standard sorteringsprogrammer.

1.3 EDB-centerets virksomhed

Centeret afvikler kørsler af programmer for studerende og institutter samt Bibliotek enten på eget anlæg eller via terminal til NEUCC'anlæg. Centeret er endvidere institutterne, bibliotek og administration behjælpelige med planlægning af dataanalyser, tilrettelægning af opgaver, som skal løses ved hjælp af EDB, programmering og hulning. Endelig fører Centeret tilsyn med og forestår udlån af terminaler til højskolens brugere.

1.4 H.A.-undervisningen i databehandling

Der er udarbejdet lærebøger til undervisningen i programmering. Centerets medarbejdere forestår.

1.5 Igangværende arbejder

Subprogrambibliotek

EDB-centeret udvikler standardrutiner, som kan anvendes i FORTRAN-programmer.

Programbiblioteket indeholder ca. 150 programmer, som fortrinsvis er udviklet af Tage Henriksen.

Systemudvikling

Driftssystemet tilpasses så vidt muligt de skiftende behov, idet der lægges vægt på det uddannelsesmæssige formål. Ændringer i styreprogrammer forestås af Gert Bechlund.

INFORMATIONSFORSKNINGSAFDELINGEN

Medarbejdere: Lektor, lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, forskningsstipendiat, cand. scient. Hasse Clausen, projektmedarbejder Lone Jappe (15.10.1977–1.4.1978), sekretær Ulla Jørgensen, lektor, lic. merc. John Kjær, sekretær Dorte Klöcker-Larsen (1.10.1977–1.4.1978), forskningsleder, civilingeniør Poul H. Pedersen, lektor, civilingeniør Leif Bloch Rasmussen.

Oprettelse og formål

IFA blev oprettet ved beslutning i Konsistorium den 8. april 1976. Det er IFAs formål at fungere som tværfaglig projektgruppe, hvor medarbejdere udlånt fra Handelshøjskolens økonomiske institutter eller fondsansatte skal drive forskning og undervisning i problem-

stillinger vedrørende konstruktion og anvendelse af informationssystemer i organisationer (i vid betydning).

Undervisningsaktiviteter

Datamatik på H.A.-studiet: Undervisningen gennemføres med stor vægt på brugersiden af databehandlingen. Følgende hovedemner er blevet behandlet: datamatiske systembeskrivelsesteknikker, organisationsteori og datamatik, erhvervs- og samfundsbeskrivelse og datamatik, anvendelsesområder for datamater, konsekvenser af anvendelse af datamater samt konstruktion af (datamatiske) systemer. Parallelt med denne undervisning gennemfører Handelshøjskolens edb-center en programmeringsundervisning. Undervisningen har omfattet 16 hold med i alt ca. 250 studerende. Ved Handelshøjskolens afdeling i Sønderborg har ca. 25 studerende fulgt det samme undervisningsprogram.

Datamatik på cand. merc.-studiet John Kjær er fagkoordinator for faggrupperne G3, grundlæggende databehandling, og G4, videregående databehandling og systemteori.

Datamatiklinien ved H.D.-studiet i organisation. I lighed med tidligere år (før afdelingens oprettelse) har afdelingens medarbejdere deltaget i udformning og afvikling af denne undervisning, der har omfattet 70 studerende.

Forskningsprojekter

Computer Information Systems and Management (CISM). (Niels Bjørn-Andersen og Poul H. Pedersen). I dette internationale projekt deltager forskningsgrupper fra England, Tyskland, USA og Østrig. Niels Bjørn-Andersen er international koordinator. Projektets formål er at undersøge empirisk, hvorledes avancerede ledelsesinformationssystemer påvirker ledelsesstrukturen og den enkelte leders rolle. Ændringer i arbejdsopgaver, i kommunikationsmønstre og i indflydelsesfordeling er blevet undersøgt. Den empiriske indsamling af data i en større produktionsvirksomhed inden for elektronikbranchen i Danmark fandt sted i foråret 1976. Der foreligger en række rapporter og artikler fra den danske del af undersøgelsen, mens der stadig foregår en koordinering og sammenskrivning af erfaringerne på international basis.

EDP and the Middle Manager. (Niels Bjørn-Andersen og Poul H. Pedersen). Dette er en udløber af CISM-projektet. Her sammenlignes undersøgelsesresultaterne fra de deltagende lande. I alt vil der være tale om 8 særdeles intensive case studier, alle gennemført med samme spørgeskemaer og undersøgelsesmetodik i øvrigt. Den internationale rapport forventes at foreligge 1979/80.

EDB-specialisternes professionalismisme. (Karen Malmvig og Niels Bjørn-Andersen). I foråret 1978 afsluttedes første del af projektet vedrørende edb-specialisternes professionalismisme. Undersøgelsens resultater er baseret på 138 spørgeskemaer udsendt til systemplanlæggere, programmører, konsulenter etc., i to servicebureauer, en offentlig og en koncessioneret virksomhed samt en industrivirksomhed. Formålet var at undersøge edb-specialisternes grad af professionalismisme, dvs. deres faglige identitet.

Til belysning af dette er undersøgt edb-specialisternes uddannelsesmæssige baggrund, firmaloyalitet, faglige bevidsthed samt deres holdninger til spørgsmål som f.eks. brugerne, organisationsstruktur, brugerindflydelse, edb-systemernes konsekvenser og integritet.

Rapporten indeholder en teoretisk del, hvori der redegøres for valg af undersøgelsesvariable, og der opstilles analysemodel. Analysedelen behandler undersøgelsens resultater, der sammenholdes med teori og lignende undersøgelser.

Som konklusion fremføres, at den faglige identitet ikke er videre stærk. Der er kun svage tegn på professionalisering blandt edb-specialisterne – til trods for debatten om det modsatte. Programmørerne har alt i alt en stærkere faglig identitet end systemplanlæggerne, og de servicebureauansatte har en større faglig identitet end edb-specialisterne i de øvrige virksomheder. I øvrigt er det interessant at bemærke, at systemspecialisterne giver udtryk for holdninger i retning af en høj grad af hensyntagen til brugerne samt en beskyttelse af den personlige integritet, der går længere end den nyligt vedtagne registerlovgivning.

On-line sagsekspedition og jobindhold i forsikring: (John Kjær). I dette projekt undersøges overgangen fra et batch-orienteret edb-system til et avanceret on-line ekspeditions-system i et større dansk forsikringsselskab. Projektet falder i to faser. I første fase, hvor dataindsamlingen foregik umiddelbart efter det nye systems ibrugtagning i august 1976, undersøgte systemets indflydelse på jobindhold, systemets »lethed i brug« samt den generelle tilfredshed med systemet. En rapport samt artikler herom er publiceret. – I projektets anden fase, hvori medvirker Gert Brun og Søren Schulian, undersøges en eventuel langsigtet tilpasning til systemet, herunder specielt selve dialogprocessens indflydelse. I undersøgelsen benyttes dels interviews dels selvudfyldingsskemaer. En rapport vedr. »Udformning af terminaldialog« er publiceret.

Demokratiske Arbejdsformer – Planlægning, Humanisme og Edb (DAPHNE). (Niels Bjørn-Andersen, Hasse Clausen, Leif Bloch Rasmussen). Formålet med dette projekt er i samarbejde med fagforeningerne og medarbejderne som interessegruppe at udvikle metoder til styrkelse af medlemmernes mulighed for at opnå medindflydelse og medbestemmelse på udviklingen af edb-systemer. Projektet er et aktions-orienteret forskningsprojekt og søges etableret i et samarbejde mellem afdelingens medarbejdere og FTF. Projektet er nystartet og forventes at resultere i

- fremskaffelse af viden, der anskuer problemstillingerne omkring edb-teknologiens betydning ud fra et arbejdstagersynspunkt
- udvikling af nye arbejdsformer, metoder og teknikker i tilknytning til systemarbejdet
- bidrage til en forståelse af problemer i tilknytning til styring af en virksomhed/organisation
- udarbejdelse af håndbøger, artikler og kursusmateriale til formidling mellem FTFs medlemmer
- skabe handlinger i tilknytning til nogle konkrete edb-systemer såvel i den enkelte organisation som på samfundsniveau.

Projektet baserer sig på en aktiv medvirken af FTFs medlemmer, hvilket indebærer, at der skal etableres en række arbejdspladsgrupper i tilknytning til nogle konkrete edb-systemer og/eller problemstillinger.

I den forløbne periode er følgende projekter afsluttet:

Computer Systems and Work Design. (Niels Bjørn-Andersen). I dette internationale projekt deltager forskningsgrupper fra England, Frankrig og Sverige. Projektets formål er at analysere edb-systemers indvirkning på medarbejdernes arbejdssituation i banker. For at kunne belyse disse forandringer er der gennemført intensive studier af medarbejdernes trivsel og af system design processen. I Danmark er der foretaget studier i tre pengeinstitutter anvendende den mest avancerede edb-teknologi. Selve den empiriske indsamling af data fandt sted i 1974, og der findes i dag mere end 10 publikationer, der går i dybden med forskellige aspekter af projektet. Endelig publikation udkommer medio 1979.

On-line systemer i sparekasser (OSIS). (Niels Bjørn-Andersen og Lone Jappe). De mest avancerede on-line systemers indflydelse på medarbejdernes arbejdssituation og jobtilfredshed analyseres i to danske og to svenske sparekasser. Formålet er at nå frem til værktøjer til beskrivelse af disse organisationsændringer samt at evaluere de konkrete systemers udformning. Specielt vil forskelle mellem sparekasser blive belyst. Fra svensk side ledes undersøgelsen af docent Bo Hedberg og civiløkonom Anders Sandberg. Der er tale om en komparativ survey baseret på selvudfyldelseskemaer udsendt til ca. 400 medarbejdere i hvert land. Undersøgelsen i Danmark er anbefalet af edb-servicebureau, ledelse og fagforeninger.

Publikationer

Niels Bjørn-Andersen og Finn Borum: »Status over brugerindflydelse på systemudviklingen«, Data nr. 7/8, 1977.

Niels Bjørn-Andersen: »Information Systems and Organisational Structure«, artiklen publiceredes i Reader redigeret af John Banbury og Ron Stamper, Cambridge University Press, London.

Niels Bjørn-Andersen og Leif Bloch Rasmussen: »Sociology of Computer Systems«, bogkapitel til »Man-Computer Research« af H. Smith og T. Green (red.) Academic Press, London 1978.

Niels Bjørn-Andersen og Lone Jappe: »Computer Impact and the Demand for Participation«, artikel til IFAC (International Federation of Automatic Control), kongres 1978.

John Kjær: »Data-specialisterne på vej mod laugs-system taler demokratisering«, Forsikring, nr. 20.

John Kjær: »Man bør i højere grad være opmærksom på terminaldialogen«, Forsikring, nr. 25.

John Kjær: »Jobindhold og jobtilfredshed ved terminalsystemer – Erfaringer fra en dansk undersøgelse«. Paper præsenteret ved DND-kongressen: SYSTEMUDVIKLING 77, Oslo 1977.

Börje Langefors: »Hermeneutics, Infology and Information Systems«, Forskningsrapport nr. 77–10.

Börje Langefors: »The Need for Improved Research on Information Systems«, Forskningsrapport nr. 77–9.

Leif Bloch Rasmussen: »A Frame of Knowledge of the Design and Control Systems«, DATA, nr. 4, 1978.

Kontaktgruppe

IFA søger at opretholde en nær kontakt med repræsentanter for erhvervslivet og andre forskningsinstitutioner. Derfor indbydes der til den årlige IFA-Informationsdag, hvor forsknings- og undervisningsprogrammer præsenteres og diskuteres. Desuden udgiver IFA løbende en orientering om afdelingens aktiviteter gennem bladet IFA-Nyt, på dansk og engelsk. – IFA distribueres til medarbejdere ved Handelshøjskolen i København samt til IFAs »interessenter« i øvrigt med henblik på at styrke den tværfaglige og empiriske forandring af afdelingens forskningsaktiviteter.

Læsere, der er interesseret i et nærmere samarbejde – IFA-seminar, projekter m.v. – er velkommen til at kontakte os. Ligeledes kan notater m.v., der ikke er offentliggjort i bøger og tidsskrifter, som regel rekvireres ved henvendelse til sekretariatet.

H.A.-CENTER

Afdelingsleder: Cand. polit. Orla Brandt Jensen.

Lektorer: Cand. scient. soc. Heine Andersen, mag. scient. soc. Ib Andersen, lic. merc. Finn Borum, cand. polit. Cai F. Christensen, lic. merc. Tage Skjøtt-Larsen.

Adjunkter: Cand. pæd. Aage Nedergaard.

Eksterne lektorer: Cand. scient. Mogens Esrom Larsen, cand. polyt. Oli B. G. Madsen.

Adm. medarbejdere: Michael Møller Nielsen, H.A.

Sekretærer: Dorte Klöcker-Larsen.

Centrets medarbejdere er midlertidigt udlånt fra Handelshøjskolens økonomiske institutter på heltids- eller deltidsbasis.

Centret blev oprettet i marts 1977 som en tværinstitutlig samarbejdsramme for H.A.-studiestrukturudvalget (»H.A.-udvalget«) og har bistået udvalget med udarbejdelsen af »Rapport vedrørende en forsøgsvis reform af H.A.-studiet«. Rapporten, der blev forelagt de kollegiale organer i november 1977, foreslår iværksat et problemorienteret, tværfagligt studieforsøg, i første omgang for 90 H.A.-studerende.

Under behandlingen i de kollegiale organer blev der givet tilslutning til rapportens hovedprincipper for studieforsøget, hvorimod der i henseende til udfyldelsen af rammerne for studiet fremkom synspunkter og ændringsønsker, som har givet anledning til fremsættelse af ændringsforslag til rapporten. Det blev herefter pålagt H.A.-Centret at bistå de kollegiale organer med samordning af forslagene med henblik på at sikre bred opbak-

ning blandt såvel studerende som de involverede lærere inden studieforsøgets iværksættelse.

H.A.-Centret har i den resterende del af beretningsåret bistået til løsning af denne opgave ved udarbejdelse af oplæg vedrørende det overordnede studieforløb, valg af temaer og deltemaer for det problemorienterede forsøgsstudium, fagenes indbyrdes vægtfordeling og tidsmæssige placering i studiet, evalueringsproblematikken, etablering af tværinstitutive faggrupper til beskrivelse af fagenes indhold m.v. Dette arbejde, som fortsat er i gang, sigter mod fremlæggelse af et endeligt strukturforslag til behandling i de kollegiale organer ved udgangen af 1978.

CENTER FOR TVÆRFAGLIGE STUDIER/INSTITUT FOR LEDELSESFORSKNING

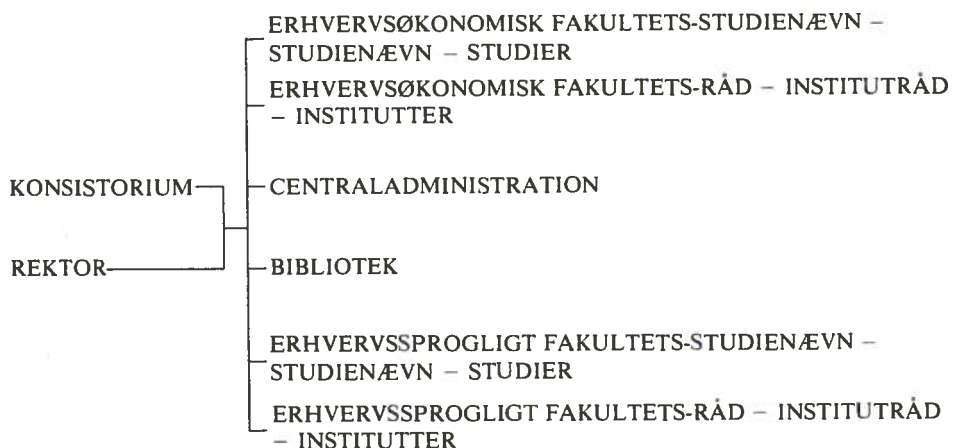
Den heltidsansatte stab ved centret bestod i størstedelen af det forløbne år af: Professor Torben Agersnap, kandidatstipendiat Kirsten Bregm, sekretær Birte Christensen, sekretær Gurli Jakobsen, sekretær Winnie Kindler, adjunkt Svend Høgsberg Kristensen, adjunkt Aage Nedergaard, lektor Peter Neergaard, lektor Jørgen Lindgaard Pedersen samt adjunktvikar Jens Erik Parsby.

Oprettelsen af centre ved Handelshøjskolen i København er en organisatorisk nydannelse til løsning af nogle forsknings- og undervisningsopgaver, som styrelseslovens organisationsmodeller ikke kan klare.

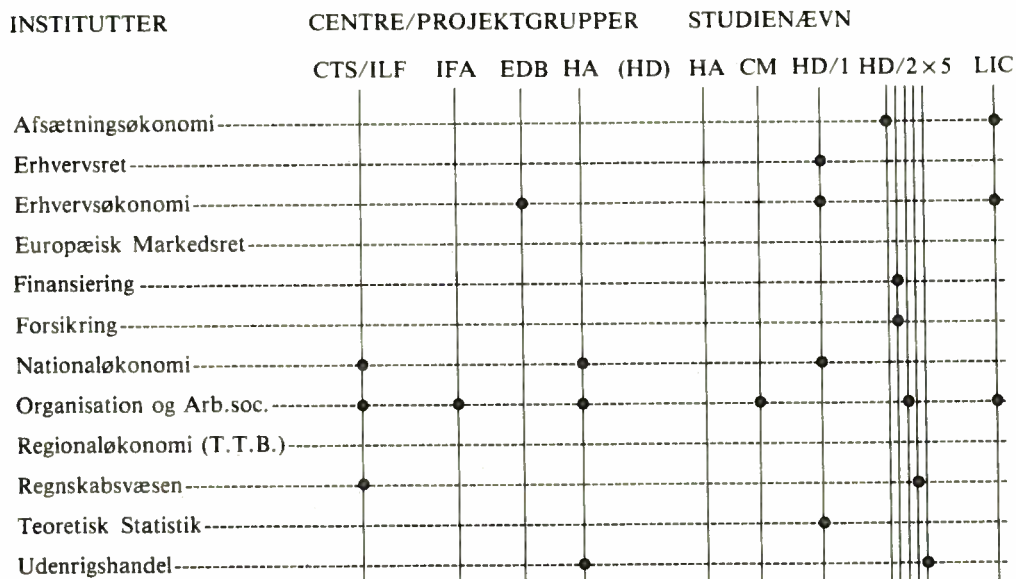
Efter styrelsesloven består den øverste ledelse af højskolens afdelinger – Det erhvervsøkonomiske og Det erhvervsproglige fakultet – af et tostrengt system med fakultetsråd og fakultetsstudienævn som parallelle organer med hver sine opgaver. De to fakulteter har et fællesudvalg: konsistorium til varetagelse af opgaver, der vedrører højskolen som helhed. Højskolens rektor repræsenterer højskolen udadtil og har ansvaret for den daglige ledelse.

Under fakultetsråd og fakultetsstudienævn findes i styrelseslovmodellen i en matrixorganisation institutter ledet af et institutråd, og studier ledet af studienævn. Hver lærer og institutsekretær er knyttet til ét institut, men deres undervisning yder de ofte på flere studier, hver styret af sit studienævn. Hvert studienævn på den erhvervsøkonomiske afdeling har således repræsentation af studerende fra det enkelte studium og af lærere fra flere fag. Studienævnene skulle derved kunne sikre tværinstitutive aktiviteter på undervisningsområdet. Men det har voldt problemer i praksis. Kapaciteten er begrænset, der er ikke personaleresourcer til en større revision af studierne, og studienævnets autoritet over for institutterne er så begrænset, at det ikke har kunnet pålægge lærere for flere fag at samarbejde deres undervisning i ét fælles fag, f.eks: Almen Økonomi.

Ved siden af undervisningsproblemerne har det vist sig, at institutterne hidtil stort set ikke har evnet at tage problemer op, som kræver en tværfaglig og dermed tværinstitutive forskningsindsats. Man har samlet sig om forskningsproblemer, som kan klares med det enkelte fags teorier og metoder. Det er det letteste fagligt set, og for den unge forsker giver det en mere sikker karrieremulighed. I forskningsmæssig henseende er der således også behov for en organisatorisk nydannelse. I fakultetsrådene er der som i studienævnene repræsenteret lærere for en flæthed af fag, samt ligeså mange fra studenter- og TAP-gruppen. Man har der været opmærksom på behovet for en forskningsindsats på tværs af fagene til belysning af aktuelle problemer i samfundet.

Figur 1: Handelshøjskolens opbygning efter Styrelseslovmodellen

Figur 2: Den erhvervsøkonomiske afdelings institutter, centre og studier

Man har derfor oprettet *centre* til varetagelse af de opgaver, der vanskeligt kan gennemføres indenfor et instituts rammer. I princippet er der tale om en projekt-/eller matrixorganisation.

Det karakteristiske ved disse organisationsformer er, at alle medarbejdere er tilknyttet to krydsende enheder i organisationen. På den ene side en faggruppe, der ved HHK er repræsenteret ved institutterne (og administrationen) og på den anden side en gruppe med en bestemt arbejdsopgave. Fordelen ved denne opbygning skulle være, at man på den ene side sikrer en god koordination af arbejdet omkring løsning af bestemte opgaver, og på den anden side betyder tilknytningen til en faggruppe (et institut), at man hele tiden kan få sin faglige viden ajourført. Men det er en meget forenklet fremstilling, fordi der fx er institutter, der indenfor sine rammer rummer flere fag (IOA), og dertil har man ingen sikkerhed for, at der opnås en god koordinering af arbejdet, blot fordi man placerer folk i en fælles gruppe.

De forskellige institutter ved højskolen udlåner medarbejdere på hel- eller halvtid til centrene for en begrænset periode. Hvis institutterne ikke frivilligt vil udlåne folk til centrene, kan fakultetsrådet om nødvendigt pålægge dem at gøre det. Men det vil da i reglen være i forbindelse med tildeling af nye personaleressourcer til de pågældende institutter.

Det karakteristiske for projektorganisationen er, at man opløser grupperne, når opgaverne er løst, mens man i matrixorganisationen løbende opretholder et tilhørsforhold til såvel basisorganisationen (institutet) som til arbejdsgruppen. På HHK har man indtil nu ikke nedlagt noget center, men på de fast opretholdte centre har man gennemført en udskiftning af personalet med to til tre års mellemrum.

I øvrigt er det karakteristisk for centrene på HHK, at der ikke foreligger en fast plan for deres arbejde og opbygning. Man har ladet tingene udvikle sig, og har nedsat udvalg til at følge arbejdet. Med centerkonstruktionen skulle man således have fået et nyt fleksibelt organ til varetagelse af tværinstitutive undervisnings- og forskningsaktiviteter. Centrene kan i princippet oprettes, udvides, indskrænkes og nedlægges efter behov. Personalets basistilknytning er til institutterne.

Der findes i dag flere centre ved Handelshøjskolen i København. Det ældste er CTS/ILF. Det blev oprettet i 1971 med det formål at gennemføre efteruddannelse for kandidater og at fremme en egentlig ledelsesforskning ved Handelshøjskolen. I 1975 blev det reorganiseret i forbindelse med stramningen af markedet for langvarig efteruddannelse og ønsket om at omlægge enkelte fag ved de erhvervsøkonomiske dagstudier.

For tiden har CTS/ILF følgende opgaver:

1. Støtte til og gennemførelse af tværfaglig forskning.
2. Undervisning i samfundsfagene: kulturhistorie og psykologi på H.A.-studiets 1. og 2. semester.
3. Undervisning i almen økonomi på cand. merc.-studiets første halvår.
4. Undervisning (seminarer) og administration i forbindelse med licentiatstudiet.
5. Efteruddannelse for samarbejdsudvalgets kursusgruppe af højskolens administrative personale.
6. Efteruddannelse for didaktikudvalget af den erhvervsøkonomiske afdelings lærere.
7. Efteruddannelse af kandidater for højskolen.

Der er for hvert undervisningsforløb nedsat kollegiale organer til at følge arbejdet. Disse er – refererende til forannævnte numre: 2. H.A.-studienævnet, 3. cand. merc.-studienævnet, 4. licentiatudvalget, 5. samarbejdsudvalget, 6. det erhvervsøkonomiske didaktikudvalg, 7. managementudvalget.

I 1976 oprettede fakultetsrådet et center, der fik betegnelsen: Informationsforskningsafdelingen, IFA (Center for Datamatik). Formålet med dette center var at fremme forskningen vedrørende databehandlingsteknikkens personalemæssige, organisatoriske og erhvervsøkonomiske problemer og at organisere undervisningen indenfor dette fagområde ved højskolen. Man kan sige, der var tale om et nyt område, som mange af de eksisterende institutter har en interesse i at se udviklet, og så enes man om en samlet indsats.

Endelig blev der i 1977 oprettet et H.A.-center med den opgave at gennemføre et kontrolleret forsøg med nye undervisningsformer for en lille del af de dagstuderende.

Forsøgsstudiet skal være tværfagligt og problemorienteret og påregnes startet september 1979. H.A.-centret har lokaler i nær tilknytning til CTS/ILF, og der er et praktisk og fagligt samarbejde de to centre imellem.

I sammenligning med opgavernes omfang har CTS/ILF været virkeligt underbemandet, og det synes at være et af centrenes kroniske problemer. Institutternes repræsentanter i de kollegiale organer har her et perspektiv, der svarer til folketingsmedlemmernes. Man vil gerne være med til at vedtage gennemførelse af en fornyelse af højskolens undervisning og forskning m.v., men man er karrig med at bevilge ressourcer i form af AC og HK personale dertil. Det er lettere at få en begrænset assistance på deltid til gennemførelse af konkrete forsknings- eller undervisningsopgaver end at få heltidsansatte til at koordinere de manges deltidsindsats.

Vi har derfor drøftet den mulighed, at de centre, der har mere permanente opgaver skulle have en lille fast kerne af ansatte på 3–4 AC og 2 HK. Dertil 2–4 midlertidigt ansatte, udlånte fra institutterne eller ansat som kandidatstipendiater. Og endelig undervisningsassistance på timebasis til de mange projektgrupper og kursusopgaver.

En ordning som den foreslåede vil have mange fordele og en del ulemper. Den lille kerne vil kunne sikre kontinuitet i arbejdet. Det er særlig vigtigt for undervisningen, hvor der gennemføres forsøg over en længere periode som fx i almen økonomi. Kontinuitet må dog ikke resultere i, at undervisningen stivner i en bestemt form, og det skulle den stadige tilgang af »udlånte« og midlertidigt ansatte medarbejdere kunne sikre.

Den lille kerne vil også kunne muliggøre, at der påbegyndes forskningsopgaver, som strækker sig over mere end en udlånsperiode.

En udlånsordning betyder for den yngre medarbejder, at han stadig vil have blikket vendt mod sit gamle institut, hvor den fremtidige karriere skal søges. Men opholdet ved et center med en bredere faglig rekrutteringsbaggrund vil kunne give den unge medarbejder de nye impulser, som han behøver for at gennemføre et nyskabende forskningsarbejde. Sådanne impulser kan han vanskeligere finde ved det institut, hvor han måske endog er uddannet. Men den faglige tradition han bringer med fra sin forudgående uddannelse kan være en inspiration for folk, der kommer med anden baggrund. For så vidt er udlånsordningen fagligt meget værdifuld. Problemet er blot, at det er vanskeligt at klare de løbende forpligtelser, hvis alle er nye og først skal til at sætte sig ind i opgaverne.

Et andet problem består i, at centrene ikke umiddelbart passer ind i styrelseslovens struktur. Centrenes leder udpeges af fakultetsrådet og det øvrige personale har følgelig ikke samme mulighed som institutpersonalet til at vælge en bestyrer (§37). Hvis lederen er ind-

stillet på at gennemføre en kollektiv ledelse giver den nævnte formelle begrænsning ikke praktiske problemer. Men vi har overvejet, om man ved oprettelsen af centrene skulle pålægge lederne denne ledelsesform. Ligeledes har vi drøftet den mulighed, at man ved siden af den udpegede leder havde en valgt formand fra centerrådet, der i øvrigt i sin sammensætning og virkemåde svarer til et institutråd (§§ 32–36). For små centre vil det dog være en noget omstændelig organisationsform.

Disse problemer i forbindelse med beslutningsprocesserne ved et center har betydning i forhold til studienævne. Den balance, der normalt er i samarbejdet mellem institutråd og studienævn, kan ved centrene let forskydes til styrkelse af studienævnenes indflydelse, hvis forhandlingerne foregår mellem den enkelte centermedarbejder og studienævnet. Her vil et demokratisk fungerende centerråd bedre kunne sikre balancen.

I tilfælde af at et center gennem nogle år udelukkende skal beskæftige sig med fornyelse af undervisning på et bestemt niveau, kan der opstå problemer for centermedlemmernes faglige udvikling.

For det første kan en hovedopgave med undervisningsudvikling let komme til at dominere så meget, at det går ud over forskningsarbejdet. Det er derfor vigtigt, at fakultetsrådet ved oprettelse af centre understreger medarbejdernes pligt til at overholde deres forskningsforpligtelse. Men dertil kan en koncentration om undervisningsopgaver på et bestemt fagligt niveau, fx H.A. eller H.D. let føre til, at den enkelte fastansatte lærer bliver fastlåst på dette niveau, hvor han i dag ellers underviser på flere niveauer og på flere studier. Det er vigtigt at fastholde den inspiration, som ligger i afvekslende undervisning.

Hvor et center søger gennemført en tværfaglig forskningsopgave, bliver det af stor betydning, hvordan institutternes udlån af medarbejdere foregår. Forskningsopgavens gennemførelse vil i almindelighed forudsætte, at den udlånte medarbejder er villig til at deltage i arbejdet på denne opgave. Opgavens formulering kan meddeles fra centret på forhånd, men man har ingen sikkerhed for, at den vil interessere medarbejderen fra det institut, der er villig til at låne ham ud. Det understreger også nødvendigheden af, at der til et center knyttes folk, hvor centret har en afgørende indflydelse på udvælgelsen. Som rekrutteringen foregår nu, vil centrene være henvist til at acceptere medarbejdernes frie valg af forskningsopgave (§ 13), og det tværfaglige kan kun sikres gennem en gensidig påvirkning under drøftelser af de enkeltes forskningsopgaver.

Rekrutteringsproblemer forekommer også for det teknisk-administrative personales vedkommende. Ved siden af en »kerne« på 2–3 sekretærer kunne det være værdifuldt at gennemføre den nødvendige udvidelse af staben ved udlån fra centraladministrationen eller institutterne. En sådan frivillig rotationsordning ville utvivlsomt kunne styrke integrationen og effektiviseringen af højskolens administration.

Virksomhed, teknik og samfund

Problemstillingen inden for dette område beskæftiger flere af CTS/ILF's medarbejdere. På forskningssiden har der især været arbejdet med arbejdsmiljø, komparative undersøgelser af den teknologiske udvikling i forskellige samfundssystemer (Østeuropa og Vesteuropa samt Grønland), samt en undersøgelse omkring byggeteknologiens udvikling i Danmark efter anden verdenskrig. På undervisningssiden har der været en afsmitning i forhold til Almen Økonomi, hvor én af de valgfrie temarammer i 1977/78 har været virksomhed, samfund og teknik.

Et vigtigt led i udviklingen af området i fremtiden vil ud over udviklingen af de interne HHK-kontakter bestå i at styrke de allerede igangværende forbindelser til Danmarks tekniske Højskole. Denne kontakt vil ikke mindst kunne finde sted i forhold til det nyoprettede Institut for Samfundsfag på DtH, hvis leder er professor Verner Goldschmidt, der indtil 1.10.1977 var gæsteprofessor på CTS/ILF. Samarbejdet påtænkes at bestå i såvel et forskningsmæssigt som et undervisningsmæssigt samarbejde på mere avancerede områder. Fra 1.10.1978 er Jørgen Lindgaard Pedersen blevet ansat som lektor ved samme institut.

Miljø og ledelse på arbejdspladser i offentlige og private virksomheder

Dette emne er et typisk eksempel på et forskningsområde, der berører et større antal af de eksisterende fag ved læreanstalterne. De aktuelle problemer inden for dette område kan ikke tilfredsstillende belyses ved en »sammenlægning« af den viden, der kan hentes i de enkelte fagområder. Der er behov for en integreret forskningsindsats.

Ved CTS/ILF har Torben Agersnap været formand for forskningsrådenes fællesudvalg vedrørende arbejdsmiljøproblemer. Han har i den forbindelse forestået udarbejdelsen af et betænkningssudkast over en forskningspolitik for området. Desuden er han af SSF udpeget til medlem af arbejdsmiljørådets forskningsudvalg.

Økonomisk demokrati

Dette emne har i regeringens politik fået en høj prioritet, ligesom det har mange virksomheders og arbejdsmarkedsorganisationers interesse. Ved CTS/ILF har vi arbejdet på at etablere et forskningssamarbejde mellem flere institutter ved HHK om emnet. Desuden har vi søgt at skaffe midler til en forstærket forskningsindsats. Forskningsstipendiat Kirsten Bregm har gennemført forarbejdet til en publikation indenfor dette emneområde.

Licentiatstudiets udvikling

Siden reorganiseringen af CTS/ILF har vi gennemført nogle seminarer og varetaget en række studieadministrative opgaver for licentiatudvalget, der er nedsat af Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd. Udvalgets formand er Torben Agersnap, sekretær er Grethe Toft.

Der er i alt dimitteret 22 licentiatere i 30-års perioden 1937–68 og 19 i de seks år den nuværende ordning har fungeret.

Almen økonomi i god gænge

Faget Almen Økonomi, som blev omlagt samtidigt med centrets omorganisering er i det forløbne år gennemført efter den nye plan og med flere gode resultater.

Undervisningen varetages af staben ved CTS/ILF i samarbejde med et antal »proceskonsulenter« og »fagkonsulenter«, der stilles til rådighed af højskolens institutter eller søges ansat som undervisningsassistenter. Den samlede undervisningsbyrde omfatter introduktions- og støtteforelæsninger samt 20 timers proceskonsultation og 20 timers fagkonsultation pr. hold. Der er i alt ca. 30 hold, og hvert hold har ved semestrets begyndelse 6–8 medlemmer, dvs. antallet af undervisningstimer pr. studerende er 5. Det er ret nøje

svarende til antallet af undervisningstimer pr. student på et hold i nationaløkonomi med 28 deltagere og 4 timer om ugen i to semestre! Der er stadig problemer med at vænne lærerkræfterne til den nye undervisningsform, hvor de fungerer som konsulenter for grupperne. Der er derfor i august 1978 gennemført et 3-dages intervalkursus for lærere, der skal fungere som proceskonsulenter i det kommende år.

Det er også vanskeligt at vænne de studerende til selvstændigt at gennemføre formuleringen af de problemer, de vil arbejde med i det halve år, der er afsat til faget.

Jørgen Lindgaard Pedersen har haft den faglige ledelse af undervisningen, og Winnie Kindler har taget sig af administrationen.

Kulturhistorie/psykologi – et fag i vækst

Professor Hakon Stangerups død i forsommeren 1976 førte til, at HA-studienævnet besluttede sig for en omlægning af faget. Man ønskede en nærmere tilknytning til de samfundsfaglige områder, og man ønskede, at faget skulle præsentere de studerende for et alternativ til den løbende undervisning ved H.A.-studiet.

Undervisningen i dette fag søger at supplere det erhvervsøkonomiske perspektiv, som de studerende får i andre fag, med socialpsykologisk og samfundsfaglig viden. Desuden søger man at øve de studerende i kritisk tænkning om virksomheder og samfundsforhold, bl.a. ved at orientere om fagenes metode og videnskabsteoretiske baggrund.

Desværre råder studienævnet dog ikke over økonomiske midler til, at vi kan gennemføre dette program på en helt forsvarlig måde. Der må stadig undervises på hold med over 500 (fem hundrede) deltagere.

Undervisningen er i år varetaget af Torben Agersnap, Verner Goldschmidt, Jørgen Lindgaard Pedersen og Aage Nedergaard. Studieadministrationen har Gurli Jakobsen taget sig af, og Jens Erik Parsby har rettet opgaverne.

I foråret 1978 har man gennemført et samarbejde med undervisningen i faget Erhverv og Samfund vedrørende øvelser i de to fag.

Efteruddannelse af højskolens personale

Efter at didaktikudvalgets medarbejdere er blevet udlånt til CTS/ILF, er udvalgets sekretariatsfunktion i det store hele overflyttet hertil. Didaktikudvalget er nedsat den 29. februar 1973 med den opgave at fremme den pædagogiske udvikling ved den erhvervsøkonomiske afdeling med baggrund i den almene udvikling inden for det pædagogiske område, samt at tilrettelægge og gennemføre almene pædagogiske og fagdidaktiske kurser, introduktionskurser og kurser i studieteknik. Der er desuden for samarbejdsudvalget gennemført kurser i debattekniik og samarbejdsforhold.

Aage Nedergaard har tilrettelagt kurserne, og Birte Christensen har taget sig af administrationen.

Efteruddannelse af kandidater

Efteruddannelse af kandidater har i det forløbne år indskrænket sig til et opfølgingsseminar for deltagerne i ILF's tidligere afholdte videregående lederuddannelseskursus. Seminaret blev afholdt i april og var en stor succes.

XII. Institutter og centre ved det erhvervsproglige fakultet

Sproginstitutternes sekretariat:

Sproginstitutternes sekretariat: Hanne Feveile H.D., Jette Grue, Kirsten Elsborg, Dorte Kierulff Lops, Vibeke Maaløe, Elna Oberleitner, Ester Olsen, Lis Olsen, Lise Munk Pedersen, Benedicte Thune, Helle Tindbæk.

TVÆRSROGLIGE AKTIVITETER

1. Sproginstitutterne har afholdt Forskningsseminar II den 29.-30. maj 1978 med henblik på gensidig orientering om igangværende forskning og planlægning af fremtidig forskning. Der blev på seminaret leveret følgende indlæg:

Teksttypen lovtækst

- a) Inge Gorm Hansen: Pragmatisk analyse af lovtækster.
- b) Lita Lundquist: Typebestemmelse via kasusgrammatikkens rolleanalyse.
- c) Jens Rasmussen: Syntaktiske karakteristika for lovtækster på de forskellige sprog.

Substantivsyntagmet

- a) Lise-Lotte Hjulmand: Substantivsyntagmet og dermed forbundne afgrænsningsproblemer.
- b) Hans-Peder Kromann: Substantivsyntagmets typologi og prædikationsstruktur i dansk og tysk.
- c) Rita Lenstrup og Karen Stetting: Efterled i substantivsyntagmet – hvad hører med?

Leksikologi

- a) Pierre Pica: Tendenser i nyere fransk leksikologi.
- b) Pierre Pica: Forbindelseslinier mellem syntaks og leksikologi.
- c) Pierre Pica: Neologi.

På seminaret blev der taget initiativ til oprettelse af nye arbejdsgrupper vedrørende leksikologi og leksikografi og vedrørende oversættelse og tolkning.

2. Grammatikgruppen

Grammatikgruppen, som blev oprettet på Forskningsseminar I, 1977, har til formål at etablere et tværprogligt samarbejde om anvendt kontrastiv grammatik med dansk som basissprog. Som en del af det indledende arbejde har gruppen forsøgt at opbygge en forståelse mellem sprogenes forskellige terminologiske og grammatiskteoretiske traditioner.

Gruppen har i 1977/78 arbejdet med substantivsyntagmer, som er af særlig relevans for fagsprog. De foreløbige resultater blev fremlagt ved HHK's forskningsseminar II i maj 1978. Gruppen fortsætter med kontrastive undersøgelser af substantivsyntagmer og andre udvalgte emner, som er af fagsproglig interesse. Resultaterne tænkes anvendt i undervisningen og publiceret.

3. Tekstlingvistikgruppen

Tekstlingvistikgruppen (oprettet på Forskningsseminar I, 1977) har til formål at foretage en kontrastiv beskrivelse af de tre typer fagsprog, der undervises i på HHK (økonomisk, juridisk og teknisk sprog), og ligesom for grammatikgruppen gælder det, at dansk er baskissproget. På grundlag af en pragmatisk, syntaktisk og semantisk analyse foretages en beskrivelse og klassifikation af udvalgte tekster, idet hovedvægten lægges på de træk, som konstituerer teksten i dens sammenhæng. Der forsøges opstillet oversigter over de tendenser, som er karakteristiske for de pågældende tekstarter med det formål at etablere en teksttypologi.

Gruppens arbejde har i 1977/78 været koncentreret om juridisk sprog, hvor tekstarterne love, vedtægter, domme har været genstand for undersøgelse. Som foreløbige resultater af gruppens arbejde er forberedt indlæg til et nordisk kollokvium i Södertälje vedrørende fagsprog. Gruppen fortsætter arbejdet med analyse af teknisk sprog.

4. Terminologiafdelingen

Bestyrelse: Gert Engel (formand), J. Qvistgaard (næstformand), Max Gorosch, Inge Gorm Hansen, Bente Kristensen (daglig leder).

TAP-repræsentant: Elna Oberleitner.

Valgt af De Studerendes Råd: Torben Jessen og Flemming Vogdrup.

Medarbejdere: Lene Andersen, Gunhild Dyrberg, Inge Gorm Hansen, Bente Horneman, Bente Kristensen, Bodil Nistrup Madsen, Heribert Picht, Pierre Pica, Karen Thrysoe.

a. Afholdte kurser

GRUNDKURSUS I TERMINOLOGI

Terminologiafdelingen har i forårssemestret 1978 for 4. gang afholdt et grundkursus i terminologi for studerende på E.A- og E.K.-trinet samt interesserede lærere. Følgende medarbejdere deltog som arrangører og foredragsholdere: H. Picht, Bente Kristensen, Bente Horneman.

NORDISK FORSKERKURSUS

I tiden fra den 20.–30. juni 1978 blev der afholdt det første nordiske terminologikursus på »Rolighed«, Skodsborg. Kurset blev arrangeret af AG I under NORDTERM og finansieret af Nordiska Forskarkurser. I kurset deltog fagsproglærere, dokumentalister, lingvister, standardiseringsfolk og repræsentanter for terminologitjenester fra Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Terminologiafdelingens medarbejdere har deltaget i kurset både som foredragsholdere (5) og kursusedtagere (3). HHK har før, under og efter kurset ydet sekretærhjælp. Proceedings foreligger.

b. Projekter

DANSK TERMBANK

Projektgruppe: Lene Andersen, Inge Gorm Hansen, Bente Horneman, Bodil Nistrup Madsen, Gert Engel og for visse aktiviteter vedkommende endvidere J. Qvistgaard, H. Picht og Bente Kristensen.

Aktiviteter:

Den 1.–2. december 1977 gennemførte Terminologiafdelingen en *ekspertkonference* på HHK med deltagelse af en række ledere og repræsentanter fra termbanker og terminologitjenester i Sverige, Norge, Luxembourg, Holland og Canada. På mødet drøftedes især den danske *records* indhold, samt mulighederne for et samarbejde på skandinavisk, europæisk og internationalt plan.

Efter en *videre udvikling af recorden* blev dennes anvendelighed afprøvet på allerede udarbejdet terminologisk materiale (afhandlinger, specialer o.l.). Desuden er der blevet gennemført en *test* med et antal prøverecords i et allerede eksisterende system.

DANSK TERMBANK er ved H. Picht repræsenteret i en europæisk arbejdsgruppe, som er dannet på initiativ af det nederlandske udenrigsministeriums terminologibureau med det formål at udarbejde en *terminologiklassifikation* til anvendelse i termbanker.

Med henblik på at foretage en undersøgelse af dækningsgraden gennemførtes i forårssemestret en *test af EURODICAUTOM-systemet* (Fællesskabernes terminologibank i Luxembourg).

TERMINOLOGISKE PROJEKTER

Projekter, som gennemføres i snæver kontakt med eksperter på de pågældende områder, er her inddelt efter de institutioner, som Terminologiafdelingen samarbejder med:

c. Dansk Standardiseringsråd (DS)

ISO/R 1087 – Terminologiens terminologi

ISO/R 1087 Vocabulary of Terminology, som indeholder engelske termer og definitioner, er blevet forsynet med danske ækvivalenter og et dansk alfabetisk indeks. Udkom som dansk standard april 1978.

Projektgruppe: Inge Gorm Hansen, Bente Horneman, Bente Kristensen, H. Picht.

ISO-standard 921 – Kerneenergi

Denne standard er blevet forsynet med danske ækvivalenter samt en oversættelse til dansk af de engelske definitioner.

Bearbejder: Cand. scient. Carsten Engel.

ISO-standard 1703 – Spændeværktøj til skruer og møtrikker

I samarbejde med en af DS udpeget ekspert har *Bodil Nistrup Madsen* udarbejdet forslag til danske ækvivalenter til ovennævnte standard. Forslagene er udarbejdet på basis af et af Bodil Nistrup Madsen tidligere udført arbejde, som bestod i indsamling og registrering af sprogbrugen på dansk for hver enkelt term.

d. EF-Kommissionens Terminologibureau i Luxembourg (EF)

Terminologisk-fraseologisk materiale vedr. »off-shore«

Udgangsmaterialet, som foreligger på fransk og engelsk, forsynes med parallelle danske »minikontekster«.

Bearbejder: Henrik Selsø Sørensen.

Ordlister vedr. ergonomi

Den danske del (omfattende danske ækvivalenter samt oversættelse til dansk af de engelske definitioner – evt. med supplerende danske kommentarer til definitionerne) skal indgå i en alfabetisk ordliste på de 6 officielle sprog i Fællesskaberne.

Terminologisk rådgiver og sekretær for en dansk ekspertgruppe: Bente Kristensen.

e. Tekniska Nomenklaturcentralen (TNC) og EF

Skovbrugsordliste (TNC publikation nr. 43)

Den svenske ordliste vil blive forsynet med danske ækvivalenter. Der foretages endvidere en oversættelse til dansk af de svenske definitioner og desuden henvises til dansk standard i det omfang, en sådan findes og den pågældende term er optaget heri.

Koordinator og sekretær: Henrik Selsøe Sørensen.

f. Nordiske projekter

Arbejderbeskyttelsesterminologi

Der udarbejdes termer og definitioner på hvert af de nordiske sprog (finsk, norsk, svensk, dansk).

Leder af en dansk ekspertgruppe samt medlem af en nordisk kontaktgruppe: Gert Engel.

Arbejdsresultaterne fra alle nævnte projekter skal indgå i en fremtidig dansk termbank.

5. Fagsprogligt center

Fagsprogligt Centers indsats har i det første år siden centrets oprettelse koncentreret sig om:

- tilrettelægning og opfølgning af »1st European Symposium on LSP« (Language for Special Purposes), Wien 1977,
- medvirken til planlægning af de fagsproglige afsnit af AILA-kongressen i Montreal om anvendt lingvistik og AScLA-konferencen i Södertälje om »Språket i bruk«,
- udsendelse af 4 numre af UNESCO ALSSED LSP NEWSLETTER,
- udbygning af UNSECO ALSSED LSP NETWORK til ca. 115 medlemmer, hvis aktiviteter behandles i den foreløbige udgave af publikationen »The World of LSP«,
- udarbejdelse af artikler til bl.a. FIPLV, AILA-Bulletin og SPRINT.

6. Det sproglige didaktikudvalg

Det sproglige didaktikudvalgs arbejde har koncentreret sig om afvikling af et evalueringskursus med deltagelse af lærere, censorer og studerende. Udgangspunktet var en debat om muligheden for at beskrive evalueringsprocessen samt dennes forhold til undervisningsforløbet.

I forbindelse med 2-dages kurset havde didaktikudvalget inviteret 7 foredragsholdere, som belyste emnet fra hver sin vinkel. Kursets gennemførelse blev gjort mulig på grundlag af en bevilling fra FUHU. Indlæggene, diskussion m.m. findes i: *Jørgen Hædt og Lita Lundquist* (red.): Rapport fra det sproglige didaktikudvalgs evalueringskursus marts/april 1978.

7. CIUTI

Den årlige CIUTI-konference blev afholdt ved HHK den 12.–13. maj 1978 under foræde af Jens Rasmussen, der har varetaget formandskabet for CIUTI 1977–78, og som

på konferencen gav et oplæg til en pædagogisk drøftelse angående evalueringskriterier for oversættelse.

8. ADLA

I forbindelse med sproginstitutionerne har Det danske Selskab for anvendt lingvistik (ADLA) holdt følgende møder:

- den 30. november 1977: Professor Guy Rondeau, Canada: Terminology Banks: The State of the Art and Future Needs.
- den 19. april 1978: Adjunkt Karen Risager, RUC, og adjunkt Helga Andersen, AUC: Forholdet mellem sprogligt og samfundsmæssigt indhold i fremmedsprogsundervisningen.
- den 18. maj 1978: Professor André Martinet, Sorbonne: Syntactic vs. Lexical Phrases.

9. CEBAL

Sproginstitutionernes publikationsvirksomhed er fortsat med udsendelse af CEBAL 4, som indeholder følgende bidrag:

- a) Jens Rasmussen: Essai d'une typologie des »faux amis« danois-français.
- b) Hans-Peder Kromann: Ein Vergleich von dänischer und deutscher Grammatik anhand morphologischer und syntaktischer Beispiele.
- c) Lita Lundquist: Les modalités de l'énonciation: de l'analyse structurale vers une analyse pragmatique.
- d) Lena Fluger: On the so-called Substantival Adjectives.
- e) Max Gorosch: Modern Language Teaching to Adults for Professional Use.

10. SPRINT

Sproginstitutionernes Tidsskrift.

SPRINT er et tværinstituttligt skrift, som udkommer tre gange årligt. Redaktionen, der er sammensat af lærere, to fra hvert sproginstitut, en repræsentant fra terminologiafdelingen samt to TAP'er, ser det som sin opgave i lettilgængelig form at behandle nogle af de fremmedsproglige problemer, man som lærer eller studerende ved handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger, handelsskoler og -gymnasier støder på.

For bladets lay-out har i beretningsperioden arkitekt Kirsten Karanfilović været ansvarlig. Bladet er udkommet 2 gange i beretningsperioden og har vakt interesse indenfor den tilsigtede læserkreds.

11. Datalingvistikgruppen

Det 8. datalingvistikmøde afholdtes den 19. maj ved HHK med deltagelse af repræsentanter fra alle sproginstitutionerne.

A. INSTITUT FOR ENGELSK

Institutbestyrer: Lektor, translator Vagn K. Sandberg.

Formand for institutrådet: Lektor, translator Jørgen Alsø.

Professor: Bengt Jørgensen.

Lektorer: Cand. mag. Paul Bay, translator Edna Seear Christensen, cand. ling. merc.,

translatør Helle Pals Frandsen, cand. ling. merc., translatør Inge Gorm Hansen, translatør H. Svane Knudsen, cand. mag. Børge Larsen, cand. mag. Inge Livbjerg, translatør Knud Løwert, cand. mag. Finn Messell, translatør Paul Monrad, cand. mag. Helge Schwarz (orlov), Norman B. Shine, B.A., fagleder, cand. mag. Sven Sorgenfrey, cand. mag. Tyge Stavnstrup, cand. mag. Karen Stetting.

Adjunkter: Cand. ling. merc., translatør Lena Flugger, cand. interpret., translatør Helen Fogh, M.A., cand. ling. merc. Karen Thrysoe.

Adjunktvikar: Cand. phil. Lise-Lotte Hjulmand.

Kandidatstipendiat: Cand. ling. merc. Rita Lenstrup.

Eksterne lektorer: Mag. art. Vera Böiken, fil. dr. Margaret Chesnutt, B.A., cand. mag. Jennifer Draskau, B.A., Marlene Ruth Hansen, B.A., cand. mag. Tove M. Lonning, Jean Lundskær-Nielsen, B.A., cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen, translatør Kjeld Præstegaard, cand. mag. Ole Strømgren, Linda Thøgersen, B.A., Robin Allan Turner, M.A., translatør Svend Vesterli.

Undervisningsassistenter: Cand. interpret. Bodil Benson, cand. mag. Helle Vibeke Bjorholm, lektor, cand. mag. Ole Bus, stud. ling. merc. Susanne Calvo, translatør Annette Clark-Christensen, cand. phil. Lis Damkjær Christensen, cand. ling. merc. Jytte Diekmann, translatør John Ellefsen, stud. ling. merc. Jytte Elmbo, cand. ling. merc. Lise Grønborg Eskesen, cand. ling. merc. Dorrit Faber, M.A., cand. phil. Birgit Hansen, cand. interpret. Dorte Vasegaard Hauch, cand. mag. Lisbeth Heap, cand. phil. Jan Heinemann, translatør John Henriksen, cand. ling. merc. Lene Hesselberg, cand. phil. Marianne Holmen, cand. phil. Helle Faurschou Hviid, cand. interpret. Ingrid McNair Hüffeldt, stud. ling. merc. Jørgen Høedt, adjunkt, cand. mag. Hans Vinther Jensen, cand. mag. Jeanne Juul, cand. interpret. Bente Jæger, cand. interpret. Kirsten Kirkegaard, cand. ling. merc. Vivian Leander, cand. phil. Susanne Leleur, cand. phil. Vibeke Lundh, cand. mag. Marianne Madelung, cand. phil. Anne Marie Madsen, cand. ling. merc. Jytte Irene Mansfeld, cand. ling. merc. Hanne Mathiesen, cand. mag. Malene Mørk, cand. mag. Jeanette Ostenfeld, translatør Benny Pedersen, stud. ling. merc. Torben Pedersen, cand. ling. merc. Aase Peerless, cand. phil. Mogens Pind, cand. mag. Christian Planck, cand. art. Birgit Helene Poulsen, translatør Christian Quist, cand. mag. Kirsten Raffa, cand. ling. merc. Eyvind Rosenberg, translatør Ebba Schlüter, cand. ling. merc. Jytte Schou, David Robert Turner, M.A., cand. mag. Tove Marianne Stølen, cand. ling. merc. Annemette Lyng Svensson, cand. mag. Birgit Søndergaard, cand. interpret. Kirsten Vesterager Sørensen, cand. mag. Jesper Thing-Simonsen, cand. mag. Lillian Werdelin, cand. ling. merc. Lis Witsø, cand. mag. Kurt Zimmermann, cand. interpret. Stefan Zytphen-Adeler, cand. phil. Peter Ole Aarre.

1. Igangværende og afsluttede forskningsarbejder

I den forløbne forskningsperiode har:

Lena Flugger udarbejdet en artikel til SPRINT 1977.1 om ditransitive verber; en artikel til SPRINT 1978.1 om den engelske pun; en artikel til SPRINT 1978.3 om det af HHK planlagte og gennemførte EF-tolkekursus; gjort foreløbige studier til og påbegyndt udarbejdelsen af en fagdidaktisk undersøgelse af fejlkilder og fejltyper i tolkning fra modersmål til det fremmede sprog og omvendt.

Inge Gorm Hansen har udarbejdet en pragmatisk analyse af lovtekster (se nærmere under tekstlingvistikgruppen). Hun arbejder endvidere på projektet Dansk Termbank (se Terminologiaafdelingen), samt på et nordisk projekt under NORDINFO om overførsel af terminologiske data mellem termbanker i norden. Hun har deltaget i en projektgruppe i terminologiafdelingen, der har afsluttet udarbejdelsen af danske ækvivalenter til ISO R/1087 Vocabulary of Terminology, udkommet hos Dansk Standardiseringsråd 1978.

Lise-Lotte Hjulmand har suppleret et tidligere udarbejdet kompendium, »supplerende materiale til engelsk grammatik« med tekstprøver, øvelser samt redegørelser; fortsat arbejdet med passiv samt påbegyndt en undersøgelse af substantivsyntagmer (se nærmere under grammatikgruppen), hun har udarbejdet indlæg til grammatikgruppen og den årlige forskningskonference; medvirket ved Institutets EDB-indlæsning af et større korpus af fagtekster; fortsat medvirket ved excerperingsarbejdet under K.U.s Dansk-Engelsk Ordbogsgruppe til nyudgaven af Vinterberg og Bodelsens Dansk-Engelsk ordbog samt påbegyndt revision af dele af det oprindelige danske materiale.

Bengt Jürgensen har afsluttet arbejdet med to-stavelers adjektiver på -y i komparativ, publicering forventes 1979; udarbejdet en tilsvarende undersøgelse af danske adjektiver til et festskrift, publiceres 1979. Udarbejdet en artikel til SPRINT 1978.1 om neologismer og en artikel til SPRINT 1978.2 om midtatlantisk udtale; udarbejdet spørgeskemaer til samt fortsat undersøgelsen af konjunktionsløse bisætninger; fortsat undersøgelsen af intonationer i Corkdialekten; fortsat arbejdet med inversion; samt indsamlet og foreløbigt evalueret materiale om of-genetiven på engelsk.

Rita Lenstrup har fulgt udarbejdelse af tekstforslag til program for den faglige undervisning på E.A.-trinet op med programmer og tekstforslag for 2. og 3. sem. i samarbejde med adjunkt Helen Fogh. På 7. Datalingvistmøde i Ålborg den 2. dec. fremlagt udarbejdet kodesystem og program under titlen »Undersøgelse af relativer på basis af et kodesystem«; udarbejdet indlæg ved skolens forskningsseminar d. 29. og 30. maj med titlen »Substantivsyntagmets postmodifikation ved hjælp af efterled. med klassifikation af materialet«; deltaget i skolens grammatikgruppe og holdt indlæg; på en dansk tekst (10.000 ord) fra sit undersøgelsesmateriale, afprøvet anvendeligheden af de principper for sondring mellem restriktive og parentetiske relativsætninger, som opstilles af Henrik Prebensen og Ebbe Spang-Hanssen i De franske relativsætningers typologi. Samme principper er afprøvet på rel-sætningerne i den danske grundlov; udarbejdet artikel til Københavns universitets festskrift for professor Schibbye: Frequency of relatives in Danish, Danish English translations and original English; i fortsættelse af projekt om relativer foretaget indlæsning til regnemaskine af 3×10.000 ord med kodning af de indlæste tekstsæt; udarbejdet vejledning til brug ved indlæsning af tekstsæt og opstilling af koder, ved udnyttelse af de allerede indlæste tekstsæt og kodninger og ved anvendelse af det i 1976/77 udarbejdede program på sådanne tekster og kodninger; været medlem af den excerperingsgruppe ved Københavns Universitet, der indsamler materiale til den nye udgave af Vinterberg og Bodelsens Dansk-Engelsk ordbog.

Norman Shine har udarbejdet følgende artikler: Danish Youth Periodicals (Phædus Volume IV, Nr. 12, 1977) Fairleigh Dickinson University, Madison, New Jersey, U.S.A.;

Børnebøger i Danmark fra Reformationen til 1750 (Børn og Bøger) 1977. The Translation of Children's Literature: a case study of English children's books written between 1800 and 1900 and at some point in time translated into Danish. Artikel i Children's Books in Translation: The Situation and the Problems (Almquist & Wiksell International) Stockholm 1978. I denne forbindelse holdt en offentlig forelæsning ved den 3. internationale kongres i International Society for Research into Children's Literature, Södertälje, Sverige. Sammen med Viggo Hjørnager Pedersen: Børnelitteratur i England og Danmark fra 1750 til 1830. Forventes offentliggjort som to artikler i Børn og Bøger, 1978/79. Desuden to artikler: A Suggested Model for Measuring the Influence of Translated Children's Books og The Role of Translation of Children's Books in Relation to Foreign Cultures, som forventes offentliggjort i Bookbird (Wien) 1978/79. Han har fortsat arbejdet med Parliamentary Language på basis af taler holdt i Underhuset, samt en undersøgelse af lingvistiske aspekter i the Trade Description Act (1968). Fortsat arbejdet med en licentiatopgave til Danmarks Lærerhøjskole vedrørende en sammenligning af dansk og engelsk læsning i de første fem læseår i hhv. Danmark og England.

Helge Schwarz: Orlov 1976–78.

Karen Stetting har i det forløbne år haft undervisning og administration i al sin arbejdstid, men har sammen med Rita Lenstrup ved forskningskonferencen fremlagt en model til beskrivelse af navneordsgruppens efterled og dettes omplaceringsmuligheder. Har sammen med Lise-Lotte Hjulmand organiseret EDB-indlæsning af et større korpus af fagtekster med henblik på kontrastive undersøgelser.

Karen Thrysoe har udarbejdet følgende kompendier til brug i undervisningen i juridisk sprog: The English Legal System, Det danske retssystem, Community Law. Hun har fortsat arbejdet med franske og latinske udtryk i engelsk juridisk sprog og udarbejdet en artikel til SPRINT 1978.2 herom. Hun har påbegyndt en undersøgelse af sideordnede led i juridisk sprog.

2. Faglig virksomhed i øvrigt

(De aktiviteter for hvilke, der redegøres andetsteds i årsberetningen er ikke nævnt under denne rubrik)

(Redegørelse for de tværinstitutlige arbejdsgrupper)

Lena Flugler har fortsat deltaget i arbejdet med tilrettelæggelsen og redaktionen af SPRINT. Hun har sammen med kolleger fra eget og andre institutter gennemført HHK's EF-tolkekursus.

Inge Gorm Hansen har i samarbejde med Rochelle D. Gelman, LL.B., Principal Lecturer ved the City of London Polytechnic, arrangeret et i dagene 6.–10. marts 1978 afholdt seminar for kandidatstuderende over engelske juridiske forhold. Hun har i dagene 15.–18. februar 1978 deltaget i et nordisk terminologimøde i Bergen, NORDTERM og holdt et indlæg om projekt Dansk Termbank.

Lise-Lotte Hjulmand har arrangeret og undervist ved HHK's dansk kursus for EF-tolke i dagene 14.–31. august 1978.

Bengt Jürgensen har fortsat arbejdet som medlem af redaktionsudvalget for SPRINT. Han har foretaget studierejse til Lund for at undersøge det i England indsamlede materiale til »Survey of Spoken English«. Fortsat medlemskab af Fagsprogligt Center. Medlem af bestyrelsen for Nordic Association for American Studies. Medvirket ved tilrettelæggelsen af Alvar Ellegårds, Göteborg, gæsteforelæsning om engelsk grammatisk analyse.

Rita Lenstrup har arrangeret 8. datalingvistmøde, afholdt på HHK den 19. maj 1978.

Norman Shine har været Honorary Advisor to the Combined Summer University Board (Cambridge, Oxford, London og Edinburgh) og lokalsekretær for the Cambridge University Local Examination Syndicate. Han har været censor for WHO's eksaminer i engelsk.

Helge Schwarz har i perioden 1976–78 været ansat som sprogrevisor ved EF-Kommissionens afdeling for oversættelse på mellemlang og lang sigt i Luxembourg.

Karen Stetting har virket som faglig leder af almen grammatik og indtil januar som leder af de valgfri fag. Hun har deltaget i arbejdet med etablering af en arbejdspladsavis for HHK; hun har deltaget i møder om bl.a. datalingvistik, i Nordisk lingvistmøde samt højskolens 2-ugers seminar over funktionel grammatik ved prof. André Martinet. Hun har været censor ved universiteterne.

Karen Thrysøe har deltaget i kursus på London Polytechnic i Private Law-advanced fra 31.7.–11.8.78.

Jørgen Høedt (red.) H.A.-engelsk. En tekstsamling. Samfundslitteratur 1978.

B. INSTITUT FOR FRANSK

Instituttbestyrer: Cand. mag. Jacques Qvistgaard.

Professor: Dr. phil. Jens Rasmussen.

Adjunkter/lektorer med forskningspligt: Cand. ling. merc. Gunhild Dyrberg, cand. phil. Lita Lundquist E.D., cand. phil. Hanne Martinet, cand. mag. Jacques Qvistgaard, cand. mag. Lilian Stage.

Adjunkter/lektorer uden forskningspligt: Cand. mag. Aase Baillais, cand. mag. Anne Dueholm, cand. art. Birgitte Friis, translator Hélène Holm, cand. jur. Niels Krogh-Hansen, translator Birthe Langballe, translator Aase Lenstrup, translator, cand. mag. et jur. Erik Juul Lund, cand. art. Dorte Westrup.

Kandidatstipendiat: Pierre Pica, diplômé d'études approfondies.

Eksterne lektorer (fransk): Translater A. Harboesgaard, Marcel Hénaff, agrégé de philosophie, cand. ling. merc. Susanne Hertz, cand. mag. Oleg Koefoed, cand. phil. Ghani

Merad-Boudia, cand. mag. Hanne Helveg Petersen, Jacqueline Raoul-Duval, licenciée d'histoire.

Eksterne lektorer (italiensk): Cand. mag. Mirella Cristofoli, translator Johanne Mengel, dr. jur. Ditlev Tamm.

Undervisningsassistenter (fransk): Cand. mag. Anna Højgaard Allin, cand. phil. Françoise Andersen, cand. phil. Else Marie Arevad, cand. phil. Anne Lis Bang-Pedersen, cand. ling. merc. Eva Bertram, docteur ès lettres Ovila Brabant, licencié ès lettres Jean-Jacques Etienne, licencié ès lettres Jean-Paul Faucher, cand. mag. Lisbet Gjerløv, licenciée ès lettres Nicole Gram, cand. mag. Lars Haarløv, cand. interpret. Helle Graun Hermann, cand. phil. Pierre Hyllested, cand. mag. Anette Ragn Jensen, cand. mag. Lise Jeremiassen, cand. phil. Birgitte Krag, cand. phil. Irene Lindahl, cand. interpret. Lilli Lytzen, cand. mag. Else Marker-Larsen, cand. mag. Barbara Melchior, cand. mag. Brynja Svane, cand. mag. Henrik Selsøe Sørensen, cand. mag. Lisbet Theilgaard, cand. merc. Gérard Vergnaud.

Undervisningsassistenter (italiensk): Civilingeniør Leonardo De Chiffre, cand. phil. Lars Phil Jensen, cand. mag. Anna Maria Jensen, cand. mag. Carsten Bo Juhl, mag. art. Lene Waage Petersen, cand. mag. Pina Zaccharin Lauritzen, translator Eva Poulsen, Merete Kock E.D., cand. phil. Lise Velschow.

Undervisningsassistenter (russisk): Cand. phil. Birte Pass, cand. mag. Svend Boje Madsen.

1. Igangværende og afsluttede forskningsarbejder

I den forløbne forskningsperiode har:

Gunhild Dyrberg udarbejdet en terminologisk/fraseologisk/leksikografisk fremstilling af emnerne: remburs og checks i Frankrig og Danmark. Sammen med cand. ling. merc. Grete Duvå, HHÅ, har hun endvidere skrevet en artikel til *SPRINT* nr. 2, 1978, om franske og danske nationalregnskabsudtryk.

Lita Lundquist har færdiggjort en større afhandling inden for tekstlingvistik, bidraget med flere indlæg i tekstlingvistikgruppen, færdigskrevet de første 20 sider af et kompendium til E.K.-undervisningen i stilanalyse. En artikel om »Les modalités de l'énonciation« er blevet publiceret i *CEBAL* nr. 4. Hun har i samarbejde med kolleger fra Københavns Universitet arbejdet og arbejder stadig på et projekt om EDB-behandling af teksters dybdestruktur og kohærensmarkering.

Hanne Martinet har til tidsskriftet »La linguistique«, Paris, PUF, skrevet artiklen »Les épithètes en -ant en français contemporain«. Hun har indsendt manuskriptet til sit foredrag »Une analyse contrastive fonctionnelle des adjectifs épithètes en -ant et en -ende en français et en danois contemporains« til komiteen for AILA's 5. internationale kongres i Montreal i august 1978. Til *SPRINT*, nr. 1, 1978, har hun skrevet artiklen »Bør begrebet »verbaladjektiv« stadig eksistere?«. I samarbejde med professor André Martinet, Paris, og fire andre franske lingvister, har hun arbejdet på en »Grammaire fonctionnelle du français«, der forventes publiceret i 1979. I samarbejde med lektor Suzanne Hanon, Romansk Institut, OUC, og Christine Tybjerg, diplômée ès lettres et exam.art., Tønder, har hun påbegyndt redigering af bogen »Traductions«, 25 danske stile oversat til fransk«.

til Odense Universitets Forlag. Hun har påbegyndt udarbejdelse af en dansk-fransk ordbog over interjektioner og interjektionslignende udtryk.

Pierre Pica har ingen for terminologi beskæftiget sig med udbygning og forbedring af et kartotek på 8 × 1000 kartotekskort indeholdende oplysninger over terminologisk og leksikologisk arbejde i Europa. Han har deltaget i terminologigruppens arbejde på HHK. Han har endvidere inden for leksikologi påbegyndt en undersøgelse med henblik på formulering af en transformationel grammatik af neutrale, midle og passive konstruktioner på fransk og dansk. Han har påbegyndt en undersøgelse over begreberne transivitet og intransivitet ud fra et maskinlæsbart corpus over verber i ordbogen »Le Petit Robert«.

Jacques Qvistgaard har fortsat igangværende arbejder (herunder dansk-fransk ordbog, termbankprojekt samt indsamling af materiale til terminologisk undersøgelse).

Jens Rasmussen har foretaget tekstlingvistiske undersøgelser vedrørende syntaksen i fagsprog og har deltaget i arbejdet i tværproglige grupper (tekstlingvistisk; grammatik).

En arbejdsgruppe bestående af *Hanne Martinet*, *Jens Rasmussen* og *Lilian Stage* har udarbejdet oplæg til diverse kapitler af en fransk grammatik for det erhvervssproglige grundstudium.

Lilian Stage har påbegyndt en kontrastiv analyse af franske og danske modalverber.

2. Internationalt samarbejde og anden faglig virksomhed

Gunhild Dyrberg har deltaget i nordisk terminologikursus, der blev afholdt i Skodsborg fra den 20. til den 30. juni 1978.

Lita Lundquist har ved Handelshøjskolens forskningsseminar, maj 1978, holdt et foredrag om »Lovteksters semantiske dybdestruktur«. Hun har deltaget i 4. nordiske lingvistikongres i Hindsgavl, januar 1978. Hun deltager aktivt i oversættelsesgruppen på HHK og er medlem af Lingvistikredsen, København.

Hanne Martinet har deltaget i et seminar i fremmedsprogspædagogik i Sandbjerg i dagene 27.–29. oktober 1977. Hun har deltaget i 4. nordiske lingvistikongres i Hindsgavl den 6.–8. januar 1978. Hun har organiseret professor André Martinets seminar på Handelshøjskolen »A Functional Approach to Language« fra 8.–19. maj 1978 samt hans forskellige besøg på andre højere læreanstalter i København og Odense. Hun har deltaget i »5e Colloque international de linguistique fonctionnelle«, Jannina, Grækenland, i dagene 10.–15. juli 1978.

Pierre Pica har deltaget i 4. nordiske lingvistikongres i Hindsgavl i januar og i »colloque du Glow«, Amsterdam, i april. Han har holdt en række foredrag på Romansk Institut, Århus Universitet samt Engelsk Institut, Københavns Universitet. Han deltog endvidere i det 8. datalingvistmøde på HHK.

Jacques Qvistgaard har den 10.–12. september 1977 og den 22.–24. april 1978 deltaget i AILA's halvårslige møder i hhv. Colchester og Warszawa. Han har endvidere i november 1977 i Paris besøgt forskellige franske terminologi-organisationer, samt *Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris* og *Ecole Nationale Supérieure de l'Enseignement technique*.

Jens Rasmussen har fra den 29. august–2. september 1977 deltaget i den XII. internationale lingvistikongres i Wien.

Jens Rasmussen har som medlem af et tomandsudvalg under det humanistiske forskningsråd udarbejdet forslag til en større undersøgelse: »De samfundsmæssige behov for anvendelse af fremmedsprog i Danmark.«

C. INSTITUT FOR SPANSK

Institutbestyrer: Lektor, translatør Niels Henning Pedersen, H.D.

Professor: Fil. dr. Max Gorosch.

Lektorer/adjunkter: Lektor, cand. mag. Søren Kaas Andersen, afdelingsleder, lektor, translatør Jørgen Jensen, adjunktvikar, translatør Kirsten Jessen, lektor, cand. ling. merc. Heribert Picht, lektor, translatør Ellen Sundbo, lektor, translatør Halvor Søeborg, adjunkt, translatør Erna Sølling.

Institutrådet består foruden af ovennævnte medlemmer endvidere af følgende:

Deltidsbeskæftigede lærere: Cand. ling. merc., translatør Louise Denver, cand. ling. merc., translatør Anette Villemoes.

Valgt af De Studerendes Råd: Tove Sanger, Annemette Keogh Rasmussen, Lisbeth K. A. Sørensen.

TAP-repræsentanter: Lis Olsen, Elna Oberleitner, Vibeke Maaløe.

Endvidere er følgende knyttet til instituttet:

Eksterne lektorer: Dr. María Berta Pallares Garzón, translatør Vibeke Pentz-Møller, adjunkt, cand. phil. John Madsen.

Undervisningsassistenter: Charles Cespedes, cand. ling. merc., translatør Louise Denver, Licenciada en literatura española María Díaz-Varela, cand. ling. merc., translatør Claire Duvantier, María Fabricius Hansen, cand. ling. merc., translatør Doris Sørensen Horneman, cand. mag. Vibeke Kamp Jørgensen, cand. mag. Elisebeth Laursen, cand. ling. merc., translatør Ditte Obel Mikkelsen, Rosa María Picht, cand. ling. merc., translatør Lise Saxov, cand. ling. merc., translatør Anette Villemoes.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Søren Kaas Andersen har sammen med *H. Picht* udarbejdet oversættelsesøvelser til spansk-systemet ESO ES I og II (Grafisk Forlag).

Endvidere sammen med *Louise Denver*, *Anette Villemoes* og *Ulla Winding* redigeret en ny udgave af *Opgaver i almindeligt sprog* (Erhvervsøkonomisk forlag).

Redigering af tidsskriftet *SPRINT*, herunder to artikler »Flamingo – flamsk – flamenco« og *Lengua castellana* eller *lengua española*«.

Under udarbejdelse er en artikel om modus i sætninger af typen »10 probable es que . . .« samt en tekstsamling til brug for undervisningen i stilistik og oversættelseskritik på EK.

Max Gorosch har bidraget til CEBAL 4 med artiklen »Modern Language Teaching to Adults for Professional Use (s. 77–123); til Unseco ALSED LSP Newsletter No. 3, marts 1978 med artiklen »LSP in the Swedish Educational System; sammen med *Jørgen Høedt* og *Robin Turner* udgivet ALSED LSP Newsletter No. 1–4, 1977–78; forelagt indlæg ved 1st European Symposium on LSP in the Swedish Educational System.

Endvidere udarbejdet kompendiet »Geografía Económica de América Latina«, sammen med *W. Karlsson*, *A. Izquierdo*, *F. Cordero*.

Jørgen Jensen har

- 1) færdiggjort manuskript til en kommenteret samling politiske tekster,
- 2) udarbejdet en oversigt over hyppigt forekommende spanske suffixers betydning og deres danske ækvivalenter,
- 3) udgivet en »facitliste« til ESO ES II (Grafisk Forlag 1978),
- 4) udarbejdet en bibliografi over ord- og håndbøger indenfor bygningsindustrien.

H. Picht

- a) har medvirket i afholdelsen af »Grundkursus i terminologi« 1978 ved HHK.
- b) har som Danmarks medlem i NORDTERM's AG 1 »terminologiundervisning« tilrettelagt og gennemført det første Nordiske Terminologikursus fra 20.–30.6.78 på »Røllighed«, Skodsborg; undertegnede har holdt 7 foredrag hhv. indlæg, gennemført 4 gruppearbejder og ledet 1 projekt. Proceedings foreligger.
- c) har deltaget i projektgruppen »terminologiens terminologi«; arbejdet er afsluttet og udkom som DS i april 1978.
- d) har ajourført bibliografi over terminologiske publikationer.
- e) har været med til at udarbejde »Nyt fra Terminologiafdelingen« nr. 4 og deltager som terminologiafdelingens repræsentant i SPRINT-redaktionen.
- f) har skrevet en artikel i SPRINT (1977/I p. 22), samt mindre indlæg.
- g) har i samarbejde med S. Kaas Andersen udgivet oversættelsesøvelser til ESO ES (spansk begynder-system, Grafisk Forlag 1978.
- h) deltager i arbejdsgruppen »Terminologiundervisning« ved HHK, som har til opgave at tilrettelægge, udarbejde og gennemføre et udvidet terminologikursus under valgfri fag, som forventes afholdt i forårssemestret 1979.
- i) forbereder en gæsteforelæsning i forbindelse med et seminar i Saarbrücken, som forventes afholdt i januar 1979.

H. Sæborg arbejder med økonomisk støtte fra FUHU på udgivelse af et katalog over faste præpositionsforbindelser i spansk.

Har ydet diverse bidrag til SPRINT, bl.a. artiklerne »Astronomiske betragtninger over aspekt i spansk« og »Nogle spanske gestus«.

2. Faglig virksomhed uden for højskolen

Max Gorosch har aktivt deltaget i følgende videnskabelige møder:

1st European Symposium on LSP, Wien, 26.–28. august 1977.
International Congress of Linguists, Wien, 29. august–2. september 1977.
Tagung Fachsprache und Gemeinsprache, Mannheim, marts 1978.
AILA International Committee, Warszawa, maj 1978.
AILA International Congress, Montreal, 20.–26. august 1978.
International Symposium on Terminology Teaching, Quebec 28.–30. august 1978.

Jørgen Jensen har

- 1) været medlem af 3 bedømmelsesudvalg på Københavns Universitet vedrørende adjunkt-ers ansættelse som lektorer,
- 2) under et studieophold i Madrid søgt at etablere kontakt med personer og institutioner, der kunne være interesseret i fagsprogligt og terminologisk samarbejde med institut-tet.

H. Picht

- a) har deltaget i V. AILA-kongres i Montreal (20.–26.8. 1978) og medvirket som kom-mentator i en rundbordsamtale om »découpage«.
- b) har deltaget i et seminar om terminologiundervisning i »Québec 28.–30.8.1978 og fo-relagt resultaterne af terminologiundervisning i Norden.
- c) deltager i en international arbejdsgruppe, der har til formål at udarbejde en termino-logiklassifikation (3 møder, 2 i NL, 1 møde i DK); er kontaktpmand til NORDTERM AG 2.
- d) har besøgt Office de la langue française (Québec) 31.8.1978.
- e) har deltaget i NORDTERM 2 i Bergen, februar 1978.

D. INSTITUT FOR TYSK

Institutbestyrer: Lektor, cand. art. Hans Peter Jørgensen.

Professor: Mag. art. Hans-Peder Kromann.

Lektorer/adjunkter (med forskningsforpligtelse): Lektor, cand. ling. merc. Inge Baaring, prorektor, lektor, cand. mag. Gert Engel, lektor, translatør, cand. jur. Ebbe Falck, ad-juktvikar, cand. pæd. Grethe Hjorth, adjunkt, translatør Bente Kristensen, lektor, trans-latør Meta Pedersen.

Lektorer/adjunkter (uden forskningsforpligtelse): Lektor, cand. mag. Frede Boje, lektor, cand. mag. Liselotte Brøndlund, lektor, translatør Pauli Gunderskov, lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, lektor, translatør Flemming Koue, adjunkt, translatør Theis Riib-ber, lektor, cand. mag. Poul Rosbach, lektor, translatør Walter Thornfield.

Kandidatstipendiater: Cand. ling. merc. Bente Horneman (til 1. marts), cand. ling. merc. Lene Andersen (fra 1. november).

Eksterne lektorer: Dr. phil. Klaus Bohnen, cand. mag. Mogens Dyhr, cand. interpret, Henrik Hopstock, cand. mag. Lisbeth Falster Jakobsen, cand. mag. Bent Weidberg.

Undervisningsassistenter: Cand. mag. Gudrun Bjørnø, translatør Edith Christiansen, translatør Gisela Ekner, translatør J. Christian Gjedde, cand. ling. merc. Solveig Grøn-bech, cand. pæd. Ellen Gudmand-Høyer, translatør Aksel Hansen, stud. ling. merc. Do-ris Hansen, cand. phil. Gitte Baunebjerg Hansen, cand. mag. Morten Gudmund Hansen,

cand. mag. Steffen Leo Hansen, cand. mag. Margrethe Stig Hansen, cand. mag. Merete Hellmers, cand. mag. Wiwi E. Henningsen, cand. mag. Eyolf Hessellund, translator Henriette D. Holm, cand. mag. Lise Neersø Jaspersen, cand. ling. merc. Bodil Nistrup Madsen, cand. interpret. Mette Mortensen, cand. mag. Jørgen Mølgaard, translator Ulla I. Olsen, cand. mag. Christian Pedersen, cand. ling. merc. Marie-Louise Møller Pedersen, cand. mag. Elsa Rienecker, cand. phil. Tom Rundquist, cand. interpret. Ann Selchau, translator Waltraud Thygesen, cand. ling. merc. Birte Vesterli, cand. mag. Monika Wesemann.

Institutrådet består foruden ovennævnte lektorer/adjunkter og kandidatstipendiater af følgende:

Deltidsbeskæftigede lærere: Cand. phil. Gitte Baunebjerg Hansen, cand. mag. Lise Neersø Jaspersen, cand. ling. merc. Bodil Nistrup Madsen.

Valgt af De Studerendes Råd: Conny Rom, Anders Ulrich Jensen, Kirsten Elingaard.

TAP-repræsentanter: Ester Olsen, Lise Munk Pedersen.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder, pædagogisk udviklingsarbejde m.m.

Lene Andersen har foretaget en komparativ analyse af udvalgte eksisterende leksikografiske lemmatiseringer (i etsprogsordbøger inden for tysk) med henblik på homonymi- og polysemiproblemet. Resultatet af undersøgelsen foreligger i form af en arbejdsrapport. Hun har indledt udarbejdelsen af et dansk-tysk terminologisk inventar for et nærmere afgrænset område inden for ventilation og luftkonditionering. I dette terminologiske arbejde skal der især arbejdes dybere med definitionsspørgsmålet. Endvidere skal arbejdet danne basis for studier af homonymi og polysemi i terminologi.

Lene Andersen er medarbejder i projektgruppen »Termbank«, se under Terminologi-afdelingen.

Inge Baaring har under sin orlov (75–77), hvor hun fungerede som tolk ved EF-Kommissionen i Bruxelles, indsamlet et eksempelmateriale, som danner basis for en undersøgelse af særlige problemer ved simultantolkning fra tysk til dansk, specielt den tyske ordstilling og nødvendigheden af »anticipation« (foregribelse af senere led). Der udarbejdes et fejlkatalog samt forslag til en relevant terapi. Arbejdet har et udpræget pædagogisk sigte.

Ebbe Falck har fortsat arbejdet med strafferetlige emner samt med emner fra dansk og tysk privatrets almindelige del. For tiden arbejdes der på et kompendium om danske og tyske domstoles organisation og opbygning m.v.

Gitte Baunebjerg Hansen har publiceret: De vanskelige »små ord«, SPRINT 1978, 2, 23–26. Derudover har hun udarbejdet følgende undervisningsmaterialer: 1. Tekst med gloseforklaring til filmen »Bürger fragen Bundespräsident Scheel«, 2. en referatøvelse til brug på E.G.-studiet, 3. fire øvelser til konsekutiv tolkning til brug på E.A./E.D.-studiet: Interview med lederen af den socialdemokratiske gruppe i Forbundsdagen, Herbert Wehner; interview med forskningsminister Matthöfer; interview med salgschefen for VW, Werner P. Schmidt; forretningsforhandling: »Ein günstiger Einkauf«.

Grethe Hjorth har fortsat sin faglig-pædagogiske forskning med henblik på studiereformer (vedr. E.G.-studiet) samt med henblik på udvikling af et pædagogikum for lærere ved Handelshøjskolens sprogstudier og udarbejdet den endelige rapport om det første pædagogikum under det erhvervsproglige fakultet. Endvidere har hun som medlem af intro-arbejdsgruppen udarbejdet formålsbeskrivelse og vejlederkursus for introkurset 1978.

Bente Horneman har færdiggjort afhandlingen: »Kommunalt selvstyre i Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland – En terminologisk – leksikografisk fremstilling«. Endvidere har hun deltaget i arbejdet i projektgruppen Termbank og i denne forbindelse udarbejdet et antal prøverecords med kommunale termer samt rapport over dette arbejde. Har som medlem af projektgruppen »Terminologiens terminologi« deltaget i den afsluttende behandling af ISO R 1087, som er udkommet som dansk standard i juni 1978. Desuden har hun skrevet en artikel: »Lidt om kommunal terminologi på dansk og tysk« til SPRINT nr. 1, 1978.

Lise Neersø Jaspersen har udarbejdet følgende undervisningsmateriale: »Tidsbestemmelser« og »Sætningsknuder«.

Hans Peter Jørgensen har udarbejdet et kompendium i »Almen fonetik« til brug for E.A./E.D.-studerende og har i øjeblikket den tilsvarende tyske del af dette kompendium under udarbejdelse.

Flemming Koue har som led i et curriculum for faget teknisk sprog på E.K.-studiet planlagt og gennemført et projektorienteret undervisningsprogram under titlen »Energi og miljøbelastning« baseret på dokumentationsmateriale inden for bl.a. atomenergi, alternative energikilder, varmegenvinding.

Bente Kristensen har i det forløbne studieår haft stillingsreduktion til 4/7. Hun har afsluttet arbejdet med den danske standard til ISO R/1087 »Terminologiens terminologi«. Hun har fortsat udarbejdelsen af curriculum for E.A./E.D. tysk juridisk sprog og har især interesseret sig for terminologi som didaktisk middel i undervisning af ikke-fagfolk i juridisk sprog. Endvidere er hun projektleder og terminologisk rådgiver for en ekstern projektgruppe, der udarbejder danske ækvivalenter samt danske definitioner til et EF-projekt vedr. ergonomi. Bente Kristensen har også i det forløbne studieår været daglig leder af Terminologiafdelingen.

Hans-Peder Kromann har udgivet følgende publikationer:

1. Grammatischer Problemkatalog bei der Erarbeitung des Dansk-Tysk-Ordbog (DTO). Ein Arbeitsbericht (1976). Udg. i: Kopenhagener Beiträge zur Germ. Linguistik 12, 162–69, Kbh. 1977.
2. Hvad skal vi med hovedsætningen? SPRINT (1977) I, 18–22.
3. Ein Vergleich von dänischer und deutscher Grammatik anhand morphologischer und syntaktischer Beispiele. CEBAL 4 (1978) 23–46.

Andet afsluttet arbejde:

1. Topologie des einfachen Verbalsatzes im Deutschen. 68 s. (afsluttet kapitel til en grammatik, der er under udarbejdelse ved Inst. f. dt. Spr., Mannheim).
2. Die syntaktischen, semantischen und pragmatischen Faktoren und Funktionen in der Wortstellung des einfachen Verbalsatzes im heutigen Deutsch. 16 s. Under udgivelse i: Sammelband »Sprache und Pragmatik«, Lunder germanistische Forschungen Bd. 48.
3. Grammatisk terminologi på E.G.-studiet (ændringer og tillæg til Kaper § 1). 4 s.
4. Substantivsyntagmets syntaktiske typologi og prædikationsstruktur i dansk (og tysk). Forskningsseminaroplæg d. 25.5.1978. 4 s.

Igangværende arbejde:

1. »Untersuchungen zur Wortstellung im heutigen Deutsch« (Thema-Rhema-problemet).
2. Leksikologiske og leksikografiske forundersøgelser til DTO (se denne).
3. Medlem af tværinstitutionel arbejdsgruppe for Kontrastiv dansk og tysk grammatik.

Meta Pedersen afslutter i indeværende undervisningsår sin forsøgsundervisning i merkantilt/økonomisk sprog efter det udarbejdede curriculum for det erhvervsproglige kandidatstudium.

Der arbejdes på udgivelse af en tekstsamling dansk/tysk i forbindelse med nævnte curriculum og ligeledes en samling skriftlige opgaver, integreret i de forskellige moduler. Endvidere er en samling erhvervsfaglige tekster til grundstudiet under udgivelse, og der er planlagt en række handelsbreve ligeledes til grundstudiet.

Theis Riiber, Pauli Gunderskov og Flemming Koue har med henblik på gennemførelsen af undervisningen i teknisk sprog på E.A./E.D.-niveauet tilrettelagt et projektorienteret undervisningsprogram centreret omkring automobilindustrien og dertil knyttede industrier.

Poul Rosbach har fortsat arbejdet med udvikling af et curriculum for faget tysk juridisk sprog på kandidatstudiets 1. år, herunder tilvejebringelse af undervisningsmaterialer og øvelsestekster; fortsat sine studier inden for ovennævnte fagområder; fortsat arbejdet med korpus samt ekscerpering og bearbejdning af fagsproglige leksemer i leksikografisk øjemed.

Ordbogsarbejdet: Det ved tysk institut i februar 1978 etablerede Ordbogsudvalg (G. Engel, H.-P. Kromann, P. Rosbach) har i en rapport til Ordbogskommissionen under Kulturministeriet beskrevet institutets deltagelse i det store Tysk-Dansk-Ordbogs-projekt og redegjort for behovet for ressourcer ved udarbejdelsen af fagord til DTO.

Ordbogsredaktionen (H.-P. Kromann, Th. Riiber, P. Rosbach) har udarbejdet det første oplæg til bestemmelse af DTO's målgrupper med særligt henblik på fagord og fortsætter med at bestemme de kriterier, der skal styre udvælgelsen af ca. 50.000 fagord til DTO.

2. Internationalt samarbejde

Lene Andersen har deltaget i Jahrestagung des Instituts für deutsche Sprache, Mannheim: Fachsprache und Gemeinsprache, 14.–17. marts 1978.

Liselotte Brøndlund har deltaget i Hamburger Fortbildungslehrgang für ausländische Lehrer und Dozenten der deutschen Sprache an der Universität Hamburg, 17. juli–5. august 1978.

Inge Baaring har deltaget i den skandinaviske lingvistikongres. Desuden har hun besøgt tolkeskolerne i Germersheim, Heidelberg, Paris og London (Polytechnic of Central London) med henblik på en evt. senere oprettelse af en uddannelse til conference-tolk ved HHK.

Bente Horneman har deltaget i det af Terminologiafdelingen i december afholdte term-bankrecordseminar.

Bente Kristensen har 26.8.–28.8.1977 deltaget i First European Symposium on »Language for Special Purposes – LSP« i Wien. Endvidere har hun i forbindelse med Den XII. internationale lingvistikongres i Wien, 29.8.–31.8.1977 deltaget i en arbejdsgruppe vedr. terminologi og terminologisk leksikografi. 14.3.–17.3.1978 deltog hun i Jahrestagung des Instituts für deutsche Sprache, Mannheim: »Fachsprache und Gemeinsprache«. På Nordterm-mødet i Bergen, 16.2.–17.2.1978 bidrog hun med et indlæg vedr. terminologiarbejdet ved HHK med særlig henblik på nordisk samarbejde.

Hans-Peder Kromann. Deltagelse i kongres: Fachsprache und Gemeinsprache, Institut für deutsche Sprache, Mannheim, 13.–15.3.1978. Informationsbesøg ang. ordbogsarbejde ved hjælp af edb hos Prof. G. Wahrig, Mainz, 16.3.1978. Foredrag i Lund ved symposium om »Sprache und Pragmatik«, 16.–18.5.1978.

Meta Pedersen har medvirket i undervisningen af et hold stipendiater fra HHK og HHÅ i Grafing v/München i december 1977.

3. Kursusvirksomhed

Lene Andersen har deltaget i Nordisk Terminologikursus på »Rolighed«, 20.–30. juni 1978, se under Terminologiafdelingen.

Inge Baaring har sammen med andre tolkelærere planlagt og gennemført et 4½ måneders intensivt tolkekursus for EF-Kommissionen samt fungeret som administrativ leder af kurset.

Grethe Hjorth har bidraget med et indlæg på evalueringskurset den 31.3.1978.

Bente Horneman har medvirket i det af Terminologiafdelingen i februar afholdte grundkursus i terminologi.

Lisbeth Falster Jakobsen har til brug for det sproglige didaktikudvalgs evalueringskursus marts/april 1978 ledet en arbejdsgruppe omkring spørgsmålet »EK mundtlig eksamen i stilistik«. Gruppen afleverede en rapport som grundlag for diskussioner ved evalueringskurset.

Bente Kristensen har på det af Terminologiaafdelingen i februar afholdte grundkursus bidraget med et indlæg om »Terminologispecialer«. På Nordisk Terminologikursus på »Rørlighed«, Skodsborg 20–30.6.1978 holdt Bente Kristensen et foredrag med titlen: »Metoder ved bearbejdelse af terminologisk materiale ved Handelshøjskolen i København«.

E. INSTITUT FOR ERHVERVSPRAKSIS

Institutbestyrer: Handelsfaglærer, cand. ling. merc., translatør Lise Saxov.

Handelsfaglærer Anne Harries, E.A., (fra 1. januar 1978), lektor Finn Hagen Jespersen, H.A., handelsfaglærer Jette Krog, E.D., (fra 1. januar 1978), handelsfaglærer Erna Larsen, handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen, E.D., lektor Erik Otto, H.A., handelsfaglærer Inger Vikelsøe.

Institutrådet består foruden af ovennævnte af følgende:

Deltidsbeskæftigede lærere: Handelsfaglærer Hanne Nielsen, handelsfaglærer Inge Lise Plejl.

Valgt af De Studerendes Råd: Jan Formann, Carsten Høj.

TAB-repræsentant: Lis Olsen.

Instituttet er opdelt i 2 faggrupper:

1) Faggruppen for regnskabslære, erhvervslære og samfundsøkonomi.

Faggruppeleder: Erik Otto.

2) Faggruppen for maskinskrivning og stenografi.

Faggruppeleder: Lise Saxov.

1. Oprettelse

Institut for Erhvervspraksis blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker fagområderne erhvervslære (herunder regnskabslære) og samfundsøkonomi, maskinskrivning samt dansk, engelsk, fransk og tysk stenografi under sprogstudierne og regnskabslære under de økonomiske studier.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Regnskabslære og erhvervslære:

Finn Hagen Jespersen har udarbejdet en opgavesamling til bøgerne »Erhvervslære« og »Regnskabsforståelse«, der begge benyttes på det erhvervsproglige grundstudium. Opgavesamlingen, der består af »check«-opgaver, multiple choice-opgaver og opgaver til skriftlig besvarelse, udkom august 1978.

Maskinskrivning og stenografi:

Faggruppen har i samarbejde med cand. merc.-studerende i afsætningsøkonomi gennemført en Desk Research vedrørende undervisningsmetoder og midler i forbindelse med undervisning i maskinskrivning.

En repræsentant fra faggruppen har fra foråret 1978 haft sæde i en arbejdsgruppe nedsat af Dansk Standardiseringsråd med henblik på at udarbejde en Dansk Standard for skrivemaskinetastatur.

I samarbejde med Institut for Fransk er udarbejdet/indtalt båndmateriale til undervisnings- og træningsbrug i fransk stenografi. Endvidere er båndmaterialet, der anvendes i forbindelse med undervisningen i dansk stenografi, blevet suppleret op og moderniseret.

»Kommerciel Engelsk Stenografi« er blevet revideret.

En af instituttets lærere har deltaget i et kursus i det amerikanske stenografisystem »T-line« med henblik på at kunne foretage en komparativ analyse af dette system og Fællessystemet.

En arbejdsgruppe har udarbejdet en rettevejledning for maskinskrivning I + II.

XIII. Højskolens økonomi

I det følgende bringes højskolens regnskab for 1976/77 og 1977/78

1976/77	Kr.
Lønninger	53.016.602,15
Censorhonorar, honorar til eksamenstilsyn	2.761.300,93
EDB-lønkørsel	81.458,42
Tjenesterejser	134.183,85
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	299.052,28
Kontorholdsudgifter	2.028.157,03
Trykning af publikationer	118.998,78
Transport af materiel	45.188,50
Lokaleudgifter	12.145.627,14
Rengøring	1.605.727,60
Anskaffelse af bøger til bibliotek, inventar m.m.	1.044.652,05
Undervisnings- og eksamensmateriel	667.394,73
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	436.891,06
Kandidatstipendier	2.623.671,27
Andre udgifter	99.956,99
	<hr/>
	77.108.862,78
– Lejeindtægter	15.898,80
– Salg af undervisningsmaterialer	333.503,25
– Renteindtægt	187.820,01
– Dagpengefond	80.872,00
	<hr/>
	618.094,06
	<hr/>
	76.490.768,72
1977/78	Kr.
Lønninger	57.983.056,63
Censorhonorar, honorar til eksamenstilsyn	2.955.226,07
EDB-lønkørsel	95.741,39
Tjenesterejser	132.163,67
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	345.512,18
Kontorholdsudgifter	2.387.951,74
Trykning af publikationer	131.807,66
Transport af materiel	99.797,11
Lokaleudgifter	11.017.690,65
Rengøring	2.067.285,25
Anskaffelse af bøger til bibliotek, inventar m.m.	1.592.475,76
Undervisnings- og eksamensmateriel	792.104,34
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	573.042,93
Kandidatstipendier	2.698.807,58
Andre udgifter	144.868,29
	<hr/>
	83.017.531,25
– Lejeindtægter	10.228,80
– Salg af undervisningsmaterialer	243.003,56
– Renteindtægt	138.813,13
– Dagpengefond	202.415,00
– Tilbageført depositum, Fabrikvej-bygningen	176.626,00
– Godtgørelse EFG-elev	1.563,66
	<hr/>
	772.650,15
	<hr/>
	82.244.881,10

Højskolen har i finansåret 1977/78 modtaget følgende bevillinger:

<i>Løbende tilskud til undersøgelser m.v. igangsat tidligere finansår:</i>	Kr.
Arktisk seminar/Ministeriet for Grønland	97.000,00
Arktisk seminar/Nordiska Samarbetsrådet for Kriminalforskning	19.990,00
Kommuneprojektet/Forskningsrådet	40.620,00
Organisationsændringer i Kommunen/Forskningsrådet	48.754,45
Fængsel og arbejde/Forskningsrådet	61.854,00
Grønlandskontoen/Forskningsrådet	10.000,00
Arealanvendelsesmodel for Fyn/Forskningsrådet	42.950,00
Interesseorganisationer/Forskningsrådet	7.000,00
Automationsprojektet/Forskningsrådet	199.920,00
TAP-Undersøgelsen/Forskningsrådet	99.460,00
Medarbejderrepræsentation/Forskningsrådet	44.370,00
Undervisning/EF-Kommissionen	52.473,89

Tilskud til undersøgelser m.v. igangsat i finansår 1977/78:

Støtte til udarbejdelse af lærebog i spansk/ Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse	15.000,00
Varekodning/Danmarks Erhvervsfond	142.749,99
Samspillet mellem faggrupper i en organisation/Forskningsrådet	5.880,00
Unge arbejdsløse/Forskningsrådet	46.000,00
Prisdannelse for gartnerproduktionen/Gartnerne Landspropaganda	13.585,87
Historisk udvikling af behandlingssystemet for stofmisbrugere/Forskningsrådet	44.970,00
Konferencetolk/European Communities	202.644,55
Dansk Termibank/Forskningsrådet	94.000,00
Nordiska Skattevetenskapliga Forskningsråd	57.266,30
Miljøundersøgelser/Socialstyrelsen	54.489,48
Systemplanlægningsprocesser/Forskningsrådet	91.499,00
Industrielt køb/Industriell Reklame A/S	70.000,00
Intern prisfastsættelse/Forskningsrådet	10.000,00
Reklamens samfundsmæssige betydning/Forskningsrådet	96.717,00
Fagsprogligt Center/Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse	25.000,00
Fagsprogligt Center/Tipsmidler	25.000,00
Fagsprogligt Center/Unesco	20.125,00

XIV. Højskolens lokaler

Højskolens virksomhed har i beretningsåret været gennemført i følgende lokaler:

Fabrikvej 7:

Centraladministrationen
Institut for engelsk
Institut for fransk
Institut for tysk
Institut for spansk
Institut for erhvervspraksis
Institutafdeling for erhvervs- og samfunds-
beskrivelse
Filial for biblioteket
Presseforskningsinstitutet
De Studerendes Råd
Sproginstitutternes sekretariat

Undervisning af og studiekontor for:

H.A. 1. år
cand. merc.
H.D. 1. del
H.D. 2. del

Sprogstudierne

Howitzvej 60:

Institut for afsætningsøkonomi
Erhvervsretligt institut
Institut for finansiering
Institut for organisation og arbejdssociologi
Institut for regnskabsvæsen
Reproduktionsafdelingen

Undervisning af cand. merc.

H.A.
Sprogstudierne

Julius Thomsens Plads 10:

EDB-centeret
Hovedbiblioteket
Institut for erhvervsøkonomi
De Studerendes Råd

Undervisning af

H.A. 2. og 3. år
cand. merc.
H.D. 1. del
H.D. 2. del
Studiekontor for H.A. 2. og 3. år samt
H.D. 2. del

Rosenørns Allé 9, stuen og 3. sal:

Institut for europæisk markedsret
Forsikringsinstituttet
Institut for teoretisk statistik
Institut for trafik-, turist- og beliggenheds-
forskning

Nansensgade 19:

Center for tværfaglige studier
Institut for ledelsesforskning
Institut for nationaløkonomi
Instituttet for udenrigshandel

H.A.-centret
cand. merc.
H.A.
H.D. 2. del

XV. Stipendier og studielån

I 1977/78 er der til højskolens studerende uddelt stipendier, bevilget af følgende private legat- og fondsbestyrelser:

	Kr.
Vilhelm Christiansen's Legat . . . . . maj 1978	115.000
Jørgen Esmer's Mindelegat . . . . . marts 1978	21.500
William og Anna Evers Legat . . . . . maj 1978	3.000
Evers & Co's Studiefond . . . . . august 1978	14.500
Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse – studiehjælp . . . . . december 1978	28.600
Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse – uddannelse i udlandet . . . . . januar 1978	38.100
Garvemester C. W. Gerickes Legat . . . . . marts 1978	4.000
Købmand Svend Hansen's Fond . . . . . december 1978	30.000
Reinholdt W. Jorck og hustru's Fond . . . . . oktober 1978	99.500
Grosserer Holger Laage-Petersen og hustru's Fond . . . . . marts 1978	100.000
H. O. Lange's Fond . . . . . december 1978	150.000
Frederik Larsen's Fond . . . . . maj 1978	17.000
Otto Mønsted's Fond . . . . . marts 1978	47.900
Sekretær Verner Olsen's Mindelegat . . . . . april 1978	2.000
Egmont H. Petersen's Fond . . . . . marts 1978	20.000
Julius Skrike's Stiftelse . . . . . marts 1978	3.000
Studenternes Venner . . . . . februar 1978	6.000
Grosserer Laurits Svendsen's Legat . . . . . december 1978	15.000
Direktør Andreas Sørensen og hustru's Fond . . . . . marts 1978	20.000
Peter og Emma Thomsen's Legat . . . . . oktober 1978	16.000
Vikarkassen . . . . . januar 1978	7.500

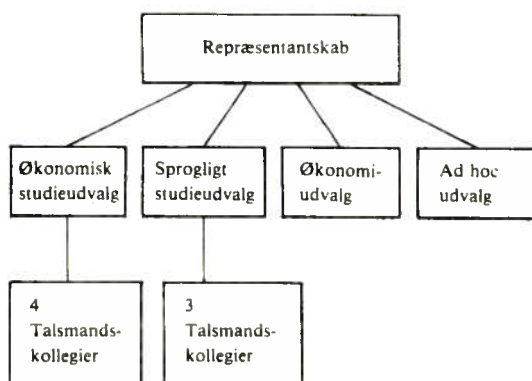
Der er desuden ydet støtte til højskolens studerende fra Statens Uddannelsesstøtte efter de i lovgivningen om uddannelsesstøtte fastsatte regler.

XVI. De Studerendes Råd

De Studerendes Råd er den officielle repræsentant for de ved højskolen indtegnede studerende. Dets opgaver er at varetage de studerendes interesser og at repræsentere disse såvel over for højskolen som udadtil. Rådet opstiller kandidater til valg til de kollegiale organer ved Handelshøjskolen.

Repræsentantskabet blev på det konstituerende møde organiseret på følgende måde:

DSR's STRUKTUR

Repræsentantskabets konstitution

Formand for DSR	} Forretningsudvalg
Næstformand	
Formand for studiemæssige anliggender	
Formand for sprogligt studieudvalg	
Formand for økonomisk studieudvalg	
Formand for sociale anliggender	
Formand for internationale anliggender	
Formand for økonomiske anliggender	
Formand uden portefølje	

Forretningsudvalget:

Formand: Frank Ebsen

Næstformand: Birgitte Mortensen

Formand for studiemæssige anliggender: Inger Lassen

Formand for økonomiske anliggender: Lars Kjølner

Formand for internationale anliggender: Kirsten Olsen

Formand for sociale anliggender: Tim Fog

Formand uden portefølje: Michael Nielsen

Formand for sprogligt studieudvalg: Else Marie Ulderup

Formand for økonomisk studieudvalg: Michael Træsborg.

UDDRAG AF PRINCIPPROGRAMMET FOR DE STUDERENDES RÅD

Som følge af uddannelsernes og tillige de færdiguddannedes funktioner må det være de studerendes opgave at søge at ændre uddannelserne og forskningen således, at det bringes til at varetage lønmodtagernes interesser.

Det er et mål for DSR at:

- der skabes et økonomisk grundlag for at studere, således at alle, uanset social baggrund sikres lige adgang og mulighed for at få den ønskede uddannelse. DSR vender sig mod ethvert indgreb, som modvirker dette.
- uddannelserne og forskningen ikke blot åbner mulighed for, men direkte indebærer, at de studerende tager samfundskritisk stilling og sættes i stand til kritisk at forholde sig til forskningens og uddannelsernes indhold og anvendelse i forskellige samfundsmæssige sammenhænge herunder også en kritik af de forskellige uddannelsers erhvervsformål.
- den enkelte sættes i stand til at overskue og være kritisk og derved øge mulighederne for at ændre sin kommende erhvervsfunktion.
- dette er medvirkende til, at de studerende tager aktivt del i det politiske, ideologiske, kulturelle og økonomiske liv i samfundet.

De Studerendes Råd's arbejde har i det forløbne år været præget af en stigende mødeaktivitet specielt i forskellige ad-hoc grupper, som har haft til opgave ud fra bestemte emner at analysere forskellige problemer bl.a. til brug for studentermedlemmerne i de kollegiale organer, men først og fremmest for at informere og aktivisere så mange studerende som muligt.

Gennemførelsen af adgangsbeholdningen har sat sit præg på de studerende. Flere og flere har været nødt til at tage erhvervsarbejde ved siden af heltidsstudierne, hvis det har været muligt, eller tage orlov fra studierne for at klare dagen og vejen. De tendenser, der ligger i dette, nemlig de *meget* dårlige økonomiske støtteforhold for de studerende, er noget, som er blevet diskuteret kraftigt, og som fremover vil være et af hovedpunkterne i DSR's arbejde.

De forskellige forslag fra Undervisningsministeriet til stramninger overfor læreanstalterne har også været noget, som DSR har behandlet indholdet og konsekvenserne af. Det resulterede i, at man fra studenterside vendte sig imod disse forslag, da det ville bevirke en yderst central styring af uddannelsessektoren.

Socialområdet

På det sociale område har der heller ikke i denne periode været lysninger for de studerende. Deres elendige økonomiske og sociale forhold er ikke blevet forbedrede – snarere tværtimod.

Der var midt i perioden opræk til, at Det Centrale Uddannelsesråds arbejde ville udmunde i nogle få – skønt langt fra tilstrækkelige – positive ændringer omkring uddannelsesstøtten. Men dannelsen af SV-regeringen betød en udsættelse deraf, foreløbigt til 1880.

For nærmere at undersøge, hvorledes de sociale forhold for specielt de studerende på HHK er, gennemførtes først i perioden en omfattende undersøgelse af de dagstuderendes forhold mht. bolig, uddannelsesstøtte, indtægt og formue, studieudgifter mv. Det omfattende arbejde med at behandle det indsamlede materiale vil først foreligge færdigredigeret i næste periode.

Efter flere års stigende utilfredshed med ISS-caterings drift af kantinerne på Fabrikvej og på Julius Thomsens Plads opsagdes samarbejdet i begyndelsen af sommeren, og en kontrakt blev indgået med et andet firma, nemlig DAN-catering. Forventningerne til dette firma var naturligvis meget store – på baggrund af det hidtidige pris- og service-niveau – men først i næste periode vil det vise sig, om disse forventninger er blevet indfriet.

Klubprojektet

Klubprojektet – eller blot Klubben – er ansvarlig for festerne og »Slyngelstuen«. Klubben tager sig af orkestervalg, plakater, udsmykning, etc.

»Slyngelstuen«, DSR's værtshus, har åbent hver aften mandag–torsdag fra 19.00 til de sidste gæster er gået, og fredag fra 11.00 til ud på eftermiddagen. Der er nu opstillet et billard, som i den tid det har eksisteret, har haft en utrolig søgning. Derudover har der været afholdt enkelte torsdagsarrangementer med diverse levende musik, og disse arrangementer vil fremover ligge fast hver tredje torsdag i måneden. Klubben arbejder til staidighed med forbedring af »Slyngelstuen«, både hvad angår udsmykning og tekniske installationer.

Der har været holdt fest den første lørdag i hver måned (undtagen januar og i sommerperioden) med stor søgning og med kendte og gode musiknavne fra både ind- og udland (Gnags, Østjysk Musikforsyning, Rhodes Rockers Sverige, Peter Thorup m.fl.). Der har ligeledes været discoteksmusik til festerne.

Revyprojektet

Revyprojektgruppen er en fast nedsat projektgruppe under DSR's Repræsentantskab. For andet år i træk opførtes revy, denne gang med titlen »Sidste Ud kald«, der fik stor tilslutning såvel på publikumssiden som på aktørsiden. Traditionen fortsætter, således at forberedelserne til revy 78/79 allerede er i gang på nuværende tidspunkt.

Kvindeprojektet

Kvindeprojektgrupper på Handelshøjskolen

I vinteren 1977 fandt 6–8 kvinder sammen og dannede en kvindegruppe.

Et lille års tid senere besluttede gruppen at indkalde alle kvinder på HHK til et møde. Formålet med dette møde var at forsøge at aktivere flere kvinder her på skolen omkring kvindespørgsmål. Resultatet af mødet var, at der blev nedsat 4 nye kvindegrupper, som beskæftigede sig med bl.a. kvindelitteratur, en socialundersøgelse af kvinder på sprog- og økonomistudierne (den blev samarbejdet med SU-gruppens socialundersøgelse) og en undersøgelse af de kvindelige cand. ling. merc.'ers forhold på HHK.

Den 21.–22. april blev der afholdt et kvindeseminar med 12 deltagere. Endvidere blev der på seminaret lagt et program for mobiliseringen af kvinderne på HHK.

På sidste møde i oktober blev det projektgruppen klart, at planerne om bl.a. at lave en foredragsrække i løbet af efteråret 78 ikke kunne realiseres p.g.a. de store omkostninger, der ville være forbundet hermed. Den arbejder derfor i øjeblikket med planer om at lave filmforevisning og diskussion og/eller paneldiskussion om kvinders stilling på arbejdsmarkedet.

Det internationale område

I Rådets regi har der været afholdt en 3 måneders studiekreds om øst-vest handel forud for det årlige besøg i Polen på vor kontaktskole SGPiS i Warszawa.

Vi har haft genvisit af 12 polske økonomistuderende, som besøgte en række danske virksomheder og deltog i en række faglige og sociale arrangementer.

Inden for NESU (Nordiske Økonomistuderendes Union) har der i år været arrangeret to seminarer: »Nordic Cooperation in Industry and Investment« i Helsinki, Finland i januar, og »Shipbuilding and shipping« i november i Åbo. Vi sendte kun deltagere til det førstnævnte seminar.

Endvidere har vi optaget kontakt med Wirtschaftshochschule i Wien, men denne kontakt er kun på et forberedende stadium endnu.

Økonomisk Studieudvalg

Udvalget er DSR's koordinerende organ på det uddannelsespolitiske område på økonomiafdelingen og arbejder som sådant sammen med formanden for Studiemæssige Anliggender. I udvalget diskuteres bl.a. det struktur- og faglige udviklingsarbejde, der foregår på økonomiafdelingen. Der lægges vægt på at formidle kontakt mellem studenterrepræsentanterne i de kollegiale organer på det økonomiske fakultet samt til den sproglige studenterrepræsentation. Desuden har udvalget den vigtige rolle at formidle kontakten mellem økonomiafdelingens fire talsmandskollegier.

Foruden at lægge de generelle linier for DSR's uddannelsespolitik skal udvalget udarbejde oplæg og indstillinger til DSR's repræsentantskab, hvorved kontakten mellem talsmandskollegierne og repræsentantskabet udbygges, idet der fra alle talsmandskollegier er repræsentanter i studieudvalget.

Fagkritik

Udvalget har i beretningsperioden lagt stor vægt på arbejdet for at de studerende aktiveres i fagkritiske aktiviteter. Man har i de sidste 3 år afholdt kurser i Politisk Økonomi for de studerende, således at de har haft mulighed for at tilegne sig en alternativ økonomisk opfattelse. Samtidig har man lavet forskellige artikler om pensum på H.A.-studiet, der konkret påpeger hvilken holdning disse repræsenterer. Det er på denne måde, man kan få kendskab til andre synsvinkler af et teoriområde. Således vil man blive i stand til at formulere en kritik af den undervisning, som man normalt udbyder i skolen. DSR mener, det er væsentligt, at man laver sådanne aktiviteter, fordi man kun via en udviklet kritisk sans bliver en dygtig dimittend.

De kollegiale organer

Arbejdet i de kollegiale organer kræver megen tid og mange kræfter af udvalgsmedlemmerne. En stor del af møderne i udvalget går således med diskussion og information om, hvad der foregår i disse organer. Nogle af de emner, som har været fremme, er studiestrukturforslagene.

Endvidere har udvalget diskuteret og taget afstand fra den indførte adgangsbegrænsning samt en række af de andre overgreb, som har fundet sted overfor de studerende på vore uddannelsesinstitutioner.

Det skal nævnes, at udvalgets arbejde omkring de kollegiale organer har været hæmmet på grund af manglende fremmøde til møderne i de kollegiale organer, specielt hvad angår Fakultetsstudienævnet.

Sprogligt Studieudvalg

Udvalget er DSR's koordinerende organ på det uddannelsespolitiske område på sprogafdelingen. Dets hovedopgave er at formidle arbejdet mellem de forskellige talsmandskollegier og kollegiale organer.

Foruden at lægge de generelle regler for DSR's uddannelsespolitik, fælles med Økonomisk Studieudvalg, skal studieudvalget udarbejde oplæg og indstillinger til DSR's repræsentantskab, hvorved kontakten mellem talsmandskollegier, kollegiale organer og repræsentantskabet udbygges.

Af det konkrete arbejde som er udført i studieudvalgets regi i studienævnene, skal først nævnes Intro-kurserne på E.G. og E.A., som i indeværende år har været gennemført sammen med lærersiden, med pædagogisk vejledning stillet til rådighed. Denne positive udvikling, set på baggrund af tidligere års samarbejds konflikter, har allerede resulteret i nedsættelse af en arbejdsgruppe, som på indeværende tidspunkt står for at påbegynde planlægningen af næste års Intro-kursus.

På en lang række andre områder er der fremkommet konkrete resultater. Disse er først og fremmest:

Udarbejdelse af målbeskrivelser, som nøjagtigt fastlægger indholdet i og eksamenskravene til de enkelte discipliner. Målbeskrivelserne er samtidig et godt udgangspunkt for en kommende fag- og indholdsdebat.

Officiel anerkendelse af eksamensobservation: Indholdet i ordningen var for de studerende ikke så tilfredsstillende, som vi kunne have ønsket os det; men det må dog betragtes som et gode, at vi nu er kommet over den principielle debat for og imod.

Endvidere er der blevet nedsat nogle udvalg, som skulle sikre os indflydelse på to væsentlige områder, for det første AV-hjælpe midlerne, og for det andet udbud og administration af de Valgfri fag.

Især på to punkter indenfor de Valgfri fag skal der sættes ind snarest muligt, nemlig dels omkring grammatikdisciplinerne i almindelighed, og omkring Almen Grammatik i særdeleshed, som i den netop afsluttede samling stod for at blive afskaffet som »obligatorisk valgfri« disciplin på E.A., dels med hensyn til oprettelsen af relevante kritiske discipliner.

Endelig er der i indeværende år blevet nedsat en faglig-pædagogisk udviklingsgruppe under E.G.-studienævnet, hvis opgave er at komme med konkrete forslag til forbedring af E.G.-studiet.

På det mere generelle plan har aktiviteterne stået i styrelseslovens, adgangsbegrænsningens og besparelsernes tegn. Vi er fra studentside enedes om principielt at afvise disse politiske udspil, og har ligeledes afvist at medvirke administrativt til deres gennemførelse. Angående adgangsbegrænsningen er vi på sprogafdelingen, på grund af en svigten de studentertilgang tildels blevet skånet for adgangsbegrænsningens uheldige faglige og sociale konsekvenser, men det diskuteres påny, hvorvidt der skal indføres direkte adgangsbegrænsning mellem de enkelte trin i stedet for den nuværende indirekte adgangsbegrænsning i form af tærskelkarakterer, og kampen mod tiltagene fra statsmagtens side er således ingenlunde uaktuel.

Med hensyn til de uacceptable besparelseskraav vi er blevet stillet overfor, har vi måttet erkende, at der på trods af tydelige tilkendegivelser imod besparelserne fra studienævnene er blevet truffet besparelsesforanstaltninger, som ensidigt forringer studierne indhold, og vi må som studerende kraftigt tage afstand fra en økonomisk politik, som på den ene eller den anden måde forringer de studerendes dagligdag.

XVII. Organisationer med tilknytning til højskolen

A. FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆNDS UDDANNELSE

Foreningens bestyrelse består af 15 medlemmer:

Forretningsudvalget:

Sparekassedirektør, cand. jur. Steen Madsen (formand); direktør John Langebæk (næstformand); bankdirektør, cand. polit. Hans Paaschburg.

Handelshøjskolens styrelsesråd:

Bankdirektør, cand. polit. H. Mægaard Nielsen H.A. (formand); direktør Johannes Andersen H.A.; kreditforeningsdirektør, cand. polit. Erik Haunstrup Clemmensen; direktør Knud Green-Andersen H.A.; grosserer Klavs Olsen; direktør Jørgen Søtoft H.D.

Købmandsskolens styrelse:

Grosserer Thorvald Kortbæk (formand); manufakturhandler Axel Müller (næstformand); underdirektør Leif Kruse H.D.; direktør, cand. jur. Erik Langsted; direktør Aage Rask-Pedersen; sparekassedirektør, cand. jur. Finn á Rogvi.

Handelshøjskolens rektor og Købmandsskolens direktør deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Foreningen har i beretningsåret ydet et tilskud til Handelshøjskolen på kr. 359.143,31.

B. AMANUENSISRÅDET VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Amanuensisrådet, som blev stiftet den 21. maj 1965, består af lektorer, adjunkter, afdelingsledere, assistenter og stipendiater, der er tilknyttet de økonomiske studier ved Handelshøjskolen i København.

Rådet har til formål at varetage medlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige interesser, dels i relation til Danmarks Jurist- og Økonomforbund og dels på lokalt plan.

Rådets bestyrelse består efter generalforsamlingen den 4. maj 1977 af:

Lektor Ib Andersen; lektor Søren Heede (formand); lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen; lektor Orla G. Petersen; lektor Hjalte Rasmussen.

Sekretariat: Assistent Birthe Jenkins.

C. FORENINGEN AF HONORARLØNNEDE TIMELÆRERE VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Foreningen har til formål at varetage medlemmernes fælles og individuelle interesser, herunder økonomiske og arbejdsmæssige, i ansættelsesforholdet over for Handelshøjskolen, herunder føre de fornødne forhandlinger med skolens ledelse på medlemmernes vegne, samt at virke for, at de timelønnede lærere opnår rimelig repræsentation i forhold til deres antal i de af højskolens organer, der har eller måtte få forvaltningsområder, der berører medlemmernes forhold som honorarlønnede timelærere.

Foreningen har afholdt ordinær generalforsamling den 10. november 1977, hvor følgende blev valgt til bestyrelsen:

Cand. mag. Lillian Werdelin (formand); cand. polit. Finn Knudsen (kasserer); cand. mag. Else Marker-Larsen; cand. phil Pierre V. Hyllested; translator John Ellefsen; cand. mag. Marianne Stølen (suppleant); cand. merc. Mogens Gruelund.

D. FORENINGEN AF DANSKE CIVILØKONOMER (FDC)

Sammenslutning af dimittender med H.D.-, H.A.- eller cand. merc.-eksamen. Udgiver bl.a. Civiløkonomen, Erhvervsøkonomisk Tidsskrift og Civiløkonomernes Lønstatistik. Medlem af Nordisk Civiløkonom Forbund. Tilsluttede foreninger med egen bestyrelse; Afsætningsøkonomisk Klub, Cand. Merc. Foreningen og Lic. Merc. Klubben.

Foreningen af Danske Civiløkonomer (FDC) blev stiftet 24. maj 1954 og havde pr. 1.10.1978 7.900 medlemmer, heraf 2.300 studie-medlemmer.

Formål

Foreningen har til formål at samle alle danske civiløkonomer til varetagelse af disses faglige, økonomiske og sociale interesser, at hævde den erhvervsøkonomiske uddannelses og forsknings betydning for samfundet, at virke for, at medlemmerne vedligeholder og udbygger deres faglige uddannelse samt at samarbejde med organisationer og institutioner i spørgsmål, der har betydning for civiløkonomer.

Efteruddannelse

FDC's kursusvirksomhed omfattede i foreningsåret 1977/78 37 kursus med ca. 800 deltagere. Derudover har de enkelte fagklubber haft en omfattende mødevirksomhed, koncentreret om de enkelte fagklubbers interesseområde, som f.eks. regnskab, organisation, eksport samt strategisk ledelse og planlægning. Gennem de studerendes egen »Stud. merc. fagklub« er bl.a. udgivet bladet »stud. merc.«.

Pr. 1.7.1978 har FDC stiftet *Civiløkonomernes Forlag ApS*, der har udgivet 2 videokursus om budgettering med professor, lic. merc. Zakken Worre som faglig leder. Desuden er udgivet en artikelsamling om »Konsulentrollen« under redaktion af professor, ekon. dr. Erik Johnsen.

Uddannelsespolitik

FDC ønsker indblik i og indflydelse på civiløkonom-uddannelserne og har derfor etableret

et uddannelsesudvalg, der har til opgave at udbygge kontakten med alle landets handelshøjskoler og -afdelinger for derigennem at holde sig løbende orienteret om studierne i dag. Udvalgets første rapport: Civiløkonom-uddannelsen 1978/79 vil blive offentliggjort gennem Civiløkonomernes Forlag ApS. Et ad hoc udvalg (uddannelsespolitisk komité) har udarbejdet »Skitse til en modulopbygget civiløkonom-uddannelse«. Skitsen vil blive offentliggjort i Civiløkonomen i begyndelsen af 1979.

I foreningsåret 1977/78 har FDC været repræsenteret på en handelshøjskoledag, arrangeret af Tietgenskolen i Odense og FDC's afdeling Fyn, en konference på Handelshøjskolen i Århus, arrangeret af AIESEC, hvor de fremtidige erhvervsøkonomiske uddannelser var til debat samt på en konference om H.A.-uddannelsen, arrangeret af Handelshøjskolen i København.

Arbejdsmarkedet

Civiløkonomernes Arbejdsløshedskasse (CA) er blevet statsanerkendt med virkning fra 1. januar 1978. Pr. 1.10. havde kassen ca. 1.800 medlemmer.

FDC's stillingsrådgivning vil fremover blive varetaget af CA med rådgivende civiløkonom Bent Poulsen som konsulent.

I august 1978 udsendte FDC en brochure i 12.000 expl. med en oversigt over og kortfattet beskrivelse af civiløkonom-uddannelserne.

Gennem sit arbejdsmarkedsudvalg (AMU) følger FDC fortsat udviklingen på arbejdsmarkedet for civiløkonomer og for andre uddannelsesretninger.

Overenskomstforhold

Gennem hele foreningsåret 1977/78 har FDC forhandlet med finansministeriet om en fornyelse af overenskomsten for civiløkonomer med H.A. og H.D. i udenrigsministeriet. Det er fortsat FDC's ønske at opnå en generel overenskomst for alle i staten med H.A.- og H.D.-eksamen.

FDC's formand: Marketingdirektør Vagn Mørup H.D.

FDC's direktør: Cand. merc. Børge Rasmussen.

FDC's adresse: Børsen, indgang B, Slotsholmsgade, 1216 København K.
Telefon (01) 14 90 45.

E. AFSÆTNINGSØKONOMISK KLUB (HD KLUBBEN)

Formandens beretning 1977/78

Hermed beretning nr. 2 for så vidt angår min formandsperiode – det har været et interessant og morsomt år, bl.a. på grund af de forhandlinger, som vi fra bestyrelsens side – i øvrigt så udmærket – har ført med FDC vedr. vor samarbejdsaftale.

I bestyrelsen var vi sidste år meget glade for den store opbakning, vi fik på generalforsamlingen med hensyn til at forhandle samarbejdsaftalen færdig.

36 stemte for, 1 imod og 2 undlod at stemme. Et bedre udgangspunkt kan en bestyrelse næppe have, og derfor gik vi med ro i sindet til de »hårde« forhandlinger med FDC.

Aftalen blev underskrevet den 13. oktober 1977, 2 timer før den daværende formand for FDC, direktør Bent Larsen, skulle rejse til USA.

I samme måned blev samarbejdsaftalen offentliggjort i et ekstranummer af AØK-Nyt, i hvilken anledning der ikke er nogen grund til her i dag at gennemgå denne i detaljer.

Jeg føler allerede nu anledning til at takke FDC's forhandlere Bent Larsen og direktør Børge Rasmussen for deres gode og smidige forhandlingsevner, og jeg tror samtidig, jeg tør sige, at vi i AØK har fået både i pose og sæk – men naturligvis havde vi også ca. 1000 medlemmer at byde på, hvilket jo har gjort FDC til en stærk organisation. Ligeledes har det gjort AØK til en bedre forening, idet vi i bestyrelsen i stor udstrækning, især for så vidt angår fremtiden, kan koncentrere os om de mere kreative indslag, fordi FDC nu administrerer for os, og dette gør de godt.

Det er klart, at der især i AØK's bestyrelse har været lidt usikkerhed over for hele samkøringen, bl.a. fordi vi måske på nogle områder er »lidt ude at sejle« vedr. forskellige interne up-to-date informationer. Men alle disse fortrædeligheder er nu overstået, Svend-Erik Saxov, som jo har virket i mange år som enesekretær, på hvem alt har hængt, skal ved denne lejlighed have en tak. AØK's fremtidige sekretær vil få et nemmere liv, det vil formanden også! For så vidt angår klubbens øvrige aktiviteter vil disse hermed blive refereret i telegramstil:

1. Klubbens medlemstal er pr. d.d. følgende: 1010 incl. 43 nye medlemmer (årets H.D.-dimitter). Sidste år var medlemstallet 1056. Vi har modtaget 46 udmeldelser. De resterende 43 har vi mistet forbindelsen med, antagelig på grund af adresseændring.
2. Foreningens første »møde« var andespillet, som blev afholdt den 2. december 1977 på Bregnerød Kro. Der var fuldt hus, ja, man måtte sågar øge antallet af pladser. Vi tager det som udtryk for, at klubbens medlemmer oplever dette lille show som en hyggelig tradition. Peter Kragh var i år opråber, og dette gjorde han udmærket. Tak skal du have.
3. Det første rigtige faglige møde fandt sted hos FDB allerede den 18. januar under titlen »Brugsen ud af busken«. Der var 55 deltagere, det er mange, men det kan selvfølgelig være, at det bl.a. var FDB's gastronomiske tilbud, der hjalp lidt på gled. Det var en god aften, og vi takker FDB.
4. Allerede i februar kom den næste aktivitet, vort hver-andet-års kursus under titlen »Organisationen som handlingsparameter«.

Dette blev i lighed med kurset for knap 2 år siden en stor succes, idet også dette kursus gentages her i efteråret.

5. For så vidt angår marts måned holdt vi en pause, men gennemførte så den 17. april et interessant møde med titlen »SAMSTYRE«, Udgangspunktet var Jørgen Lisbergs skitse til en demokratisk orienteret organisationsmodel, og også her var der pæn tilslutning.
6. Fredag, den 16. juni blev AØK's dimittendfest afholdt på Handelshøjskolen, og fra bestyrelsens side siger vi tak til festkomiteen, som bestod af Jørgen Stephensen, Jens Sejersen, Poul Petersen, Finn Skovsgaard og Donald Nekman. Festkomiteen havde gjort et stort arbejde, men desværre måtte vi konstatere, at tilslutningen ikke blev nær så stor som sidste år. Dette er vi kede af.

I bestyrelsen overvejer vi derfor en omlægning, således at vi i fremtiden mere vil tale om en årsfest for AØK's medlemmer end en dimittendfest – og så lægge festen efter sommerferien, når folk er faldet mere til ro.

Klubbens opmuntringspris – igen i år kr. 1000,00 – blev ved festen overrakt Lars Christensen Toldbo for en særlig god 4-ugers opgave.

- Dette var hovedaktiviteterne, men herudover kører
- lønstatistik
  - AØK-Klubnyt/Nyt fra Institut for AØ.
  - stillingsformidling.

Inden jeg slutter beretningen, vil jeg gerne sige tak til Institutet, kolleger i bestyrelsen samt de medlemmer, vi har kunnet trække på. Endvidere en tak til sidste års elevrepræsentant Jo Lyager, som nu befinder sig i Paris, og sidst men ikke mindst vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke Peter Bülow Lehnsby for et godt mangeårigt bestyrelsesarbejde. Peter var formand 2 år før jeg selv og har besluttet at trække sig tilbage. I den anledning vil vi hermed først gerne give dig en »hånd«, og derefter en lille gave.

Det er jo sådan, at vi alle har travlt i det daglige job, og jeg håber derfor på forståelse (måske lettelse) for, at jeg i dag nedlægger mit formandshverv for igen at blive menigt medlem af bestyrelsen. Det har været 2 spændende år, særlig interessant har det været at gennemføre samarbejdsaftalen med FDC.

Bestyrelsen for Afsætningsøkonomisk Klub 1978/79:

Formand: Konsulent Claus Frausing H.D.; næstformand: Direktør Ove Juel Olsson H.D.; kasserer: Afdelingsleder fru Kirsten Nielsen H.D.; årgangsrepræsentant: Lars Bo Rømsing H.D.; lektor, cand. merc. Stig Ingebrigtsen; sekretær: Marketingchef, cand. merc. Svend-Erik Saxov; direktionssekretær Per Anders Fossum H.D.; direktionsassistent Mogens Wassmann H.D..

F. FORSIKRINGSKLUBBEN

(Forsikringsteoretisk studieklub)

blev stiftet 23. april 1926 af studerende ved Forsikringshøjskolen med det formål »at fremme interessen for teoretiske og praktiske forsikringspørgsmål og at virke for god kollegial forståelse mellem medlemmerne«.

Formand: Ekspeditionssekretær Bjørn Skovbro Larsen, tlf. (01) 12 24 36.

Forsikringsklubben har ca. 1000 medlemmer, der i den forløbne periode har fået tilbudt en række møder af såvel forsikringsteknisk som af mere generel art, f.eks. »Retshjælp-forsikring: Dækker den et behov, eller skaffer den bare beskæftigelse til nogle advokater«, »Fire år med »pludselig skade« - på bygningen«, »Fremtidsperspektiver indenfor produktansvar« m.fl.

G. CAND. MERC. FORENINGEN

Foreningen er stiftet den 23. april 1960, og dens formål er at varetage medlemmernes fælles interesser.

Ved afholdelse af møder m.v. tilstræbes det at orientere om udviklingen inden for erhvervsøkonomiens teori og praksis, samt fremme et godt kollegialt forhold mellem cand. merc.-dimittender.

Som ordinært medlem optages enhver, der har bestået eksamen som cand. merc. Juniormedlemskab kan opnås efter indskrivning på cand. merc.-studiet.

Foreningen er fra 1975 indgået som »Fagklub i FDC«.

Formand: Direktør S. L. Lauritzen.

Sekretariat: Fælles med FDC, tlf. (01) 14 90 45.

H. LIC. MERC. KLUBBEN

blev stiftet 28. november 1952 med det formål at samle de handelsvidenskabelige licentiater til samvirke om fælles faglige interesser.

Formand: Direktør, lic. merc. Torben Carlsson, Rothesgade 19, 2100 København Ø.

I. ERHVERVSSPROGLIGT FORBUND

Erhvervsprogligt Forbund blev stiftet 1970 som Handelshøjskolens Korrespondentsammenslutning og pr. 1. januar 1976 omstruktureret til fagforbund for handelshøjskolernes dimittender med Ensproglig Korrespondenteksamen, Tresproglig Korrespondenteksamen, Erhvervsproglig Prøve og Erhvervsproglig Korrespondenteksamen med ét eller flere sprog, Erhvervsproglig Diplomprøve, Erhvervsproglig Afgangseksamen, Erhvervsproglig Oversætter- og Tolkeeksamen og Erhvervsproglig Kandidateksamen.

Forbundets formål er på partipolitisk neutralt grundlag at varetage medlemmernes faglige, økonomiske, sociale og uddannelsesmæssige interesser.

Forbundets medlemstal var ved beretningsperiodens afslutning 2.209 medlemmer fordelt på 1.660 erhvervsaktive, 139 passive og 406 studentermedlemmer.

Forbundet udgiver medlemsbladet Sprog & Erhverv, som udkommer hver 3. uge med 16 numre pr. årgang. Sprog & Erhverv er Danmark's største erhvervsproglige fagblad og bringer faglige artikler og meddelelser om møder og kurser, orientering om arbejdsretlige forhold, orientering om arbejdsløshedsforsikringsforhold, stillingsannoncer, m.m.

Forbundet gennemførte i beretningsperioden ajourføringskurser inden for en række af det erhvervsproglige grundstudiums fag. Fra januar 1978 udvidedes dette kursustilbud til foruden kurser gennemført på Handelshøjskolen i København at omfatte kurser gennemført på Handelshøjskolen i Århus og Handelshøjskoleafdelingen i Ålborg. Handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger har velvilligt stillet lokaler til rådighed for ajourføringskurserne, og undervisningen på disse varetages af lærere ved handelshøjskolerne.

I løbet af vinteren 1977/78 gennemførte Forbundet erhvervsorienterende møder for de erhvervsproglige studerende ved samtlige handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger, ligesom der ved en række undervisningssteder gennemførtes særlige orienteringsmøder for dimittendårgangene vedrørende arbejdsløshedsforhold i foråret 1978. Forbundets studentermedlemmer vælger ved hver handelshøjskole- og handelshøjskoleafdeling studenterrepræsentanter af deres midte.

I marts 1978 begærede den til Forbundet knyttede Korrespondenternes Afdeling under Kristelig Arbejdsløshedskasse i Danmark, hvis medlemstal ved beregningsperiodens afslutning var 1.608 medlemmer, selvstændig statsanerkendelse som Erhvervsproglig Arbejdsløshedskasse med virkning fra den 1. januar 1979.

Ligeledes i marts 1978 erhvervede Forbundet lokaler i København med kontorer og mødefaciliteter til Forbundets virksomhed.

Forbundet ledes af en hovedbestyrelse på 8 personer samt af forbundsformanden; forretningsudvalg: Forbundsformand, Erhvervsproglig Korrespondent Lis Knudsen; næstformand, Erhvervsproglig Korrespondent Birgit Meise; hovedkasserer, Erhvervsproglig Korrespondent Lena Kongsrud og hovedbestyrelsens kommitterede i den daglige ledelse Bent Hyldkrog.

Forbundets adresse er:

Erhvervsprogligt Forbund

Badstuestræde 9, 1209 København K.

Telefon (01) 14 34 44.

J. DANMARKS JURIST- OG ØKONOMFORBUND (DJØF)

I Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) optages enhver, som har bestået eksamen som cand. jur., cand. polit., cand. oecon., cand. scient. oecon., cand. scient. adm., cand. techn. soc., cand. scient. soc., mag. soc., cand. rer. soc., techn. soc., cand. samf., cand. merc. og lic. merc. samt enhver, der er tilmeldt et studium, der kan afsluttes med en af disse eksaminer.

Studentemedlemmerne af DJØF er organiseret i en selvstændig forbundsafdeling, Stud. Samf. Foreningen (SSF), der varetager de studerendes økonomiske, sociale og faglige interesser.

DJØF udsender til studentemedlemmerne *tidsskrifterne* »Juristen & Økonomen« og »Stud. Samf.«, der er skrevet specielt for studerende.

SSF administrerer for studentemedlemmerne en *praktikantordning* i sommerferien. Studerende har herved en mulighed for i studietiden at opnå beskæftigelse i ministerier, direktorater, dommer- og politikontorer, advokatkontorer samt i erhvervsvirksomheder og organisationer.

I forbindelse med kandidateksamen afholder DJØF *erhvervsvejledningsmøder*. Forbundet har udarbejdet en erhvervsvejledningspjece, som udleveres til studentemedlemmerne.

DJØF yder *tilskud* til studenteklubber m.v.

DJØF har oprettet en *arbejdsløshedskasse* med henblik på at afbøde de væsentligste økonomiske konsekvenser af arbejdsløshed. Kontingentet til kassen betales af forbundets kandidatmedlemmer.

DJØF forhandler *overenskomst om løn- og ansættelsesforhold* for forbundets kandidatmedlemmer. I tilknytning hertil administreres Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, der sikrer medlemmernes *pensionsforhold*. Pensionskassen har erhvervet en række *beboelsesejendomme*, hvis lejligheder udlejes til medlemmerne efter anciennitet. En del af lejlighederne stilles dog til rådighed for studentemedlemmerne.

DJØF's efteruddannelse afholder en række kurser hvert semester for at sikre medlemmernes *efteruddannelse*.

Juristforbundets Forlag udgiver en overvejende del af de *juridiske lærebøger* samt en række håndbøger. Forlagets bøger sælges til medlemmerne til særlig *favørpris* ved bestilling eller køb direkte i Forlagets Boglader, Sct. Pedersstræde 23, 1457 København K og Gothersgade 133, 1123 København K. Bogfortegnelse kan rekvireres. Forlaget har endvidere oprettet Samfundsvidenskabeligt Forlag med henblik på udgivelse af *økonomisk litteratur*.

Kontingentet for studenter er for tiden 170 kr. pr. år. Studenter, der indmelder sig i efteråret, er kontingentfrie indtil 1. januar 1979. Stud. merc.'er tilbydes medlemskab for halvdelen af det ordinære studenterkontingent.

DJØF ledes af et repræsentantskab og en hovedbestyrelse, hvori også *de studerende er repræsenteret*. Studenterne er endvidere repræsenteret i Overenskomstforeningen og bestyrelsen for Juristforbundets Forlag, Samfundsvidenskabeligt Forlag.

Indmeldelse i Danmarks Jurist- og Økonomforbund kan ske ved skriftlig henvendelse til Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Gothersgade 133, 1123 København K.

K. DM-SEKTION XXIII/HANDELSHØJSKOLERNE

Sektionen varetager medlemmernes lokale interesser med hensyn til løn- og arbejdsforhold og arbejder på at styrke sammenholdet mellem enkelte medlemmer og grupper af medlemmer. Sektionen har til opgave at være bindeled mellem medlemmerne og DM.

Sektionsbestyrelsen udgøres for Københavns vedkommende af:

lektor Vagn K. Sandberg (formand for sektionen og medlem af DM's repræsentantskab)

lektor Karen Stetting (medlem af universitetslærerudvalget)

lektor H. P. Jørgensen

ekstern lektor Bente Horneman.

Handelshøjskolen i Århus vælger 2 medlemmer og Handelshøjskoleafdelingen i Odense 1 medlem til bestyrelsen.

L. UDENRIGSHANDELSKLUBBEN

Udenrigshandelsklubben (UHK) blev stiftet 16. september 1975 med det formål at fungere som et forum for erfaringsudveksling og faglige drøftelser for dimittender i udenrigshandel. Udenrigshandelsklubben har ca. 200 medlemmer og har i det forløbne beretningsår blandt andet gennemført virksomhedsbesøg hos Novo Industri A/S, eksportfinansiering hos Handelsbanken, virksomhedsbesøg hos Neselca og Industrirådet vedr. kompensationsforretninger, besøg hos SAS samt temamøde hos Dansk Management Center.

Formand for Udenrigshandelsklubben er underdirektør Per Kold H.D., Terndrupvej 12, 2610 Rødovre. Telefon (02) 96 81 22/(02) 91 81 69.

